

2017./2018. i 2018./2019.

SVEUČILIŠTE U MOSTARU
2017./2018. i 2018./2019.

Nakladnik

Sveučilište u Mostaru

Za nakladnika

prof. dr. sc. Zoran Tomić, rektor

Glavni urednik

prof. dr. sc. Ivo Čolak

Uredničko vijeće

prof. dr. sc. Zoran Tomić

prof. dr. sc. Vlado Majstorović

prof. dr. sc. Sanja Bijakšić

prof. dr. sc. Zdenko Klepić

prof. dr. sc. Vesna Kazazić

Grafičko oblikovanje i prijelom

Shift Brand Design

Tehnički suradnici

Branka Hrkać, Maja Marić, Damir Vasilj, Slavica Džidić

Fotografije

Mateo Jurčić i arhiv SUM-a

Lektura i korektura

Josipa Šunjić

Tisak

FRAM Ziral, Mostar

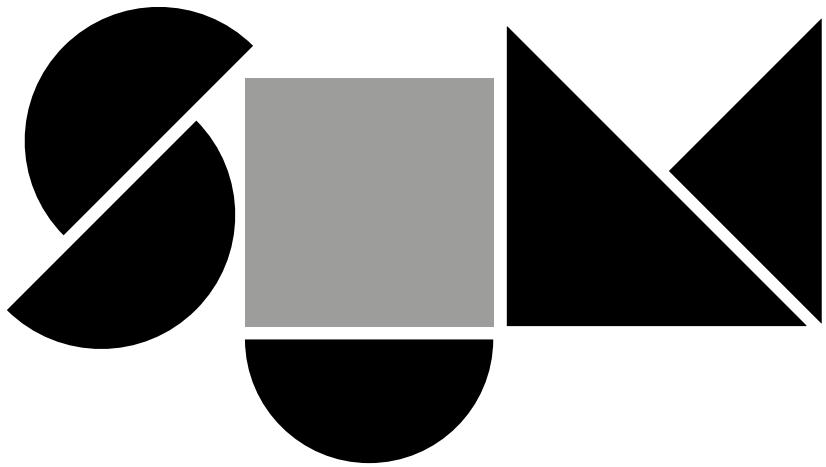
Naklada

500 primjeraka

ISBN 978-9958-16-126-1

CIP zapis dostupan je u računalnome katalogu „Nacionalne i univerzitetske biblioteke Bosne i Hercegovine“ u Sarajevu pod brojem 378.4(497.6 Mostar)(082)“2017/2019”

SVEUČILIŠTE U MOSTARU

2017./2018. i 2018./2019.

Mostar, 2019.

SADRŽAJ

ZORAN TOMIĆ STVARAMO JAKO, AUTONOMNO I INTEGRIRANO EUROPSKO SVEUČILIŠTE	9
Ivo ČOLAK ZNANOST I RAZVOJ.....	23
VLADO MAJSTOROVIĆ MEĐUSVEUČILIŠNA SURADNJA.....	29
SANJA BIJAKŠIĆ MEĐUNARODNA SURADNJA	35
ZDENKO KLEPIĆ POSLOVANJE, LJUDSKI POTENCIJALI I UPRAVLJANJE KVALitetom.....	43
VESNA KAZAZIĆ NASTAVA, STUDENTI I PRAVNA PITANJA.....	57
BRANKA HRKAĆ PRAVNI AKTI.....	69
IVAN OSTOJIĆ AGRONOMSKI I PREHRAMBENO-TEHNOLOŠKI FAKULTET	75
STJEPAN SKOKO AKADEMIJA LIKOVNIH UMJETNOSTI	93
MILA GADŽIĆ EKONOMSKI FAKULTET	109
MARIO VASILJ FAKULTET PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKIH I ODGOJNIH ZNANOSTI....	141
ŽELJKO STOJKIĆ FAKULTET STROJARSTVA, RAČUNARSTVA I ELEKTROTEHNIKE	161
IVAN VASILJ FAKULTET ZDRAVSTVENIH STUDIJA.....	181
MONIKA TOMIĆ FARMACEUTSKI FAKULTET	197
IVICA MUSIĆ FILOZOFSKI FAKULTET	209
MAJA PRSKALO GRAĐEVINSKI FAKULTET	223
MILENKO BEVANDA MEDICINSKI FAKULTET	245
SABRINA HOROVIĆ PRAVNI FAKULTET	261
Ivo ČARAPINA STUDENTSKI ZBOR.....	277
TOMISLAV VOLARIĆ IT CENTAR (SUMIT)	281
LUCIANA BOBAN OSIGURANJE KVALITETE	295
MAJA MARIĆ PR DAYS I UNIVERSITAS MOSTARIENSIS	303
PRILOG	309

STVARAMO JAKO, AUTONOMNO I INTEGRIRANO EUROPSKO SVEUČILIŠTE

Sveučilište u Mostaru (SUM) i visoko obrazovanje već duže razdoblje nalaze se u vrlo dinamičnome i promjenjivome okruženju. Promjene su u društvu brze, a posljedice nepredvidljive i, često, nepremostive. Društvo u cijelosti kao i akademska zajednica primorani su brzo se mijenjati i prilagođavati. Odgovor na brojne izazove Sveučilište u Mostaru nalazi u strateškome planiranju i upravljanju.

INTEGRACIJA SVEUČILIŠTA U MOSTARU

Jedan od prvih strateških ciljeva Sveučilišta u Mostaru bila je provedba integracije Sveučilišta kao zakonske obveze, ali i preporuke domaće i međunarodne reakreditacije SUM-a. Još u listopadu prošle godine imenovali smo Povjerenstvo za integraciju. Definirano je pet ključnih procesa integracije: pravna, financijska, organizacijska, akademska i društvena.

Tijekom 2018. godine naporno smo radili na svim oblicima integracije SUM-a. Na sjednici 19. srpnja 2018. godine Senat je donio odluku o pravnoj integraciji SUM-a, a integraciju je istoga dana potvrdilo Upravno vijeće (UV) SUM-a. Osnovni sud u Mostaru 3. rujna 2018. godine donio je rješenje o pravnoj integraciji.

Povjerenstvo za finansijsku integraciju nastavilo je tražiti najoptimalniji model finansijskoga integriranja sveučilišta. Ovaj proces prolazio je kroz nekoliko faza i usuglašavanja, da bi bio okončan donošenjem odluke Senata o finansijskoj integraciji 6. srpnja 2018 godine.

U vrijeme dok je Povjerenstvo za finansijsku integraciju promišljalo o modelu integracije, pravnici i Povjerenstvo za izmjene i dopune Statuta održali su više radnih sastanaka kako bi oblikovali integrirano Sveučilište preko novoga Statuta Sveučilišta. Ključna su polazišta ovoga procesa bila: integrirano, ali decentralizirano Sveučilište koje djeluje u skladu sa zakonom i vizijom razvoja i snažno integriranje u europski akademski prostor. Napor Povjerenstva za izmjene i dopune Statuta, Kolegija rektora i Kolegija dekana rezultirao je donošenjem prijedloga novoga integriranoga Statuta SUM-a na Senatu 13. studenoga 2019. godine te prethodnoga mišljenja Upravnoga vijeća 15. studenoga 2018. godine. Prihvaćanjem Statuta, kao i donošenjem 23 pravna akta tijekom dvije godine, zaokružena je akademska integracija Sveučilišta u Mostaru.

Organizacijska integracija SUM-a započela je prvoga dana menadžmenta. U organizacijskome smislu integrirani su brojni procesi na SUM-u poput upravljanja ljudskim potencijalima, javne nabavke, finansijsko-računovodstveni poslovi te informacijski sustav. Imajući u vidu da je ovaj oblik integracije stalan i neprekidan, može se konstatirati visok stupanj ostvarenja optimalnije- ga organiziranja Sveučilišta tijekom posljednje dvije godine rada.

Peti stup integracije je društvena integracija. SUM je promotor brojnih aktivnosti s društvenom zajednicom. Zajednički znanstveni i stručni simpoziji, okrugli stolovi, gospodarski forumi, klauzure, predavanja, promocije, prijemi, počasni doktorati, dodjela priznanja i dr. samo su neke od aktivnosti koje SUM ostvaruje sa svojom društvenom zajednicom. Takve aktivnosti nikada nisu ni prestajale, što potvrđuju naš društveni angažman i društveno odgovorno ponašanje.

STRATEGIJA RAZVOJA SVEUČILIŠTA U MOSTARU 2018. – 2023.

Senat Sveučilišta u Mostaru na sjednici 19. srpnja 2018. godine usvojio je Strategiju razvoja Sveučilišta za razdoblje 2018. – 2023. Strategija je početak sustava strateškoga planiranja i upravljanja na SUM-u. Učinkovit sustav za praćenje ispunjenja planova i realizaciju strateških ciljeva podrazumijeva jasne procedure izradbe preciznih planova i aktivnosti kojima se određuju odgovornosti, rokovi i resursi za provedbu aktivnosti koje Sveučilište namjerava postići. Stoga, nakon usvajanja Strategije za naredno petogodišnje razdoblje, utvrđen je i Interni plan djelovanja do kraja 2018. godine, a izrađen je Akcijski plan za provedbu Strategije Sveučilišta za 2019. godinu. Izradba ovoga Akcijskoga plana jedan je od ključnih iskoraka u podizanju razine kvalitete institucionalne organizacije i sustava strateškoga planiranja i upravljanja kao i sve veće transparentnosti prema nastavnome i nena-stavnome osoblju, studentima, osnivačima, vladinome i nevladinome sektoru, lokalnoj zajednici, gospodarstvu i javnosti. Odgovornost za provedbu ove Strategije imaju vodstva Sveučilišta i sveučilišnih sastavnica u okviru nadležnosti utvrđenih Statutom Sveučilišta u Mostaru. Senat Sveučilišta jednom godišnje razmatra Izvješće o ispunjenju akcijskih planova provedbe Strategije, o čemu iz-

vješće Upravno vijeće i osnivače Sveučilišta u Mostaru. Kako bi se potaknulo strateško planiranje i upravljanje na fakultetima i cijelome SUM-u, Senat je donio odluku da će dosadašnja klasična i opisna izvješća o radu fakulteta zamijeniti izvješće o provedbi strateških ciljeva na fakultetima opisanih u Akcijskome planu.

NASTAVA I NASTAVNI PROCES

U novoj strategiji Sveučilišta obrazovanje je definirano kao prvo i najvažnije strateško područje Sveučilišta u Mostaru. Svjesni smo da se od europskih sveučilišta očekuje da postanu jaki, autonomi i inkluzivni, da pružaju obrazovanje koje se temelji na istraživanju te da se omogući učenje koje će predstavljati odgovor postojećim izazovima.

Sveučilište u Mostaru nastavilo je s aktivnostima na izmjeni postojećih te izradbi novih nastavnih planova i programa što će pridonijeti jačanju visokoga školstva kvalitetnim obrazovnim sadržajima. U akademskoj 2017./2018. i akademskoj 2018./2019. godini Senat je na prijedlog Znanstveno-nastavnih/umjetničkih vijeća donio odluku za 20 novih studijskih programa na sva tri ciklusa studija i na integriranome studiju, kao što su Studij medicine na engleskome jeziku, Studij geodezije i geoinformatike, Studij javne uprave, Studij elektrotehnike, Studij računarstva, Studij medicinske informatike, Studij prehrambene tehnologije, Studij kriminalistike i sigurnosnoga menadžmenta, Studij ekonomije i poslovne Studij ekonomije, Studij fitomedicine, Studij zootehnike, Studij vinogradarstva i vinarstva, Studij grafičkoga dizajna, Studij grafike, kiparstva, slikarstva, likovne umjetnosti i dr. Filozofski fakultet pokrenuo je novi interdisciplinarni doktorski studij. Nastava i nastavni procesi danas se na SUM-u izvode kroz 155 studijskih programa, od čega je 71 na prvome ciklusu, 69 na drugome ciklusu, četiri na integriranome studiju i 11 na trećemu ciklusu studija.

U nastavnom procesu sudjeluje 1017 djelatnika, od čega je 311 stalno zaposlenih nastavnika Sveučilišta, 217 djelatnika Sveučilišne kliničke bolnice Mostar kao pridružene članice Sveučilišta i 489 gostujućih nastavnika.

Kako bi se dodatno unaprijedio nastavni proces i podigla kvaliteta obrazovanja svjesni smo da je potrebno sustavno poduzimati sljedeće mjere i aktivnosti:

- ⇒ kontinuirano usklađivati postojeće studijske programe s kompetencijama koje se traže na tržištu rada, kao i razvoj novih studijskih programa u skladu s tržištem rada;
- ⇒ razvijati kratke programe cjeloživotnoga obrazovanja na tržišnim osnovama koje će osigurati trajnu izobrazbu i usklađivanje znanja i vještina završenih studenata i profesionalaca te je nužna potreba za fleksibilnošću studijskih programa jer nove tehnologije i novi zahtjevi tržišta rada postaju svakodnevna pojava;
- ⇒ jačati i poticati nove oblike učenja i prijenosa znanja, prije svega e-učenja, cjeloživotnoga učenja i sl.
- ⇒ intenzivirati praktičnu nastavu;
- ⇒ uvoditi interdisciplinarnе studije;

- ➔ razvijati zajedničke diplomske studije;
- ➔ umrežavati doktorske studije s inozemnim sveučilištima;
- ➔ stvarati uvjete za pokretanje studijskih diplomskih i doktorskih studija na engleskome, njemačkome i talijanskome jeziku, koji će biti prepoznati u regionalnome i međunarodnome okruženju.

U nastavnome procesu sudjeluju stručnjaci iz prakse preko nastavnih baza, institucija i organizacija s kojima je potpisani sporazum o suradnji čime se ostvaruje sinergija Sveučilišta i društva. Sveučilište trenutačno broji 130 nastavnih baza.

RAZVOJ ZNANOSTI

Trenutačna ulaganja u znanost i visoko obrazovanje u BiH daleko su ispod prosjeka okruženja, a pogotovo EU-a, pa je potrebno otvoriti dijalog s nadležnim institucijama s ciljem unapređenja javnoga financiranja istraživanja u znanosti. Osim toga, potrebno je, preko javnih politika i politike Sveučilišta, jače poticati nedovoljno iskoristene mogućnosti ulaganja poslovnoga i društvenoga sektora u istraživanje i razvoj. Stoga je nužno na Sveučilištu u Mostaru stvoriti okružje koje omogućuje i potiče interakcijske i transferne mehanizme suradnje istraživača s gospodarstvom i društvenim djelatnostima, uključivanje u procese specijalizacije, povezivanje istraživačke i gospodarske aktivnosti preko znanstveno-istraživačkoga rada, ali i kolaborativna istraživanja za potrebe gospodarskih subjekata. Intenzivno se radi i na podizanju rankinga SUM-a na svjetskim ljestvicama. Ostvareni su pomaci u gotovo svim kategorijama i na svim ljestvicama u proteklih godinu dana. Formiran je tim koji svakodnevno prati sve parametre za rangiranje i kontinuirano prikuplja podatke za različite aplikacije, jer pojedine ljestvice i aplikacijski obrasci imaju dosta zahtjevne kriterije. Također je, prvi put na Sveučilištu u Mostaru, izrađen i predstavljen registar znanstveno-istraživačkih projekata i registar radova djelatnika i suradnika SUM-a. O povećanim znanstvenim aktivnostima u protekle dvije akademske godine detaljnije će biti riječi u sljedećem tekstu *Znanost i razvoj*.

MEĐUNARODNA SURADNJA I INTERNACIONALIZACIJA SVEUČILIŠTA U MOSTARU

Sveučilište u Mostaru intenzivno radi na kreiranju poticajnoga okruženja za međunarodne istraživačke aktivnosti, ali i globalnoj sveučilišnoj prepoznatljivosti te je, u vezi s tim, potpisano 57 različitih pravnih oblika međusveučilišne suradnje. Od toga je 36 potpisano u posljednje dvije godine, također, potpisano je 31 sporazum o mobilnosti od ukupno 40 sa sveučilištima iz Austrije, Njemačke, Španjolske, Velike Britanije, Italije, Rusije, Rumunjska, Poljske, Albanije, Češke, Slovenije, Slovačke, Portugala, Francuske, Srbije, Makedonije, Crne Gore i Republike Hrvatske. Svi potpisani oblici međusveučilišne suradnje imaju isti cilj – poticati istraživačke aktivnosti institucija, poticati sve vrste mobilnosti i akademski razvoj studenata te nastavnoga osoblja.

Sveučilište je u zadnje dvije godine ostvarilo 81 mobilnost studenata, te 120 mobilnosti nastavnoga i nenastavnoga osoblja, što u odnosu na prethodno razdoblje iznosi povećanje broja mobilnosti osoblja za 100 % i povećanje broja mobilnosti studenata za čak 125 %. Povećanjem broja realiziranih mobilnosti, Sveučilište je ostvarilo povećanje broja odobrenih mobilnosti. U narednome programskome razdoblju studentima su na raspolaganju 124 mobilnosti, a nastavnomu i nenastavnomu osoblje 161 odobrena mobilnost. Ono što nas posebno raduje jest povećanje dolaznih mobilnosti. Svakako su za to zasluzne i naše ustrojbine jedinice koje uvođenjem kolegija na stranome jeziku omogućavaju i olakšavaju ovaj proces. Stoga, jačanje mobilnosti studenata i osoblja, posebno dolazne mobilnosti, bila nam je jedna od osnovnih zadaća.

Također, naša je zadaća aktivno sudjelovanje u međunarodnim sveučilišnim mrežama, ali i stvaranje te jačanje veza sa sveučilištima iz inozemstva, posebno onim iz nama susjednih zemalja. Sporazumi nisu i ne smiju ostati samo potpisani dokumenti, nego iz njih moraju proistekći konkretni rezultati kao što su zajednički studiji, projekti, suradnja na konferencijama, izdavaštvo i slično. Danas smo ponosni na dva zajednička doktorska studija u Austriji koje provodi konzorcij od šest, odnosno pet sveučilišta, a u kojima sudjelujemo kao partner jer smo, između ostalog, dobili akreditaciju austrijske agencije za Studij koji se izvodi na engleskome jeziku na Medicinskom fakultetu, za zajednički diplomske Studij politologije koji se izvodi sa Sveučilištem Matej Bel iz Banske Bistrike, a koji su pokrenuti u protekljoj godini. Kontinuirana suradnja s veleposlanstvima, njihova pomoć u povezivanju našega Sveučilišta s visokoobrazovnim institucijama iz njihovih matičnih zemalja je od iznimnoga značaja. Suradnja francuskoga veleposlanstva i SUM-a koja je počela uvođenjem kolegija Francuskoga jezika na Filozofskom fakultetu rezultirala je podnošenjem zahtjeva za članstvom u Međunarodnoj sveučilišnoj agenciji za frankofoniju. Uz pomoć ruskoga veleposlanstva otvoren je Kabinet za ruski jezik. Danas na SUM-u, osim engleskoga, njemačkoga i talijanskoga, možete učiti i ruski, kineski, francuski, španjolski, naravno, i latinski te hrvatski jezik.

Navedene su samo neke od aktivnosti. Imperativ Sveučilišta je poticati i promicati mobilnost studenata i nastavnika u cilju širenja baze znanja i omogućavanja razvoja različitih karijera svih pojedinača zaposlenih na Sveučilištu, ali i općenito razvoja Sveučilišta i njegove poboljšane kompetitivnosti u internacionalnim okvirima.

IZGRADNJA INFRASTRUKTURE NA SVEUČILIŠTU U MOSTARU

Kao što smo naveli u svojim prioritetima, SUM je u stalnim aktivnostima planiranja i izgradnje infrastrukture. Sveučilište je postalo vlasnik zemljišta u Rodoču ukupne površine 1.917.196 metara četvornih. Nadalje, ponosni smo na postavljanje kamena temeljca za izgradnju zgrade Farmaceutskoga fakulteta. S istom radošću i ponosom ističemo planove adaptiranja zgrade za potrebe SUMIT-a, a svjedoci smo rekonstrukcije prve faze kampusa SUM-a, te brojnih manjih infrastrukturnih radova na SUM-u. Fakultet strojarstva, računarstva i elektrotehnike završio je objekt „Tvornice za učenje“ (Learning Factory), a Medicinski fakultet, Fakultet zdravstvenih studija i Građevinski fakultet izradili

su glavne projekte za dodatni kat na svojim fakultetima kojim će proširiti predavaoničke, amfiteatarske, laboratorijske i knjižničke kapacitete. Također, urađeni su projekti za prostorno proširenje Ekonomskog fakulteta i Fakulteta prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti. Akademija likovnih umjetnosti na Širokom Brijegu opremila je tri nove radionice, a usporedno s otvaranjem novih studija, Pravni i Filozofski fakultet opremili su prostore za što kvalitetniju nastavu na ovim studijima. Agronomski i prehrambeno-tehnološki fakultet proširio je u kampusu II u Rodoču svoje prostore koji služe u edukacijske i komercijalne svrhe.

DISLOCIRANI CENTRI SUM-A

Sveučilište u Mostaru ima trajnu zadaću skrbiti o svim prostorima u Bosni i Hercegovini gdje su dominantno nastanjeni Hrvati i drugi narodi i građani. U tu svrhu Senat Sveučilišta u Mostaru donio je odluke o utemeljenju Sveučilišnoga centara u Središnjoj Bosni i Sveučilišnoga centra u Posavini. Ovom odlukom iskazali smo trajnu privrženost i razvijanje studijskih programa koji su od interesa za navedenu društvenu zajednicu. Pored Sveučilišnih preddiplomskih i diplomskih studija, naši studenti mogu pohađati i jedan od doktorskih studija na Sveučilištu. Kada je riječ o dislociranim sveučilišnim centrima, naš je izazov pokrenuti programe stručnoga cjeloživotnoga obrazovanja.

UNUTARNJA ORGANIZACIJA SUM-A

Prvu godinu mandata menadžmenta SUM-a iskoristili smo za novu unutarnju organizaciju u svrhu jačanja kapaciteta i ispunjavanje strateških ciljeva. U tu svrhu utemeljili smo sveučilišne centre za informacijske tehnologije, zatim sveučilišne centre za projekte, poduzetništvo, cjeloživotno obrazovanje te Mediji-ski sveučilišni centar. Specifična pitanja razmatrali smo na našim sveučilišnim klauzurama. Tijekom dvije godine održali smo pet sveučilišnih klauzura posvećene organizaciji, obrazovanju, informacijskim tehnologijama, strategiji, razvoju i integraciji, sveučilištu i okruženju. Važno je posjetiti i na dva sveučilišna gospodarska foruma. Senat Sveučilišta u Mostaru utemeljio je i Nakladničku kuću SUM-a PRESSUM.

IZDAVAŠTVO

Završeni su svi pripremni radovi i nabavka strojeva te nas uskoro očekuje otvaranje elektroničke tiskare Sveučilišta u Mostaru u okviru PRESSUM-a. To omogućuje lakše objavljivanje naših publikacija, a ova će tiskara omogućiti tiskanje svih izdanja po pristupačnim cijenama. Dakle, od akademске 2019./2020. godine sve publikacije Sveučilišta u Mostaru tiskaju se pod zajedničkim nazivnikom naše nakladničke kuće. Trenutačno na Sveučilištu u Mostaru izlazi 16 znanstvenih i znanstveno-stručnih časopisa, a naši se radovi nalaze u prethodno spomenutom registru radova. U prethodne dvije akademске godine u nakladi Sveučilišta u Mostaru i njegovih članica objavljeno je 46 znanstvenih i znanstveno-stručnih publikacija.

JAČANJE UNUTARNJIH KAPACITETA

Jedan od naših stalnih izazova je jačanje nastavne baze i akademskih te istraživačkih kapaciteta. SUM još uvijek koristi značajan broj nastavnika preko vanjske suradnje. Istina je da vanjska suradnje nikada neće prestati zbog niza prednosti koje donosi, no mi moramo nastojati u ispunjenju europskih i bh. kriterija kada je riječ o broju zaposlenih nastavnika na pojedinim studijskim programima kako bi uspješno akreditirali.

U protekle dvije godine na SUM-u je promovirano 80 doktora znanosti, a u RH preko potpore Ministarstva znanosti i obrazovanja trenutačno se školuje 24 doktoranda sa SUM-a. Sveučilište je u kontinuitetu radilo na prijemu i razvoju vlastitih ljudskih potencijala, te angažiranju stručnjaka i znanstvenika iz prakse iz više nastavnih baza čime je znatno ojačan nastavni, stručni i znanstveni potencijal Sveučilišta.

INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE

Suvremeni tehnološki razvoj također zahtijeva brzu prilagodbu obrazovnoga sustava. U današnje vrijeme gotovo je nemoguće zamisliti modernu nastavu bez upotrebe digitalnih alata, aplikacija i digitalne tehnologije.

IT centar Sveučilišta u Mostaru osnovan je 13. prosinca 2017. godine odlukom Upravnoga vijeća Sveučilišta u Mostaru u cilju pružanja podrške obrazovnoj i akademskoj zajednici u upotrebni informacijsko-komunikacijskih tehnologija i osiguranja pristupa novim tehnologijama i informacijskim uslugama. Razvoj ISS-a Sveučilišta u Mostaru započeo je 2011. godine. Razvijene su osnovne funkcionalnosti u vezi s administracijom sustava, referadom, profesorima i studentima. U 2012. godini pokrenut je softver, te je formirana jedinstvena baza sa svim članicama Sveučilišta i osiguran pristup i centralno administriranje sustava. Ostale komponente softvera razvijale su se u narednim godinama. 1. veljače 2019. godine Sveučilište preuzima izvorni kod sustava čime SUMIT preuzima rad na održavanju i razvoju. U akademskoj 2019./2020. godinu SUMIT je uveo autentikacijsku i autorizacijsku infrastrukturu kao infrastrukturni, posrednički sustav čija je temeljna zadaća omogućiti sigurno, pouzdano i učinkovito upravljanje elektroničkim identitetima te njihovu uporabu za pristup mrežnim i mrežom dostupnim resursima. Posebno smo ponosni da smo jedina institucija u BiH koje ima izgrađenu ovakvu infrastrukturu za upravljanje elektroničkim identitetima.

Mogućnost spajanja na internet različitim tehnologijama ugrađena je danas u većinu novih osobnih računala, tableta, PDA uređaja i mobitela. Također je uobičajeno nuditi roaming uslugu što podrazumijeva mogućnost pristupa mreži s različitim uređajem i lokacija uz uporabu jedinstvenoga elektroničkoga identiteta. *eduroam™* (*education roaming*) je roaming-usluga zamišljena pod okriljem europske udruge akademskih i istraživačkih mreža i ostvarena preko međunarodnoga projekta GÉANT. Usluga *eduroam* usmjerena je na omogućavanje bežičnoga, ali i tzv. wired pristupa. Sveučilište u Mostaru zahvaljujući SUMIT-u i sustavu AAI@SUM aktivno je u izgradnji i pružanju usluge *eduroam* čime studenti

i nastavnici Sveučilišta u Mostaru zahvaljujući SUMIT-u koriste besplatnu uslugu korištenja interneta na više od 24 tisuće lokacija diljem svijeta. S ovom infrastrukturom svi naši nastavnici i studenti dobili su elektronički identitet koji je u skladu s europskim i svjetskim standardima. Bitno je naglasiti da je ova usluga implementirana uz suradnju s Računskim centrom Sveučilišta u Zagrebu (Srce).

SUMIT je pokrenuo projekt e-učenja da bi se omogućilo besplatno korištenje svim sastavnicama. Cilj je da sve sastavnice budu na jednome zajedničkome sustavu za e-učenje. U ostvarivanju toga cilja, SUMIT je pokrenuo SUMOODLE, sustav za e-učenje na razini Sveučilišta gdje je otvoreno preko 100 e-kolegija, mrežnih portal sa svim informacijama o e-učenju na Sveučilištu u Mostaru. Od akademске godine 2019./2020. omogućili smo svakomu nastavniku Sveučilišta u Mostaru otvaranje e-kolegija čime smo e-učenje ponudili kao jedan od oblika nastave.

Kvalitetna mrežna infrastruktura temelj je svih dalnjih aplikacijskih i ostalih korisničkih nadogradnji i zbog toga predstavlja jedan od ključnih prioriteta i preduvjeta kvalitetne izgradnje cijelogra informacijskoga sustava. Zbog toga se SUMIT brine o održavanju svih poslužitelja na kojima su smješteni DNS, mrežni i e-sustavi Sveučilišta. Novu mrežnu stranicu Sveučilišta i njezin vizualni identitet koji ide uz Sveučilišnu knjigu standarda izradio je IT Centra.

GSuite je proizvod tvrtke Google koji objedinjuje skup alata za besplatnu produktivnost koji pomaže studentima i nastavnicima da neprekidno i sigurno surađuju na različitim uređajima. Trenutačno je aktivno 732 korisnika koji su poslali preko 500 000 e-poruka u zadnjih 12 mjeseci. Ovu platformu također održava IT Centar Sveučilišta u Mostaru čime je omogućen besplatan cloud prostor za sve naše nastavnike. Znanstveni registar radova svih nastavnika Sveučilišta u Mostaru također je usluga koju je SUMIT omogućio.

Uspješno je implementirano 30 sjednica e-senata. U listopadu 2017. godine ažuriran je sustav za e-senat Sveučilišta u Mostaru i promijenjen naziv domene (senat.sum.ba) U realizaciji projekata potrebno je surađivati s mnogim partnerima. SUMIT-u je prije svega važna suradnja s HT-om Mostar, Hrvatskom akademskom i istraživačkom mrežom CARNet, Sveučilišnim računskim centrom (Srce) i fakultetima koji se bave problematikom razvojem informacijskih sustava. Suradnja s CARNetom i Sveučilišnim računskim centrom Sveučilišta u Zagrebu traje dugi niz godina i sadašnjom, novom inicijativom CARNeta i Srca Sveučilištu u Mostaru ponuđen je cijeli paket različitih informacijskih sustava i servisa kao i usluge u pogledu nabavke i implementacije sustava na Sveučilištu u Mostaru. Sljedeća jako bitna aktivnost SUMIT-a je strateški projekt e-škole gdje planiramo pomoći u digitalizaciji cijele vertikale obrazovanja te su u zadnjih godinu dana napravljeni sastanci s nadležnim institucijama gdje su dogovoreni naredni koraci.

OSIGURANJE KVALITETE

Najvažnije aktivnosti Ureda tijekom protekla dvije godine u vezi su s procesom institucionalne akreditacije (2015.) i institucionalne reakreditacije (2019.): nakon procesa akreditacije Sveučilišta (2015.) Ured je izradio tri godišnja Izvješća o provedbi Akcijskog plana provedbe preporuka institucionalne akreditacije u svrhu institucionalne reakreditacije (2019.). Ured je izradio Samoevaluaciju

sko izvješće Sveučilišta za razdoblje 2014./2015.– 2017./2018. te koordinirao procesom reakreditacije i posjetom Povjerenstva stručnjaka.

Redovite aktivnosti Ured mogu se navesti: sudjelovanja u izradbi novih pravilnika (Pravilnik o nastavnim bazama, Pravilnik o studenskoj anketi o kvaliteti nastavnog rada) te novoga Statuta; organiziranje i održavanje radionica za djelatnike Sveučilišta (radionice o ishodima učenja, radionice za izradu silabusa, izobrazbe iz stranih jezika); sudjelovanje u Povjerenstvu za praćenje provedbe Strategije pri izradi modela internetske platforme za praćenje provedbe strategije; kreiranje Sustava sveučilišnih izbornih kolegija i izradom popisa istih za ak. 2019./2020. godinu; sudjelovanje na različitim okruglim stolovima i drugim događajima u organizaciji institucija i organizacija iz područja obrazovanja (HEA BiH, CIP, OSCE...); organiziranje tematskih sjednica s različitim kolektivima (alumni, Karijerno savjetovalište, knjižničari, pravne službe, studentske službe...); sudjelovanje u Komisiji za izradu okvira za stručno usavršavanje akademskoga osoblja, imenovane Odlukom Rektorske konferencije BiH, o temi stručnoga usavršavanja sveučilišnih nastavnika i suradnika TRAIN+ na sastancima održanim na Univerzitetu u Sarajevu; sudjelovanje u obuci u okviru stručnoga usavršavanja univerzitetskih nastavnika i suradnika – Program TRAIN+ i stjecanje certifikata za module *Didaktika visokog obrazovanja* i *Planiranje kurikuluma u visokom obrazovanju*, održanoga na Univerzitetu u Sarajevu; sudjelovanje u aktivnostima za apliciranje THE rankinga i QS rankinga.

Ured je u postupku planiranja izrade pet novih dokumenata iz područja osiguranje kvalitete: Izjava o politici sustava za osiguranje kvalitete, Strategija sustava za osiguranje kvalitete, Pravilnik o sustavu za osiguranje kvalitete, Priručnik za osiguranje kvalitete, Vodič kroz osiguranje kvalitete.

REKTORSKI ZBOR BOSNE I HERCEGOVINE I REPUBLIKE HRVATSKE

Sveučilište u Mostaru 2018. godine uspješno je predsjedavalo Rektorskim zborom/konferencijom BiH. Tijekom godine napravljeni su značajni iskoraci donošenjem važnih odluka i uspostavljanjem atmosfere povjerenja i važnosti Rektorskoga zbora u dimenzioniranju brojnih i važnih akademskih, znanstvenih i organizacijskih pitanja.

Isto tako Sveučilište u Mostaru pridruženi je član Rektorskoga zbora Republike Hrvatske. Poznato je da nastavnici s javnih sveučilišta u Hrvatskoj značajno sudjeluju u nastavnom procesu, kao i projektima SUM-a. Treba istaknuti nemjerljiv doprinos rektorica i rektora, dakle cijelog RZ-a RH na razvoju i jačanju SUM-a, kao i Ministarstva znanosti i obrazovanja Vlade Republike Hrvatske.

Važno je istaknuti i aktivno sudjelovanje u Rektorskome forumu jugoistočne Europe i zapadnoga Balkana. Treći Rektorski forum održan je 8. veljače 2019. godine na Sveučilištu u Mostaru. Tijekom Foruma rektori i predstavnici preko 30 sveučilišta potpisali su Akademski međuinstitucionalni sporazum o suradnji. Sporazum predviđa snažan angažman i suradnju na području znanstveno-istraživačkoga rada, visokoga obrazovanja, suradnju na kreiranju zajedničkih nastavnih ciklusa, projekata definiranih preko različitih programa financiranja i na koncu zajedničkome djelovanju na što učinkovitijemu korespondiranju visokoga obrazovanja i tržišta rada.

SURADNJA S DRUŠTVENOM ZAJEDNICOM

Misija uloga, ali i definirano strateško područje je suradnja s društvenom zajednicom. SUM iz društvene zajednice crpi svoju postojanost, svoju snagu i smisao i zbog toga mora prema svojoj društvenoj zajednici biti odgovorno i proaktivno. Teško je nabrojiti sve aktivnosti na našim fakultetima i SUM-u koji su izravno okrenuti dijalogu, afirmaciji i pomoći društvenoj zajednici. Društvena zajednica je na Sveučilištu, a Sveučilište je duboko u svojoj društvenoj zajednici.

STUDENTI I STUDENSKE AKTIVNOSTI

Na Sveučilištu u Mostaru uspješno djeluje Studenski zbor SUM-a. Brojne su aktivnosti naših studenata. Naravno da ih nije moguće sve spomenuti, ali još teže naglasiti važnost svih tih aktivnosti za afirmaciju studenskih prava. Studenti nam jesu i moraju biti u središtu svih planova i politika Sveučilišta. Oni su uključeni u sva tijela Sveučilišta. Naši su partneri i s njima tražimo najbolje putove suradnje, ali i razvoja i perspektive.

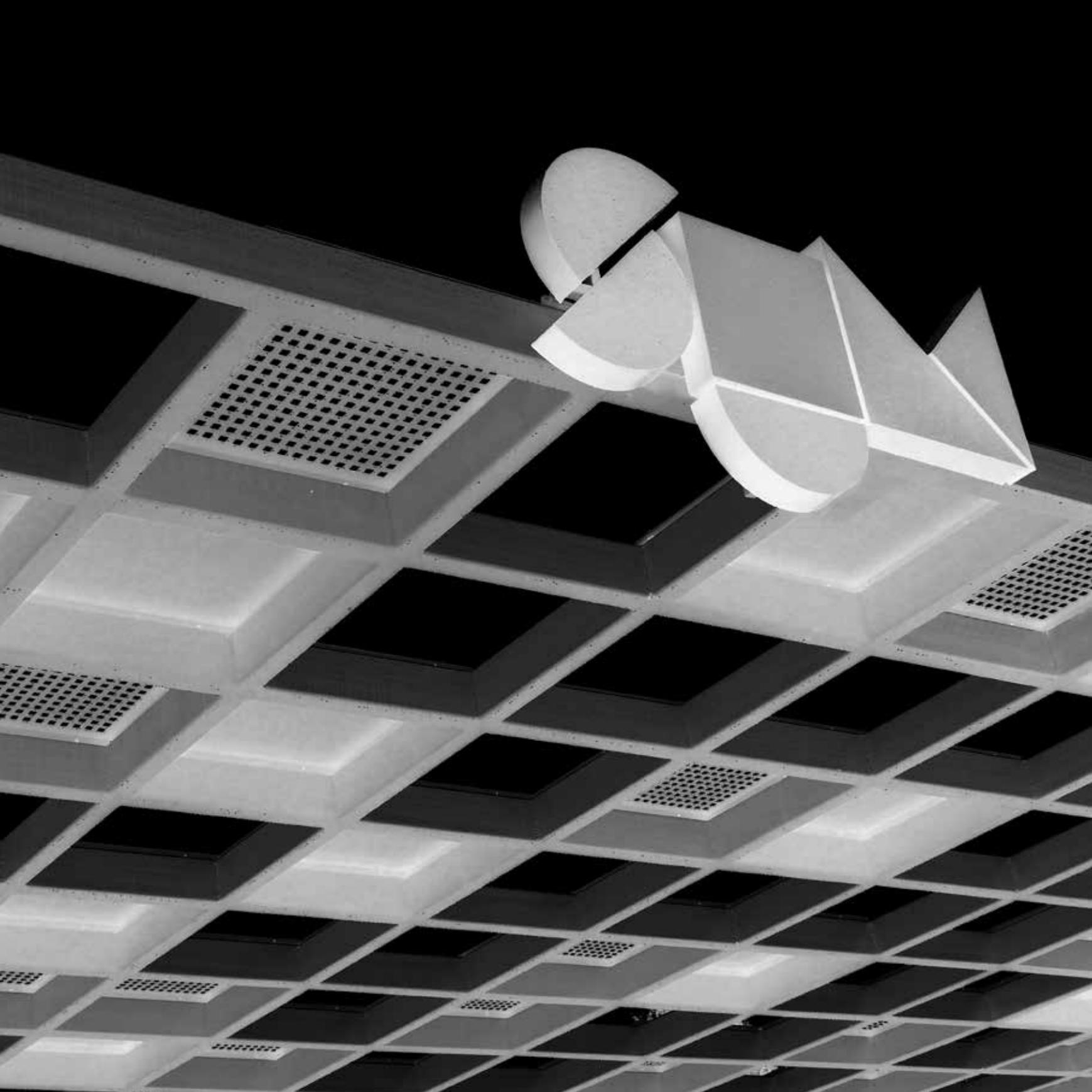
Najznačajniji su projekti Studentskoga zbora ukidanje plaćanja potvrda o redovitome studiranju na razini cijelog Sveučilišta te obnova igrališta u kampusu Sveučilišta. Na tematskoj sjednici Senata posvećenoj nastavi i nastavnim procesima iznijeto je oko 40 prijedloga, od kojih je većina usvojena i provela se. Uveden je treći studentski član u Senatu Sveučilišta. Organizirane su dvije humanitarne sveučilišne utrke – *Wings for Life* i *World Run* te organizacija sportskih, edukacijskih i kulturnih događaja tijekom cijele godine.

Tri puta realiziran je projekt HNK za studente, studenti za HNK. Uz podršku Studentskoga zbora nastao je i Sveučilišni teatar, koji je osim uspješne realizacije predstave *BoRba* u Mostaru održao turneju i u Zagrebu i Splitu te izveo predstavu *Ime mu je R* u Mostaru.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE I DRUGE INSTITUCIJE

Sveučilište u Mostaru svoj dinamičan razvoj osigurava uz pomoć Vlade Republike Hrvatske, resor-noga Ministarstva znanosti i obrazovanja i Državnoga ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske, kao i brojnim drugim institucijama i pojedincima iz Hrvatske. Također, razvoj Sveučilišta u Mostaru podržan je od svih javnih sveučilišta u Republici Hrvatskoj i drugih institucija. Posebno važna potpora dolazi od rektora Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Damira Borasa.

Također treba spomenuti i kvalitetnu suradnju s brojnim veleposlanstvima zemalja akreditiranih u Bosni i Hercegovini, kao i inozemnim sveučilištima te gospodarskim subjektima iz inozemstva.

ZNANOST I RAZVOJ

Znanstveno-istraživački rad je jedno od temeljnih područja petogodišnje strategije Sveučilišta u Mostaru i akcijskoga plana za njezinu realizaciju. Sveučilište u Mostaru u posljednje vrijeme nastoji izvući maksimum iz postojećih potencijala za znanstveno istraživanje. Na žalost, počevši od državne razine, preko entitetskih pa sve do županijskih razina, koje su i nadležne za znanost i obrazovanje, ne postoji sustavno organiziran bilo kakav fond ili kontinuirani priljev sredstava predviđen za znanstveno-istraživački rad, tako da nisu osigurana nikakva redovita godišnja sredstva namijenjena za znanstveno-istraživački rad na bilo kojoj razini. No, to ne smije biti alibi da se ne iskoriste svi potencijali u segmentima gdje Sveučilište samo ovisi o sebi. Već se danas osjete značajni pomaci i dodatne aktivnosti u području znanstveno-istraživačkoga rada.

U određenim znanstvenim područjima postoje bolji uvjeti za znanstveno istraživanje na Sveučilištu u Mostaru, za razliku od područja u kojima se istraživanja ne mogu provoditi bez vrhunske opreme i značajne materijalne potpore. Zbog toga postoji veliki nesrazmjer u znanstvenim istraživanjima unutar pojedinih područja.

U prethodne dvije akademske godine značajno se povećao broj znanstvenih i znanstveno-stručnih konferencija od kojih je većina s međunarodnim sudjelovanjem. Također je povećan angažman svih uredništava na čelu s glavnim urednicima znanstvenih časopisa Sveučilišta u Mostaru da svi časopisi uđu u referentne znanstvene baze, odnosno da časopise dodatno podignu na još višu razinu.

Trenutačno se na Sveučilištu u Mostaru izdaje 16 časopisa iz različitih znanstvenih područja.

Intenzivno se radi i na podizanju rankinga SUM-a na svjetskim ljestvicama. Ostvareni su pomaci u gotovo svim kategorijama i na svim ljestvicama u proteklih godinu dana. Formiran je tim koji svakodnevno prati sve parametre za rangiranje i kontinuirano prikuplja podatke za različite aplikacije, jer pojedine ljestvice i aplikacijski obrasci imaju dosta zahtjevne kriterije.

Također je, prvi put na Sveučilištu u Mostaru, izrađen i predstavljen registar znanstveno-istraživačkih projekata i registar radova djelatnika i suradnika SUM-a. U pripremi su i odgovarajući pravilnici koji stimuliraju objavljivanje radova. Dodatno su bodosvani radovi nastavnika i mentora u koautorstvu sa studentima i diplomantima. Od ove je akademske godine uvedeno i nagrađivanje najboljih znanstveno-istraživačkih radova nastavnika Sveučilišta u Mostaru.

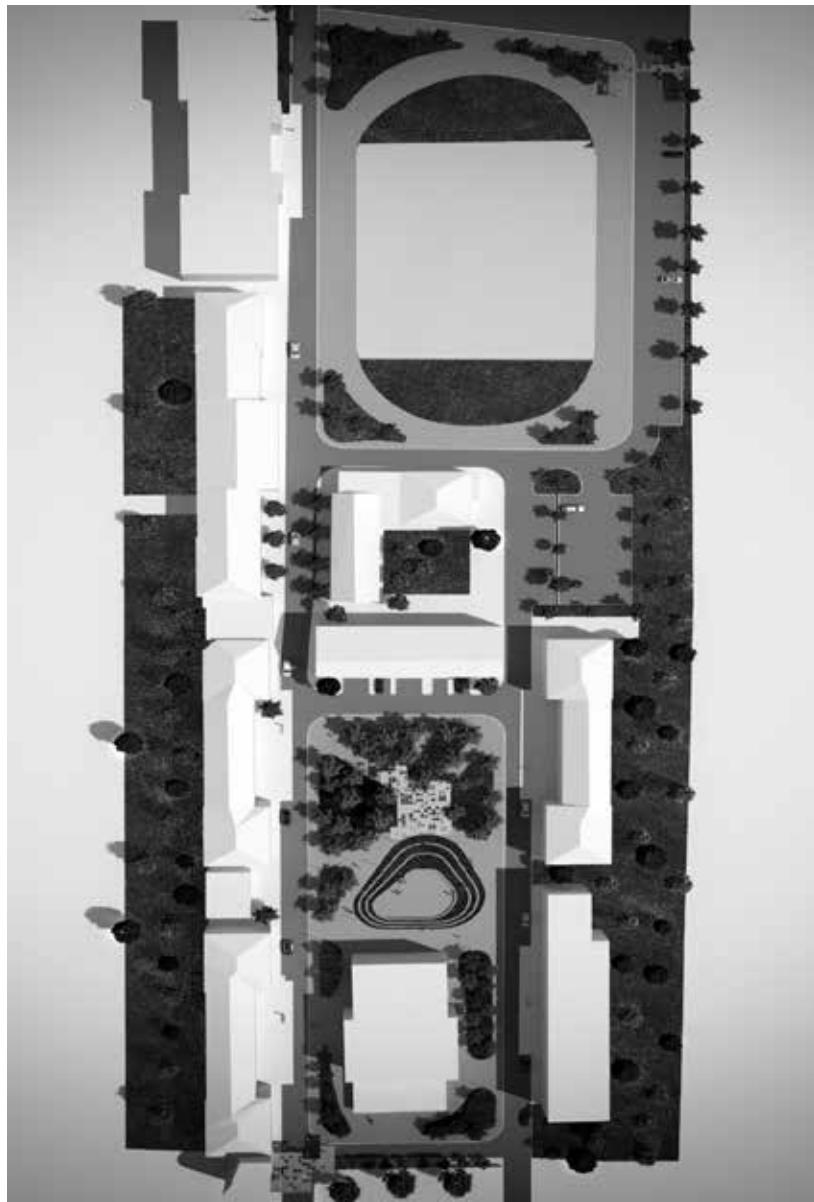
Nadalje, vrijedi istaknuti kako je ove godine Sveučilište utemeljilo svoju nakladničku kuću PRESSUM. U njezinu okviru danas se izdaje spomenutih 16 znanstvenih časopisa. Većina ih ima tiskano izdanje, a pojedini se izdaju samo u elektroničkom obliku.

Također, završeni su svi pripremni radovi, opremanje i nabavka strojeva i uskoro nas očekuje otvaranje elektroničke tiskare Sveučilišta u Mostaru u okviru PRESSUM-a. To će omogućiti puno lakše objavljivanje sveučilišnih izdanja, a također će autori sa Sveučilišta moći jednostavnije i jeftinije objavljivati knjige, udžbenike, priručnike i različite skripte i brošure u željenoj nakladi. Elektronička će tiskara omogućiti fakultetima tiskanje svih izdanja po pristupačnim cijenama, a Sveučilištu i njegovoj nakladničkoj kući novi iskorak u izdavačkoj djelatnosti.

Kada je riječ o gradnji i obnovi objekata Sveučilišta u Mostaru vrijedi istaknuti kako je do danas je u prvoj fazi rekonstrukcije prostora kampusa Sveučilišta u Mostaru obnovljen prostor košarkaških terena i malonogometnoga igrališta. Kompletan sportski prostor ponovno je asfaltiran, postavljeni su rubnjaci oko atletske staze, izvedeni rigoli, drenaže i odvodi, podignute su nove konstrukcije koševa i postavljeni golovi i sprave za trening. U ovoj su fazi također izvedeni iskopi, pripremljena podloga i asfaltiran novi parking koji je vezan za parking-prostoriza zgrade Fakulteta prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti.

U posljednje se vrijeme uistinu učinilo puno kako bi SUM prerastao u moderno europsko sveučilište i kako bi studenti imali uvjete studiranja približne onima na sveučilištima u zapadnoj Europi. Zajedno s procesom integracije i kampus Sveučilišta u Mostaru dobio je novo ruho.

Na ulazu u kampus izvedena je čelično-aluminijkska konstrukcija koja je pridonijela stvaranju novoga modernog izdanja kampusa, ali i pomogla još većoj prepoznatljivosti SUM-a. Završeni su i projekti ulazne i cestovne infrastrukture i jedan dio tzv. „zelene zone“, odnosno središnjeg parka s otvorenim amfiteatrom koji je zablistao unutar kampusa i postao zelenom oazom za naše studente. Odabранa je nova urbana oprema, rasvjeta, „pametne“ klupe i drugi detalji u prostoru kampusa. Elementi na rekonstruiranom sveučilišnom parku u svom međuodnosu stvaraju zanimljiv i autentičan prirodnji ambijent, koji podsjeća na autohton hercegovački reljef. Cilj projekta je oplemenjivanje prostora s posebnim naglaskom na trg sa zelenilom i otvorenim amfiteatrom. On omogućuje studentima dodatne sadržaje jer će se u tome prostoru odvijati studentske tribine, predstave, različite prezentacije, ali i boravak studenata u ugodnom okruženju. Cilj je bio oplemenjavanje prostora trga. Projektom je zamišljeno cjelovito rekonstruiranje i davanje novoga prostornog identiteta. Kao leit-motiv je iznad otvorenoga amfiteatra postavljen trometarski logo SUM koji će dominirati središnjim prostorom kampusa. Prostor je isprepleten s logično pozicioniranim pješačkim stazama koje stvaraju nepravilne oblike zelenih površina.

„Zeleni otoci“ su zamišljeni kao brežuljci visine do 150 cm, kako bi se unutar parka stvorio zaštićeni-ji ambijent, donekle vizualno izoliran od ulica koje okružuju trg.

Također, završena je projektna dokumentacija za Medijski istraživački centar iznad sadašnjega sve-učilišnog amfiteatra, kao i objekt SUMIT-a, odnosno sveučilišnoga Centra za informacijske tehnologije u kampusu II u Rodoču. Cilj je dobiti regionalni obrazovni centar, provesti digitalizaciju cijele

vertikale obrazovanja i biti partnerom svjetskim IT kompanijama u razvoju IT tehnologija. Fakultet strojarstva, računarstva i elektrotehnike završio je objekt „Tvornice za učenje“ (Learning Factory) unutar kojeg se nalaze i laboratoriji za automobilske mehatroničke sustave i za 3D mjerenje. Završen je projekt i položen kamen-temeljac na Bijelom Brijegu za jedini fakultet SUM-a koji je još uvijek podstanar, Farmaceutski fakultet. Medicinski fakultet, Fakultet zdravstvenih studija i Građevinski fakultet izradili su glavne projekte za dodatni kat na svojim fakultetima kojim će proširiti predavaoničke, amfiteatarske, laboratorijske i knjižničke kapacitete. Također, izvode se projekti za prostorno proširenje Ekonomskog fakulteta i Fakulteta prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti. Akademija likovnih umjetnosti na Širokom Brijegu opremila je tri nove radionice koje će služiti za edukaciju, ali i izradu vitraja i lijevanje skulptura. Usporedno s otvaranjem novih studija, Pravni fakultet i Filozofski fakultet opremili su prostore za što kvalitetniju nastavu na ovim studijima, a Agronomski i prehrabreno-tehnološki fakultet proširio je u kampusu II u Rodoču svoje oranine i pokusališta koji služe u edukacijske i komercijalne svrhe.

Uz sve naznačeno svakako vrijedi istaknuti kako je napokon ove godine, 8. srpnja, uknjiženo pravo vlasništva Sveučilišta u Mostaru na sve nekretnine koje imamo unutar našega kampusa II u Rodoču, a ukupna površina uknjiženoga zemljišta iznosi 1.917.196 četvornih metara. S ovom uknjižbom otvaraju se ogromne mogućnosti za širenje Sveučilišta i postavljanje novih infrastrukturnih ciljeva kojima bi se ostvarila postavljena vizija snažnog i modernog europskog sveučilišta. Iz ovih je rečenica vidljivo kako su u prethodne dvije godine postavljeni čvrsti i stabilni temelji za daljnji znanstveni i infrastrukturni razvitak Sveučilišta u Mostaru.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
Općinski sud u Mostaru
ZEMLJIŠNOKNJIŽNI URED
08.07.2019 13:11

Katastarska općina: RODOĆ

BROJ: 058-0-NAR-19-011 759
Zemljišnoknjižni uložak broj: 1099

Zemljišnoknjižni izvadak

A

Popisni list

R.br.	Broj parcele	OZNAKA NEKRETNINA	Površina			Primjedba
			ha	a	m ²	
1.	2589/1*	BRISTOVACA; Ostalo neplodno zemljište	0191	71	96	
2.	2589/7	BRISTOVACA; Neplodno, gradilište	0000	00	39	

B

Vlasnički list

R.br.	UPISI	Primjedba
1.	Udio: 1/1 SVEUČILIŠTE U MOSTARU ID: + Pr: 28.09.2017.god. BROJ:058-0-DN-17-004 712 Na osnovu prijačnog lista Grada Mostara Službe za Katastar broj 930/17 za KO Rodoč, te člana 69. stav 1. Zakona o zemljišnim knjigama (Službene novine FBiH br.19/03 i 54/04) uključuje se pravo vlasništva na nekretnine upisane u A listu. Upisano, 05.07.2019.god. Zk, referent: Međan Balava	

C
Teretni list

R.br.	UPISI	Iznos (KM)	Primjedba
1.	(Nema tereta)		

Potpis zemljišnoknjižnog referenta:

Licitić /

Adresa Buča 20,88000 Mostar, Bosna I Hercegovina
* Zvezdica pored broja parcele znači da je parcela plombirana, odnosno da postoji zahtjevi vezani za tu parcelu.

08.07.2019 13:11
058-0-NAR-19-011 759

MEĐUSVEUČILIŠNA SURADNJA

Nakon stupanja na dužnost novoga rektora Sveučilišta u Mostaru, 1. listopada 2017. godine održan je prvi radni sastanak s najbližim suradnicima na kojemu je, između ostaloga, iskazano nedvojbeno opredjeljenje za provedbu integracije Sveučilišta i njegovu transformaciju u novu generaciju sveučilišta sposobnu da na najbolji način odgovori na potrebe vlastita razvoja, regije i zajednice u kojoj djeluje. S obzirom na to da je provedba integracije Sveučilišta veoma složen i zahtjevan proces, definirana su i strateška područja djelovanja među kojima i područje međusveučilišne suradnje.

Aktivnosti u ovome području uglavnom su bile usmjerene na dva polja djelovanja:

1. međusveučilišnu suradnju i suradnju s drugim institucijama u okruženju
2. koordinaciju i unapređenje procesa praćenja provedbe Strategije Sveučilišta u Mostaru.

Aktivnosti u vezi s međusveučilišnom suradnjom i suradnjom s drugim institucijama u okruženju u ovome izvješću svrstane su u dvije skupine. Prva skupina sadrži aktivnosti u vezi s provođenjem sporazuma s Ministarstvom znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske u dijelu koji se odnosi na finansijsku potporu izvođenju nastave i obrazovanja nastavnika Sveučilišta u Mostaru iz sredstava Državnoga proračuna Republike Hrvatske. U drugoj skupini sadržane su aktivnosti u vezi s jačanjem međusveučilišne suradnje i suradnje s drugim institucijama u okruženju.

Aktivnosti u vezi s provedbom sporazuma s Ministarstvom znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske o finansijskoj potpori izvođenju nastave i obrazovanja na Sveučilištu u Mostaru za 2017. i 2018. godinu bile su usmjerene na sljedeće zadatke:

- ⇒ Izradbu privremenih i zaključnih izvješća o realizaciji Sporazuma o finansijskoj potpori izvođenju nastave i obrazovanja nastavnika Sveučilišta u Mostaru za 2017. godinu

- Pokretanje izradbe planova dolazaka nastavnika s javnih sveučilišta iz Republike Hrvatske po ustrojbenim jedinicama Sveučilišta u Mostaru u svrhu potpore izvođenju nastave za akademsku 2017./2018. godinu.
- Pokretanje izradbe planova sufinanciranja troškova poslijediplomskih studija zaposlenika po ustrojbenim jedinicama Sveučilišta u Mostaru i njihova upućivanja na poslijediplomske studije u Republiku Hrvatsku za akademsku 2017./2018. godinu.
- Izradba objedinjenoga plana dolazaka nastavnika s javnih sveučilišta iz Republike Hrvatske na Sveučilište u Mostaru za akademsku 2017./2018. godinu.
- Izradbu objedinjenoga plana sufinanciranja troškova poslijediplomskih studija zaposlenika Sveučilišta u Mostaru u Republici Hrvatskoj za akademsku 2017./2018. godinu.
- Izradbu privremenih i zaključnih izvješća o realizaciji Sporazuma o finansijskoj potpori izvođenju nastave i obrazovanja nastavnika Sveučilišta u Mostaru za 2018. godinu.
- Pokretanje izradbe planova dolazaka nastavnika s javnih sveučilišta iz Republike Hrvatske po ustrojbenim jedinicama Sveučilišta u Mostaru u svrhu potpore izvođenju nastave za akademsku 2018./2019. godinu.
- Pokretanje izradbe planova sufinanciranja troškova poslijediplomskih studija zaposlenika po ustrojbenim jedinicama Sveučilišta u Mostaru i njihova upućivanja na poslijediplomske studije u Republiku Hrvatsku za akademsku 2018./2019. godinu.
- Izradba objedinjenoga plana dolazaka nastavnika s javnih sveučilišta iz Republike Hrvatske na Sveučilištu u Mostaru za akademsku 2018./2019. godinu.
- Izradbu objedinjenoga plana sufinanciranja troškova poslijediplomskih studija zaposlenika Sveučilišta u Mostaru u Republici Hrvatskoj za akademsku 2018./2019. godinu.

Aktivnosti u vezi s jačanjem međusveučilišne suradnje i suradnje Sveučilišta s drugim institucijama u okruženju bile su usmjerene na unapređenje međusveučilišne suradnje, ali i suradnje s brojnim drugim institucijama i pojedincima koji utječu na razvoj: sudionicima političkih procesa, vladama, ministarstvima, županijama, zavodima, finansijskim institucijama, lokalnom zajednicom, poduzetnicima i gospodarstvenicima, javnim i kulturnim djelatnicima. U suradnji s navedenim čimbenicima organizirani su brojni radni sastanci, stručno-znanstveni skupovi, gospodarski forumi, sveučilišne klauzure i konferencije o aktualnim temama i pitanjima, kao što su: poboljšanje postojećih i razvoj novih studijskih programa u skladu s potrebama tržišta rada, pokretanje novih studijskih programa na Sveučilištu i dislociranim sveučilišnim centrima u Vitezu i Orašju, objedinjavanje stručnih službi u ovim centrima, jačanje ljudskih i materijalnih potencijala te brojna druga pitanja u vezi s akademskim i društvenim životom na prostorima rada i djelovanja Sveučilišta.

S obzirom na to da su se na fakultetima i Sveučilištu u posljednje dvije godine intezivno odvijale brojne aktivnost u vezi sa suradnjom s drugim institucijama u okruženju, ovdje su izdvojene samo neke važnije vezane za druge institucije i prostore na kojima djeluje Sveučilište:

- ↪ Održano je više radnih sastanaka vodstva Sveučilišta s nadležnim ministrima i njovim suradnicima u Srednjobosanskoj, Hercegbosanskoj i Posavskoj županiji o temama: unapređenje međusobne suradnje u području visokoga obrazovanja, jačanje obrazovnih kapaciteta te mogućnosti organiziranja nastave za deficitarna akademска i stručna zvanja te utemeljenje dislociranih sveučilišnih centara i pokretanje novih studija.
- ↪ Donesene su i provedene odluke o utemeljenju dislociranih centara u Vitezu i Orašju, kao i odluke o objedinjavanju stručnih službi u ovim centrima.
- ↪ Utvrđena je i potreba organiziranja i provedbe jednogodišnjega studija za pedagoško-metodičko-didaktičku skupinu predmeta u Srednjobosanskoj županiji. Navedeni studij pripremio je Filozofski fakultet Sveučilišta u Mostaru. Pokretanje ovoga studija očekuje se u novoj akademskoj 2019./2020. godini u dislociranome sveučilišnome Centru Vitez. U ovome Centru Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru pripremio je i izvodi preddiplomski Studij prava i preddiplomski Studij kriminalistike i sigurnosnog menadžmenta, a Ekonomski fakultet diplomski i stručni Studij ekonomije. U sveučilišnome centru u Orašju, uz ranije pokrenute studije, u novoj akademskoj 2019./2020.godini pokrenut će se novi studij – Studij kinezologije.
- ↪ S nadležnim obrazovnim vlastima Hercegbosanske županije dogovoren je da će Sveučilište u Mostaru pružati stručnu pomoć školama. Također je Sveučilište iskazalo spremnost da za potrebe ove županije organizira izvođenje dislociranih studija i angažira više ljudi s područja ove županije na Sveučilištu u Mostaru.
- ↪ U suradnji s Posavskom i Srednjobosanskom županijom u Orašju je potkraj travnja 2019. godine organizirana 5. Sveučilišna klauzura o temi Sveučilište i okruženje koja je potaknula organiziranje novih vidova suradnje, pokretanje novih studija, cjeloživotnoga učenja te razvoj informacijsko-komunikacijskih struktura i uvođenja učenja na daljinu.
- ↪ Održano je više radnih sastanaka predstavnika Sveučilišta s vodstvom i stručnim službama za zapošljavanje o temi: *Programi učenja, tržište rada i zapošljavanje u cilju poboljšanja nastave i razvoja kurikuluma koji odgovara potrebama studenata, odnosno mogućnost njihova zapošljavanja, potrebama poslodavaca i potrebama društva.*
- ↪ U suradnji s kolegama iz Sveučilišta u Splitu organizirano je više sastanaka i radionica o temi uvođenja strateškoga upravljanja na Sveučilište.
- ↪ Ostvareni su kontakti i organizirana posjeta Hrvatskoj akademiji za znanost i umjetnost u cilju unapređenja suradnje.
- ↪ Na okruglome stolu *Suradnja znanosti i gospodarstva kao temelj jačanja konkurentnosti u organizaciji Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti Mostar i Akademije tehničkih znanosti Hrvatske Zagreb*, aktivno je sudjelovalo i Sveučilište prilozima i izlaganjem referata predstavnika Sveučilišta.
- ↪ Na znanstveno-stručnim skupovima održanim u Neumu u ožujku 2018. i 2019. godine, posvećenim položaju Hrvata u BiH i afirmaciji europskih vrijednosti, aktivno je sudjelovalo Sveučilišta s više od 30 radova objavljenih u zbornicima navedenih skupova.

Drugo područje djelovanja u okviru međusveučilišne suradnje u vezi je s koordinacijom i unapređenjem procesa praćenja provedbe Strategije razvoja Sveučilišta u Mostaru za razdoblje 2018. – 2023. Nakon što je razrađen Interni plan djelovanja do kraja 2018. godine, a potom Akcijski plan provedbe Strategije za 2019., imenovano je i Povjerenstvo za praćenje provedbe navedene Strategije. Svjesni da je za uspješno vođenje ovoga veoma složenoga i zahtjevnoga procesa potrebno razviti učinkovit sustav praćenja ostvarenja postavljenih ciljeva, Povjerenstvo je u koordinaciji međusveučilišne suradnje, timskim pristupom i suradnjom Ureda za međusveučilišnu suradnju, Ureda za osiguranje i unapređenje kvalitete, IT centrom Sveučilišta uspostavilo sustav stalnoga praćenja provedbe Strategije preko internetskih platformi. Time je stvorena temeljna pretpostavka za redovito izvještavanje zaposlenika i tijela Sveučilišta u Mostaru o relevantnim informacijama u vezi s pojedinim područjima Strategije. Postignuto na ovome području djelovanja jedan je od presudnih iskoraka u podizanju razine kvalitete institucionalne organizacije i strateškoga upravljanja na Sveučilištu u Mostaru, kao i sve veće transparentnosti prema nastavnome i nenastavnome osoblju, studentima, osnivačima, vladinome i nevladinome sektoru, lokalnoj zajednici, gospodarstvu i javnosti.

MEĐUNARODNA SURADNJA

Kada jedno, za europske pojmove, relativno malo Sveučilište u dvije godine potpiše 36 sporazuma od ukupno 57 o međusveučilišnoj suradnji, 31 sporazum o mobilnosti od ukupno 40 sa sveučilištima iz Austrije, Njemačke, Španjolske, Italije, Rusije, Rumunjske, Poljske, Albanije, Češke, Slovenije, Slovačke, Portugala, Francuske, Velike Britanije, Srbije, Makedonije, Crne Gore i Republike Hrvatske; kada u istome programskome razdoblju ostvari 200 mobilnosti s visokoobrazovnim institucijama zemalja potpisnica, onda nedvojbeno možemo reći da Sveučilište u Mostaru odlučno korača planiranom stazom koja vodi prema definiranim strategijskim ciljevima, a to je, s jedne strane, učiniti Sveučilište međunarodno prepoznatljivim i kompetitivnjim, te, s druge strane, stvarati zadovoljne studente čiji horizonti izlaze i izvan granica Bosne i Hercegovine.

Ciljevi i aktivnosti Ureda za međunarodnu suradnju definirani su u Strategiji Sveučilišta koja je svojevrsna nit vodilja svih aktivnosti koje Ured provodi.

Prvi strateški cilj je povećanje broja dolazne i odlazne mobilnosti studenata, nastavnoga i nenastavnoga osoblja. Sveučilište je u zadnje dvije akademske godine ostvarilo 81 mobilnost studenata, te čak 120 mobilnosti nastavnoga i nenastavnoga osoblja. S obzirom na to da je u razdoblju 2015.–2017. ostvareno 36 studentskih i 60 mobilnosti osoblja, možemo reći da je Sveučilište ostvarilo značajno povećanje broja mobilnosti. Kako smo to postigli? Ured za međunarodnu suradnju donošenjem niza pravilnika i obrazaca, prvenstveno Pravilnika o međunarodnoj mobilnosti i Pravilnika o projektima Sveučilišta u Mostaru u okviru programa međunarodne suradnje Erasmus+, osigurao je institucionalni okvir za neometanu provedbu ovoga programa. Važan korak u promociji mobilnosti svakako je bio i pokretanje internetske platforme za mobilnost, ali i održavanje svake akademske godine Info-dana o temi mobilnosti Sveučilišta u Mostaru, otvorenoga za sve studente i osoblje

Sveučilišta. Istovremeno je promoviranje Sveučilišta u Mostaru stranim studentima olakšano izdavanjem publikacije *University in Mostar in brief* na engleskome jeziku koja je tiskana u okviru programa međunarodne suradnje Erasmus+. Navedena publikacija pruža sve relevantne informacije svim zainteresiranim za suradnju o našemu Sveučilištu, ali pruža i najznačajnije informacije o Mostaru, pa i Hercegovini.

Rad na potpisivanju novih sporazuma o mobilnosti unutar Erasmus+ mreže, ali i nastavak suradnje sa stalnim europskim partnerima, rezultirao je time da danas studenti i osoblje Sveučilišta mogu otici na razmjenu na čak 40 europskih Sveučilišta. Od Sveučilišta u Granadi i Vigu na zapadu, do Sveučilište Hogskolen i Sørøst-Norge u Norveškoj na sjeveru, sve do istoka Europe i University of Silesia in Katowice, Adam Mickiewicz University Poznan ili University of applied sciences u Nysa u Poljskoj, ili pak na jug Europe u smjeru Middle East Technical University (METU) u Ancari, u Turskoj. Vrijedno za spomenuti svakako su sveučilišta u Francuskoj University of Poitiers i Claude Bernard University Lyon 1 kao poželjne domaćine našim studentima. Pred Sveučilištem u Mostaru u ovome trenutku za naredno razdoblje stoe čak 124 odobrene studentske mobilnosti i 161 odobrena mobilnost osooblja.

Naredni strateški cilj jest osigurati kvalitetu visokoga obrazovanja preko internacionalizacije studijskih programa, formiranja i razvoja združenih studija s europskim i svjetskim visokoškolskim ustanovama. Tako su pokrenuti studijski programi sa zemljama partnerima, kao što su Međunarodni zajednički prekogranični doktorski studij međunarodnih ekonomskih odnosa i menadžmenta te Međunarodni zajednički prekogranični interdisciplinarni doktorski program u obrazovnim i komunikacijskim znanostima koje Sveučilište u Mostaru realizira s europskim konzorcijem na čelu sa Sveučilištem primijenjenih znanosti Burgenland. Također je realiziran Ugovor o zajedničkom master studiju sa Sveučilištem Matej Bel iz Banske Bistrice na polju političkih znanosti.

Prvi studijski program organiziran u potpunosti na engleskome jeziku je integrirani Studij medicine na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru, koji je otvorio mogućnost povećanja broja stranih državljanina koji studiraju na Sveučilištu u Mostaru.

Dugogodišnje iskustvo koje bilježi Sveučilište preko sudjelovanja u ljetnim školama svakako svoj vrhunac dostiže kada i samo sudjeluje kao organizator ljetne škole i to Međunarodne ljetne škole – *International Summer School of Mostar*, koju organizira u suradnji s The University of South-Eastern Norway i Univerzitetom Džemal Bijedić u Mostaru. Sveučilište je tri puta bilo domaćinom navedene ljetne škole, a kao njezin suorganizator već sedam puta te se priprema ponovno, četvrti put, biti domaćinom studentima iz cijele Europe. Sveučilište također u ovome periodu po prvi put postaje partner u organizaciji ljetne škole u suradnji sa Sveučilištem Milano Bicocca, Univerzitetom u Sarajevu, Univerzitetom Istočno Sarajevo i Univerzitetom Džemal Bijedić. Ljetnu školu pohađalo je 37 sudionika iz 17 zemalja. Ustrojbene jedinice Sveučilišta aktivno djeluju na organiziranju ljetnih škola s partnerima iz njihova područja interesa, a svi se rukovodimo Pravilnikom o međunarodnim ljetnim školama na Sveučilištu u Mostaru čijim su donošenjem sve mogućnosti koje pružaju ljetne škole definirane i formalizirane. Sveučilište u Mostaru također aktivno sudjeluje na međunarodnim ljetnim školama koje organiziraju naši partneri. Tako smo bili po prvi put i sudionik ljetne škole u organizaciji UniAdrion mreže i Marche politehničkoga sveučilišta iz Ancone, Italija. Ljetna škola o temi *Migracija i mobilnost na Balkanu* bila je izvrsna prilika za studente diplomskoga i poslijediplomskoga studija sveučilišta za podizanje kvalitete svoga obrazovanja.

Ured za Međunarodnu suradnju preko europskoga Erasmus+ programa podupire imperativne ciljeve Sveučilišta, a prije svih poticanje mobilnosti nastavnika, nenastavnog osoblja i studenata, a potom i promicanje suradnje i partnerstava preko projekata, kao treći strateški cilj međunarodne suradnje. Međunarodni projekti jačaju nastavne, kurikularne, upravljačke i infrastrukturne kapaci-

tete Sveučilišta i moderniziraju Sveučilište u skladu s općeprihvaćenim europskim standardima. Ured za međunarodnu suradnju, zajedno s ustrojbenim jedinicama, aktivno djeluje na projektima u okviru Erasmus+ programa Capacity Building u području visokoga obrazovanja. Realizacija navedenih projekata osigurala je Sveučilištu mogućnost suradnje s mnogim visokoobrazovnim institucijama širom Europe. U okviru ovoga programa Sveučilište trenutačno sudjeluje u devet aktivnih projekata, a prioritetni cilj je svakako povećanje njihova broja.

Strateški cilj promocije i unapređenje prepoznatljivosti Sveučilišta preko kreiranja uvjeta za održivi razvoj s partnerima iz Europe i okruženja u području visokoga obrazovanja i općenito promicanje europske vrijednosti za Sveučilišni ured za međunarodnu suradnju znači rad na uspostavljanju bilateralne suradnje s drugim europskim i svjetskim sveučilištima te formaliziranje iste preko definiranja i potpisivanja sporazuma s renomiranim sveučilištima i institutima iz europskih zemalja. U posljednje je dvije akademske godine Sveučilište potpisalo 36 sporazuma o raznim oblicima međusveučilišne suradnje. Svakako vrijedi istaknuti potpisani memorandum o razumijevanju s papinskim sveučilištem Antonianum u Rimu, koji definira suradnju na svim područjima i uključuju sve programe koji se nude na sveučilištima, a koji su od zajedničkoga interesa, kao i program razmjene članova fakulteta, nastavnoga osoblja i studenata.

Internacionalizacija, kao prioritetni cilj razvoja Sveučilišta, u užemu smislu svakako znači mobilnost studenata i nastavnika, ali u širemu smislu za Sveučilište znači aktivizam u međunarodnim mrežama i asocijacijama, s kojima Sveučilište već ima potpisano suradnju: DRC – Danube Rectors' Conference, EUA – European University Association, RCAA – Rectors' Conference of the Alps-Adriatic Universities, UniAdrion gdje je Sveučilište u Mostaru i članica Upravnog odbora, EUCEN – European University Continuing Education Network i Rektorski zbor Republike Hrvatske u kojem je Sveučilište u Mostaru pridružena članica. Od 2018. godine Sveučilište je postalo pridruženi član Agencije za frankofoniju koja okuplja više od 800 visokoobrazovnih institucija i istraživačkih centara. Priključivanjem i sudjelovanjem u radu Agencije uspostavljeni su novi tako frankofoni sveučilišni ciljevi. Značajno je spomenuti aktivno sudjelovanje u Rektorskome forumu jugoistočne Europe i zapadnoga Balkana. Za nas je posebno važan treći Rektorski forum kojemu je Sveučilište bilo domaćin. Tom prigodom potpisano je međuinstitucionalni sporazum između svih sudionika.

Jačanje institucionalnih kapaciteta međunarodne suradnje, kao jedan od ciljeva, ostvaruje se preko obrazovanja i obuke djelatnika Ureda, ali i svih uključenih u proces internacionalizacije s ustrojbenih jedinica. Omogućiti synergiju pozitivnih učinka nastojimo postići preko održavanja redovnih sastanak sveučilišnoga Ureda za međunarodnu suradnju s koordinatorima za međunarodnu suradnju svih ustrojbenih jedinica, ali i s koordinatorima na sveučilištu za pojedina govorna područja.

Posljednji, peti strateški cilj, obnavljanje i proširivanje međusveučilišne suradnje u zemlji i zemljama u neposrednom okruženju u svrhu razmjene iskustva u obrazovanju i istraživanju te sudjelovanje u radu na zajedničkim projektima, pored navedenih aktivnosti ured nastoji postići i održavanjem partnerskih odnosa s veleposlanstvima država u Bosni i Hercegovini. U protekle dvije godine Sveučilište je svakako intenziviralo suradnju s veleposlanstvima kako europskih tako i svjetskih država, a

spomenut ćemo samo neke od njih. Sveučilište je po prvi put potpisalo međuinstitucionalne sporazume s prestižnim ruskim visokoobrazovnim institucijama. Da bi intenziviralo suradnju i potaknulo mobilnost studenata i nastavnika s kolegama u Rusiji, na Sveučilištu je, uz bezrezervnu potporu ruskoga veleposlanstva u BiH, otvoren i Ruski kutak s intencijom da se intenzivira i potpomogne suradnja između visokoobrazovnih institucija i istraživačkih instituta s obju strana. Ruski kutak je od otvaranja do danas već nekoliko puta bio domaćin ruskomu veleposlaniku u BiH koji je predstavio mogućnosti školovanja na visokoobrazovnim institucijama Ruske Federacije.

Još je jedan veleposlanik u istome razdoblju ostvario plodonosnu suradnju sa Sveučilištem u Mostaru. To je španjolski veleposlanik u BiH José María Valdemoro Giménez koji je inicirao tješnju suradnju sa Sveučilištem dolaskom lektora za španjolski jezik na kolegiju Španjolskog jezika i književnosti na Filozofskome fakultetu. Zamisao ovoga kolegija jest otvorenost svim zainteresiranim studentima Sveučilišta. Posebice bi trebao biti zanimljiv onima koji žele ostvariti mobilnost na španjolskim visokoobrazovnim institucijama koje nerijetko uvjetuju dolazak studenata s prethodnim poznavanjem španjolskoga jezika.

Globalna uloga Kine ostavila je svoj trag i na Sveučilištu u Mostaru. Naime, kinesko veposlanstvo u BiH iniciralo je međusveučilišnu suradnju koja je rezultirala i prvim mobilnostima naših studenata u Kinu, te pokretanjem kolegija Osnove kineskog pisma. U suradnji Sveučilišta i kineskoga veleposlanstva za taj kolegij koji je otvoren za sve zainteresirane studente Sveučilišta, angažirana je lektorica iz Kine. Potpisani je, također, sporazum s Institut Confucius Institute HEADQUARTERS (HANBAN) iz Kine.

Kontinuiranu suradnju Sveučilište ostvaruje i s Veleposlanstvom Italije, te svake godine studenți Sveučilišta mogu prisustvovati *Danima talijanske kulture*. Sveučilište izvrsne partnerske odnose ostvaruje i s Veleposlanstvom Francuske, Veleposlanstvom Republike Turske, Veleposlanstvom Švicarske, Veleposlanstvom Njemačke, kao i drugih europskih zemalja koje imaju otvorena veleposlanstva ili konzularna predstavništva u Bosni i Hercegovini.

Na kraju, Ured za međunarodnu suradnju 2019. godinu sigurno će povjesno bilježiti činjenicom da je po prvi put na Sveučilištu organiziran 1st International Staff Training Week, koji je nesumnjivo jedan od najboljih načina promoviranja mobilnosti i aktualiziranja svih njegovih bitnih elemenata. Na Sveučilišnom tijednu mobilnosti središnja tema bila je prepoznavanje mobilnosti na visokoobrazovnim institucijama o kojemu su govorili iskusni profesori sa Sveučilišta i iz regije. Bila je to prilika da se europski partneri upoznaju s ključnim aktivnostima koje Sveučilište, posebice u posljednje dvije godine, intenzivno provodi u cilju postizanja većega stupnja internacionalizacije preko novih oblika suradnje, mobilnosti, projekata i, napose, svih onih aktivnosti koje vode međunarodnoj prepoznatljivosti SUM-a.

POSLOVANJE, LJUDSKI POTEĆNIJALI I UPRAVLJANJE KVALITETOM

U okviru djelokruga rada proektora za poslovanje, ljudske potencijale i upravljanje kvalitetom nalazi se širok spektar aktivnosti Sveučilišta te je pod izravnom ili podijeljenom nadležnošću nekoliko službi i ureda, kao i zajednički rad s ostalim proektorima, službama i ustrojbenim jedinicama.

Pravnom integracijom Sveučilišta u Mostaru i, u skladu s tim, preuzimanjem određenih poslova na razinu Sveučilišta, kreirane su i nove organizacijske jedinice u Rektoratu, a između ostalih i one koje su u vezi s problematikom koja je dio nadležnosti proektora za poslovanje, ljudske potencijale i upravljanje kvalitetom.

Službe su i ured koji se nalaze u odgovornosti rada:

- Služba za financije i računovodstvo
- Služba za planiranje, analizu i izvještavanje
- Služba za ljudske potencijale
- Služba za javne nabavke i opće poslove
- Ured za unaprijeđenje i osiguranje kvalitete.

Služba za planiranje, analizu i izvještavanje, Služba za ljudske potencijale i služba za opće poslove i javne nabavke nove su službe. Nastale su integracijom Sveučilišta u Mostaru i kreiranjem nove organizacije, a u skladu s novonastalim potrebama zbog integracije Sveučilišta u Mostaru, kao i nove vizije i potrebe daljnjega razvoja Sveučilišta.

Protekle dvije akademske godine posebno je obilježila integracija Sveučilišta u Mostaru i to pravna, finansijska, organizacijska, akademska i društvena. Također su u izravnoj koordinaciji i vodstvom prorektora u suradnji s gospodarstvom organizirane konferencije i gospodarski forumi, koji su pri-donijeli dalnjemu povezivanju Sveučilišta s društvom i gospodarstvom, te predstavljaju odgovor Sveučilišta na nove zahtjeve i prilagodba tržištu rada i potrebama gospodarstva.

INFORMACIJA O RADU SLUŽBI I UREDA

Služba za financije i računovodstvo

Služba za financije i računovodstvo redovito obavlja poslove iz područja financija i računovodstva za potrebe Sveučilišta koji su u njihovoj nadležnosti. Voditeljica službe je Tanja Popović, a još su u službi angažirane i Ivanka Šaravanja, Kata Mandić i Josipa Grbešić koja je zamijenila umirovljenu Gordana Maslov.

Služba je posebno u okviru pripreme za pravnu integraciju Sveučilišta izvršila pripremne radnje za finansijsko-računovodstvenu integraciju SUM-a i sačinjavanje početne bilance integriranoga SUM-a. U okviru priprema za integraciju urađena je Revizija na svim ustrojbenim jedinicama te su sačinjena finansijska izvješća ustrojbenih jedinica i na temelju njih sačinjena je početna bilanca integriranoga Sveučilišta u Mostaru. Navedena početna bilanca obuhvaća sumirana stanja imovine, obveza i izvora sredstava prezentiranih u konačnim finansijskim izvješćima svih sudionika statusne promjene na dan 3. 9. 2018. godine, eliminirana za vrijednosti međusobnih transakcija i uknjižena je u bilancu Sveučilišta u Mostaru 4. 9. 2018. godine.

Sveučilište je nakon integracije izvršilo prelazak na novi računovodstveno-finansijski sustav EXPER-CLOUD koji na jedinstven način prezentira finansijske podatke objedinjene za integrirani SUM, uz mogućnost da se ti podatci promatraju i odvojeno za svaku ustrojbenu jedinicu unutar SUM-a.

Sveučilište u Mostaru usvojilo je jedinstveni kontni plan za Sveučilište u Mostaru, te je uspostavljen istovjetan način evidentiranja poslovnih promjena na SUM-u. Također je izvršena registracija Sveučilišta kao PDV obveznika i nabavljene su fiskalne kase ustrojbenim jedinicama koje ih nisu imale.

Služba za financije i računovodstvo redovito priprema i podnosi finansijske izvještaje Sveučilišta u Mostaru, kao i konsolidirana finansijska izvješća.

Služba za financije i računovodstvo pripremila je usvojene interne akte za ustroj računovodstvene integracije SUM-a (Pravilnik o popisu, Pravilnik o amortizaciji, Pravilnik o blagajničkom poslovanju i dr.). Služba za financije i računovodstvo priprema nacrte Pravilnika o računovodstvu, Pravilnika o računovodstvenim politikama i druge pravilnike koji su u izradbi.

Redovito su održavani stručni sastanci s voditeljima službi financija i računovodstva ustrojbenih jedinica i vršena koordinacija i usklađivanje rada.

Služba za financije i računovodstvo u potpunosti je realizirala raspodjelu i korištenje sredstava u skladu s odlukama Upravnoga vijeća, Senata Sveučilišta i rektora iz njihovih nadležnosti, te je u

koordinaciji rektora i prorektora vršila intervencije za isplatu plaća, plaćanje poreza i doprinosa na ustrojbenim jedinicama koje su imale probleme, rješavala kreditna zaduženja za potrebe ustrojbenih jedinica, te sudjelovala u sanaciji nagomilanih dugogodišnjih finansijskih problema i dospjelih, a neizmirenih obveza.

Služba za planiranje, analizu i izvještavanje

Služba za planiranje, analizu i izvještavanje utemeljena je integracijom Sveučilišta u Mostaru i usvajanjem nove integrirane organizacijske strukture, tj. novoga Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji krajem 2018. godine. Voditelj službe je dr. sc. Dragan Gabrić, a u službi je zaposlena i Sanella Palac, diplomirana ekonomistica koja je u službu prešla s Ekonomskog fakulteta.

Služba je u koordinaciji sa Službom za financije i računovodstvo izradila Instrukcije za izradu finansijskoga plana na razini SUM-a te vršila pripreme finansijskoga plana za Rektorat, kao i koordinaciju pripreme pojedinačnih finansijskih planova za ustrojbene jedince za 2019. i 2020. godinu (sastanci, priprema jedinstvenih obrazaca).

Priprema i dostava objedinjenoga finansijskoga plana za Sveučilište u Mostaru za 2019. godinu (pregled pojedinačnih planova, objedinjavanje pozicija, priprema obrazloženja i akta prijedloga finansijskog plana za SUM) te priprema za 2020. godinu.

Također je u suradnji sa Službom za financije i računovodstvo pripremljen obrazac za finansijsko planiranje na razini SUM-a – prilagodba GIB obrasca, te pripremljen rebalans finansijskoga plana SUM-a za 2019. godinu.

Služba redovito za potrebe Ureda za međusveučilišnu suradnju vrši pregled formalne, računske i suštinske ispravnosti dokumentacije za pravdanje troškova sufinanciranja troškova dolazaka nastavnika iz RH za 2017., 2018., i 2019. godinu.

Služba redovito priprema pojedinačne izvještaje o namjenskome utrošku sredstava za Rektorat za Državni ured za Hrvate izvan RH te koordinaciju pripreme pojedinačnih izvještaja o namjenskome utrošku sredstava za ustrojbene jedince u okviru natječaja Državnoga ureda za Hrvate izvan RH za 2017. i 2018. godinu (sastanci, priprema jedinstvenih obrazaca, pregled dokumentacije). Također je izvršena priprema i dostava objedinjenoga izvještaja o namjenskome utrošku sredstava za Sveučilište u Mostaru.

Također je Služba vršila pripremu pojedinačnih izvještaja o namjenskome utrošku sredstava za Rektorat za 2017. i 2018. godinu za Ministarstvo znanosti i obrazovanja RH te koordinaciju pripreme pojedinačnih izvještaja o namjenskome utrošku sredstava za ustrojbene jedince u okviru natječaja Ministarstvo znanosti i obrazovanja RH za 2017. i 2018. godinu (sastanci, priprema, jedinstvenih obrazaca, pregled dokumentacije). Služba je izvršila i pripremu i dostavu objedinjenoga izvještaja o namjenskome utrošku sredstava za Sveučilište u Mostaru u okviru natječaja Ministarstvo znanosti i obrazovanja RH za 2017. i 2018. godinu.

Služba je pomogla u pripremi zahtjeva za odobrenje sredstava po Sporazumu s Ministarstvom znanosti i obrazovanja RH za 2018. i 2019. godinu te pripremi zahtjeva za odobrenje sredstava po Sporazumu s Državnim uredom za Hrvate izvan RH.

Vršene su pripreme pojedinačnih izvještaja o namjenskome utrošku sredstava za Rektorat te koordinacija pripreme pojedinačnih izvještaja o namjenskome utrošku sredstava za ustrojbene jedinice u okviru natječaja Federalnoga ministarstva obrazovanja i znanosti (sastanci, priprema, jedinstvenih obrazaca, pregled dokumentacije). Također je izvršena priprema i dostava objedinjenoga izvještaja o namjenskome utrošku sredstava za Sveučilište u Mostaru u okviru natječaja Federalnog ministarstva obrazovanja i znanosti.

Služba za planiranje, analizu i izvještavanje aktivno je sudjelovala i izradila brojne analize koje su korištene u kreiranju modela integracije Sveučilišta kako pravne, tako i finansijske i organizacijske. Služba za planiranje, analizu i izvještavanje pripremala je pojedinačne izvještaje o namjenskome utrošku sredstava za Sveučilište u Mostaru po osnovi dobivenih projekata i namjenskih sredstava različitih ministarstva i drugih državnih institucija sa svih razina vlasti kao što su Ministarstvo civilnih poslova, Vlada Federacije BiH, Federalno ministarstvo obrazovanja i znanosti, Federalno ministarstvo turizma i okoliša, Federalno ministarstvo kulture i sporta, vlade županija Hercegovačko-neretvanske, Hercegbosanske, Posavske, Zapadnohercegovačke i Srednjobosanske, Ministarstvo gospodarstva hercegovačko neretvanske županije i Fondacija za mobilnost studenata i nastavnika FBiH.

U koordinaciji sa Službom za financije i računovodstvo služba je radila na pripremi internih akata iz područja finansijskoga i računovodstvenoga poslovanja i u pripremi internih procedura.

Služba za javne nabavke i opće poslove

Služba za javne nabavke i opće poslove Sveučilišta u Mostaru osnovana je u listopadu 2018. godine, nakon što je izvršena pravna integracija Sveučilišta u Mostaru i usvojen novi Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjeseta integriranoga Sveučilišta. Službu od njezina osnivanja vodi Ivo Karčić, diplomirani pravnik, a u službi je angažirana i Iva Klepić, magistrica ekonomije, koja dio radnoga vremena obavlja poslove iz Službe za ljudske potencijale.

U svome radu Služba se vodi krovnim zakonom za ovo područje, a to je Zakon o javnim nabavama Bosne i Hercegovine i drugim podzakonskim aktima koji je propisalo Vijeće ministara BiH i Agencije za javne nabave BiH. Također, rad Službe ustrojen je Pravilnikom o javnim nabavama Sveučilišta u Mostaru i Pravilnikom o postupku izravnoga sporazuma Sveučilišta u Mostaru, koje je donijelo Upravno vijeće Sveučilišta u Mostaru u prosincu 2018. godine. Navedenim pravilnicima uspostavljenje su interne procedure za javne nabavke unutar Sveučilišta. U nadležnosti su Službe sljedeći poslovi: objedinjavanje planova javnih nabava koje dostave ustrojbene jedinice Sveučilišta u Mostaru, izmjene i dopune plana, planiranje javnih nabava za cijelu godinu, sačinjavanja izvještaja realizacije postupaka i ugovora, provedba svih postupka predviđenih Zakonom o javnim nabavama BiH.

Služba opslužuje potrebe svih ustrojbenih jedinica zajedno s Rektoratom, što se postiglo integracijom Sveučilišta, odnosno unapređenje dosadašnjih praksi što se očituje u zajedničkim nabavama za sve ustrojbene jedinice. Time je osigurana pravična i aktivna konkurenca na tržištu, uvažavajući načelo transparentnosti u postupcima javnih nabava, te je učinjen napredak da se za jednu vrste

robe umjesto dosadašnjih dvanaest procedura javne nabave provodi samo jedna.

Odluke koje se donesu u postupcima javnih nabava objavljaju se na mrežnoj stranici Sveučilišta u Mostaru u odjeljku javne nabave i na službenoj stranici portala javnih nabava, čime je zadovoljeno načelo transparentnosti. Služba za javne nabave kontinuirano radi na izobrazbi sudjelujući na brojnim seminarima i praktičnim radionicama koje organizira Agencija za javne nabave BiH te ostale institucije koje se bave ovim pitanjem.

Dugoročni planovi Službe ogledaju se u stvaranju i unapređenju internih procedura radi još bolje komunikacije s ustrojbenim jedinicama i jednostavnije provedbe predmetnih postupaka javnih nabava.

Opći poslovi koji su organizacijski smješteni u Službi obavljaju se u koordinaciji s Voditeljem ureda rektora Damijom Vasiljem, magistrom ekonomije, s kojim je uspostavljena izvrsna suradnja i koordinacija.

U narednome periodu potrebno je popuniti Službu i kadrovski je ojačati kako bi u potpunosti mogla odgovoriti ciljevima i zadaćama koji su postavljeni pred nju.

Služba za ljudske potencijale

Služba za ljudske potencijale nova je služba Sveučilišta u Mostaru koja je nastala integracijom Sveučilišta u Mostaru i usvajanjem novoga integriranoga Pravilnika o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Služba još uvijek nema stalne zaposlenike premda posao koordinacije i obavljanje aktivnosti vrši docentica s Pravnog fakulteta dr. sc. Nikolina Maleta, a pomaže joj Iva Klepić, magistrica ekonomije koja je angažirana u Službi za opće poslove i javne nabavke.

Služba je u procesu integracije odradila velik dio posla u pripremama za odjavu zaposlenika s ustrojbenih jedinica i prijavu svih zaposlenika na Sveučilište u Mostaru. Također je pripremljen jedinstveni obrazac Ugovora o radu za stalno zaposlene i Ugovora o angažiranju za sve vanjske suradnike te je uvedena jedinstvena procedura za angažiranje zaposlenih na više ustrojbenih i organizacijskih jedinica unutar Sveučilišta u Mostaru.

Služba za ljudske potencijale pripremila je sve ugovore o radu i ugovore o djelu za djelatnike na razini Sveučilišta te vršila koordinaciju, pregled te pripremu za potpis ugovora djelatnika za sve ustrojene jedinice. Također, Služba je pratila i koordinirala provedbu natječaja za zapošljavanje, vršila i koordinirala sve prijave i odjave zaposlenika pri zapošljavanju, prestanku radnoga odnosa, odlasku u mirovinu, te koordinaciju prijava i odjava zaposlenika i članova obitelji u evidencije svih sustava obveznih osiguranja.

Služba za ljudske potencijale aktivno je sudjelovala s Uredom za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete na planiranju i provedbi izobrazbe zaposlenih – nastavnoga i nenastavnoga osoblja.

Služba je izradila Plan napredovanja djelatnika te je urađena evidencija, tj. baza kadrova na Sveučilištu u Mostaru, kako stalno zaposlenih tako i vanjskih suradnika, kao i njihovo nastavno opterećenje.

Služba je sudjelovala i u vođenju evidencije radnoga vremena zaposlenika u Rektoratu.

Služba za ljudske potencijale koordinirala je provođenje Programa sufinanciranja zapošljavanja na javnim sveučilištima u Federaciji BiH i Sporazuma zaključenog između Federalnog zavoda za zapo-

šljavanje, Službe za zapošljavanje HNŽ i Sveučilišta u Mostaru. Služba je uvela sustav jedinstvenoga izvještavanja i konsolidiranoga prvdanja sufinanciranja na razini Sveučilišta, te kontinuirano prati provedbu Programa. Služba također izrađuje planove zapošljavanja novih kadrova koje Program sufinanciranja obuhvaća.

U narednemu periodu nužno je da u službi budu stalno zaposleni djelatnici koji se bave upravljanjem ljudskih potencijala da bi služba u potpunosti mogla obavljati poslove i aktivnosti te unaprijediti svoj, ali i rad Sveučilišta.

Ured za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete

Unutar sustava za osiguranje kvalitete na Sveučilištu u Mostaru djeluje Ured za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete. Ured je u listopadu 2017. godine novim Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjeseta u Rektoratu Sveučilišta u Mostaru promjenio dotadašnje ime, Ured za osiguranje kvalitete. Voditeljica Ureda za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete je dr. sc. Luciana Boban, izvanredna profesorica, koja ovaj posao obavlja uz posao profesorice na Filozofskome fakultetu. U Uredu je stalno zaposlena mr. sc. Monija Malešević, na radnome mjestu stručnoga suradnika za kvalitetu.

Ured za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete u svome radu snažno se oslanjao na suradnju i neprestanu komunikaciju i uspostavio kooordinaciju s predstvincima ustrojbenih jedinica koju su protekle dvije godine u najširemu sastavu činili: Anita Ivanković, Ana Dujmović, Tomislav Volarić, Sanja Tipurić-Spužević, Milea Ajduk-Kurtović, Ivana Lugonja Žulj, Angela Topić, Marko Odak, Mate Pena-va, Katerina Malić-Bandur, Anton Vrdoljak, Tatjana Džeba, Violeta Šoljić, Nevenka Jelić-Knezović, Zdenka Zovko, Vedran Ramljak, Sandra Mandić, Franjo Jurilj, Mirjana Marić i Svetislav Cvetković.

Ured za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete je u suradnji s ustrojbenim jedinicama sačinio samoevaluacijsko izvješće Sveučilišta u Mostaru koje je usvojeno na Senatu Sveučilišta te je kao dokument proslijedeno Županijskom ministarstvu obrazovanja sa zahtjevom za akreditaciju te je izvršilo sve pripreme i koordinaciju aktivnosti da bi se uspješno provela institucionalna reakreditacija. Ona je uspješno izvršena početkom ove akademske 2019./2020. godine od domaćih i stranih eksperata Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete Bosne i Hercegovine.

Ured za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete je u listopadu 2018. godine u suradnji s koordinacijom predstavnika sastavnica izradio izvješće *Provedba akcijskog plana institucionalne akreditacije (2015) za razdoblje listopad 2016. god. – listopad 2017. godine*. Također je u istom mjesecu uradio i dokument *Provedba akcijskog plana institucionalne akreditacije (2015) za razdoblje listopad 2017. god. – listopad 2018. godine*.

Organizirana je edukacijska radionica o temi ishoda učenja i kompetencija, u kontekstu jedinstvenoga obrasca za silabus, koji je kao obvezujući za cijelo Sveučilište usvojen na 26. sjednici Senata, 18. 2. 2016. godine. Radionica se održavala u šest termina na šest sastavnica, od 17. 1. 2018. do 19. 1. 2019., a sudjelovalo je ukupno 252 nastavnika.

Ured je sa Službom za ljudske potencijale sudjelovao u organizaciji radionice za nastavnike Kako

motivirati studente?, koju je 12. i 14. 2. 2019. godine održala Marijana Šuvak Martinović, viša asistenta na Studiju psihologije Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru. Također je organizirana izobrazba za nastavnike i zaposlenike iz engleskoga jezika u ljetnim semestrima u akademskoj 2017./2018. i akademskoj 2018./2019. godini, kao i edukacije nastavnika iz kineskoga jezika u ljetnome semestru akademske 2018./2019. godine.

Voditeljica Ureda za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete prof. dr. sc. Lucijana Boban je u svibnju 2019. godine na Agronomskome i prehrambeno-tehničkome fakultetu, a u svrhu revizije nastavnih planova i programa, održala radionicu *Izrada nastavnih planova i programa i silabusa*. Istu je radionicu voditeljica Ureda održala u lipnju 2019. godine na Fakultetu prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti. Voditeljica Ureda je kao predstavnik Sveučilišta u Povjerenstvu za izradu okvira za stručno usavršavanje akademskoga osoblja, imenovane Odlukom Rektorske konferencije BiH, sudjelovala u radu predstavnika BiH javnih sveučilišta na temu stručnoga usavršavanja sveučilišnih nastavnika i suradnika TRAIN+, te je Ured koordinirao za Sveučilište u Mostaru sudjelovanje i provedbu obuke u okviru stručnoga usavršavanja sveučilišnih nastavnika i suradnika u Programu TRAIN+ koja je održana na Sveučilištu u Sarajevu 17. – 18. 6. 2019. godine.

Ured je zajedno sa sveučilišnim IT centrom sudjelovao u realizaciji aktivnosti planiranih projektom *Sufinanciranje aktivnosti za osiguranje kvalitete studijskih programa*, koji je financiran sredstvima Federalnog ministarstva obrazovanja i znanosti, a čiji je rezultat izradba funkcionalnosti za unos, ažuriranje i verifikaciju silabusa unutar aplikacije ISS-Nastavnici.

Također je organizirana tematska sjednica s predstavnicima ustrojbenih jedinica i službi Rektorata koja je održana 14. lipnja 2018. gdje su djelatnici Ureda aktivno sudjelovali u izradbi novoga Pravilnika o studenskoj anketi o kvaliteti nastavnog rada, koji je usvojen na 30. sjednici senata 18. 6. 2019. godine. U suradnji s predstavnicima ustrojbenih jedinica i službi Rektorata 5. travnja 2019. godine organizirana je tematska sjednica na kojoj su djelatnici Ureda aktivno sudjelovali u izradbi novoga Pravilnika o postupku priznavanja inozemnih visokoškolskih obrazovnih isprava i razdoblja studija u inozemstvu u svrhu nastavka obrazovanja na Sveučilištu u Mostaru, čije se usvajanje planira nakon izmjene Zakona o visokom obrazovanju HNŽ-a i Zakona o nostrifikaciji i ekvivalenciji inozemnih obrazovnih isprava HNŽ-a. Organizirana je tematska sjednica s predstavnicima alumni tijela ustrojbenih jedinica, održana 15. 5. 2019., te djelatnici Ureda aktivno sudjeluju u izradbi jedinstvene sveučilišne baze alumnija i kreiranju sustava alumni tijela na Sveučilištu, čije se usvajanje na Senatu Sveučilišta planira do kraja 2019. godine. Djelatnici Ureda sudjelovanjem na tematskoj sjednici zajedno s pomoćnicom rektora za nastavu, studente i pravna pitanja prof. dr. sc. Vesnom Kazazić i predstavnicima ustrojbenih jedinica i službi Rektorata koja je održana u veljači 2019. godine dali su svoj doprinos u izradbi novoga Pravilnika o nastavnim bazama, koji je usvojen na 26. sjednici Senata 20. 2. 2019. godine.

Djelatnici Ureda kao predstavnici Sveučilišta sudjelovali su na okruglome stolu *(Re)akreditacija visokoškolskih ustanova i studijskih programa u BiH – izazovi i prilike*, koji se u organizaciji Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta BiH održao 15. 5. 2018. godine u Sarajevu u Parlamentar-

noj skupštini, a gdje su uz predstavnike Ministarstva civilnih poslova BiH bili pozvani predstavnici svih visokoškolskih ustanova u BiH.

Aktivno su djelatnici Ureda za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete sudjelovali u projektu Erasmus+ KA2 STINT pod nazivom *Jačanje internacionalizacije u visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini*, kao i u projektu Razvoj kvalifikacijskog okvira za cjeloživotno obrazovanje, financiran od EU-a preko Instrumenata za pretpriistupnu pomoć (IPA 2012), čiji su realizatori projekta EPRD Ltd. u suradnji sa SQA United Kingdom, IBF Belgium i INBAS Germany.

Djelatnici Ureda su, također, aktivno sudjelovali u brojnim drugim aktivnostima kao što su izrada modela praćenja provedbe strategije Sveučilišta u Mostaru, u aktivnostima za apliciranje THE rankinga i QS rankinga, u kreiranju sustava sveučilišnih izbornih kolegija i izradom popisa istih za akademsku 2019./2020. godinu i brojne druge aktivnosti.

INTEGRACIJA SVEUČILIŠTA U MOSTARU

Sveučilište je u cilju realizacije obveza koje su predviđene Zakonom o visokome obrazovanju, Statutom Sveučilišta u Mostaru, preporukama Akreditacija kako one iz BiH tako i one međunarodne iz Republike Hrvatske, nalazima i preporukama Federalne revizije osnovalo Povjerenstvo za provedbu integracije Sveučilišta. Na prijedlog rektora prof. dr. sc. Zorana Tomića predsjednik Povjerenstva bio je prorektor za poslovanje, ljudske potencijale i upravljanje kvalitetom prof. dr. sc. Zdenko Klepić, a članovi su bili predstavnici svih ustrojbenih jedinica.

Povjerenstvo je u svome radu definiralo sljedeća područja koja su dalje bila predmetom integracije i to: pravna integracija, finansijska integracija, organizacijska integracija, akademska integracija i društvena integracija.

Akademska i društvena integracija bile su predmetom drugih tijela, ali su naglašeni određeni elementi te integracije koji su našli svoje mjesto u dalnjem radu, ali i definiranim strateškim i prioritetnim ciljevima Sveučilišta u Mostaru.

Pravna integracija provedena je tijekom akademske 2017./2018. godine. Senat je donio Odluku o formiranju Povjerenstva za integraciju, koje je pripremilo plan pravne integracije, nakon čega su Senat (20. 7. 2017) i Upravno vijeće donijeli odgovarajuće odluke o pravnoj integraciji, kao i znanstveno-nastavna vijeća fakulteta i likovne akademije. Osnivači su nakon toga dali suglasnost na donesene odluke o pravnoj integraciji. Izvršene su sve potrebne revizije poslovanja na ustrojbenim jedincima i sačinjena finansijska izvješća koja su predstavljali osnovu za početno stanje integriranoga Sveučilišta. U cilju kvalitetne pripreme pravne integracije održavani su, osim sastanaka Povjerenstva za integraciju, i brojni sastanci na razini Kolegija rektora, Kolegija dekana, sastanaka članova Senata s Upravnim vijećem, kao i s predstavnicima osnivača. Tražila su se kvalitetna rješenja, ali i potpora procesima integracije, kao i izbjegavanje i otklanjanje eventualnih problema koji bi mogli nastati u implementaciji procesa.

Osnovni sud u Mostaru 3. 9. 2018. godine donio je rješenje o pravnoj integraciji, tj. o prestanku postojanju fakulteta kao pravnih osoba i njihovu pripajanju Sveučilištu u Mostaru, čime je i formalno završen proces pravne integracije. Svi djelatnici koji su u radnome odnosu na dan prestanka postojanja fakulteta kao pravnih osoba odjavljeni su i prijavljeni u Poreznoj upravi na Sveučilište u Mostaru te su sačinjeni ugovori o radu za sve zaposlenike, ali i ugovori za vanjske suradnike. Također je odjava i prijava izvršena u sustavu zdravstvene zaštite, kako zaposlenih tako i njihovih članova obitelji.

Organizacijska integracija učinjena je paralelno tako da je s danom integracije od Senata i Upravnoga vijeća usvojen i prihvaćen novi Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji Sveučilišta u Mostaru te novi Pravilnik o radu Sveučilišta. Novom organizacijom utemeljene su i nove službe kako bi odgovorile novim zadaćama za kojima se ukazala potreba zbog integracije. Za organizacijsku integraciju tijekom akademske 2018./2019. godine pripremljeni su i usuglašeni na Povjerenstvu nazivi radnih mjesa, kao i nazivi organizacijskih jedinica te je izrađen Pravilnik o standardima i normativima na Sveučilištu u Mostaru, koji je u proceduri, nakon čega će biti izrađena nova organizacija i novi pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesa.

Financijska integracija rađena je u nekoliko faza. Prvi dio financijske integracije predstavljalo je stabiliziranje i saniranje stanja na određenim ustrojbenim jedinicama koje su imale veća dugovanja, neizmirene obveze, nisu mogli isplatiti plaću itd. Druga faza predstavljala je izmjenu koeficijenta za raspodjelu sredstava koja se dobiju od osnivača, tj. od županija, a koeficijenti nisu mijenjani dugi niz godina i nisu odražavali stvarno stanje niti potrebe ustrojbenih jedinica. Senat Sveučilišta usvojio je nove koeficijente na sjednici Senata u Širokome Brijegu za novu akademsku 2018./2019. godinu i isti vrijede za jednu akademsku godinu uz mogućnost produžavanja za svaku akademsku godinu iznova što je i učinjeno za akademsku 2019./2020. godinu, do stavljanja u funkciju modela financijske integracije. Treća faza financijske integracije predstavljala je izradu modela financiranja Sveučilišta u Mostaru. Model je rađen na način da je radne inačice i analize u više navrata raspravljaо Kolegij rektora, zatim Kolegij dekana te zajednički s upravnim vijećem i s predstavnicima osnivača nakon čega ga je 6. 7. 2018. godine jednoglasno usvojio Senat Sveučilišta u Mostaru, a zatim i Upravno vijeće. Vrijeme primjene modela definirat će Senat nakon stvaranja određenih prepostavki i izvršenih priprema radi održivosti modela.

Sjednica Senata na kojoj je 20. srpnja 2018. godine donesena odluka o pravnoj integraciji SUM-a

ORGANIZACIJA GOSPODARSKIH FORUMA I KONFERENCIJA

Organizacija 1. Sveučilišnoga gospodarskog foruma

Sveučilište u Mostaru organiziralo je 1. Sveučilišni gospodarski forum koji je 1. 2. 2018. godine održan u Ljetnikovcu Radobolja pod nazivom *Mogućnosti i perspektive boljeg povezivanja i suradnje*. Partner u organizaciji Foruma je bio Večernji list. Na Forumu je bilo nazočno oko 150 gospodarstvenika, predstavnika javnoga i neprofitnoga sektora, kao i predstavnika Sveučilišta u Mostaru, tj. profesora i nastavnika. Uvodno predavanje imao je rektor Sveučilišta u Mostaru prof. dr. sc. Zoran Tomić.

Održana su dva panela u kojima su, uz moderiranje prof. dr. sc. Zdenka Klepića i prof. dr. sc. Željka Stojkića, sudjelovali: dr. sc. Stipo Buljan, Federalno ministarstvo industrije i rудarstva, dr. sc. Marko Šantić, Gospodarska komora FBiH, Darko Kasap, Ministarstvo gospodarstva Posavske županije, Ivan Jurilj, Ured za EU integracije ZHŽ-a, dr. sc. Goran Kraljević, HT Mostar, Davor Krezić, INTERA Tehnološki park i Alfatherm, Josip Roso, Euroherc, Tončo Barbarić, Feal d. o. o., mr. sc. Ladislav Bevanda, HERING, Franjo Širić, Weltplast, Zdravko Vojvodić, Drvni klaster Hercegovina, Drago Bago, Elektorprihvjeta HZHB i Danijel Jerković, FIS Vitez.

Obraćanje rektora prof. dr. sc. Zorana Tomića na 1. Sveučilišnog gospodarskom forumu

Organizacija 2. Sveučilišnoga gospodarskog foruma i međunarodne konferencije Gospodarstvo - ključni čimbenik razvoja društva

Drugi Sveučilišni gospodarski forum naziva *Digitalna transformacija društva – uloga obrazovanja* održan je 10. travnja u konferencijskoj dvorani Međunarodnoga sajma gospodarstva Mostar 2019.

Forum je održan u sklopu međunarodne Konferencije Gospodarstvo – ključni čimbenik razvoja društva, a osim Sveučilišta u Mostaru kao suorganizatori su bili Forum Jadransko-jonske gospodarske komore, Vanjskotrgovinska komora Bosne i Hercegovine, Gospodarska komora Federacije Bosne i Hercegovine i Forum Jadransko-jonskih gradova. Konferencija je okupila brojne gospodarstvenike iz BiH i zemalja regije, kao i predstavnike gradova i Sveučilišta, ali i brojne predstavnike javnoga i neprofitnoga sektora, te predstavnike svih razina vlasti u BiH. Pokrovitelj konferencije bio je akademik prof. dr. sc. Dragan Čović, predsjednik Hrvatskoga narodnog sabora.

Uvodna izlaganja održali su prof. dr. sc. Zoran Tomić, rektor Sveučilišta u Mostaru, dr. sc. Vjekoslav Vuković, dopredsjednik Vanjskotrgovinske komore BiH i Ingrid Kolarović Idžoitić, iz Ericssona Nikola Tesla Zagreb. Sudionici panela 2. Sveučilišnoga gospodarskog foruma bili su Andrea Rauber Sacher, Švicarska veleposlanica u BiH, doc. dr. sc. Boris Crnokić, Sveučilište u Mostaru, Tomislav Ruk, HT Eronet Mostar, Haris Hadžijalić, Global GPS BiH, Vedran Šimunović, INTERA Tehnološki park Mostar i Chen Chen, Huawei Tehnologije.

Sudionici 2. Sveučilišnoga gospodarskog foruma i Konferencije

Organizacija konferencije Mediji i gospodarstvo

Sveučilište u Mostaru je u suradnji s Vanjskotrgovinskom komorom Bosne i Hercegovine te Večernjim listom organiziralo konferenciju Mediji i gospodarstvo koja se održala 22. 5. 2019. godine u hotelu Mostar u okviru 18. izdanja manifestacije Večernjakov pečat.

Cilj Konferencije bio je prenijeti pozitivna iskustva gospodarstvenika, spojiti teorijsko znanje i praksu, naglasiti važnost inovacija za opstanak na tržištu te važnost medija za razvoj gospodarstva.

Uvodna izlaganja imali su rektor Sveučilišta u Mostaru prof. dr. sc. Zoran Tomić i predsjednik Vanjskotrgovinske komore BiH dr. sc. Vjekoslav Vuković.

Konferencija se sastojala od dva panela Inovacije, tehnologija i gospodarstvo i Mediji u ulozi osnaživanja gospodarstva. Panelisti su bili: prof. dr. sc. Zdenko Klepić, Sveučilište u Mostaru, Božo Goluža, Feal d. o. o. iz Širokoga Brijega, Ratko Kovačević, Uprava za neizravno oporezivanje BiH i Vedad Bečirović, Univerzitet u Sarajevu. U drugome panelu o medijima u ulozi osnaživanja gospodarstva govorili su glavni urednik Fene Dejan Jazvić, direktor Nezavisnih novina Neven Kopanja, glavni urednik Dnevnoga avaza Fadil Mandal, prof. dr. sc. Ilija Musa sa Sveučilišta u Mostaru i drugi.

Organizacija konferencije Klasterizacija kao ključ konkurentnosti

Sveučilište u Mostaru zajedno s INTERA TP-om, Drvnim klasterom Hercegovina, Klasterom metala i plastike, IT klasterom Mostar Software City i Turističkim klasterom Hercegovina 13. 6. 2018. godine organiziralo je dvodnevnu konferenciju pod nazivom Klasterizacija kao ključ konkurentnosti koja se održala u INTERA Tehnološkom parku.

Cilj Konferencije bio je da se šira javnost upozna sa značajem klasterizacije, a lokalni klasteri pristupe potrebnim znanjima i čuju iskustva inozemnih stručnjaka. Također je cilj bio networking, druženje i povezivanje inozemnih sudionika s domaćim gospodarstvenicima, članovima klastera i drugim sudionicima. Na Konferenciji je sudjelovalo više od 170 stručnjaka iz BiH i iz regije, a Konferencija je održana pod pokroviteljstvom Vlade HNŽ-a i Gospodarske komore FBiH.

NASTAVA, STUDENTI I PRAVNA PITANJA

Unovoj strategiji Sveučilišta od 2018. do 2023. godine obrazovanje je s pravom definirano kao prvo i najvažnije strateško područje Sveučilišta u Mostaru.

Obrazovanje je otvoren i dinamičan sustav koji se stalno mijenja i nadograđuje u skladu s ekonomskim, tehnološkim i znanstvenim razvojem društva, te kulturnoškim i drugim promjenama koje se događaju kako na lokalnome i regionalnome, tako i na globalnome planu. U 21. stoljeću nova očekivanja i zahtjevi prema europskim sveučilištima rapidno rastu u vremenu kada društveni i gospodarski razvoj pokreće osnovni koncept pod nazivom *Europa znanja*. Od europskih sveučilišta očekuje se da postanu jaki, autonomni, inkluzivni i da pružaju obrazovanje koje se temelji na istraživanju te na ovaj način omogućuje učenje koje će predstavljati odgovor predstojećim izazovima.

U 2018. godini održana je prva tematska sjednica senata Sveučilišta posvećena nastavi i nastavnom procesu na Sveučilištu. Raspravom o kvaliteti nastave i nastavnoga procesa ušli smo u dubinsku reformu područja obrazovanja i nastave. Pri analizi pojedinih segmenta nastavnoga procesa i prijedlozima zaključaka, uzimali su se u obzir Izvješće komisije domaćih i međunarodnih stručnjaka za ocjenjivanje i reviziju kvalitete sveučilišta u Mostaru koje je provela Agencija za razvoj visokoga obrazovanja i osiguranja kvaliteta BiH iz 2015. godine, te Izvješće povjerenstva o reakreditaciji Sveučilišta u Mostaru od međunarodnih stručnjaka, a koje je provela Agencija za znanost i visoko obrazovanje RH iz 2017. godine te njihove preporuke. Motiv i cilj bili su nam postizanje europskih standarda u visokome obrazovanju.

Nastavni proces na Sveučilištu u Mostaru razmatran je i analiziran u kontekstu svih njegovih segmenata:

- izvođači nastave (nastavnici u znanstveno/umjetničko-nastavnim zvanjima)
- studenti kao subjekti nastave
- nastavni proces u užemu smislu (nastavne metode, nastavni materijali, dodatna oprema)
- infrastruktura (učionice, laboratoriji, centri)
- pravni akti (zakoni, pravilnici, odluke).

Na sjednici je usvojen 41 zaključak od kojih je većina realizirana, a neki su u fazi realizacije. Dio zaključaka koje smo usvojili uvršteni su i u strateške ciljeve Sveučilišta u Mostaru. Rasprava i dubinska analiza problema pokazala je potrebu za zajedničkim odrednicama koje ćemo provoditi na Sveučilištu. Želimo provoditi nastavu preko zajedničkih kriterija, uvažavajući naše specifičnosti po znanstvenim područjima.

Donijeli smo jedan broj zaključaka koji su na liniji akademske integracije i koji će povećati vidljivost Sveučilišta u Mostaru: zajedničke nastavne baze, baze programa cjeloživotnoga učenja, zajednički registar radova nastavnog osoblja, sveučilišna baza izbornih kolegija s općim kompetencijama, zajednička sveučilišna baza alumnija, zajednički pravni akti na razini Sveučilišta, jedinstven sustav stipendiranja, zajednički nastavni prostor, jedinstvena elektronička knjižnična baza na razini sveučilišta, prostor za učenje studenata i sl.

Studenti su svojim idejama i prijedlozima dali izvanredan doprinos; predložili su tridesetak zaključaka. Oni su naši partneri u građenju novih i boljih studijskih programa, u unapređenju sustava visokoga obrazovanja, u poticanju znanstvene izvrsnosti i motiviranju studenata da stječu znanja i vještine potrebne na tržištu rada. Većina je njihovih prijedloga prihvaćena, te su brojni zaključci već realizirani.

1. U Strategiji Sveučilišta u prvoj strateškome cilju naznačeno je da u suradnji s dionicima treba izraditi, odobriti, izvoditi i kontinuirano pratiti te poboljšavati studijske programe na svim razinama, s jasno definiranim ishodima učenja povezanim s potrebama tržišta rada, a u skladu s Europskim kvalifikacijskim okvirom (EQF), osigurati neometano napredovanje studenta tijekom studija, te uvesti transparentan i dosljedan postupak revizije i unapređenja studijskih programa uz sudjelovanje studenata i drugih dionika.

U realizaciji ovoga cilja Sveučilište u Mostaru nastavilo je s aktivnostima na izmjeni postojećih i izradbi novih nastavnih planova i programa, što će pridonijeti jačanju visokoga školstva kvalitetnim obrazovnim sadržajima. Prema podatcima ustrojbenih jedinica, zaključno s 15. listopada 2019. godine, na Sveučilištu u Mostaru aktivno je 155 studijskih programa i to: 71 na I. ciklusu, 69 na II. ciklusu, 4 na integriranome studiju i 11 na III. ciklusu studija.

Preko redovnih zasjedanja Senata u protekle dvije akademske godine, a na prijedlog znanstveno nastavnih/umjetničko-nastavničkih vijeća, Senat je donio odluku o uvođenju 20 novih studijskih programa na sva tri ciklusa studija i na integriranome studiju.

Na prvome ciklusu:

- ⇒ Studijski program geodezije i geoinformatike na Građevinskom fakultetu
- ⇒ Studijski program likovne umjetnosti na Akademiji likovnih umjetnosti.

Na drugome ciklusu / diplomskome studiju:

- ⇒ Studijski program elektrotehnike – Fakultet strojarstva, računarstva i elektrotehnike
- ⇒ Studijski program medicinske informatike – Fakultet strojarstva, računarstva i elektrotehnike
- ⇒ Studijski program prehrambene tehnologije, Smjer nutricionizam – Agronomski i prehrambeno-tehnološki fakultet
- ⇒ Studijski program agronomije, Smjer fitomedicine, zootehničke i vinogradarstva i vinarstva – Agronomski i prehrambeno-tehnološki fakultet
- ⇒ Studijski program kriminalistike i sigurnosnoga menadžmenta – Pravni fakultet
- ⇒ Studijski program građevinarstvo, Smjer hidrotehnika i okolišno inženjerstvo – Građevinski fakultet
- ⇒ Studijski program slikarstvo, kiparstvo, grafika i grafički dizajn – Akademija likovnih umjetnosti
- ⇒ Sveučilišni odjel – promet i logistika, Smjer cestovni promet.

Na trećem ciklusu / poslijediplomskome doktorskom studiju:

- ⇒ Studijski program računarstva – Fakultet strojarstva, računarstva i elektrotehnike
- ⇒ Studijski program građevinarstva – Građevinski fakultet
- ⇒ Studijski program ekonomija i poslovna ekonomija – Ekonomski fakultet
- ⇒ interdisciplinarni doktorski Studij – Filozofski fakultet.
- ⇒ Integrirani studij (prvi i drugi ciklus):
- ⇒ Studij medicine na engleskome jeziku – Medicinski fakultet.

Prije donošenja odluke na sjednici Senata provedena je sva procedura koju predviđa sveučilišni Pravilnik o postupku donošenja i evaluacije studijskim programima, uz sudjelovanje studenata i predstavnika gospodarstva u javnim raspravama.

Također, Senat je usvojio i izmjene i dopune svih studijskih programa kojima je revizija spadala u 2018. i 2019. godini, a koje su predložile ustrojbene jedinice.

Ono što je bila novina u ovoj godini jest da je na sjednici Senata održanoj 25. 9. 2019. godine donesena odluka o načinu vođenja, izgledu i sadržaju registra studijskih programa koji se izvode na Sveučilištu u Mostaru. Na temelju te odluke u tijeku je izrada Registra studijskih programa s podacima o dinamici revizije istih. Registar će, sa svim pripadajućim podacima, biti objavljen na mrežnoj stranici Sveučilišta na hrvatskome i engleskome jeziku, čime ćemo osigurati njegovu vidljivost i transparentnost.

2. U realizaciji ovoga cilja u ovoj akademskoj godini analizirana je usklađenost ishoda i kompetencija nekih studijskih programa, te su održane radionice.

Na svim ustrojbenim jedinicama Sveučilišta u Mostaru u razdoblju od 17. do 19. siječnja 2018. godine održana je radionica na temu Ishodi učenja – kroz silabus.

Radionicu su vodile voditeljica sveučilišnoga Ureda za osiguranje i unapređenje kvalitete dr. sc. Luciana Boban, izv. prof. i Ines Perić, v. asist. na kolegijima iz polja pedagogije na Filozofskome fakultetu. Radionica je bila obvezna za nastavno osoblje Sveučilišta, održala se u svrhu stručnoga usavršavanja nastavnoga osoblja i njihovih nastavničkih kompetencija, a sastojala se od teorijskoga i praktičnoga dijela, koji su uključivali sljedeće teme: način definiranja ishoda učenja na razini kolegija (s osvrtom na značaj ishoda učenja u studijskim programima), povezivanje ishoda učenja s načinom ocjenjivanja i raspodjelom ECTS bodova, definiranje ostalih komponenti silabusa te korigiranje istih, uz pitanja sudionika i raspravu. Radionici je prošlo oko 240 nastavnika sa Sveučilišta u Mostaru.

Na Agronomskome i prehrambeno-tehnološkome fakultetu u svibnju 2019. godine održana je radionica o temi: *Pisanje nastavnih planova i programa*, u svrhu izradbe revidiranih nastavnih planova i programa. Na radionici je sudjelovalo 19 nastavnika Agronomskog i prehrambeno-tehnološkog fakulteta.

Na Fakultetu prirodoslovno matematičkih i odgojnih znanosti u lipnju 2019. godine održana je radionica *Izrada npp-ova i silabusa*, a na radionici je sudjelovalo 18 nastavnika FPMOZ-a.

3. Jedan od zadataka s tematske sjednice, a koji je uvršten i kao jedan od strateških podciljeva u oblasti obrazovanja, jest da se osigura realno asociranje ECTS bodova preko definiranoga sustava ECTS koordinacije na svim razinama studija. U realizaciji ovoga cilja na svim ustrojbenim jedinicama imenovani su ECTS koordinatori, a na sjednici Senata od 20. ožujka 2019. godine imenovan je sveučilišni ECTS koordinator s ciljem da se osigura djelotvornije funkciranje ECTS-a na Sveučilištu i konzistentno upravljanje prijenosom/prikupljanjem ECTS-a na svim ustrojbenim jedinicama Sveučilišta.

4. Zaključak tematske sjednice i podcilj u strategiji Sveučilišta odnosio se na potrebu razvijanja međufakultetske mobilnosti preko mogućnost upisivanja izbornih kolegija s drugih fakulteta na Sveučilištu.

Ovu zadaću uvrstili smo u jedan od podciljeva u strategiji kroz obvezu da unaprijedimo interdisciplinarnost svih studijskih programa omogućavajući izbornost na razini Sveučilišta, te kreirajući sveučilišnu bazu kolegija s općim kompetencijama iz raznih područja. U realizaciji ovog zadatka analizirali smo postojeće stanje izbornosti i na sjednici Senata u rujnu 2019. godine donijeli odluku o sustavu sveučilišnih izbornih kolegija na razini Sveučilišta, s više od 100 ponuđenih kolegija sa svim ustrojbenih jedinica.

Ciljevi su sustava:

- ➔ ispunjavanje strateških ciljeva i zadataka
- ➔ razvijanje konkurentnosti studenata na tržištu rada i sposobnosti za suočavanje sa životnim izazovima
- ➔ osvještavanje potrebe cjeloživotnoga učenja i kulture izgradnje vlastite osobnosti preko obrazovanja
- ➔ kreiranje vlastitih „portfolija“ kompetencija, odnosno znanja, vještina i sposobnosti studenata.

Popis sveučilišnih izbornih kolegija definiran je prema Preporuci o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje Vijeća Europske unije:

- ⇒ svaki sveučilišni izborni kolegij pripada jednomu od deset područja kompetencija, izvodi se u sklopu redovne nastave te ne zahtijeva predznanje studenata
- ⇒ studenti sveučilišne izborne kolegije polažu pored redovnih obveznih i izbornih kolegija te se evidentiraju u dodatku diplomi
- ⇒ odabir sveučilišnoga izbornog kolegija isključiva je volja studenata
- ⇒ sveučilišni izborni kolegiji izvode se kao obvezni ili izborni kolegiji na studijskim programima na Sveučilištu
- ⇒ sustav sveučilišnih izbornih kolegija omogućava studentima stjecanje kompetencija iz više stranih jezika
- ⇒ neki od sveučilišnih izbornih kolegija izvode se i na engleskome jeziku.

5. Jedan od značajnih strateških ciljeva odnosi se na obvezu sustavnoga razvijanja programa cjeloživotnoga obrazovanja i učenja na daljinu.

Na Sveučilištu u Mostaru redovito se izvode tri programa neformalnoga obrazovanja:

- ⇒ Program za stjecanje nastavničkih kompetencija, Filozofski fakultet, trajanje jedna ak. godina
- ⇒ Pedagoško-psihološko obrazovanje nastavnika, Fakultet prirodoslovno matematičkih i odgojnih znanosti, četiri kolegija
- ⇒ Obuka za stjecanje računovodstvenih zvanja (certificirani računovodstveni tehničar, certificirani računovođa, ovlašteni revizor), Ekonomski fakultet, trajanje 50 – 80 sati.

Navedeni programi spadaju u programe ospozobljavanja koji rezultiraju izdavanjem potvrda/certifikata, a upis polaznika vrše javnim natječajem.

Pored navedenih programa Senat je u travnju 2019. godine usvojio dva nova programa cjeloživotnoga učenja na Filozofskom fakultetu:

- ⇒ Stručno usavršavanje u području arhiva, knjižnica i muzeja, program za stručno usavršavanje, deset kolegija, trajanje šest mjeseci
- ⇒ Upravljanje i vođenje odgojno-obrazovne ustanove, program za stručno usavršavanje, osam kolegija, trajanje šest mjeseci.

Ostali oblici neformalnoga učenja / obrazovanja su i povremeni programi – obuka za operatere na računalima, izobrazba iz računalne grafike, informatička izobrazba, tečajevi stranih jezika, različita stručna predavanja, tribine, radionice te okrugli stolovi na različite teme i u različitoj dinamici, koji se konstantno održavaju na svim ustrojbenim jedinicama Sveučilišta.

Na pojedinim ustrojbenim jedinicama postoje programi cjeloživotnoga obrazovanja. U 2019. godini povećan je broj programa cjeloživotnoga obrazovanja u skladu s izmijenjenim potrebama društva, pravi se baza postojećih programa na SUM-u, u programe uključujemo i druge djelatnike te bivše studente, a sveučilišnim aktom definirat ćemo priznavanje neformalnoga i informalnoga učenja. Posebno će se analizirati potreba i specifičnost dislociranih centara za programe cjeloživotnoga obrazovanja.

Ovo je zadatak kojemu u narednome razdoblju moramo posvetiti posebnu pozornost, posebno preko rada Centra za cjeloživotno obrazovanje. Pored rapidno rastućega broja zahtjeva, s jedne strane, ali i ponuda cjeloživotnoga učenja, s druge strane, evidentno je da cjeloživotno učenje postaje *sine qua non* u današnjemu okruženju brzoga i promjenjivoga razvoja.

Svrha Centra za cjeloživotno učenje na Sveučilištu u Mostaru je kontinuirano razvijati programe za stručnjake različitih profila da bismo trajno mogli obnavljati postojeća znanja i vještine te stjecati nove. Na taj način Centar promovira kulturu učenja i znanja, jača suradnju s gospodarstvom, razvija ključne kompetencije za suvremeno društvo te omogućava fleksibilnost i dostupnost obrazovanja različitim interesnim skupinama.

6. U protekle dvije akademske godine povećan je broj studijskih programa i kolegija koji se izvode na engleskome jeziku. Uveden je integrirani Studijski program medicine na engleskome jeziku, diplomski Studij politologije s Fakultetom političkih znanosti i međunarodnih odnosa Sveučilišta Matej Bel u Banskoj Bistrici na engleskome jeziku, poslijediplomski doktorski Studij građevinarstva na hrvatskome i engleskome jeziku te deset kolegija u sustavu sveučilišnih izbornih kolegija.

7. Jedan od strateških ciljeva koji smo usvojili odnosi se na potrebu da se nastavi djelovati na edukaciji edukatora, te pružati podršku nastavnomu osoblju za stručno, znanstveno i pedagoško usavršavanje, odnosno razvijanje sustava za unapređenje nastavnih kompetencija sveučilišnih nastavnika. Radionice bi se trebale održavati kontinuirano, kao obvezne za sve stalno zaposlene asistente, više asistente i docente do tri godine radnoga staža. Također je neophodno osmisliti i učinkovit sustav analize praćenja pedagoških kompetencija nastavnika.

Formirali smo Povjerenstvo od predstavnika svih područja znanosti koje je osmislio koncept trajnoga stručnoga usavršavanja i u ovoj akademskoj godini treba početi njegova realizacija. Ovaj program služit će kao dokaz o minimumu pedagoškoga obrazovanja, odnosno nastavničkim kompetencijama.

Na Rektorskome zboru Bosne i Hercegovine dodatno su razmatrane mogućnosti zajedničkoga djelovanja svih javnih bosanskohercegovačkih sveučilišta u smjeru stručnoga usavršavanja akademskoga osoblja programom TRAIN+. Dogovoren je da se ovaj program implementira na sva javna sveučilišta u BiH kao program stručnoga usavršavanja nastavnika (osam modula četiri obvezna – četiri izborna). Ciljevi programa u vezi su s unapređenjem znanja i vještina akademskoga osoblja u okviru sljedeće tri tematske cjeline: obrazovni proces (koncipiranje kurikuluma i učinkovitost predavanja), istraživanje (metodika istraživanja i informacijska pismenost) i razvoj soft skillsa (komunikacijske vještine, umrežavanje, timski rad i sl.).

Uz TRAIN program za akademsko osoblje paralelno bi se razvijao program TRAIN-AD namijenjen administrativnomu osoblju u skladu s europskim standardima i preporukom Europske komisije.

Ovaj dodatni program od iznimnoga je značaja za proces akreditiranja svakoga javnoga sveučilišta u BiH, a pored toga čini bitan dio reaplikacije Erasmus+ projekta.

8. Strateški podcilj jest i razvitak mreže nastavnih baza, odnosno organizacija s različitim područja djelatnosti te povezivanje prakse, znanosti i umjetnosti. Time će se poboljšati kvaliteta studiranja,

omogućit će se realizacija studentske prakse uz mentoriranje djelatnika ovih institucija, te zajednički znanstveni i stručni projekti. Program nastavnih baza je zapravo otvaranje Sveučilišta prema gospodarstvu kako bismo u sinergiji razvijali transfer znanja i to dvostruko. Naime, student u tvrtki gdje obavlja stručnu praksu stječe praktična znanja i vještine, a tvrtke mogu koristiti našu znanstvenu infrastrukturu i unapređivati svoje poslovne procese.

Na sjednici Senata donesen je Pravilnik o nastavnim bazama kojim je uređen pravni okvir djelovanja i ustroja nastavnih baza, te svrha suradnje Sveučilišta i nastavnih baza. U ovoj godini Sveučilište u Mostaru i ustrojbene jedinice potpisali su preko 40 novih sporazuma s nastavnim bazama. Trenutno analiziramo popis postojećih baza na ustrojbenim jedinicama. Cilj je da se napravi popis nastavnih baza i potpisanih sporazuma za cijelo Sveučilište te definiraju prioritetna područja za nove nastavne baze.

9. Posebna preporuka svih akreditacijskih timova i tematske sjednice odnosila se na praksu studenata i potrebu da se poveća broj sati nastavne prakse, završnih diplomskih radova koji su temom vezani za praksu i uvođenje procedura i obrazaca za praćenje.

Ugovorima s nastavnim bazama definirana je suradnja sastavnica Sveučilišta s privatnim i javnim sektorom te prava i obveze u vezi sa studentskom praksom. Čine se dodatne aktivnosti na povezivanju alumnija i stručne prakse studenata u sustavu. Konstantan je broj vanjskih suradnika kao stručnjaka iz prakse.

U realizaciji ovoga zadatka analiziramo postojeće stanje i pripremamo obrasce za praćenje završnih i diplomskih radova, kao i praćenje studenata na nastavnoj praksi. Također, planiramo uvesti praksu komentora završnih/diplomskih radova koji dolaze iz nastavnih baza sveučilišta.

Preporuka akreditacijskih timova bila je da se poveća praksa suautorstva studenata s nastavnicima i suradnicima u znanstvenim i stručnim časopisima. Kod rasprava o izmjenama Pravilnika o minimalnim uvjetima i postupku izbora u znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna i nastavna zvanja na SUM-u, predložili smo da ovo bude jedan od dodatnih uvjeta za izbor nastavnoga osoblja.

STUDENTI KAO SUBJEKTI NASTAVE

1. Sveučilište u Mostaru od samih početaka uvođenja Bolonjskoga procesa promiče koncept obrazovanja usmjerenoga prema studentu, jer su studenti ključan segment nastavnoga procesa.

Međutim nova kretanja u provedbi Bolonjskoga procesa studente pozicionira kao aktivne partnerke u obrazovnom procesu, pri čemu se ne napušta ranije spomenuti koncept obrazovanja jer je on usredotočen na ishode učenja i kompetencije, što znači da je cijeli proces usmjeren na rezultat, tj. na ono što će studenti nakon položenoga kolegija i završnoga studija znati ili moći napraviti, te se u tom smislu treba prilagoditi i cijeli nastavni proces. Uistinu je bitno osigurati kvalitetu učenja, poučavanja, učinkovitosti sustava osiguranja kvalitete, aktivno sudjelovanje studenata u obrazovnim procesima, te u kreiranju nastavnih planova i programa.

Od zaključaka tematske sjednice usvojena su 22 koja se izravno odnose na prava studenata. Zado-

voljstvo je spomenuti kako smo, zajedno sa studentima, već realizirali brojne zaključke.

2. Usvojeni su pravni akti kojima su uređena brojna pitanja: Pravilnik o studentskom zboru Sveučilišta u Mostaru, Poslovnik o radu Predsjedništva studentskog zbora, Pravilnik o studentskim izborima, Pravilnik o studiranju studenata vrhunskih sportaša, Pravilnik o financiranju studentskih projekata, Pravilnik o dodjeli jednokratnih studentskih potpora, Pravilnik o studentskoj anketi o kvaliteti nastavnoga rada te Pravilnik o studiranju vrhunskih sportaša.

Donesene su i odluke fakulteta koje se odnose na oslobođanja od plaćanja izdavanja potvrda i korištenja knjižničnoga fonda. U narednome razdoblju treba iznaći rješenja da se poboljša standard studenata preko smanjivanja cijene studiranja.

2. Dio zaključaka s tematske sjednice odnosi se na studente s invaliditetom, te smo to naznačili i kao jedan strateški podcilj. Na Sveučilištu djeluje Ured za studente s invaliditetom, koordinacijsko tijelo koje treba pridonositi stvaranju društva kojemu svaka osoba pripada, u kojem aktivno sudjeluje, te koje je spremno pružiti podršku studentima preko:

- ⇒ uspostavljanja i održavanja partnerstva s fakultetima i akademskim osobljem
- ⇒ promicanja svijesti na SUM-u o pitanjima studenata s invaliditetom
- ⇒ osiguravanja punoga sudjelovanja studenata u svim aspektima studentskoga života.

U akademskoj 2017./2018 i akademskoj 2018./2019. godini pružana je tehnička pomoć u vidu pomagala i koordinacije sa suradnicima u nastavi i asistentima studenta, te su asistentice u nastavi oslobođene plaćanja školarine. Napravljen je projekt te je u završnoj fazi realizacija izgradnje lifta na Fakultetu prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti.

U sljedećoj godini učinit ćemo napore da se realiziraju strateški ciljevi koji se odnose na pomoć studentima u lakšemu prevladavanju akademskih barijera, a koje dijelom proizilaze iz njihova invaliditeta, uklanjanje arhitektonskih prepreka izgradnjom liftova i prilaza, te im omogućiti administrativnu, savjetodavnu i informativnu pomoć.

3. Na preporuku akreditacijskih timova i Studentskoga zbora 2019. godine usvojen je novi Pravilnik o studentskoj anketi o kvaliteti nastavnoga rada kojim su oblikovana poboljšanja u sadržaju, izgledu anketa, ali i u organizaciji, provedbi, obradi i predstavljanju dobivenih rezultata, a definirane su i mjere kada je riječ o profesorima koje su studenti loše ocjenili.

4. 2018. godine Senat je prvi put donio Pravilnik o studiranju vrhunskih sportaša kojim se uređuju prava, obveze i dužnosti studenata vrhunskih sportaša, te osigurava usklađivanje sportskih obveza i obveza prema ustrojbenoj jedinici na kojoj studiraju.

5. Jedan od strateških podciljeva bilo je i formiranje Karijernoga savjetovališta za studente.

Karijerno savjetovalište Sveučilišta u Mostaru osnovano je na sjednici Senata 23. 1. 2019. godine s ciljem podrške trenutačnim, budućim i bivšim studentima Sveučilišta u Mostaru u planiranju i usmjeravanju karijere. U okviru Karijernoga savjetovališta predviđene su sljedeće aktivnosti:

1. Rad s budućim, sadašnjim i bivšim studentima:

- ⇒ individualno savjetovanje maturanata pri izboru zanimanja (profesionalna orientacija i profesionalno informiranje)

- ⇒ individualno savjetovanje studenata o usavršavanju i razvoju karijere (profesionalno savjetovanje)
- ⇒ održavanje radionica o temi izradbe životopisa, motivacijskoga pisma, provođenja selekcijskoga intervjua i drugih tema sa svrhom pripreme studenata za tržište rada
- ⇒ održavanje javnih predavanja s temama plana razvoja karijere.

2. Zajedničke aktivnosti s drugim organizacijskim jedinicama: alumni klubovima ustrojbenih jedinica Sveučilišta, Centrom za cjeloživotno učenje, Uredom za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete i dr. Pomoću učinjene analize utvrdili smo da na SUM-u djeluju savjetovališta na nekim fakultetima. Cilj nam je formirati Centar za savjetovanje studenata koji će koordinirati i osiguravati sustavno pružanje podrške studentima u okviru akademskoga, karijernoga, psihološkoga i osobnoga savjetovanja i usmjeravanja, te drugim potrebnim područjima podrške da bi se osnažilo studente za uspješno studiranje i savladavanje akademskih obveza te ih podučili životnim i poslovnim vještinama. Time bi se omogućio puni razvoj akademskih potencijala, povećala učinkovitost i završnost studiranja te njihovo zaposlenje i konkurentnost na tržištu rada.

3. U protekle dvije godine, uz klasične smotre koje smo organizirali u pet županija, te u srednjim školama, kampanje za upis studenata u najznačajnijoj smo mjeri, uz pomoć studenta, provodili preko društvenih mreža koje se po svojim različitim sadržajima i mogućnostima nadopunjaju i šalju poruke ciljanim skupinama, a to su Facebook, Instagram i Twiter. Sadržaji su bili ponuđeni preko aplikacije za mobitel i virtualnih smotri.

Na sjednicama Senata analizirana je politika upisa studenata na prvu i ostale godine studija.

Izrađeni su Vodiči za buduće studente, dva reda predavanja te je objavljen akademski kalendar za 2017./2018., 2018./2019. i 2019./2020. godinu.

Posebnu pozornost posvetili smo isticanju mladih i studenata u središte javnosti, te na iznalaženje rješenja za rješavanje njihovih problema. Veliki doprinos Studentski zbor daje i u izobrazbi i osposobljavanju studenata preko različitih vidova izobrazbe i tečajeva. Također, SZ djeluje na organiziranju različitih manifestacija koje za cilj imaju popularizaciju sporta i kulture među studentima. Predstavnici studenata ravnopravno sudjeluju u svim organima i tijelima Sveučilišta u Mostaru, te tako daju doprinos realizaciji ciljeva Zbora.

U proteklome razdoblju Studentski zbor realizirao je brojne aktivnosti i obuhvatio sve aspekte studentskoga aktivizma, te su se maksimalno trudili da bi studentski život učinili kvalitetnijim, zanimljivim i boljim; naravno da ih ne možemo ni pobrojati, a još teže naglasiti važnost tih aktivnosti za afirmaciju studentskih prava i aktivnosti.

Veoma je važno našu djelatnost definirati pravnim aktima. Budući da novo vrijeme nosi nove izazove, a nova organizacijska struktura integriranoga sveučilišta podrazumijeva nove procedure i nadležnosti, Senat i Upravno vijeće Sveučilišta, svatko iz kruga svoje nadležnosti, u protekle dvije godine usvojili su 23 pravna akta, a utvrđen je i prijedlog novoga Statuta Sveučilišta u Mostaru i novoga Pravilnika o minimalnim uvjetima i postupku izbora u znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna i nastavna zvanja.

Misao vodilja pri izradbi novih te izmjeni i dopuni postojećih akata bila je iskoristiti dosadašnje iskušto i zadržati dobre prakse, ali istovremeno unaprijediti procese u skladu sa suvremenim zahtjevima pred kojima se visoko obrazovanje nalazi. U ovoj akademskoj godini planiramo usvojiti i nove pravne akte koji se odnose na financijsku integraciju Sveučilišta.

PRAVNI AKTI

Tijekom mandatnog razdoblja od 1. listopada 2017. do danas, održano je 36. sjednica Senata na kojima su donesene mnoge odluke i zaključci, a među najznačajnijima možemo izdvojiti sljedeće:

- ⇒ 25. listopada 2017. godine na 3. sjednici Senat je donio Odluku o utemeljenju novina Sveučilišta u Mostaru pod nazivom *Universitas Mostariensis*.
- ⇒ 20. studenoga 2017. godine na 4. sjednici Senat je donio Odluku o usvajanju loga Sveučilišta u Mostaru.
- ⇒ 13. prosinca 2017. godine na 6. sjednici Senat je donio Odluku o osnivanju Vijeća bivših rektora Sveučilišta u Mostaru.
- ⇒ 20. ožujka 2018. godine na 11. sjednici Senat Sveučilišta u Mostaru je donio Odluku o usvajanju knjige grafičkih standarda Sveučilišta u Mostaru.
- ⇒ 17. travnja 2018. godine na 13. sjednici Senat Sveučilišta u Mostaru je donio Odluku o osnivanju sveučilišnog Centra Središnja Bosna sa sjedištem u Vitezu i sveučilišnog Centra Posavina sa sjedištem u Orašju.
- ⇒ 18. svibnja 2018. godine na 14. sjednici Senat Sveučilišta u Mostaru je donio Odluku o usvajanju plana pravne integracije Sveučilišta u Mostaru.
- ⇒ 19. srpnja 2018. godine na 17. sjednici Senat Sveučilišta u Mostaru je donio prijedlog Odluke o integraciji Sveučilišta u Mostaru.
- ⇒ 29. travnja 2019. godine na 28. sjednici Senat Sveučilišta u Mostaru je donio Odluku o osnivanju karijernog savjetovališta Sveučilišta u Mostaru.
- ⇒ 9. srpnja 2019. godine na 31. sjednici Senat Sveučilišta u Mostaru je donio prijedlog Odluke o modelu finansijske integracije.
- ⇒ 25. rujna 2019. godine na 32. sjednici Senat Sveučilišta u Mostaru je donio Odluku o načinu vođenja, izgledu i sadržaju Registra studijskih programa koji se izvode na Sveučilištu u Mostaru.

- ➔ 13. studenoga 2019. godine na 34. sjednici Senat Sveučilišta u Mostaru je donio Odluku o usvajanju prijedloga Statuta Sveučilišta u Mostaru.
- ➔ 19. studenoga 2019. godine na 35. sjednici Senat Sveučilišta u Mostaru je donio Odluku o osnivanju Vijeća professora emeritusa i Odluku o osnivanju Vijeća za interkulturnu suradnju i dijalog.

U radu Sveučilišta sudjeluje i Upravo vijeće Sveučilišta u Mostaru kao naviše tijelo upravljanja. U svom radu od 1. listopada 2017. godine održalo je 24 sjednice. Kao najznačajnije odluke koje su donesene tijekom ovog razdoblja izdvajamo sljedeće:

- ➔ Odluku o osnivanju centara Sveučilišta u Mostaru 13. prosinca 2017. godine:
 - ➔ Centar za cjeloživotno obrazovanje Sveučilišta u Mostaru
 - ➔ Centar za poduzetništvo Sveučilišta u Mostaru
 - ➔ Centar za EU integracije i projekte Sveučilišta u Mostaru
 - ➔ Medijski istraživački centar Sveučilišta u Mostaru
 - ➔ Centar za informacijske tehnologije Sveučilišta u Mostaru.
- ➔ Odluku o integraciji Sveučilišta u Mostaru 19. srpnja 2018. godine.
- ➔ Odluku o osnivanju ustrojbenih jedinica 3. rujna 2018. godine.
- ➔ Odluku o usvajanju Pravilnika o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta 8. listopada 2018. godine.
- ➔ Odluku o upisu skraćenih naziva ustrojbenih jedinica Sveučilišta u Mostaru 25. veljače 2019. godine.

Nakon donošenja Odluke o integraciji Sveučilišta u Mostaru, dana 3. 9. 2018. godine, Sveučilište je izvršilo upis usklađivanja statusa Sveučilišta u Mostaru sa Zakonom o visokom obrazovanju u HNŽ-u, integracijom deset fakulteta i jedne akademije kao pravnih osoba Sveučilišta u Mostaru i promjenom statusa fakulteta u ustrojbene jedinice, kao i usklađivanje djelatnosti Sveučilišta s KD-om u BiH, upisom u sudski register Općinskog suda u Mostaru.

U razdoblju od 1. listopada 2017. godine na razini Sveučilišta doneseni su sljedeći pravni akti:

- ➔ Pravilnik o postupku i kriterijima dodjele Huawei stipendija (2017.)
- ➔ Pravilnik o Studentskom zboru Sveučilišta u Mostaru (2017.)
- ➔ Pravilnik o studentskim izborima (2017.)
- ➔ Poslovnik o radu predsjedništva Studentskog zbora (2017.)
- ➔ Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u Rektoratu Sveučilišta (2017.)
- ➔ Odluka o izmjenama Pravilnika o nagradama i priznanjima na Sveučilištu u Mostaru (2017.)
- ➔ Pravilnik o međunarodnoj mobilnosti (2018.)
- ➔ Odluka o pokretanju postupka dodjele Rektorove nagrade za uspjeh u studiranju (2018.)
- ➔ Odluka o izmjeni odluke o pokretanju postupka dodjele Rektorove nagrade za uspjeh u studiranju (2018.)
- ➔ Zaključci tematske sjednice Senata Sveučilišta o nastavnom procesu (2018.)
- ➔ Pravilnik o međunarodnim ljetnim školama na Sveučilištu u Mostaru (2018.)

- ⇒ Pravilnik o projektima Sveučilišta u Mostaru u okviru programa međunarodne suradnje Erasmus plus (2018.)
- ⇒ Poslovnik o radu Senata Sveučilišta u Mostaru (2018.)
- ⇒ Pravilnik o studiranju vrhunskih sportaša na Sveučilištu u Mostaru (2018.)
- ⇒ Vodič za pristup informacijama na Sveučilištu u Mostaru (2018.)
- ⇒ Indeks registar informacija pod kontrolom Sveučilišta u Mostaru (2018.)
- ⇒ Obrazac zahtjeva za pristup informacijama na Sveučilištu u Mostaru (2018.)
- ⇒ Pravilnik o radu (2019.)
- ⇒ Odluka o dopuni Pravilnika o minimalnim uvjetima i postupku izbora u znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja (2019.)
- ⇒ Pravilnik o nastavnim bazama na Sveučilištu u Mostaru (2019.)
- ⇒ Pravilnik o studentskoj anketi o kvaliteti nastavnoga rada (2019.)

Na kraju ove publikacije u dodatnom Prilogu prikazane su najznačajnije odluke Senata Sveučilišta u Mostaru koje su se donijele u prethodne dvije akademske godine.

AGRONOMSKI I PREHRAMBENO- TEHNOLOŠKI FAKULTET

AGRONOMSKI I PREHRAMBENO- TEHNOLOŠKI FAKULTET

D vogodišnje izvješće o svome radu i poslovanju Agronomskoga i prehrambeno-tehnološko-ga fakulteta Sveučilišta u Mostaru u akademskoj 2017./2018. i akademskoj 2018./2019. godini podnosim Znanstveno-nastavnomu vijeću i Senatu Sveučilišta u Mostaru u skladu s člankom 71 Statuta Sveučilišta u Mostaru.

Na temelju Elaborata o opravdanosti osnivanja Agronomskoga fakulteta, Senat Sveučilišta u Mostaru na svojoj sjednici održanoj 1. studenoga 1994. godine donosi Odluku o utemeljenju Agronomskoga fakulteta čime je omogućen nastavak dugogodišnje tradicije obrazovanja kadrova za potrebe poljoprivrede na području Hercegovine. Od toga vremena uistinu počinje po mnogo čemu novo razdoblje u dugogodišnjoj tradiciji obrazovanja u poljoprivredi.

Nova stranica u razvoju Agronomskoga fakulteta započeta je 2004. godine, preseljenjem u novu vlastitu zgradu koja je izgrađen donacijama Vlade Republike Hrvatske. Korisnom površinom fakultetskoga prostora, oko 1500 metara četvornih laboratorijskoga, učioničkoga i drugih prostora, stvoreni su bolji uvjeti ne samo za izvođenje nastavnoga procesa nego i uvjeti za znanstveno-istraživački i stručni rad.

Novi studijski programi koji se temelje na promicanju europske dimenzije u visokome obrazovanju i pridonose mobilnosti studenata i nastavnika upisuju se od akademske 2005./2006. godine na sveučilišnome Studiju agronomije. Na preddiplomskome sveučilišnome Studiju prehrambene tehnologije, koji je nastao kao odgovor na rastuće potrebe tržišta za ovom vrstom visokostručnoga kadra,

ali i kao rezultat želje da se na Fakultetu zaokruži proces obrazovanja mladih stručnjaka i budućih proizvođača hrane, studenti se upisuju od 2007./2008. akademske godine kada Fakultet mijenja ime u Agronomski i prehrambeno-tehnološki fakultet Sveučilišta u Mostaru.

Doktorski studij Agronomskog i prehrambeno-tehnološkog fakulteta izvodi se kao poslijediplomski sveučilišni doktorski Studij poljoprivrede i zaštite okoliša. Koncept poslijediplomskoga doktorskoga Studija sa četiri smjera – zootehnika, agroekonomika, zaštita okoliša i bilinogostvo, predstavlja najvišu razinu integracije znanosti i najznačajniji doprinos u istraživačko-edukacijskoj sferi znanstvene djelatnosti, a utemeljen je 2013./2014. akademske godine kada je upisana prva generacija od trinaest doktoranata.

U uvodnome dijelu ovoga dvogodišnjega izvješća valja istaknuti da je akademska 2017./2018. prva godina moga četverogodišnjega dekanskoga mandata.

Voditi fakultet zahtjeva stvaranje organizacijske kulture u kojoj će se svaki pojedinac osjećati pozvanim i motiviranim da svoj emocionalni, moralni i intelektualni kapacitet podijeli s drugima s ciljem stvaranja međunarodno prepoznatljivoga i konkurentnoga fakulteta. Agronomski i prehrambeno-tehnološki fakultet jedan je od manjih i „mlađih“ sastavnica Sveučilišta u Mostaru koji trenutno ima oko 300 studenata.

U protekle dvije godine glavne aktivnosti dekana bile su u vezi s organizacijom i provedbom nastavnoga procesa, saniranjem finansijskih dugovanja na Fakultetu, donošenjem novih studijskih programa, većom povezanosti Fakulteta s privredom i javnim institucijama te uključivanjem Fakulteta u provedbu i sudjelovanje u domaćim i međunarodnim stručnim i znanstvenim projektima.

USTROJ FAKULTETA

Ustroj Agronomskoga i prehrambeno-tehnološkoga fakulteta definiran je sljedećim tijelima:

ZNANSTVENO-NASTAVNO VIJEĆE je stručno vijeće Fakulteta koje čine svi nastavnici izabrani u znanstveno-nastavna i nastavna zvanja, asistenti i viši asistenti, predstavnici vanjskih suradnika te predstavnici studenata preddiplomskih i diplomske studija. Poslovi Znanstveno-nastavnoga vijeća definirani su Pravilnikom o radu ZNV-a, a sam se rad odvija preko sjednica koje se sazivaju po potrebi.

U akademskoj 2017./2018. i akademskoj 2018./2019. godini na popisu je bilo 26 članova Znanstveno-nastavnoga vijeća, a sastav je bio sljedeći: jedan redoviti profesor, šest izvanrednih profesora, sedam docenata, osam viših asistenata i tri predstavnika studenata. U protekle dvije godine održano je ukupno 15 redovitih sjednica Znanstveno-nastavnoga vijeća, i svečana sjednica koja je održana 28. studenoga 2017. godine u povodu obilježavanja Dana Fakulteta. Znanstveno-nastavno vijeće raspravljalo je i odlučivalo o svim akademskim, stručnim, znanstvenim pitanjima, kao i o organizaciji znanstvene, stručne i nastavne djelatnosti te donijelo niz odluka bitnih za normalno funkcioniranje Fakulteta (navodim neke važnije):

Odluku o izboru prodekana (17. 10. 2017.)

Odluku o usvajanju Financijskog izvješća za 2017. godinu (15. 2. 2018.)

Odluku o usvajanju Financijskog plana za 2018. godinu (15. 2. 2018.)

Odluke o imenovanju Povjerenstava za postupak evaluacije sveučilišnih diplomske studijske programa agronomije, Smjer fitomedicina, Smjer vinogradarsvto i vinarstvo i Smjer zootehnika (28. 3. 2018.)

Odluka o usvajanju novog Pravilnika o doktorskom Studiju Agronomskog i prehrambeno-tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Mostaru poljoprivreda i zaštita okoliša (26. 4. 2018.)

Odluka o preustroju Agronomskog i prehrambeno-tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Mostaru (9. 7. 2018.)

Odluke o izmjenama i dopuna nastavnoga plana i programa preddiplomskog Studija agronomije, opći smjer i diplomske Studije agronomije, Smjer bilinogojstvo (09. 7. 2018.)

Odluka o imenovanju Povjerenstva za postupak evaluacije sveučilišnog diplomskog Studijskog programa prehrambene tehnologije, Smjer nutricionizam.

DEKAN I PRODEKANI čine rukovodstvo Fakulteta, a njihovi poslovi regulirani su Statutom i drugim općim aktima. Dekanu u radu Fakulteta pomažu dva prodekanata: prodekan za nastavu i studente, te prodekan za znanost i međunarodnu suradnju.

ZAVODI su temeljne ustrojbene jedinice Agronomskoga i prehrambeno-tehnološkoga fakulteta određene temeljem povezanosti i srodnosti nastavnoga, znanstveno-istraživačkoga i stručnoga rada, a u svome sastavu imaju laboratorije i pokusne poligone. Zavodi organiziraju nastavu te znanstveni i stručni rad. Njihovo nesmetano funkcioniranje omogućavaju zajedničke službe Fakulteta. Na Fakultetu je trenutačno trinaest zavoda, a svaki od njih ima svoga predstojnika koji se biraju na mandat od četiri godine.

STUDENTSKA REFERADA obavlja administrativne poslove u vezi sa studentima. To je mjesto prvoga susreta studenata sa sustavom visoke naobrazbe, mjesto gdje počinje život akademskoga građanina i koja je neizbjegna stanica svakoga studenta tijekom fakultetskoga obrazovanja. Studentska referada ima jednoga zaposlenoga.

Unutar Fakulteta djeluju i druge službe: Financijsko-računovodstvena služba, Tajništvo, Knjižnica te Opća i pomoćna služba.

NASTAVNA DJELATNOST

Nastavna djelatnost Agronomskoga i prehrambeno-tehnološkoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru u akademskoj 2017./2018. godini temelji se na izvođenju nastave na dva sveučilišna studijska programa; dva preddiplomska i tri diplomska studija te jedan poslijediplomski doktorski studij.

Tablica 1.: Sveučilišni studijski programi na Agronomskome i prehrambeno-tehnološkome fakultetu u akademskoj 2017./2018. godini

Naziv fakulteta	Preddiplomski studij	Diplomski studij	Poslijediplomski doktorski studij	
Agronomski i prehrambeno-tehnološki fakultet	Agronomija Opći smjer	Agronomija Bilinogostvo Agroekonomika	Prehrambena tehnologija Prehrambeno inženjerstvo	Poljoprivreda i zaštita okoliša

Novi studijski programi usvojeni u akademskoj 2017./2018. i akademskoj 2018./2019. godini

U akademskoj godini 2017./2018. Znanstveno-nastavno vijeće je na temelju provedenoga postupka vrednovanja studijskih programa na sjednici održanoj 28. 3. 2018. donijelo odluke o pokretanju:

- diplomskoga Studija fitomedicine
- diplomskoga Studija vinogradarstva i vinarstva
- diplomskoga Studija zootehnike.

Povjerenstva imenovana Odlukom Znanstveno-nastavnog vijeća od 15. 2. 2018. izradila su prijedloge elaborata o pokretanju sveučilišnoga diplomskoga Studija fitomedicine, Studija zootehnike i Studija vinogradarstva i vinarstva.

Zaključna rasprava je bila na 39. sjednici Znanstveno-nastavnog vijeća koja je održana 28. 3. 2018. godine. Javna rasprava omogućila je da svi nastavnici, predstavnici studenata i predstavnici gospodarstva imaju uvid u elaborate, te daju svoje prijedloge. Prijedlozi i primjedbe koje su smatrane opravdanim i relevantnim prihvaćeni su i uneseni u Elaborat, te je isti i usvojeni.

Svi su recenzenti za sva tri diplomska studijska programa dali pozitivno mišljene koje je usvojio i Senat Sveučilišta u Mostaru na 15 sjednici održanoj 12. 6. 2018. godine

Znanstveno-nastavno vijeće Agronomskoga i prehrambeno-tehnološkoga fakulteta je na 47. sjednici donijelo Odliku o imenovanju povjerenstva za recenziju elaborata o pokretanju diplomskoga Studija prehrambene tehnologije, Smjer nutricionizam.

Pozitivne recenzije svih recenzenata usvojene su na 30. sjednici Senata održanoj 18. 6. 2019. godine.

Izmjene i dopune studijskih programa

Znanstveno nastavno vijeće Agronomskoga i prehrambeno-tehnološkoga fakulteta je u akademskoj 2017./2018. godini donijelo odluke o izmjenama i dopunama studijskih programa sveučilišnih studija. Izmjene i dopune studijskih programa izvršene su na temelju Pravilnika o postupku donošenja i evaluacije studijskih programa.

Tablica 2.: Izmjene i dopune studijskih programa na Agronomskome i prehrambeno-tehnološkome fakultetu u akademskoj 2017./2018. godini

Naziv fakulteta	Preddiplomski studij	Diplomski studij	Odluka Znanstveno nastavnog vijeća
Agronomski i prehrambeno-tehnološki fakultet	Agronomija Opći smjer	Agronomija Studijski program bilinogoštvo	42. sjednica ZNV 9. 7. 2018.
	Prehrambena tehnologija	Prehrambena tehnologija Studijski program prehrambeno inžinerstvo	43. sjednica ZNV 20. 9. 2018.

Sveučilišni nastavnici

U akademskoj 2017./2018 i akademskoj 2018./2019. godini nastavnu i znanstvenu djelatnost na Agronomskome i prehrambeno-tehnološkome fakultetu prema pregledu u Tablici 3. izvodi 20 sveučilišnih nastavnika i suradnika, od kojih je 14 u znanstveno-nastavnom zvanju (docent, izvanredni profesor, redoviti profesor), šest u suradničkome zvanju viši asistent.

Tablica 3.: Pregled broja stalno uposlenih nastavnika i suradnika na Agronomskome i prehrambeno-tehnološkome fakultetu Sveučilišta u Mostaru u akademskoj 2017./2018. i akademskoj 2018./2019. godini

Naziv fakulteta	Redoviti profesor	Izvanredni profesor	Docent	Viši asistent	Asistent	UKUPNO
Agronomski i prehrambeno-tehnološki fakultet	1	5	8	6	-	20

Vanjska suradnja

U akademskoj 2017./2018 i akademskoj 2018./2019. godini nastavnu i znanstvenu djelatnost na Agronomskome i prehrambeno-tehnološkome fakultetu, iz reda vanjskih suradnika, prema pregledu u Tablici 4. izvodi 56 sveučilišnih nastavnika i suradnika, od kojih je 45 u znanstveno-nastavnom zvanju (docent, izvanredni profesor, redoviti profesor), jedanaest u suradničkome zvanju (viši asistent i asistent).

Tablica 4.: Pregled broja nastavnika i suradnika (vanjska suradnja) na Agronomskome i prehrambeno-tehnološkome fakultetu Sveučilišta u Mostaru u akademskoj 2017./2018. i akademskoj 2018./2019. godini

Naziv fakulteta	Redoviti profesor	Izvanredni profesor	Docent	Viši asistent	Asistent	UKUPNO
Agronomski i prehrambeno-tehnološki fakultet	23	8	14	4	7	56

ZNANSTVENA DJELATNOST

Agronomski i prehrambeno-tehnološki fakultet Sveučilišta u Mostaru potiče jedinstvo nastavnoga i znanstveno-istraživačkoga rada koje je osnovni preduvjet razvoja Fakulteta, te pridonosi razvoju društva temeljenoga na znanju. Znanstveno-istraživačka djelatnost temelji se na znanstvenim, primjenjenim i razvojnim istraživanjima, a provodi se preko znanstvenoga i istraživačkoga rada znanstvenika u okviru domaćih i međunarodnih znanstvenih projekata i osposobljavanju znanstvenoga podmlatka.

Znanstvena produktivnost Fakulteta

Znanstvena produktivnost Fakulteta izražena brojem znanstvenih radova objavljenih u časopisima koje citiraju različite baze podataka za akademsku 2017./2018. i akademsku 2018./2019. godinu prikazana je u Tablici 5.

Tablica 5.: Znanstvena produktivnost Fakulteta u akademskoj 2017./2018. i akademskoj 2018./2019. godini

Baza podataka	Naziv časopisa	Broj radova
SCI/CC		18
Sekundarne publikacije		36
Radovi u domaćim i međunarodnim zbornicima		11
Sudjelovanje na znanstvenim skupovima u zemlji i inozemstvu		25
Objavljene knjige		4

Domaći znanstveni projekti

Znanstveni projekti predstavljaju znanstveno istraživanje, organizirano na temelju unaprijed definiranih ciljeva i provedbenih rokova. Znanstveno-istraživačka djelatnost Agronomskoga i prehrambeno-tehnološkoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru odvijala se preko znanstveno-istraživačkih projekata na nacionalnoj razini (ukupno dva projekata), a koji se provode u okviru područja biotehničkih znanosti, a financira ih Federalno ministarstvo obrazovanja i znanosti.

Tablica 6.: Znanstveni projekti koji su realizirani na Agronomskome i prehrambeno-tehnološkome fakultetu Sveučilišta u Mostaru u akademskoj 2017./2018. i akademskoj 2018./2019. godini

Redni br.	Naziv projekta	Financijer	Voditelj projekta
	Agrotehničke mjere uređenja tala kupreške visoravni	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Prof. dr. sc. Radica Čorić
	Primjena prirodnih ekstrakata kao kiselinsko-baznih indikatora	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Prof. dr. sc. Anita Ivanković

IZDAVAČKA DJELATNOST

Temeljna zadaća izdavačke djelatnosti jest da pridonosi razvitu nastavnih, znanstvenih, obrazovnih i drugih djelatnosti Sveučilišta te poticanju stvaralaštva u njima. Izdavačka djelatnost Sveučilišta obuhvaća izdavanje knjiga, udžbenika, monografija, zbornika radova, službenih publikacija.

U akademskoj 2017./2018. godini objavljene su dvije knjige – sveučilišni udžbenici:

Mikotoksini – pojavnost, prevencija i redukcija, autorice: prof. dr. sc. Jelka Pleadin, doc. dr. sc. Višnja Vasilj i prof. dr. sc. Danijela Petrović.

Kemija za biotehničke fakultete, autorice: prof. dr. sc. Anita Ivanković i Anita Martinović Bevanda.

U akademskoj 2018./2019. godini objavljene su dvije knjige i to:

Genetski modificirani organizmi – stanje i perspektive, autori: prof. dr. Vojislav Trkulja, prof. dr. sc. Dalibor Balian, prof. dr. Stojko Vidović, prof. dr. sc. Rifet Terzić, prof. dr. sc. Ivan Ostojić, prof. dr. sc. Faruk Čaklovica, prof. dr. sc. Ahmed Džubur, prof. dr. Goran Perković, dr. sc. Džemil Hajrić i Armin Čolaković, dr. vet. med.

Statistika – izmjenjeno i dopunjeno izdanje, autorica prof. dr. sc. Zrinka Knezović.

Organizacija i suorganizacija znanstvenih skupova i manifestacija

Agronomski i prehrambeno-tehnološki fakultet Sveučilišta u Mostaru u akademskoj 2017./2018. i akademskoj 2018/2019. godini sudjelovao je kao organizator ili suorganizator na sljedećim znanstvenim skupovima i manifestacijama :

10. međunarodni znanstveno-stručni skup *Hranom do zdravlja*, Osijek, listopad 2017.

1. međunarodna studentska Green konferencija, Osijek, svibanj, 2018.

53. hrvatski i 13. međunarodni Simpozij agronoma, Vodice, veljača, 2018.

25. međunarodno savjetovanje Krmiva 2018, Opatija, lipanj, 2018.

13. kongres Hrvatskoga tloznanstvenoga društva – Potencijal tla i zemljjišnih resursa: ključne uloge znanosti i učinkovitih politika, Vukovar, rujan 2018.

Znanstveno-stručni skup 130 godina organiziranog vinogradarstva i vinarstva u BiH, Mostar, rujan 2018.

STRUČNA DJELATNOST

Stručna djelatnost djelatnika Agronomskoga i prehrambeno-tehnološkoga fakulteta u protekle dvije godine uglavnom se odnosila na suradnju s gospodarstvom, a preko provedbe različitih stručnih projekata, suradnje s javnim institucijama te suradnje sa širom društvenom zajednicom. U protekle dvije godine Fakultet je uspješno realizirao petnaest vrlo važnih stručnih projekata

Tablica 7.: Stručni projekti koji su realizirani na Agronomskome i prehrambeno-tehnološkome fakultetu Sveučilišta u Mostaru u akademskoj 2017./2018. i akademskoj 2018./2019. godini

Redni br.	Naziv projekta	Financijer	Voditelj projekta
1.	Višenamjensko vrednovanje poljoprivrednog zemljišta na području općine Posušje	Općina Posušje	Prof. dr. sc. Radica Ćorić
2.	Pilot projekt kalcifikacije tala na području općine Kupres	Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Hercegbosanske županije	Prof. dr. sc. Radica Ćorić
3.	Revizija ribolovne osnove za ribolovnu zonu Mostar	Udruženje sportskih ribolovaca „NERETVA 1933“ Mostar	Prof. dr. sc. Jerko Pavličević
4.	Opremanje laboratorija za analizu meda i eteričnog ulja	Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske	Doc. dr. sc. Danijela Petrović
5.	Biološki monitoring površinskih voda slivova rijeka Neretve i Cetine na području Federacije Bosne i Hercegovine u 2017. godini	Agencija za vodno područje Jadranskog mora Mostar	Prof. dr. sc. Jerko Pavličević
6.	Program revitalizacije ribljih zajednica	JP Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne d. d. Mostar	Prof. dr. sc. Jerko Pavličević
7.	Uzorkovanje i kompletna agrokemijska analiza tla s препоруком за gnojidbu za 2018. godinu	Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Županije Posavske	Prof. dr. sc. Radica Ćorić
8.	Opremanje laboratorija za poljoprivrednu tehnologiju	Državni ured za Hrvate izvan RH	Dragan Jurković, dipl. ing.
9.	Uzorkovanje i kompletna agrokemijska analiza tla s препоруком за gnojidbu za 2019. godinu	Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Županije Posavske	Prof. dr. sc. Radica Ćorić
10.	Obuka odgovornih osoba za promet fitofarmaceutskih sredstava u BiH	Federalno ministarstvo poljoprivrede	Prof. dr. sc. Ivan Ostojić
11.	Obuka savjetodavaca za rad u privatnih i javnim savjetodavnim službama	Federalno ministarstvo poljoprivrede	Doc. dr. sc. Ana Mandić

12.	Izrada studije Višenamjenskog vrednovanje poljoprivrednog zemljišta na području općine Ljubuški	Grad Ljubuški	Prof. dr. sc. Radica Čorić
13.	Izrada strategije Ruralnog razvijanja županije zapadnohercegovačke 2020-2030	Ministarstvo gospodarstva županije zapadnohercegovačke	Prof. dr. sc. Marko Ivanković
14.	Biološki monitoring površinskih voda slivova rijeka Neretve i Cetine na području Federacije Bosne i Hercegovine u 2019. godini	Agencija za vodno područje Jadran skog mora Mostar	Prof. dr. sc. Jerko Pavličević
15.	Ažuriranje elaborata zaštita i obnova ribljeg fonda tijekom praznjenja i punjenja akumulacije HE Rama	JP Elektroprivreda HZ HB d. d. Mostar	Prof. dr. sc. Jerko Pavličević

Postojeća razina suradnje s javnim institucijama i gospodarstvom

Iako je naša dominantna zadaća obrazovanje studenata, suradnju s javnim institucijama i gospodarstvom te znanstveno-istraživačku djelatnost treba najjače poticati u onim segmentima koji imaju najviše utjecaja na kvalitetu i uspješnu provedbu studijskih programa. S obzirom na raspoloživo vrijeme i mogućnosti djelatnika Fakulteta, dosadašnja suradnja s gospodarstvom relativno je zadovoljavajuća.

Dosadašnja suradnja s javnim institucijama i gospodarstvom odnosila se na cjeloživotno obrazovanje stručnjaka iz prakse (stručni seminari u suorganizaciji s Federalnim ministarstvom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, izobrazba na području fitomedicine, savjetodavstva u poljoprivredi):

- peludna, kemijska i organoleptička analiza meda
- pedološka analiza uzoraka tla
- konzultantske usluge, različiti projekti, studije, ekspertize i stručna mišljenja.

Svakako je važno naglašavati ne samo izravnu, ali ipak relativno skromnu financijsku korist od ovih poslova, nego i čitav niz drugih pozitivnih učinaka koji proizlaze iz tih aktivnosti (promidžba Fakulteta i struke u javnosti, veći interes stručnjaka iz prakse za znanstvene i stručne aktivnosti Fakulteta, kvalitetnija povezanost Fakulteta s gospodarstvom, razmjena stručnih znanja i iskustva, i dr.).

Uz dosadašnje aktivnosti suradnje s gospodarstvom, potrebno je pojačati one segmente suradnje s gospodarstvom koji će poboljšati financijsko poslovanje Fakulteta, jer su materijalna sredstva koja Fakultet dobiva od Sveučilišta nedostatna za njegovo normalno funkciranje. Svakako treba nastaviti poticati proizvodne tvrtke iz našega okruženja na veću suradnju s Fakultetom te da u granicama svojih mogućnosti pomažu razvoj Fakulteta (adekvatno uređenje i opremanje predavaonica i laboratorija, doniranje laboratorijske opreme, i sl.). Upravo proizvodne tvrtke imaju potrebu za našim studentima nakon uspješno završenoga studija, pa je to izvrsna prilika da suradnju s gospodarstvom koristimo i za potrebe razvoja naših laboratorijskih objekata.

SURADNJA SA ŠIROM DRUŠTVENOM ZAJEDNICOM

Dobru suradnju treba nastaviti razvijati kako s predstavnicima i tijelima županija, gradova i općina, tako i s ostalim čimbenicima šire društvene zajednice. Od posebne važnosti ističem suradnju s ravnateljima srednjih poljoprivrednih škola iz kojih nam dolaze učenici i postaju naši studenti. U protekle dvije akademske godine napravljena je analiza koja pokazuje područja i škole iz kojih nam dolaze studenti.

Uz postojeće kvalitetne aktivnosti promidžbe Fakulteta, potrebno je pojačati prisutnost naših dje-latnika u tim školama preko različitih aktivnosti (popularna predavanja iz određenih tematskih cje-lina u dogовору sa školama, posjeti našim laboratorijima, prezentacija uspješnih radova studenata koji su došli iz tih škola i sl.).

Uz već poduzete aktivnosti promidžbe, posebno je značajno afirmativno djelovanje naših nastavnika u javnosti, posebno preko različitih medija da bi se promicala naša struka i jačao interes za Studij agronomije i Studij prehrambene tehnologije.

MEĐUNARODNA SURADNJA

Međunarodni projekti

Agronomski i prehrambeno-tehnološki fakultet u protekle dvije godine sudjelovao je ili još sudjeluje u provedbi pet međunarodnih projekata:

- ④ Lifelong learning for sustainable agriculture in Alps-Danube-Adriatic Region –LifeAda, voditelj Agro-nomski fakultet Zagreb, ukupna vrijednost projekta 1.039.598,58 EUR, trajanje projekta tri godine, partner u projektu Sveučilište u Mostaru (APTF) (završen krajem 2017. godine)
- ④ IPA-MD.net projekt, Mediterranean Diet - When Brand Meets Peoples, glavni voditelj Campania Region Italija, proračun za Sveučilište u Mostaru (APTF) 145.667,50, ukupna vrijednost projekta 3.727.330,00 EUR, trajanje 2018. – 2022. godina
- ④ Support of scientific and pedagogical activities at University of Mostar and University of Dzemal Bjedić 2019., financirala Češke razvojne agencije, a aktivnosti izvodi Faculty of Tropical AgriSciences Czech University of Life Sciences Prague, vrijednost projekta 32 674 EUR, projekt završava do kraja 2019. godine.
- ④ Erasmus+ (HARISA), Harmonization and Innovation in PhD Study Programs for Plant Health in Sustainable Agriculture (HarISA), glavni voditelj Sveučilište u Zagrebu, proračun za Sveučilište u Mostaru (APTF) 83.901,00 EUR, ukupna vrijednost projekta 961.146,00 EUR, trajanje 2019. – 2021.
- ④ Erasmus+ Key Action KA2 -Vitalising ICT relevance in agricultural learning (VIRAL): Capacity Building in Higher Education, voditelj projekta Sveučilište Banja Luka Poljoprivredni fakultet, vrijednost projekta 870,000 EUR, trajanje projekta tri god (2019./2021), države partneri Bosnia and Herzegovina (Sveučilište u Mostaru, APTF), Montenegro, Netherlands, Romania, Serbia, Slovenia

Mobilnost i međunarodna suradnja

U akademskoj godini 2017./2018. godini međunarodne aktivnosti odvijale su se u sklopu bilateralnih i multilateralnih programa, programa razmjene studenata, i nastavnika te u sklopu suradnje s međunarodnim agencijama i strukovnim organizacijama. Daljnja internacionalizacija podrazumijeva aktivno uključivanje u europsko istraživačko područje i praćenje europskih trendova, što se kontinuirano ostvaruje preko programa Erasmus+ te prekogranične i regionalne suradnje.

U izvještajnome razdoblju Agronomski i prehrambeno-tehnološki fakultet potpisao je Sporazum o suradnji u oblasti visokoga obrazovanja i znanstveno-istraživačkoga rada s Institutom za ratarstvo i povrtarstvo iz Novog Sada (Srbija).

Erasmus odlazna i dolazna mobilnost studenata i nastavnika

Odlazna mobilnost studenata

U odlaznoj mobilnosti studenata u svrhu studijskoga boravka sudjelovali su studenti Prehrambene tehnologije Agronomskoga i prehrambeno-tehnološkoga fakulteta. Dvoje studenata boravilo je u Osijeku (Hrvatska), a jedna studentica boravila je u Mariboru (Slovenija).

Popis studenata koji su u akademskoj 2017./2018. godini boravili na drugim Sveučilištima preko Erasmus+ programa:

- ⇒ Josipa Primorac, studentica III. godine Studija prehrambene tehnologije, preddiplomski studij, APTF, Faculty of Chemistry and Chemical technology Univerzitet u Mariboru, Erasmus+KA107 program, 25. 9. 2018. – 21. 2. 2018.
- ⇒ Matej Vukančić, student II. godine Studija prehrambenoga inženjerstva, diplomski studij, APTF, Sveučilište J. J. S. Osijek, Fakultet Prehrambene tehnologije, Erasmus+KA107 program, 1. 3. 2018. – 1. 7. 2018.
- ⇒ Mario Kovač, student II. godine Studija prehrambenoga inženjerstva, diplomski studij, APTF, Sveučilište J. J. S. Osijek, Fakultet Prehrambene tehnologije, Erasmus+KA107 program, 1. 3. 2018. – 1. 7. 2018.

Dolazna mobilnost studenata

U okviru IAESTE-a bila je ponuđena stručna praksa za svibanj ili lipanj 2018. i 2019. godine na APTF-u (u trajanju od četiri tjedna) koja nije iskorištena. Ostalih mobilnosti nije bilo.

Odlazna mobilnost – nastavno i nenastavno osoblje

Nastavno i administrativno osoblje ima mogućnost sudjelovati u programu Erasmus+ i to u svrhu održavanja nastave u trajanju od jednoga dana do šest tjedana, te stručnoga usavršavanja koje može trajati od jednoga do šest tjedana. U akademskoj godini 2017./2018. i akademskoj 2018./2019. godini u odlaznoj mobilnosti sudjelovali su sljedeći nastavnici:

- ⇒ Dr. sc. Anita Jurić, docent / Faculty of Chemistry and Chemical technology Univerzitet u Marijuševu, nastavna razmjena (teaching exchange), 4. 3. 2018. – 10. 3. 2018.
- ⇒ Dr. sc. Adrijana Filipović, izv. prof. / KU Leuven-International office, Belgija, trening osoblja (training exchange), 4. 6. 2018. – 9. 6. 2018.
- ⇒ Dr. sc. Danijela Petrović, docent, Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, nastavna razmjena (teaching exchange), 6. 11. 2017. – 10. 11. 2017.
- ⇒ Dr. sc. Anita Jurić, docent / Instituto Politecnico de Viana do Castelo (IPVC), School of Technology and Management (ESTG-IPVC), Portugal, nastavna razmjena (teaching exchange), 29. 5. 2017. – 9. 6. 2017.
- ⇒ Dr. sc. Anita Jurić, doc./ University Claude Bernard Lyon 1/Food processing, 8 avenue Rockefeller 69373 Lyon cedex 08 France/Francuska, nastavna razmjena (teaching exchange), 6. 5. 2019. – 10. 5. 2019.

Dolazna mobilnost nastavnika

U sklopu programa Erasmus+ na Agronomskome i prehrambeno-tehnološkome fakultetu boravio je ing. Zbyněk Ulčák, Ph. D., Department of Environmental Studies Masaryk University Brno, Republika Češka, nastavna razmjena (teaching exchange), u periodu od 23. 4 do 27. 4. 2018. godine i održao osam sati predavanja u sklopu predmeta Uvod u ekološku poljoprivredu, na III. godini Agronomije, opći smjer.

OBNOVA I RAZVOJ FAKULTETA

Nedostatak odgovarajućih prostornih kapaciteta za obavljanje nastave i smještaja nastavnika i studenata te s tim povezanih prostornih zahtjeva za poštivanje suvremenih standarda u visokome obrazovanju danas je osnovna otežavajuća okolnost u razvoju našega Fakulteta. Fakultet trenutačno radi u prostorima koji ne udovoljavaju minimalnim standardima kada je riječ o kapacitetima za boravak nastavnika. Rješenje je u preseljenju Fakulteta u objekte koji se nalaze u kampusu Rodoč. Tijekom 2017./2018. i 2018./2019. godine iznašla su se odgovarajuća sredstva koja su usmjerena na stvaranje boljih uvjeta za rad nastavnika i studenata. Tako je u ovoj akademskoj godini renoviran prostor i nabavljena potrebna oprema u kampusu Rodoč za potrebe Centra za poljoprivrednu tehnologiju. Nabavljen je plinski kromatograf za potrebe Laboratorija za med, ljekovito i aromatično bilje.

Osim toga, dovršena je izgradnja ljetne učionice, garderobe i sanitarnoga čvora za potrebe studenata na pokušalištu Rodoč. Obnovljeno je pročelje zgrade Fakulteta te izgrađena nadstrešnica na ulazu u zgradu. Vrijednost navedenih aktivnosti je oko 145.000,00 KM.

ZAKLJUČAK

Ovim izvješćem obuhvaćene su glavne aktivnosti i poslovanje Agronomskoga i prehrambeno-tehnološkoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru u protekle dvije akademske godine. Agronomski i prehrambeno-tehnološki fakultet u protekle dvije akademske godine pozitivno je poslovaо, a poduzete su različite mjere koje imaju za cilj unapređenje prohodnosti studenata tijekom studija, unapređenje kvalitete studiranja, povezivanja Agronomskoga i prehrambeno-tehnološkoga fakulteta s drugim srodnim visokoškolskim ustanovama iz inozemstva i stvaranje pretpostavki za mobilnost studenata i nastavnika, opremanje laboratorija Fakulteta suvremenom opremom, kvalitetnije suradnje s gospodarstvom i širom društvenom zajednicom.

Rad dekana temeljio se na uskoj suradnji s članovima uže uprave (prodekani i tajnik), uz uvažavanje korisnih prijedloga i sugestija svakoga djelatnika, a u suglasnosti s odlukama Znanstveno-nastavnoga vijeća.

AKADEMIJA LIKOVNIH UMJETNOSTI

AKADEMIJA LIKOVNIH UMJETNOSTI

Akademija likovnih umjetnosti ima misiju djelovati na izgradnji snažne, autonomne i integrirane akademske zajednice nastavnika, umjetnika, studenata i svih ostalih zaposlenika preko obrazovanja, umjetničko-istraživačkoga rada te kulturološkoga i društvenoga poslanja.

Obrazovni proces na Akademiji treba biti prepoznatljiv po izvrsnosti na lokalnoj, državnoj i internacionalnoj razini.

Akademija želi stvoriti preduvjete za mobilnost studenata, nastavnika i suradnika, jačanjem suradnje unutar BiH, ali i sa srodnim inozemnim institucijama.

Akademija je od iznimne važnosti za daljnji razvoj, diferencijaciju i profesionalizaciju kulturnoga života ovoga dijela BiH ponajprije zbog činjenice postojanja potrebe za visoko obrazovanim djelatnicima s područja likovne umjetnosti.

Zadaća je Akademije razviti vrhunsko umjetničko stvaralaštvo preko umjetničkoga sadržaja kao jedina umjetničko-nastavna članica Sveučilišta u Mostaru.

Naziv Akademija vuče podrijetlo od filozofske škole koju je 387. godine prije Krista osnovao Platon u Akademovu vrtu, maslinskome gaju nedaleko od Atene. Akademija je bila jedna od prvih organiziranih škola u povijesti zapadne civilizacije. Za Atenjane je prostor Akademije bilo sveto zemljište, a sličan odnos imali su i Spartanci koji, za vrijeme invazije i pustošenja Atike, nisu oskvrnavili svetost toga prostora. Akademija je danas uobičajen naziv za ustanovu posvećenu naprednomu učenju i širenju znanja na nekome specifičnome području. Pojam i podrijetlo akademije zrače aurom posebnosti i uzvišenosti, aurom koju danas osobito njeguju umjetničke akademije. Jedna od njih je i Akademija likovnih umjetnosti u Širokome Brijegu.

Upravno vijeće Sveučilišta u Mostaru na sjednici održanoj 11. siječnja 1996. godine donijelo je odlu-

ku o osnivanju Akademije likovnih umjetnosti, a Vlada Hrvatske Republike Herceg-Bosne 19. siječnja 1996. godine dala suglasnost spomenutoj odluci. Time je formalno-pravno osnovana Akademija likovnih umjetnosti Sveučilišta u Mostaru sa sjedištem u Širokome Brijegu. Natječaj za upis prve generacije studenata objavljen je 5. veljače 1996. godine, a prijamni ispit trajao je od 19. do 23. veljače. Akademija je počela raditi 4. ožujka, a svečano je otvorena 7. ožujka 1996. godine u 12 sati.

Od svoga osnutka do danas, Akademija je postala glavni generator u sustavu likovne umjetnosti, ne samo u Širokome Brijegu, Mostaru i Hercegovini, nego i mnogo širim okvirima i različitim kontekstima. Pokazatelj značenja i ugleda Akademije jest i činjenica da su tijekom dvadesetdvije godine postojanja njezinim klasama prošli studenti iz BiH, Hrvatske, Ukrajine, Slovenije, Crne Gore, Srbije, Njemačke, Slovačke i Kosova. Na Akademiji djeluje slikarski, kiparski i grafički odjel preko integriranoga preddiplomskoga i diplomskoga Studija likovnih umjetnosti s tri smjera (Slikarstvo, Kiparstvo i Grafika), a od akademske 2018./2019. godine počeo je sustav 3 + 2 s tri preddiplomska studija (preddiplomski Studij slikarstva, preddiplomski Studij kiparstva i preddiplomski Studij grafike) i četiri diplomska studija (diplomski Studij slikarstva, diplomski Studij kiparstva, diplomski Studij grafike i diplomski Studij grafičkog dizajna). Godine 2011. usvojen je plan i program i pokrenut je poslijediplomski trogodišnji Studij *Ars sacra*. Završetkom tog Studija stječe se titula doktora umjetnosti. ALU Široki Brijeg potpisala je sporazume o umjetničkoj i akademskoj suradnji s Akademijom likovnih umjetnosti Univerziteta u Sarajevu i Akademijom likovnih umjetnosti u Trebinju Univerziteta Istočno Sarajevo. Akademija je bila organizator, suorganizator i inicijator multikulturalnih događaja, kako u Hercegovini, tako i u Bosni i Hercegovini.

NASTAVNA DJELATNOST

Na Akademiji likovnih umjetnosti Sveučilišta u Mostaru u akademskoj 2017./2018. godini realizirao se integrirani dodiplomski i diplomski Studij likovnih umjetnosti u trajanju od pet godina (10 semestara) i doktorski Studij *Ars sacra* u trajanju od tri godine (6 semestara). U akademskoj 2018./2019. godini prelaskom na 3 + 2 sustav obrazovanja uz postojeći integrirani dodiplomski i diplomski Studij likovnih umjetnosti te doktorski studij, s realizacijom su započeli i tri preddiplomska studija u trajanju od tri godine (šest semestara) i po 180 ECTS bodova: preddiplomski Studij slikarstva, preddiplomski Studij kiparstva i preddiplomski Studij grafike, te četiri diplomska studija: diplomski Studij slikarstva, diplomski Studij kiparstva, diplomski Studij grafike i diplomski Studij grafičkoga dizajna u trajanjima od dvije godine (četiri semestra) i 120 ECTS bodova.

Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studijski program

Prva godina studija zajednička je za sve studente i na njoj se slušaju isti kolegiji kako za integrirani preddiplomski i diplomski Studij likovnih umjetnosti, tako i za novopokrenute preddiplomske i diplomske Studije slikarstva, kiparstva, grafike i grafičkoga dizajna. Od druge godine studija biraju se smjerovi, tj. studenti se raspoređuju na odjele (Slikarstvo, Kiparstvo i Grafika). Kompetencije, zna-

nja i vještine stječu se preko umjetničkih predmeta, likovne prakse i teorijskih predmeta. Nositelji odabranoga umjetničkog studija glavni su umjetnički predmeti. Svaki predmet na integriranome preddiplomskome i diplomskome studiju nosi od 9 do 12 ECTS bodova po semestru na prve tri godine. Studijski se programi na tim godinama dopunjavaju obveznim predmetima iz drugih područja kao i skupinom pedagoško-didaktičkih predmeta. Nastavnici na prve tri godine određeni su za svaki kolegij, a studenti upisom četvrte godine sami biraju mentora za glavni umjetnički predmet od kojih svaki nosi 16 ECTS bodova. Na petoj, završnoj godini umjetnički predmeti nose od 24 do 30 ECTS bodova. Skupina pedagoško-didaktičkih predmeta koja se sluša na trećoj i četvrtoj godini integrirana je u studijski program i sluša se na svim smjerovima (odjelima). Na osnovi toga studenti stječu i zvanje profesora likovne kulture uz zvanja magistra slike/kiparstva/grafike. U akademskoj 2017./2018. godini na integrirani studij bilo je upisano ukupno 85 studenata na svim smjerovima. Na prvu godinu preddiplomskog Studija slike/kiparstva i grafike po novome 3 + 2 sustavu u akademskoj 2018./2019 godini upisan je 21 student. Ukupan broj studenata na svim studijskim programima u akademskoj 2018./2019 godini bio je 87. Stoga, omjer nastavnik/studenata na svim studijskim programima iznosi 1/3,4 što je izvrstan pokazatelj s obzirom na to da se visokoškolsko umjetničko obrazovanje u najvećoj mjeri zasniva na individualnome pristupu i mentorskome radu u malim grupama te je na praktičnome radu studenata u malim grupama takav omjer nastavnika i studenata više nego zadovoljavajući. Ukupno je bilo angažirano 25 nastavnika, od toga dvanaest u stalnom radnom odnosu, dok su ostalih trinaest činili zaposlenici Sveučilišta u Mostaru te vanjski suradnici iz BiH i Republike Hrvatske. Navedeno čini gotovo idealan preporučeni omjer od 50 : 50 % stalno uposlenih i vanjskih nastavnika, od toga: sedam redovitih profesora, tri izvanredna profesora, tri docenta, jedan viši predavač, jedan predavač, četiri viša asistenta i šest asistenata. Prvu godinu integriranoga preddiplomskoga i diplomskoga studija upisalo je 15 kandidata, a diplomiralo 16. Nastava se odvijala u 22 učionice od kojih je 19 laboratorijskoga karaktera, uključujući i veliku dvoranu/galeriju koja je, osim za prezentaciju i umjetnički rad, bila dostupna i za gostujuća predavanja, simpozije i razne druge manifestacije. Ukupna površina prostora za odvijanje nastave u akademskoj 2017./2018. i akademskoj 2018./2019. iznosila je 2356 m² što je također izvrstan pokazatelj iz kojega je vidljivo da površina prostora za rad po studentu iznosi 27,71 m². Studentima je također na raspolaganju bila dostupna knjižnica površine 25 m² s otprilike 2100 naslova stručne literature dostupna u punome radnom vremenu.

Nastava se na integriranome preddiplomskome i diplomskome Studiju likovnih umjetnosti te na preddiplomskim i diplomskim Studijima slike/kiparstva i grafike Akademije likovnih umjetnosti izvodila preko predavanja, vježbi, seminara i mentorskoga rada.

Nastava iz umjetničkih predmeta većim se dijelom izvodila u manjim grupama (na prve tri godine studija) ili mentorski i individualno (na ostale dvije godine studija). Sastojala se od kombiniranih metoda predavanja i praktičnoga rada koji se provodi preko vježbi, a na višim godinama vježbe se zamjenjuju individualnim praktičnim radom studenata. Predavanja na ovim predmetima najviše su se održavala u ateljeima (klasama) i radionicama, a manje frontalno u učionici. Uz temeljnu nastavu

koja se izvodi u ateljeima, radionicama i učionicama, u sklopu umjetničkih predmeta, nastava se izvodila i u galerijama, muzejima (izložbe i projekti) i drugim institucijama s kojima Akademija surađuje, a koje pružaju dobre produkcijske uvjete za praktičan rad studenata.

Nastava iz teorijskih i općih predmeta, povijesti umjetnosti, sociološko-pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičkih predmeta održava se u većim grupama (grupe studenata paralelnih studijskih godina, različitih smjerova, spajaju se ovisno o tome postoje li određeni kolegiji na svim smjerovima), a najčešće se odvijala po metodi predavanja, seminara i vježbi. Najčešći oblik rada je frontalni, ali uz različite metode poučavanja (pisanje, čitanje, dijalog, usmeno izlaganje, uz podršku informacijske tehnologije preko powerpoint prezentacije, audiovizualne projekcije i sl.).

Umjetnička praksa i terenska nastava najvećim dijelom obuhvaćala je rad na različitim umjetničkim projektima, koprodukcije s drugim visokoškolskim institucijama, umjetničkim organizacijama i ostalim umjetničkim dionicima u regiji, zemlji i inozemstvu.

Nastava se također unapređivala i čestim usmenim konzultacijama s nastavnicima i mentorima koje su od osobite važnosti za umjetničke predmete s obzirom na to da studenti svoje radove, posebice na višim godinama i razinama studija, izvode i izvan satnice nastave. Zato je dinamika rada i potreba za interakcijom između studenata i mentora različita od klasičnih oblika nastave.

U sastavni dio nastave spada i završna izložba studenata Akademije, koja se održava posljednji tjeđan svake akademske godine na svim lokacijama Akademije i na kojoj se mogu vidjeti najbolji rezultati i dosezi na pojedinim umjetničkim kolegijima te, također, služi za daljnju izobrazbu studenata što nije bio izuzetak ni u akademskoj 2017./2018. i akademskoj 2018./2019.

S obzirom na to da studentima na Akademiji nastava nije organizirana izvan visokoga učilišta, postoje različite izvannastavne aktivnosti poput kolonija, izložbi koje studenti posjećuju u sklopu studija i koje imaju edukativni karakter i s tom praksom se nastavilo i u akademskoj 2017./2018. i akademskoj 2018./2019. godini.

Izvannastavne aktivnosti izvodile su se u sklopu likovnih kolonija (slikarstva, kiparstva, grafike).

Izvodile su se stručne ekskurzije u zemlji i inozemstvu da bi se pokazala djela iz područja djelovanja i studiranja.

Uvođenje 3 + 2 sustava studiranja i novoga Studijskog programa grafičkog dizajna

Preporukom akreditacijske komisije pri procesu akreditacije u kojem je, poput ostalih članica Sveučilišta u Mostaru, sudjelovala i Akademija likovnih umjetnosti, u akademskoj 2017./2018. godini započelo se s pripremama prelaska na 3 + 2 sustav studiranja što je uspješno okončano potvrdom Senata Sveučilišta u Mostaru u srpnju 2018. godine. Također, stvorili su se uvjeti i za pokretanje novoga diplomskoga Studija grafičkoga dizajna u trajanju od dvije godine i 120 ECTS bodova što je također potvrđeno odlukom Senata iz srpnja 2018. godine. To je omogućilo da Akademija likovnih umjetnosti u novu akademsku 2018./2019. godinu uđe s tri preddiplomska studija u trajanju od tri godine (šest semestara) i po 180 ECTS bodova: preddiplomski Studij slikarstva, preddiplomski Studij kiparstva i

preddiplomski Studij grafike, te s četiri diplomska studija: diplomski Studij slikarstva, diplomski Studij kiparstva, diplomski Studij grafike i diplomski Studij grafičkoga dizajna u trajanjima od dvije godine (četiri semestra) i 120 ECTS bodova. Osim studenata Akademije likovnih umjetnosti u Širokome Brijegu, diplomske studije moći će upisati i studenti srodnih institucija u zemlji i inozemstvu koji su uspješno završili preddiplomski studij, po važećim pravilnicima studijskih programa koji se na Akademiji likovnih umjetnosti u Širokome Brijegu izvode. Studij grafičkoga dizajna moći će upisati i pristupnici koji su završili srođan sveučilišni preddiplomski studij iz područja umjetnosti, područja tehničkih, društvenih ili humanističkih znanosti, uz polaganje razradbenoga ispita koji se sastoji od izračuna prosječne ocjene studiranja na preddiplomskome studiju i provjere znanja iz područja grafičkoga dizajna.

Pokretanje radionica za obradu metala i stakla

Tijekom akademske 2017./2018. godini pokrenute su radionice za obradu metala i stakla što će studentima omogućiti dodatno stjecanje znanja i vještina prvenstveno na preddiplomskim i diplomskim Studijima slikarstva i kiparstva, a jednako tako moći će izabrati izborni kolegij Izborni-praktikum u prvoj i drugome semestru diplomskih Studija slikarstva, kiparstva i grafike, usko vezan uz djelovanje radionica poput lijevanja metala i izrade vitraja. Njihovim pokretanjem značajno se proširio i djelatni prostor Akademije za dvije nove laboratorije/radionice edukativno/tehničkoga karaktera. Prvi konkretni rezultati rada radionica vidljivi su u akademskoj 2018./2019. godini, tijekom koje je realizirano i nekoliko projekata izrade vitraja za sakralne ustanove na području Bosne i Hercegovine.

Poslijediplomski doktorski Studij Ars sacra

Smjerovi: Slikarstvo, Kiparstvo, Grafika; 3 godine (6 semestara) – 180 ECTS bodova.

Poslijediplomski doktorski Studij *Ars sacra* završenim magistrima i profesorima likovne kulture s Akademije likovnih umjetnosti Široki Brijeg, a također i ostalim studentima s drugih sveučilišta u svijetu, koji ispunjavaju uvjete za upis, otvara mogućnost uključivanja u treći ciklus visokoškolskoga obrazovanja i stjecanje titule doktora umjetnosti (dr. art.).

Vijeće doktorskog Studija *Ars sacra* predlaže i donosi akte o ustroju, organizaciji i upravljanju Studijem uz suglasnost Senata Sveučilišta u Mostaru. Kvalitetu poslijediplomskoga doktorskog Studija *Ars sacra* osiguravaju suvremeni pristup, oblici nastave, umjetničko-znanstvena istraživačka orijentacija, kao i naznačena usklađenost sa sličnim doktorskim studijima u susjednim državama i Europi. Troje upisnika najviši je broj upisnika na jednomu od smjerova (Slikarstvo, Kiparstvo i Grafika) poslijediplomskog doktorskog Studija *Ars sacra* u jednoj akademskoj godini. Poslijediplomski doktorski Studij *Ars sacra* realizira se preko predavanja, istraživačkih seminara, diskusijskih skupina, vježbi, praktikuma, provođenja znanstveno-umjetničkih istraživanja, a studenti su obvezni uredno pohađati sve oblike nastave.

Trenutačno su na tri godine doktorskoga Studija *Ars sacra* ukupno upisana 23 studenta na smjerove Kiparstva, Slikarstva i Grafike. U akademskoj 2017./2018. i akademskoj 2018./2019. godini tri su kandidata uspješno doktorirala.

UMJETNIČKO-ISTRAŽIVAČKA DJELATNOST

U skladu s utvrđenom strategijom razvoja Sveučilišta, aktivnosti u ovome području odnose se na: provođenje umjetničkih istraživanja koja se održavaju u okviru nacionalnih i međunarodnih, te umjetničkih i znanstvenih projekata; podizanje kvalitete i kvantitete umjetničke djelatnosti i produktivnosti. Tijekom akademske 2017./2018. i akademske 2018./2019. godine radilo se na ostvarenju postavljenih strateških ciljeva. Dakle, razvijalo se umjetničko stvaralaštvo preko nacionalnih i međunarodnih projekata; surađivalo se preko umjetničkih i znanstvenih projektnih aktivnosti s nacionalnim i međunarodnim umjetničkim i znanstvenim institucijama, prezentiralo se kulturno naslijeđe regije i države u europskoj kontekstu, sustavno se djelovalo na podizanju kvalitete umjetničkoga i znanstvenoga istraživanja. Također, poslijediplomski doktorski Studij *Ars sacra* povećao je broj upisanih što govori o porastu zainteresiranosti za nastavak obrazovanja nakon završenoga drugoga ciklusa studiranja. S obzirom na relativno kratak period postojanja, doktorski Studij na Akademiji doseže razinu postavljenih ciljeva, ali se svakako nastoje stvoriti uvjeti za postizanje standarda zapadnoeuropskih doktorskih studija u umjetničkome području.

Iz dosadašnjega iskustva i povratnih informacija od studenata prema profesorima, može se zaključiti da su dostupnost mentora i vrijeme koje im se posvećuje za upućivanje u metode umjetničkoga istraživanja na zadovoljavajućoj razini. Mentorji su tijekom akademske 2017./2018. i akademske 2018./2019. godine održavali konzultacije (njihov je broj propisan Pravilnikom o doktorskim studijima). S obzirom na to da je riječ o individualnoj nastavi, mentorji s doktorandom održavaju i konzultacije prema potrebi ovisno o pojedinome projektu, pri čemu se osim izravne komunikacije, konzultacije mogu obavljati i putem e-pošte.

Težište rada Akademije likovnih umjetnosti je na umjetničkim ostvarenjima. Nastavnici Akademije likovnih umjetnosti redovno sudjeluju u međunarodnim umjetničkim projektima koji rezultiraju izložbama ili sličnim vrstama prezentacije. Preko umjetničkih istraživanja dolazi se do novih spoznaja koje studenti usvajaju tijekom nastavnoga procesa. Ona su temelj kreativnosti bez koje je kulturni, društveni, tehnološki i ekonomski napredak zajednice nemoguć. Nastavnici i studenti Akademije javno djeluju i izvan okvira Sveučilišta, odnosno akademske zajednice, tako što rezultate svojih umjetničkih istraživanja predstavljaju domaćoj i međunarodnoj javnosti realizirajući umjetničke i različite interdisciplinarne projekte te aktivno sudjeluju u procesima u kojima se vizualno konstruira i promovira suvremena kultura.

Osim individualnih publikacija djelatnika (profesora i asistenata), u akademskoj 2017./2018 godini i akademskoj 2018./2019. godini Akademija je objavila kataloge doktorske i diplomske izložbe i bila nakladnikom jedne monografije.

Svojim dosadašnjim radom Akademija je razvila prepoznatljivost i približila umjetnička područja ne samo studentima Sveučilišta u Mostaru, nego i široj stručnoj publici, te građanstvu. Pored redovite nastave, Akademija je organizirala izložbe i gostovanja iz BiH i inozemstva. U okviru međunarodne suradnje studenti i nastavnici Akademije sudjelovali su na različitim manifestacijama poput skupnih

ili samostalnih izložbi, likovnih kolonija, čime pridonose prepoznatljivosti u nacionalnim i međunarodnim okvirima.

Opseg i kvaliteta umjetničkoga rada na Akademiji likovnih umjetnosti prate se sustavno iz razloga što je određena razina umjetničke i znanstvene produktivnosti nastavnika uvjet za izbor, odnosno reizbor u pojedina znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja. U akademskoj 2017./2018. i akademskoj 2018./2019. godini na Akademiji je ostvareno šest izbora u viša zvanja.

Razina stručnih i umjetničkih istraživanja Akademije likovnih umjetnosti u Širokome Brijegu Sveučilišta u Mostaru u projektu je razine spomenutih istraživanja na srodnim visokim učilištima u BiH. O tome svjedoči broj realiziranih izložaba nastavnika u prestižnim domaćim i inozemnim muzejima i galerijama. Međutim, u usporedbi sa srodnim inozemnim visokim umjetničkim školama, evidentna je nedovoljna primjećenost Akademije likovnih umjetnosti u europskome istraživačkome prostoru. Razlog se velikim dijelom nalazi u sustavu financiranja umjetničkih istraživanja u BiH, odnosno u izrazito nedostatnim finansijskim sredstvima ne samo za umjetničko istraživanje nego i za prezentaciju rezultata istraživanja. Akademija umjetnicima istraživačima ne može pružiti finansijsku potporu za istraživanje, produkciju i prezentaciju rada kao ni odgovarajuće prostorne uvjete kakve bi takva istraživanja zahtijevala. Akademiji, kao i cijeloj bosanskohercegovačkoj akademskoj zajednici, nedostaju sredstva za financiranje i usavršavanje nastavnika na istaknutim međunarodnim visokoškolskim institucijama ili umjetničkim istraživačkim centrima.

MEĐUNARODNA I MEĐUSVEUČILIŠNA SURADNJA

Ciljevi su koji se žele postići međunarodnom suradnjom Akademije:

- ⇒ povezivanje sa srodnim ustanovama u svijetu
- ⇒ organiziranje i sudjelovanje u međunarodnim koprodukcijama, programima i projektima
- ⇒ organizacija zajedničkih znanstvenih skupova, radionica, seminara, predavanja
- ⇒ prijenos nastavne i znanstveno-istraživačke i umjetničko-istraživačke prakse i metoda istraživanja
- ⇒ kreiranje zajedničkih diplomskih i doktorskih studija sa srodnim međunarodnim ustanovama
- ⇒ poticanje mobilnosti nastavnika i asistenata.

Zbog nedostatnih finansijskih sredstava koja su potrebna za ostvarivanje većine od navedenih ciljeva, malo toga je učinjeno na tom planu. Boravci naših studenata i profesora svedeni su na minimum. Akademija je potpisala ugovore o suradnji s akademijama likovnih umjetnosti u Splitu, Sarajevu i Trebinju. S akademijama u Sarajevu i Trebinju sudjelovala je u nekoliko projekata, a suradnja s Akademijom u Splitu trebala bi biti intenzivirana u bliskoj budućnosti za što već postoje okvirni dogовори. Akademija likovnih umjetnosti u Širokome Brijegu u skladu s mogućnostima i finansijskoj situaciji organizira gostovanja, predavanja i radionice priznatih međunarodnih umjetnika, predavača i nastavnika s drugih srodnih visokih učilišta u zemlji i inozemstvu. Najčešći oblik suradnje u akademskoj 2017./2018. i akademskoj 2018./2019. godini ostvaren je preko izlagачkih aktivnosti

naših nastavnika. Akademija nije imala razmjenu nastavnika i suradnika s drugim visokim učilištima iz inozemstva prvenstveno zbog finansijskih razloga i maloga broja stalno uposlenih nastavnika pa je stoga otežan takav oblik suradnje. Kada je riječ o drugim oblicima suradnje, Akademija je ugostila mađarsku delegaciju na čelu sa zamjenikom ministra za vjerska pitanja i nacionalne manjine te veleposlanika Mađarske u BiH, što je rezultiralo uzvratnim posjetom dekana Akademije Sveučilištu u Pečuhu i Fakultetu umjetnosti u Pečuhu gdje je dogovorena buduća suradnja. Također, u Galeriji Akademije likovnih umjetnosti upriličena je kulturna manifestacija *Dan Indije* povodom obilježavanja 70 godina neovisnosti druge najmnogoljudnije zemlje svijeta u organizaciji indijskoga veleposlanstva u BiH u nazočnosti indijskoga veleposlanika i njegove supruge koja je otvorila manifestaciju prezentacijom moderne indijske umjetnosti nakon čega su izvedeni klasični indijski plesovi i kratki koncert na tradicionalnim indijskim glazbalima. Veleposlanik je uručio donaciju knjiga o indijskoj kulturi i umjetnosti knjižnici Akademije i dogovorena je buduća kulturna suradnja. Organiziran je posjet naših studenata Arheološkom muzeju Narona u Vidu u Republici Hrvatskoj, kao i posjet Modernoj galeriji i Muzeju suvremene umjetnosti u Zagrebu. Akademija je uz UG Krug Mostar te ALU Trebinje bila pokretač i domaćin velike i značajne međunarodne likovne izložbe *Interacademia2019* na kojoj se s 36 umjetničkih djela predstavilo 18 nastavnika s devet visokoškolskih likovnih institucija iz četiri države (Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Srbija i Crna Gora). Na poziv Međunarodne organizacije za kulturnu raznolikost ICDO u sjedištu UN-a u Beču organizirana je izložba profesora, asistenata, diplomiranih studenata i polaznika doktorskog Studija Akademije likovnih umjetnosti na Širokom Brijegu. Studenti ALU su u Zagrebu u Meštrovićevom paviljonu sudjelovali u prodajnoj izložbi s kolegama studentima likovnih akademija iz Osijeka, Rijeke i Zagreba.

ORGANIZACIJA I RESURSI

Organizacijska struktura Akademije je vodstvo Akademije; dekan, prodekan za međunarodnu i međusveučilišnu suradnju, prodekan za umjetnički razvoj, prodekan za nastavu i studente, Umjetničko-nastavno vijeće, tajništvo, Računovodstvena služba i Tehnička služba.

U akademskoj 2017./2018. i akademskoj 2018./2019. godini Umjetničko-nastavno vijeće održavalo je redovite sjednice.

Administrativno i tehničko osoblje broji četvero stalno zaposlenih djelatnika.

U nastavnom procesu na integriranoj studiji i prediplomskim i diplomskim studijima bilo je uključeno 25 nastavnika, od čega je 13 vanjskih.

Kada je riječ o prostornim kapacitetima Akademija raspolaže više nego adekvatnim prostorom za odvijanje praktične i teorijske nastave i slobodnih aktivnosti. Postoje i neiskorišteni prostorni kapaciteti koji bi se uz finansijsku potporu mogli jako dobro iskoristiti za različite svrhe kako nastavne, tako i izvannastavne. Usporedba s prostornim mogućnostima srodnih visokih učilišta je nemoguća zbog niza specifičnosti i zahtjeva koje svako visoko učilište ima.

Isti prostor se u skladu s europskom tradicijom koristi za realizaciju izvannastavnih aktivnosti koje

služe za proširenje znanja, vještina i kompetencija. Prostori su otvoreni za korištenje u redovitome radnome vremenu Akademije od 8 do 18 sati. S obzirom na to da je sam studij specifičan teško je jednostavno definirati prostor koji studenti koriste jer svaki odjel ima poseban način organizacije prostora vezano uz posebne zahtjeve pojedinoga odjela i različito su opremljeni.

Izvannastavne aktivnosti uglavnom su u vezi s umjetničkim i kreativnim sadržajima kojima se proširuje redoviti nastavni program. Svaki odjel organizira svoje aktivnosti tijekom akademske godine, a uglavnom su otvorene za sve studente ALU i širu javnost i najčešće su to izložbe i manji interni projekti na pojedino odjelu u koje mogu biti uključeni svi studenti na odjelu ili određena godina, grupa i sl., a mogu biti i zajednički projekti sva tri odjela.

Također i Galerija ALU dostupna je studentima i u njoj se organiziraju različiti događaji od zajedničkih izložbi do raznih prezentacija umjetničko-kreativnoga karaktera, studentskih tribina i ostali edukativno-kreativni događaji koji nisu u programu nastave, ali služe poboljšanju percepcije studenata i daju dodatnu širinu nastavno-obrazovnomu procesu.

SVEUČILIŠTE I OKRUŽENJE

Cilj je Akademije osigurati uvjete za poboljšanje ljudskih, financijskih i materijalnih resursa da bi se stvorilo još povoljnije radno okruženje i sigurnost. Akademija i dalje očekuje podršku Sveučilišta jer je jedina umjetnička sastavnica Sveučilišta i temelj za umjetničko i obrazovno djelovanje u regiji.

Akademija je kao ustrojbena jedinica Sveučilišta u Mostaru sudjelovala u njegovoј akreditaciji te je u svim kriterijima dobila pozitivne ocjene. U akademskoj 2017./2018. godini Akademija likovnih umjetnosti započela je s projektom otvaranja triju radionica za izradu vitraja i lijevanje kiparskih skulptura, a u 2018./2019. godini vidljivi su i rezultati njihova rada. Njihovo pokretanje predstavlja početak intenzivnije suradnje s gospodarstvom, što bi trebalo pridonijeti dodatnomu prepoznavanju i brendiranju Akademije likovnih umjetnosti u okruženju.

ZAKLJUČAK

U akademskoj 2017./2018. i akademskoj 2018./2019. godini Akademija likovnih umjetnosti kontinuirano je djelovala na izgradnji snažne, autonomne i integrirane akademske zajednice nastavnika, studenata i svih ostalih zaposlenika preko nastavne djelatnosti, umjetničko-istraživačke djelatnosti te međunarodne i međusveučilišne suradnje. Svojom prepoznatljivošću na lokalnoj, državnoj i međunarodnoj razini zamjetan je utjecaj Akademije u umjetničko-istraživačkome radu, kulturno-loškome i društvenome poslanju. Uvođenje 3 + 2 sustava studiranja i novoga Studijskog programa grafičkoga dizajna omogućuje upis na diplomske studije studentima Akademije likovnih umjetnosti i srodnih institucija u zemlji i inozemstvu koji su uspješno završili preddiplomski studij. U akademskoj 2017./2018. godini Akademija likovnih umjetnosti započela je s projektom otvaranja triju radionica za izradu vitraja i lijevanje kiparskih skulptura. To je početak intenzivnije suradnje s gospodar-

stvom što bi trebalo pridonijeti dodatnome prepoznavanju i brendiranju Akademije u okruženju. Također, Akademija je razvila prepoznatljivost i približila umjetnička područja ne samo studentima Sveučilišta u Mostaru, nego i široj stručnoj javnosti, te građanstvu. Pored redovite nastave, organizirale su se izložbe i gostovanja institucija i pojedinaca iz BiH i inozemstva. U okviru međunarodne suradnje studenti i nastavnici Akademije sudjelovali su na različitim projektima, poput skupnih ili samostalnih izložaba, likovnih kolonija, predavanja, tribina, itd., čime pridonose prepoznatljivosti u nacionalnim i međunarodnim okvirima.

SVEUČILIŠTE U
EKONOMSKIM

EKONOMSKI FAKULTET

MOSTARU
FAKULTET

EKONOMSKI FAKULTET

Ekonomski fakultet Sveučilišta u Mostaru počeo je s radom 1971. godine kao Odjeljenje Ekonomskoga fakulteta Sarajevo, a od 1976. godine do danas ustrojen je kao samostalan fakultet. Ekonomski fakultet ustrojbeno je jedinica u sastavu Sveučilišta u Mostaru, koja ustrojava i izvodi sveučilišne i stručne studije na prвome ciklusu, sveučilišne studije na drugome ciklusu i sveučilišne poslijediplomske studije na trećem obrazovnom ciklusu te obavlja znanstveni i visokostručni rad u području ekonomije. Nastava se osim u Mostaru organizira i izvodi u Centru Vitez (prvi i drugi ciklus).

Misija Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru kao znanstveno-istraživačke institucije visokoga obrazovanja u polju ekonomije zasniva se na unapređenju kvalitete visokoškolskoga obrazovanja. Ekonomski fakultet Sveučilišta u Mostaru potiče izvrsnost koja rezultira razvoj kreativnih i visokoškolovanih mladih ljudi spremnih odgovoriti potrebama globalnoga tržišta rada i koji su pokretačka snaga jačanja gospodarstva.

Vizija Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru usmjerena je prema prepoznatljivosti u izvrsnosti koja će se temeljiti na visokim nastavnim i znanstvenim standardima. Vizija je usmjerena prema obrazovanju koje će zadovoljiti potrebe tržišta rada i gospodarskoga razvoja šire društvene zajednice. Kontinuirani rad na poboljšanju poslovnih procesa na Ekonomskome fakultetu pridonosi povećanju razine kvalitete znanstvenih, obrazovnih i istraživačkih procesa te osigurava kvalitetnu suradnju s drugim visokoškolskim i znanstvenim institucijama u zemlji i inozemstvu. Ekonomski fakultet gradi svoju viziju na temeljima visoko motiviranih djelatnika i zadovoljnih studenata čija znanja i kompetencije trebaju biti prepoznatljive vrijednosti od društvene zajednice.

Ključni su ciljevi rada i poslovanja u promatranome periodu bili:

- ⇒ nastavak procesa integracije
- ⇒ racionalizacija poslovanja i osiguranje neometanoga poslovanja

- kvalitetna izvedba nastave na svim ciklusima
- implementacija novih i unapređenih postojećih nastavnih planova na sva tri ciklusa
- aktivna priprema i sudjelovanje u reakreditaciji Sveučilišta u Mostaru kod Agencije za razvoj visokoga obrazovanja i osiguranja kvalitete Bosne i Hercegovine
- organizacija znanstvenih skupova i okruglih stolova
- jača i učinkovitija suradnja s gospodarstvom preko različitih projekata
- modernizacija mrežne opreme na Fakultetu
- osiguravanje većega broja nenastavnih projekata i praksi za studente s ciljem boljega povezivanja s gospodarstvom.

OBRAZOVANJE

Nastava u akademskoj 2017./2018. i akademskoj 2018./2019. godini na Ekonomskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru izvodila se u sva tri ciklusa.

Preddiplomski i diplomski studij

Na Ekonomskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru nastava na preddiplomskome studiju izvodila se na dvije razine:

- A. preddiplomski sveučilišni studij (četiri godine, I. ciklus obrazovanja, 240 ECTS bodova) u Mostaru
 - B. stručni studij (tri godine, I. ciklus obrazovanja, 180 ECTS bodova) u Mostaru te Centru u Vitezu.
- Na Ekonomskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru nastava na diplomskome studiju izvodila se na dvije razine:
- C. diplomski jednogodišnji studij (jedna godina, II. ciklus obrazovanja nakon završenoga preddiplomskoga studija s ostvarenih najmanje 240 ECTS bodova) u Mostaru
 - D. diplomski dvogodišnji studij (dvije godine, II. ciklus obrazovanja nakon završenoga stručnoga ili preddiplomskoga studija s ostvarenih najmanje 180 ECTS bodova) u Mostaru i u Centru u Vitezu.

A. Na preddiplomskome sveučilišnome studiju (četiri godine, I. ciklus obrazovanja, 240 ECTS bodova) studenti su mogli birati sljedeće smjerove:

- Računovodstvo i financije
- Marketing
- Menadžment
- Poslovna informatika
- Poslovanje s Europskom unijom.

B. Na stručnome studiju (tri godine, I. ciklus obrazovanja, 180 ECTS bodova) studenti su mogli birati sljedeće smjerove:

- ⇒ Poduzetništvo
- ⇒ Računovodstvo i porezi
- ⇒ Turističko poslovanje.

Za studente koji studiraju po starome nastavnome planu na stručnome studiju, nastava se izvodila u smjerovima: Računovodstvo i financije, Marketing, Menadžment i Poslovna informatika.

C. Na diplomskome jednogodišnjemu studiju (jedna godina, II. ciklus obrazovanja nakon završenog preddiplomskog studija s ostvarenih najmanje 240 ECTS bodova) studenti su mogli birati sljedeće smjerove:

- ⇒ Računovodstvo i financije
- ⇒ Marketing
- ⇒ Menadžment
- ⇒ Poslovna informatika
- ⇒ Poslovanje s Europskom unijom.

Na diplomskome dvogodišnjemu studiju (dvije godine, II. ciklus obrazovanja nakon završenoga stručnoga ili preddiplomskoga studija s ostvarenih najmanje 180 ECTS bodova) studenti su mogli birati sljedeće smjerove:

- ⇒ Računovodstvo i financije
- ⇒ Marketing
- ⇒ Menadžment
- ⇒ Poslovna informatika
- ⇒ Poslovanje s Europskom unijom.

Na Ekonomskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru tijekom akademске 2018./2019. godine završen je postupak revidiranja ishoda učenja u nastavnim planovima i programima za preddiplomski sveučilišni i diplomske sveučilišne studije u skladu s uputama Centra za kvalitetu Sveučilišta u Mostaru.

Provedene su četiri redovite studentske ankete o kvaliteti nastave (po dvije u akademskoj godini) i dvije o zadovoljstvu studiranja (po jedna u akademskoj godini) na Ekonomskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru. Ekonomski fakultet započeo je realizaciju uvođenja projekta e-učenja preko google ucionica na različitim kolegijima.

Poslijediplomski studij – novi poslijediplomski sveučilišni doktorski studij

27. travnja 2018. godine otvoren je poslijediplomski sveučilišni doktorski Studij Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru.

Novi doktorski Studij nudi mogućnost stjecanja znanja na poslijediplomskim doktorskim studijima na smjerovima:

- A. Ekonomija
- B. Poslovna ekonomija.

Poslijediplomski sveučilišni studij Ekonomski fakultet Sveučilišta u Mostaru izvodi se samostalno uz angažman nastavnika sa svih ekonomskih fakulteta u regiji (Zagreb, Banja luka, Sarajevo, Dubrovnik, Rijeka...).

U tijeku akademske 2018./2019. godine izvedena je nastava planirana nastavnim planom i programom u prva tri semestra poslijediplomskoga doktorskoga Studija na smjerovima Ekonomija i Po-slovna ekonomija te modulima Računovodstvo, Financije, Marketing i Menadžment.

Zvanja koja se stječu na Ekonomskome fakultetu i promovirani studenti

Na I. ciklusu na Ekonomskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru stječu se zvanja:

- bachelor ekonomije, 8 semestara, 240 ECTS bodova
- stručni bachelor ekonomije, 6 semestara, 180 ECTS bodova.

Na II. ciklusu na Ekonomskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru stječe se zvanje:

- magistar ekonomije, dvogodišnji studij (120 ECTS bodova), ukupno 300 ECTS bodova
- magistar ekonomije, jednogodišnji diplomski studij (60 ECTS bodova), ukupno 300 ECTS bodova.

Na III. ciklusu na Ekonomskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru stječe se zvanje:

- sveučilišni specijalist ekonomije, tri semestra, 90 ECTS bodova
- doktor znanosti, 6 semestara, 180 ECTS bodova.

Na Ekonomskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru u akademskoj 2017./2018. godini održane su ukupno tri svečane promocije diplomanata, od čega dvije svečane promocije diplomanata u Mostaru i jedna Vitezu. U akademskoj 2017./2018. godini promovirano je ukupno 333 diplomanta u različitim zvanjima na Ekonomskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru.

Promocija u Hrvatskom domu hercega Stjepana Kosače 2017. godine

Na Ekonomskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru u akademskoj 2018./2019. godini održane su ukupno dvije svečane promocije diplomanata, po jedna u Mostaru i Vitezu. U akademskoj 2018./2019. godini promoviran je ukupno 261 diplomant u različitim zvanjima na Ekonomskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru.

Promocija u Vitezu

Tablica 1.: Zvanja koja se stječu na Ekonomskome fakultetu i promovirani studenti

Zvanja koja se stječu na Ekonomskom fakultetu	Broj promoviranih studenata u akademskoj 2017./2018. g.	Broj promoviranih studenata u akademskoj 2018/2019. g.
sveučilišni specijalist ekonomije, tri semestra, 90 ECTS bodova	3	1
magistar ekonomije, dvogodišnji studij (120 ECTS bodova)	21	17
magistar ekonomije, jednogodišnji diplomski studij (60 ECTS bodova)	119	71
bachelor ekonomije, 8 semestara, 240 ECTS bodova	109	102
bachelor ekonomije, 6 semestara, 180 ECTS bodova	81	70
UKUPNO	333	261

Programi cjeloživotnoga obrazovanja

U sklopu programa cjeloživotnoga obrazovanja na Ekonomskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru u promatranome su periodu organizirane:

- I. četiri obuke za kandidate koji su zainteresirani za stjecanja zvanja u računovodstvenoj profesiji (po dvije u akademskoj godini)
- II. sudjelovanje u provedbi ispita za stjecanja zvanja u računovodstvenoj profesiji (četiri puta ili po dvije u akademskoj godini)
- III. sunositeljstvo u organizaciji i izvođenju nastave u programu Zdravstvenog menadžmenta.

I. Obuka za kandidate koji su zainteresirani za stjecanja računovodstvenih zvanja

Obuka obuhvaća aktivnosti nastave i pripreme kandidata za stjecanje sljedećih profesionalnih zvanja:

- a. certificirani računovodstveni tehničar (CRT)
- b. certificirani računovođa (CR)
- c. ovlašteni revizor (OR).

II. Sudjelovanje u provedbi ispita za stjecanja zvanja u računovodstvenoj profesiji

Na Ekonomskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru provodi se ispit za stjecanje zvanja u računovodstvenoj profesiji. Ispiti se provode svake godine u dva roka (svibanj i studeni). Ispitivanje provodi Savez računovođa, revizora i finansijskih djelatnika FBiH.

III. Zavod za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine u suradnji s Ekonomskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu, Ekonomskim i Medicinskim fakultetom Sveučilišta u Mostaru, Medicinskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu i Ekonomskim fakulteta Univerziteta u Tuzli, a pod nadzrom Federalnog ministarstva zdravstva, organizira kontinuiranu profesionalnu edukaciju iz oblasti zdravstvenoga menadžmenta.

IV. Sunositelj u organizaciji i izvođenju nastave u programu Zdravstvenog menadžmenta
Edukacijski program obuhvaća tri razine edukacije (SHCE-1, SHCE-2 i SHCE-3) u ukupnomu trajanju od 265 sati nastave.

ZNANSTVENO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Ekonomski fakultet nastavio je i s izdavanjem svoga Zbornika radova, te je također samostalno ili u suradnji s drugim ekonomskim fakultetima i institucijama sudjelovao u organizaciji znanstvenih skupova, stručnih skupova i okruglih stolova.

Zbornik radova Ekonomskog fakulteta (Journal of Economy and Business)

Zbornik radova Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta (Journal of Economy and Business) u Mostaru objavljuje znanstvene i stručne radove iz područja ekonomije i poslovne ekonomije.

Zbornik uređuje međunarodno uredništvo. Zbornik Ekonomskoga fakulteta u Mostaru referira se u bazama EconLit i EBSCO.

Od 5. 6. 2018. godine uključen je u portal znanstvenih časopisa Hrčak. Hrčak je centralni portal koji na jednome mjestu okuplja hrvatske znanstvene i stručne časopise koji nude otvoreni pristup svojim radovima. (<https://hrcak.srce.hr/zbornikefmo>). Od 2019. godine radovi objavljeni u Zborniku radova Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru citiraju se u referentnoj bazi Central and Eastern Online European Library (CEEOL) <https://www.ceeol.com/search/journal-detail?id=2444>

U promatranome periodu izišla su četiri Zbornika radova Ekonomskog fakulteta.

U akademskoj godini 2017./2018. izišla su dva izdanja Zbornika radova Ekonomskog fakulteta:

- I. Zbornik radova (Journal of economy and business), Ekonomski fakultet Sveučilišta u No. XXIII., Mostaru, 2017., ISSN 1840-3255
- II. Zbornik radova (Journal of economy and business) – special conference issue, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Mostaru, Economic system of European Union and accession of Bosnia and Herzegovina, Mostar, 2017., ISSN 1840-3255

U akademskoj godini 2018./2019. izišla su dva izdanja Zbornika radova Ekonomskog fakulteta:

- I. Zbornik radova (Journal of Economy and Business), Ekonomski fakultet Sveučilišta u No. XXIV., Mostaru, 2018., ISSN 1840-3255
- II. Zbornik radova (Journal of Economy and Business) – special issue, Mostar, 2018., ISSN 1840-3255

Konferencije i znanstveni skupovi

U istome razdoblju u organizaciji i uz partnerstvo Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru održano je sedan znanstvenih konferencija.

Konferencije i znanstveni skupovi koji su u akademskoj 2017./2018. godini održani u organizaciji i suorganizaciji Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru su:

- I. Znanstveni skup pod nazivom Stanje i perspektive računovodstvene profesije zemalja jugoistočne Europe – izazovi u financijskom i korporativnom izvještavanju, Vlašić, srpanj 2017. godine
- II. Susret katedri za računovodstvo zemalja regije, Vlašić, srpanj 2017. godine
- III. Međunarodna znanstvena konferencije 3th Dubrovnik International Economic Meeting DIEM 2017 – Managing Business Growth in a Volatile Environment

Konferencije i znanstveni skupovi koji su u akademskoj 2018./2019. godini održani u organizaciji i suorganizaciji Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru su:

- I. II. međunarodna znanstvena konferencija Economic system of European Union and Accession of Bosnia and Herzegovina, Mostar 2018.
- II. Znanstveni skup pod nazivom Stanje i perspektive računovodstvene profesije zemalja jugoistočne Europe – izazovi u financijskom i korporativnom izvještavanju, Vlašić, srpanj 2019. godine
- III. VI. Susret katedri za računovodstvo zemalja regije, Vlašić, srpanj 2019. godine
- IV. 4th Dubrovnik International Economic Meeting DIEM 2019 – Global Trends and Challenges in the Era of the Fourth Industrial Revolution (The Industry 4.0)

Ekonomski fakultet Sveučilišta u Mostaru bio je partner i suorganizator Konferencije.

II. međunarodna znanstvena konferencija *Economic system of European Union and Accession of Bosnia and Herzegovina*, Mostar 2018.

Knjižnica i izdavačka djelatnost

Na Ekonomskome fakultetu organizirana je knjižnica s čitaonicom koju studenti koriste za potrebe učenja i pripreme ispita. Detalji o površini i tehničkoj opremljenosti nalaze se u Tablici 2.

Tablica 2.: Podatci o tehničkoj opremljenosti i bazi knjižnice Ekonomskoga fakulteta

Ukupna površina (u m ²)	Broj zaposlenih	Broj sjedećih mesta	Broj studenata koji koriste knjižnicu	Postoji li računalna baza podataka knjiga i časopisa?
79,27	1	40	200	DA

Broj naslova u knjižnici je 2.500, od čega je 1.200 sveučilišnih udžbenika.

U promatranome razdoblju na Ekonomskome fakultetu izišle su tri knjige nastavnika Ekonomskoga fakulteta, a tri su u pripremi.

MEĐUNARODNA I MEĐUSVEUČILIŠNA SURADNJA

Ekonomski fakultet Sveučilišta u Mostaru aktivno je sudjelovao u projektima međunarodne mobilnosti studenata, nastavnoga osoblja i administrativno-tehničkoga osoblja u sklopu projekta Erasmus+ te su organizaciji međunarodnih ljetnih škola i međunarodnih projekata.

Međunarodne razmjene studenata i nastavnog osoblja

U ovome razdoblju realizirano je više odlaznih i dolaznih mobilnosti preko Erasmus+ programa za studente i nastavno osoblje (detalji u Tablicama 3. i 4.).

Tablica 3.: Odlazna i dolazna mobilnost studenata na Ekonomskom fakultetu

Tip mobilnosti studenata (odlazna ili dolazna)	Broj studenata koji su realizirali mobilnost u akademskoj 2017./2018. g.	Broj studenata koji su realizirali mobilnost u akademskoj 2018./2019. g.
Odlazna mobilnost studenata	4	5
Odobreno u ovoj akademskoj godini, a realizirat će se u idućem razdoblju	4	1
Dolazni student – prediplomski	1	0
Dolazni student – postdoktorand	1	0
UKUPNO	10	6

Za one studente kojima je odobrena mobilnost, a nije realizirana u ovoj akademskoj godini, realizirat će je do konca naredne akademske godine.

Tablica 4.: Odlazna i dolazna mobilnost nastavnoga osoblja na Ekonomskome fakultetu

Tip mobilnosti nastavnoga osoblja (odlazna ili dolazna)	Broj nastavnoga osoblja koje je realiziralo mobilnost u akademskoj 2017./2018. g.	Broj nastavnoga osoblja koje je realiziralo mobilnost u akademskoj 2018./2019. g.
Odlazna mobilnost nastavnoga osoblja	5	2
Odobreno i realizirat će se u idućemu razdoblju	1	1
Dolazna mobilnost nastavnoga osoblja	2	3
UKUPNO	8	6

Za nastavno osoblje kojima je odobrena mobilnost, a nije realizirana u ovoj akademskoj godini, realizirat će je do konca naredne akademske godine.

Tablica 5.: Odlazna i dolazna mobilnost administrativnoga osoblja na Ekonomskom fakultetu

Tip mobilnosti administrativnoga osoblja (odlazna ili dolazna)	Broj administrativnoga osoblja koje je realiziralo mobilnost
Odlazna mobilnost administrativnoga osoblja	1
Dolazna mobilnost administrativnoga osoblja	0
UKUPNO	1

U svim dostupnim oblicima mobilnosti preko programa Erasmus+ sudjelovali su nastavnici i studenti Ekonomskoga fakulteta.

Pored toga, studenti Ekonomskoga fakulteta, uz potporu Ekonomskoga fakulteta, sudjeluju i u drugim oblicima međunarodnih mobilnosti i praksi, kao što je program Work and Travel preko kojega studenti obavljaju praksu u SAD-u (sudjelovalo je više od deset studenata Ekonomskog fakulteta).

Međunarodne ljetne škole

Na Ekonomskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru održana je Šesta međunarodna ljetna škola u organizaciji norveškoga sveučilišta University College of Southeast Norway, Sveučilišta u Mostaru i Univerziteta Džemal Bijedić.

Sveučilište po treći put sudjeluje u organiziranju Međunarodne ljetne škole, na kojoj su osim studenata iz Mostara, sudjelovali studenti iz Norveške, Japana, Italije, Austrije, Turske, Njemačke i SAD-a.

Međunarodni projekti

U posljednje dvije godine na Ekonomskome fakultetu realizirani su sljedeći međunarodni projekti:

- I. Jean Monnet projekt
- II. Okrugli stol o temi *Prilagodba obrazovnog sustava BiH-a europskom kvalifikacijskom okviru*
- III. Panel rasprava o temi *Prilagodba obrazovnog sustava BiH-a europskom kvalifikacijskom okviru*

I. Jean Monnet projekt

U sklopu projekta Jean Monnet izvodi se nastava iz modula Činjenice i izazovi pristupanju Europskoj uniji. Kolegij se izvodio u razdoblju od 2016. do 2018. godine na Ekonomskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru. U implementaciji projekta sudjelovali su predstavnici drugih sveučilišta iz BiH, Slovenije i Hrvatske, predstavnici gospodarstva, predstavnici lokalne i regionalne vlasti, kao i drugih grupacija zainteresiranih za EU.

Implementacija modula provedena je preko predavanja koja su se održala u tri turnusa godišnje, a pokrivala su područje povijesti i teorije ekonomskih integracija, zakonodavnoga i institucionalnoga sustava Europske unije, poslovne prilike na tržištu Europske unije i analizu trenutačnoga stanja u procesu integracije BiH prema EU-u.

Modul je usredotočen na tri glavna područja:

- 1) Izvori informacija o EU-u i pozicija BiH u procesu pridruživanja
- 2) Zakonodavni i institucionalni sustav u uvjetima poslovanja s EU-om
- 3) Teorija i praksa ekonomske integracije – vodič za usklađivanje ekonomije i poduzetništva u BiH.

II. Okrugli stol o temi Prilagodba obrazovnog sustava BiH-a europskom kvalifikacijskom okviru

12. lipnja 2018. godine održan je Okrugli stol o temi *Prilagodba obrazovnog sustava BiH-a europskom kvalifikacijskom okviru* u organizaciji ECSA – BIH (Asocijacija za studije europske zajednice u BiH), Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti BiH i Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru kao domaćina.

III. Panel rasprava o temi Izazovi računovodstvene profesije u digitalizaciji poslovanja

7. lipnja 2019. godine održana je Panel rasprava o temi *Izazovi računovodstvene profesije u digitalizaciji poslovanja* u organizaciji Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru kao domaćina na kojoj su sudjelovali nastavnici Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Ekonomskoga fakulteta iz Subotice, Univerziteta u Novom Sadu i Ekonomskoga fakulteta Univerziteta u Banja Luci.

ORGANIZACIJA I RESURSI

U ovome poglavlju dano je izvješće o radu Znanstveno-nastavnog vijeća, nastavnika i suradnika na Ekonomskome fakultetu te pregled imovine i resursa kojima raspolaže Ekonomski fakultet Sveučilišta u Mostaru.

Rad Znanstveno-nastavnoga vijeća

U navedenome periodu održano je 19 sjednica Znanstveno-nastavnog vijeća Ekonomskoga fakulteta, od čega je deset sjednica u akademskoj 2017./2018. godini te devet sjednica Znanstveno-nastavnog vijeća Ekonomskoga fakulteta u akademskoj 2018./2019. godini.

Nastavnici angažirani na Ekonomskome fakultetu

Trenutačno su na Ekonomskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru stalno zaposleni nastavnici u sljedećim zvanjima:

- ↪ tri redovita profesora
- ↪ deset izvanrednih profesora
- ↪ šest docenata
- ↪ dva viša asistenta
- ↪ tri asistenta.

Administrativno, tehničko i pomoćno osoblje zaposleno na Ekonomskome fakultetu

Broj stalno zaposlenoga administrativnoga, tehničkoga i pomoćnoga osoblja je 15.

Resursi – učionice i opremljenost nastavnoga prostora

Na Ekonomskom fakultetu trenutačno je u uporabi deset učionica s ukupno 800 sjedećih mesta. Od navedenih učionica u tri učionice nalaze se računala i koriste se za nastavu s računalima ili učenje studenata. Jednu učionicu (tzv. čitaonica) koriste studenti za učenje i pripremu ispita, te povremeno i za ostale aktivnosti.

Pored svega navedenog, za potrebe Centra u Vitezu Ekonomski fakultet koristi unajmljeni prostor (četiri učionice i jedan ured) u prostorijama poduzeća FIS d. o. o. Vitez u Vitezu.

Unapređenje resursa i tehničkih kapaciteta

U promatranome razdoblju na Ekonomskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru urađeno je više projekata ulaganja u zastarjelu infrastrukturu te unapređenje resursa i tehničkih kapaciteta (detalji u Tablici 6.).

Tablica 6.: Projekti rekonstrukcije, unapređenje resursa i tehničkih kapaciteta

Naziv projekta	Opis projekta	Izvor sredstava
Rekonstrukcija sale broj 110	Uređenje dvorane s višenamjenskom funkcijom – rekonstrukcija dotrajaloga poda, stropa i bojenje.	sredstva osigurana od Federalnog ministarstva obrazovanja i znanosti
Nabavka informatičke opreme	Nabavka i popravak računara, projekتورa i druge informatičke opreme.	tekuća sredstva
Servisiranje sustava elektroničke zaštite amfiteatra	Servisiranje senzora u sustava osiguranja koja služi za tehničku zaštitu zgrade i amfiteatra Ekonomskoga fakulteta.	tekuća sredstva
Rušenje postojeće zgrade s ciljem pripreme izgradnje aneksa glavne zgrade Ekonomskoga fakulteta	Rušenje nefunkcionalne i nekorištene zgrade s ciljem pripreme terena za izgradnju aneksa zgrade Ekonomskoga fakulteta.	sredstva iz programa Vlade Republike Hrvatske
Rekonstrukcija potpornog zida dvorišta iza stražnjega dijela zgrade	Rekonstrukcija urušenoga potpornog zida u stražnjem dvorištu zgrade.	sredstva iz programa Vlade Republike Hrvatske
Sanacija i rekonstrukcija sanitарне i vodovodne mreže	Rekonstrukcija cjelokupnoga sustava kanalizacijske i vodovodne mreže rekonstrukcija postojećih toaleta.	sredstva iz programa Vlade Republike Hrvatske
Servisiranje postojeće opreme	Servisiranje kvarova na postojećoj opremi.	tekuća sredstva
Nabavka mrežne opreme za pristup eduroamu	Nabavka switcha i AP-ova.	sredstva osigurana od Federalnog ministarstva obrazovanja i znanosti

Standardi kvalitete

Ekonomski fakultet Sveučilišta u Mostaru stekao je i održava sljedeći standard kvalitete:

- ⇒ ISO 9001-2015 – razvoj i implementacija drugoga i trećega ciklusa u visokome obrazovanju u znanstvenome polju ekonomije i akademskih programa tečajeva i treninga u skladu s konceptom cjeloživotnoga obrazovanja uključujući istraživanja i znanstveni rad istraživačkih i razvojnih programa

Certifikat ISO 9001: 2015

Ekonomski fakultet Sveučilišta u Mostaru tijekom mjeseca svibnja 2018. godine prošao je postupak recertificiranja i tranzicije na primjenu novoga standarda ISO 9001-2015, s ranijega standarda ISO 9001-2008. Glavni strateški ciljevi vezani su uz implementaciju novih studijskih programa koji su u skladu s tržištem rada te kontinuiranoj brzi o studentima koja se ogleda i preko implementiranoga sustava ISO 9001: 2015, čiji se principi vežu uz kontinuirani proces unapređenja svih dijelova procesa Fakulteta u cilju povećanja razine zadovoljstva svih njegovih studenata. Postupak je završen uspješno, a Fakultet nastavlja ulagati kontinuirani napor na implementaciji navedenoga standarda kvalitete.

Komunikacijski resursi – evidencija objava na Ekonomskome fakultetu (digitalni mediji)

Ekonomski fakultet Sveučilišta u Mostaru u svojoj redovitoj komunikaciji sa studentima i okruženjem koristi mrežne stranice, Facebook profil, Instagram profil i Twitter profil.

A. Mrežna stranica Ekonomskoga fakulteta

Poveznica: <http://ef.sum.ba/>

Broj objava u promatranome periodu: 239 objava

B. Facebook profil Ekonomskoga fakulteta

Poveznica: <https://www.facebook.com/efsumba>

Broj objava u promatranome periodu: 511 objava

C. Instagram profil Ekonomskoga fakulteta

Poveznica: <https://www.instagram.com/efsvemo/>

Broj objava u promatranome periodu: 295 objava

D. Twitter profil Ekonomskoga fakulteta

Poveznica: <https://twitter.com/efsumba>

Broj objava u promatranome periodu: 154 objava

SVEUČILIŠTE I OKRUŽENJE

U promatranome razdoblju Ekonomski fakultet bio je domaćin predavačima i uglednim gostima iz različitih područja društvenoga i gospodarskoga živote, organizirao je različite projekte te je bio organizator i suorganizator određenoga broj stručnih konferencija s ciljem približavanja i povezivanja Fakulteta s gospodarstvom. U području odnosa s gospodarstvom pokrenut je projekt Kluba poslodavaca, čiji je cilj povezivanje poslodavaca i Fakulteta te stvaranje pretpostavke za intenzivnije zapošljavanje studenata.

Sveučilište i međunarodno okruženje – gostujuća predavanja

Na Ekonomskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru u promatranome razdoblju održana su gostujuća predavanja veleposlanika Japana i Europske unije. Pored gostujućih predavanja, studenti su imali priliku sudjelovati i u projektima koje su za njih organizirali veleposlanici.

U akademskoj 2017./2018. godini na Ekonomskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru održana su gostujuća predavanja dvojice veleposlanika:

- I. veleposlanika Japana njegove ekselencije gosp. Kazuya Ogawa
- II. šefa Delegacije Europske unije u Bosni i Hercegovini i specijalnoga predstavnika Europske unije u Bosni i Hercegovini njegove ekselencije gosp. Larsa-Gunnara Wigemarka

U akademskoj 2018./2019. godini na Ekonomskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru održana su gostujuća predavanja dvojice veleposlanika:

- III. prezentacija rezultata istraživanja u vezi s konkurentnosti koji je proveo Ured OECD-a za Jugoistočnu Europu
- IV. veleposlanik Japana gosp. Hideyuki Sakamoto boravio je u radnoj posjeti na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru.

I. 11. 10. 2017. godine u 11 sati na Ekonomskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru veleposlanik Japana u Bosni i Hercegovini njegova ekselencija gosp. Kazuya Ogawa održao je predavanje svim studentima Sveučilišta u Mostaru o temi: Bilateralni odnosi između Japana i Bosne i Hercegovine.

Gostujuće predavanje veleposlanika Japana njegove ekselencije gosp. Kazuya Ogawa

II. U okviru projekta E4U 13. 12. 2017. s početkom u 10:00 u amfiteatru Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru, šef Delegacije Europske unije u Bosni i Hercegovini i specijalni predstavnik Europske unije u Bosni i Hercegovini Lars-Gunnar Wigemark održao je gostujuće predavanje i razgovarao s studentima Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru i Ekonomskoga fakulteta Univerziteta Džemal Bijedić.

Ured predstavnika Europske unije u Bosni i Hercegovini drugu godinu zaredom provodio je projekt E4U namijenjen studentima iz čitave Bosne i Hercegovine. U okviru ovoga projekta studenti preddiplomskih studija s javnih sveučilišta/fakulteta iz BiH uz pomoć svojih akademskih mentora i eksperata na projektu, rade na izradbi javnih kampanja koje odražavaju percepciju mladih o socioekonomskim reformama, posebno u području obrazovanja, zapošljavanja i poduzetništva.

Gostujuće predavanje šefa Delegacije Europske unije u Bosni i Hercegovini Larsa-Gunnara Wigemarka

III. 11. listopada 2018. godine u amfiteatru Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru održana je prezentacija rezultata istraživanja u vezi s konkurentnosti koju je proveo Ured OECD-a za Jugistočnu Europu. Gospođa Marzena Kisielewska, voditeljica Ureda sa svojim suradnicima predstavila je njihov rad kao i rezultate provedenih istraživanja publiciranih pod nazivom *Competitiveness in South East Europe: A policy Outlook 2018*.

IV. 23. 5. 2019. godine veleposlanik Japana gosp. Hideyuki Sakamoto boravio je u radnoj posjeti na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru.

Dekanica Ekonomskoga fakulteta prof. dr. sc. Mila Gadžić, zajedno s prodekanima, primila je u radnu posjetu gosp. Hideyuki Sakamota, veleposlanika Japana. Dekanica Gadžić upoznala je veleposlanika Sakamota o svim aktivnostima i projektima koji se realiziraju na Ekonomskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru.

U razgovoru su na poseban način istaknute mogućnosti realizacije različitih znanstveno-istraživačkih, stručnih i obrazovnih projekata u vezi s gospodarstvom, financijama, računovodstvom, poduzetništvom i turizmom, kao razmjene studenata i nastavnog osoblja. Poseban naglasak razgovora stavljen je na mogućnosti povezivanja Ekonomskog fakulteta, ali i Sveučilišta u Mostaru, s razvojnom agencijom JICA (Japan International Cooperation Agency).

Klub poslodavac Ekonomskog fakulteta

Klub poslodavaca projekt je Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru čija je temeljna svrha osigurati bolju i učinkovitiju vezu između poslodavaca i studenata koji su završili prvi ili drugi ciklus na Ekonomskome fakultetu.

Klub poslodavaca okuplja različita poduzeća iz regije koje karakterizira veliki poslovni uspjeh i društveno odgovoran odnos prema zajednici. Poduzeće postaje član Kluba potpisom sporazuma s Ekonomskim fakultetom. Poslodavci, članovi kluba, imaju pravo raspolagati bazama podataka studenata koji su završili prvi ili drugi ciklus na Ekonomskome fakultetu i koji su se dobrovoljno prijavili u klub. Članstvo u klubu za sva poduzeća potpuno je besplatno i neobvezujuće, što se definira i okvirnim sporazumom o suradnji.

Klubu poslodavaca pristupile su sljedeće tvrtke (abecedni redoslijed):

1. Agencija Web Studio
2. Federalni zavod za zapošljavanje
3. FerroKeš d. o. o.
4. Guma M – Mostar
5. Guma X d.o.o. – Mostar
6. HERAG (Razvojna agencija županije Zapadno-hercegovačke)
7. INTERA Tehnološki park – Mostar
8. Lukas TP Nakić d. o. o.
9. MCI d.o.o. Široki Brijeg
10. Procredit Bank d. d. Mostar
11. Redah – Regionalna razvojna agencija za ekonomski razvoj
12. Sberbank BH d. d. Sarajevo
13. SIK d. o. o Mostar
14. SPARK
15. Supersoft d. o. o.
16. Sunčani Hvar d. d. Stari grad. Hvar (Republika Hrvatska)
17. UniCredit Bank d. d. Mostar
18. WELTPLAST d. o. o.

Zahvaljujući projektu *Kluba poslodavaca* više od 50 studenata pronašlo je prvi posao, realizirano je također 50 sezonskih poslova i više od 100 stručnih praksi.

Popis natječaja/javnih poziva za stručne prakse, sezonske poslove ili stalna zaposlenja:

A. ProCredit bank studentima Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru pruža mogućnost obavljanja stručne prakse i sudjelovanje u projektu Banking Officera 2018./2019. U programu prakse sudjelovalo je u akademskoj 2018./2019. godini jedan studenat.

B. 20. 12. 2018. godine predstavnici grupacije Super Business Group održali su prezentaciju studentskih praksi na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta gdje je dogovoren i pristupanje grupacije *Klubu poslodavaca* Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta Mostaru. U programu prakse sudjelovalo je u akademskoj 2018./2019. godini 15 studenata.

C. U siječnju 2019. godine *Sberbank BH d. d.* pristupila je Klubu poslodavaca Ekonomskoga fakulteta gdje je organiziran natječaj za sve studente da se prijave na poziv za posao/stručnu praksu u *Sberbank BH*. U programu prakse sudjelovalo je u akademskoj 2018./2019. godini pet studenata.

D. U studenome 2018. godine *Guma M d.o.o. Mostar* i *Guma X d.o.o. Mostar* pristupile su Klubu poslodavaca Ekonomskoga fakulteta gdje je organiziran natječaj za sve studente da se prijave na poziv za posao/stručnu praksu u *Guma M d.o.o. Mostar* i *Guma X d.o.o. Mostar*. U programu prakse sudjelovalo je u akademskoj 2018./2019. godini pet studenata.

E. 6. 2. 2019. godine potpisani je sporazum između Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru i INTERA TP. Ovim sporazumom definiran je čitav niz budućih aktivnosti na kojima će surađivati INTERA TP i Ekonomski fakultet. Ovim sporazumom INTERA TP pristupila je Klubu poslodavaca Ekonomskoga fakulteta, a pored toga studenti Ekonomskoga fakulteta sudjelovat će u još jednome ciklusu dvomjesečnoga projekta *Moja praksa* koji organizira INTERA TP. U programu prakse sudjelovalo je u akademskoj 2018./2019. godini pet studenata.

F. 21. 3. 2019. godine *Sunčani Hvar*, vodeća hotelska kompanija na otoku Hvaru i ujedno jedna od najvećih hotelskih kuća u Hrvatskoj, pristupio je Klubu poslodavaca Ekonomskoga fakulteta gdje je organiziran natječaj za sve studente da se prijave na poziv za sezonski posao/stručnu praksu. U programu sezonskih poslova/stručne prakse sudjelovalo je u akademskoj 2018./2019. godini 20 studenata.

G. 25. 4. 2019. godine *Tvrtka SIK d. o. o. Mostar* pristupila je Klubu poslodavaca Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, gdje je organiziran natječaj za sve studente da se prijave na poziv za posao/stručnu praksu.

H. 25. 5. 2019. godine *UniCredit bank BiH* pozvala je studente Ekonomskog fakulteta da se prijave u program *Unicredit bank* pod nazivom *Iskoristi priliku*. Cilj je projekta obuka studenata za različite bankarske poslove i druge profesionalne aktivnosti.

I. 11. 6. 2019. godine tvrtka *MCI d. o. o.* pristupila je Klubu poslodavaca Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru. Ovim sporazumom otvoren je prostor za značajan broj novih praksi i radnih mjeseta za studente Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru.

J. 7. 4. 2019. godine potpisom sporazuma, tvrtka *FerroKeš d. o. o. Mostar* pristupila je Klubu poslodavaca Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru. Ovim sporazumom otvoren je prostor za značajan broj novih praksi i radnih mjeseta za studente Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru.

K. 17. 7. 2019. godine potpisom sporazuma tvrtka *Agencija Web studio d. o. o. Mostar* pristupila je Klubu poslodavaca Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru. Ovim sporazumom otvoren je prostor za značajan broj novih praksi i radnih mjeseta za studente Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru.

L. 13. 9. 2019. godine tvrtka *Lukas TP Nakić d. o. o. Široki Brijeg* pristupila je Klubu poslodavaca Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru. Ovim sporazumom otvoren je prostor za značajan broj novih praksi i radnih mjeseta za studente Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru.

M. Program Moja praksa u INTERA TP-u

INTERA tehnološki park organizirala je program *Moja praksa* koji omogućava susret između poslo-

davaca i mladih, visokoobrazovanih ljudi olakšavajući pritom jednima pronađenog željenoga kadra, a drugima željenoga zaposlenja. Program u svojoj suštini za poduzeća predstavlja olakšanje prilikom procesa selekcije kandidata s obzirom na to da se tijekom nekoliko tjedana rada s timovima mogu identificirati kvalitetni kadrovi za popunjavanje upražnjenih radnih mesta. U programu Moje prakse sudjelovalo je u akademskoj 2018./2019. godini 10-ak studenata.

Stručne prakse

Studentima Ekonomskog fakultet bilo je izravno dostupno više mogućnosti i projekata za ostvarenje studentskih praksi. Stručne prakse studenti su realizirali preko projekta Kluba poslodavaca ili neovisno prijavljujući se na javne pozive različitih poduzeća za studente Ekonomskoga fakulteta. Popis programa stručne prakse na Ekonomskome fakultetu:

- I. Program Moja praksa u INTERA TP-u
- II. Studentska praksa UniCredit bank d. d. Mostar
- III. Studentska praksa Raiffeisen bank d. d. Sarajevo
- IV. JP Hrvatske telekomunikacije d. d. Mostar
- V. Stručne prakse preko Kluba poslodavaca Ekonomskoga fakulteta – Klubu poslodavaca pristupilo je 18 tvrtki kojima je u promatranome razdoblju više od 100 studenata odradilo različite oblike stručnih praksi.

I. Program Moja praksa u INTERA TP

INTERA tehnološki park organizirala je program Moja praksa koji omogućava susret između poslodavaca i mladih, visokoobrazovanih ljudi olakšavajući pritom jednima pronađenog željenoga kadra, a drugima željenoga zaposlenja. Program u svojoj suštini za poduzeća predstavlja olakšanje prilikom procesa selekcije kandidata s obzirom na to da se kroz nekoliko tjedana rada s timovima mogu identificirati kvalitetni kadrovi za popunjavanje upražnjenih radnih mesta.

U programu Moja praksa sudjelovalo je više od 50 studenata, od čega je više od polovice ostalo i radići kod poslodavca kod kojeg je obavljalo stručnu praksu.

II. Studentska praksa UniCredit bank d. d. Mostar

UniCredit bank d. d. Mostar pokrenula je projekt za plaćene studentske prakse u razdoblju od srpnja do rujna.

U programu Studentska praksa UniCredit bank d. d. Mostar sudjelovalo je ukupno 20 studenata ili po 10 u jednoj akademskoj godini. Nakon prve godine UniCredi bank d. d. Mostar pristupila je projektu Kluba poslodavaca.

III. Studentska praksa Raiffeisen bank d. d. Sarajevo

Raiffeisen bank d. d. Sarajevo pokrenula je projekt za studentske prakse u razdoblju od travnja do rujna 2018. godine.

U programu Studentska praksa Raiffeisen bank d. d. Sarajevo sudjelovalo je u akademskoj 2017./2018. godini 20-ak studenata.

IV. JP Hrvatske telekomunikacije d. d. Mostar

Raiffeisen bank d. d. Sarajevo pokrenula je projekt za plaćene studentske prakse na poslovima info-centra i CII centra.

U programu Studentska praksa JP Hrvatske telekomunikacije d. d. Mostar sudjelovalo je u 35 studenata. Ovaj projekt je stalno aktivan za sve studente Ekonomskoga fakulteta.

V. Na Ekonomskome fakultetu pokrenut je projekt za zapošljavanje studenata pod nazivom Klub poslodavaca.

Klub poslodavaca projekt je Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru čija je temeljna svrha osigurati bolju i učinkovitiju vezu između poslodavaca i studenata koji su završili prvi ili drugi ciklus na Ekonomskome fakultetu.

Klub poslodavaca okuplja različita poduzeća iz regije koje karakterizira veliki poslovni uspjeh i društveno odgovoran odnos prema zajednici. Poduzeće postaje članom Kluba potpisom sporazuma s Ekonomskim fakultetom. Poslodavci, članovi kluba, imaju pravo raspolažati bazama podataka studenata koji su završili prvi ili drugi ciklus na Ekonomskom fakultetu i koji su se dobrovoljno prijavili u Klub. Članstvo u Klubu za sva poduzeća je potpuno besplatno i neobvezujuće, što se definira i okvirnim sporazumom o suradnji.

Gostujuća predavanja gospodarstvenika

U periodu ove dvije akademske godine na Ekonomskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru održano je više gostujućih predavanje predstavnika gospodarstva:

I. 15. 5. 2018. godine u amfiteatru Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru održano je gostujuće predavanje o temi: Atlantic grupa – jedra prema uspjehu, a održao ga je predsjednik Uprave Atlatic Grupe i jedan od najuspješnijih poduzetnika u regiji gosp. Emil Tedeschi.

Gostujuće predavanje gosp. Emila Tedeschija na Ekonomskome fakultetu

- II.** 20. 4. 2018. godine u amfiteatru Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru održano je gostujuće predavanje o temi: *Digitalna transformacija poslovanja*, a održao ga je izvršni direktor za digitalni odjel Addico grupacije gosp. Srđan Novaković.
- III.** 11. 4. 2018. godine održano je gostujuće predavanje gosp. Marije Beljo, dipl. oec., direktorica Udruge civilnih inicijativa *Glas Prozor-Rama*.
- IV.** 24. 1. 2018. godine održano je gostujuće predavanje gosp. Tatjane Dujmović, mag. oec, *brand menadžera* u tvrtki *Manedra Company d. o. o.*
- V.** 23. 5. 2018. godine u sklopu nastave iz kolegija Menadžment gostujuće predavanje studentima održao je Vedran Šimunović, izvršni direktor INTERA TP-a.
- VI.** 30. 5. 2018. godine gostujuće predavanje održala je gospođa Jelena Petrović, voditeljica bankarskih i makroekonomskih analiza u *UniCredit bank d. o. o.*
- VII.** Na Ekonomskome fakultetu SPARK digitalno-tehnološki akcelerator organizirao je dvije prezentacije projekata posvećenih regionalnim startupima i projektima koje su naručile vodeće europske tvrtke.
- VIII.** Mr. Goran Bošković, Category Manager u *Hitachi Zosen Inova*, održao je 25. listopada 2018. predavanje o temi *Upravljanje projektima*.
- IX.** *Molson Coors* i Ožujsko pivo i ove godine provode u suradnji s Ekonomskim fakultetom Sveučilišta u Mostaru projekt osmišljavanja promotivnih aktivnosti, na jednu od tema: *Žuja regionalni pristup, Žuja digitalne aplikacije i Žuja i mladi*.
- X.** *UniCredit bank d. d. Mostar* pristupila je Klubu poslodavaca Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru te je otvorila prijave za plaćene studentske prakse u razdoblju od srpnja do rujna 2018. godine.

Gostujuće predavanje predsjednika Uprave UniCredit bank d. d. Mostar gosp. Dalibora Ćubele

XI. 15. siječnja 2019. godine na Ekonomskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru održano je predavanje gosta iz prakse u okviru kolegija Internet marketing na četvrtoj godini prediplomskoga studija. Predavanje je održala gđa. Ivona Jurilj, voditeljica ureda digitalne agencije Degordian u Bosni i Hercegovini.

XII. 21. siječnja 2019. godine na Ekonomskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru održano je predavanje o temi *Kvantitativni pristupi u znanstvenom i stručnom radu: primjeri iz međunarodne ekonomije*. Gostujuće predavanje održao je dr. sc. Mile Bošnjak, docent na Katedri za međunarodnu ekonomiju Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

XIII. Predsjednik Uprave UniCredit bank d. d. Mostar gosp. Dalibor Ćubela održao je gostujuće predavanje pod naslovom *Stay humble work hard* na Ekonomskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru.

XIV. 16. svibnja 2019. godine na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru održano je predavanje mr. sc. Helene Habdija o temi *Promjena smjera: Što je za mene uspjeh?*

Mr. sc. Helena Habdija je edukator, organizator i dizajner radionica i programa, trener predavač i moderator konferencija. Od 2015. godine kontinuirano radi na različitim akcelerator i pred-akcelerator programima kao *community manager* i upravitelj portfelja, mentor i voditelj radionica. Tijekom dugogodišnjega iskustva imala je priliku upoznati i sudjelovati u radu i stvaranju startup ekosustava na sjeveru Engleske i regiji. Vjeruje da poduzetništvo stvara životne vještine, potiče odgovornost i kritičko razmišljanje te da je ono uz tehnologiju pokretač pozitivne promjene u društvu.

XV. 6. 6. 2019. godine gostujuće predavanje na Ekonomskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru održala je Helena Lončar, ravnateljica Federalnog zavoda za zapošljavanje o temi: *Projekti i aktivnosti Federalnog zavoda za zapošljavanje na tržištu rada u Federaciji BiH*.

U svome predavanju osvrnula se na sve one stvari koje studente očekuju na tržištu rada, a poseban naglasak je stavila na korake koje je potrebno formalno napraviti prilikom završetka studija, a odnose se na prijavu na Zavod za zapošljavanje. Tu je posebno istakla sva prava i sve mogućnosti koja donosi prijava na Zavod za zapošljavanja, a koja studenti često zaboravljaju.

XVI. Na Ekonomskome fakultetu SPARK digitalno-tehnološki akcelerator u akademskoj 2018./2019. godini organizirao je dvije prezentacije projekata posvećenih regionalnim startupima i projektima naručenim od vodećih europskih tvrtki.

Studentske stipendije i stručna usavršavanja

U akademskoj 2017./2018. i akademskoj 2018./2019. godini studentima Ekonomskoga fakultet bilo je izravno dostupno više stipendija od predstavnika gospodarstva:

- I. Program stipendiranja Steiermärkische Sparkasse Bank
- II. Program stipendiranja UniCredit bank i sveučilišne fondacije Foscolo
- III. Program stipendiranja poduzeća Nameks d.o.o. Široki Brijeg, za akademsku 2017./2018. godinu
- IV. Stručno usavršavane iz financija i bankarstva ProCredit Onboarding Process
- V. Program stipendiranja Steiermärkische Sparkasse Bank
- VI. Studenti Ekonomskoga fakulteta imali su priliku sudjelovati u projektu ECAPITAL CULTURE 2019 Adriatic Start-up School

Stručne konferencije koje su zajednički organizirali akademsko osoblje i studenti Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru

U akademskoj 2017./2018. i akademskoj 2018./2019. godini Ekonomski fakultet Sveučilišta u Mostaru sa studentima i partnerima sudjelovao je u organizaciji nekih stručnih konferencija za studente:

- I. CEO konferencija Mostar 2018.
- II. Youth Speak Forum u Mostaru 2018.
- III. Međunarodna startup konferencija i natjecanje BETAPITCH Mostar 2018.
- IV. Youth Speak Forum 2019.

I. CEO konferencija Mostar 2018.

Ekonomski fakultet Sveučilišta u Mostaru bio je domaćin CEO konferencije Mostar 2018. Konferencija je do sada uspješno organizirana na javnim ekonomskim fakultetima u cijeloj regiji: Beogradu, Zagrebu, Podgorici te u Bosni i Hercegovini u Sarajevu, Tuzli, Banja Luci i Zenici. Završna Konferencija održana je 15. 3. 2018. godine na Ekonomskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru.

Ideja Konferencije nastala je na Ekonomskome fakulteta Univerziteta u Sarajevu koji je ujedno bio suorganizator konferencije u Mostaru. CEO konferencija najveća je studentska regionalna konferencija, na njoj je do sada sudjelovalo 80 govornika i više od 5000 studenata sudionika na različitim Ekonomskim fakultetima u regiji i ovo je drugi put da je konferencija organizirana na Ekonomskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru.

Na konferenciji u Mostaru, čija je tema bila Povratničke priče, sudjelovalo je oko 350 studenata, bilo je osam govornika, a poseban doprinos i podršku dale su javne osobe i sportaši poput Marina Čilića i Ivana Dodiga.

CEO konferencija Mostar 2018.

II. Youth Speak Forum 2018.

U subotu, 5. svibnja 2018. godine Lokalni ured AIESEC-a u Mostaru u suradnji s Ekonomskim fakultetom Sveučilišta u Mostaru, organizirao je treći po redu Youth Speak Forum 2018. Okupljeni mladi su na Ekonomski fakultet došli po odgovor na pitanje koje je bilo i tema foruma Uspjeh u BiH: (ne)moguća misija?.

III. Međunarodna startup konferencija i natjecanje BETAPITCH Mostar 2018.

Od ukupno 90 prijava na ovo startup natjecanje, njih 14 je odabранo za polufinale BETAPITCH-a koje se održalo u srijedu, 7. 11. 2018. u SPARK-u. Deset ih je prošlo u finale koje je održano u amfiteatru Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru, kada su imali priliku za petominutni pitch pred žirijem (Sanjin Osmanbašić – SPARK, Miloš Lazović – Swiss EP, Jah Ying Chung – The Good Growth Co., Ismail Šehić – CEE FREIRAUM, Nikolina Babičić – Intellyo, Đenan Džumhur – DHL i Enida Cero – BH Telecom) i investitorima.

Startup #TWIN iz Istanbula je pobijedio i odlazi na Investors Day & BETAPITCH Global u Berlinu, a također su primljeni u SPARK startup program. Bizbook.ba je proglašen najboljim bh startupom te se dobili računalo vrijedan 1000 dolara koje je omogućila Američka ambasada u BiH.

Treću nagradu dobila su čak tri startupa – Bizbook.ba, Amplius electronics i The Badger, a riječ je o odlasku na IEEE kongres u Sarajevo i izravnom ulasku u CEE FREIRAUM akceleracijski proces.

Posjetitelji Konferencije bili su dio besplatnih predavanja, sastanaka s potencijalnim ulagačima i poslovnim partnerima, rasprava o najnovijim temama iz startup svijeta i ozbiljnih umrežavanja. Nakon što je Konferenciju službeno otvorila voditeljica SPARK startup programa Sara Lerote, posjetiteljima su se kratko obratili veleposlanica Ambasade Njemačke u BiH, Christiane Hohmann, predstavnica Ambasade SAD-a u BiH, Holly Zardus, te predstavnica tvrtke NSoft, Ana Sović.

Međunarodna startup konferencija i natjecanje BETAPITCH Mostar 2018.

III. Youth Speak Forum 2019.

Lokalni ured AIESEC-a u Mostaru, u suradnji s Ekonomskim fakultetom Sveučilišta u Mostaru, organizirao je treći po redu Youth Speak Forum 2019. Okupljeni mladi su na Ekonomski fakultet došli po odgovor na pitanje koje je bilo i tema foruma *Igra uspjeha: Istina ili izazov?*

Projekti koje su zajednički organizirali akademsko osoblje i studenti Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru

U akademskoj 2017./2018. i akademskoj 2018./2019. godini Ekonomski fakultet Sveučilišta u Mostaru zajedno sa studentima i partnerima organizirao je nekoliko obrazovno-istraživačkih projekata:

- I. PR Challenge!
- II. Ožujsko studentski natječaj 2017.
- III. Projekt za studente BiH
- IV. Case Study Competition
- V. Poduzetništvo studenata – od ideje do realizacije poduzetničkih projekata
- VI. Skupina japanskih i korejskih studenata predvođenih prof. Tarom Tsukimurom (Doshisha University Kyoto, Japan) je u sklopu studijskoga putovanja po Europi posjetila Ekonomski fakultet Sveučilišta u Mostaru.
- VII. Ožujsko studentski natječaj 2018.
- VIII. Projekt Poduzetništvo studenata – od ideje do realizacije poduzetničkih projekata

I. PR Challenge!

PR agencija Prime Communications organizirala je šesto po redu državno studentsko natjecanje u odnosima s javnošću – PR Challenge.

Na PR Challengeu mogle su sudjelovati ekipe sa svih fakulteta u BiH na kojima se izučavaju odnosi s javnošću i marketing. Ekipa Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta osvojila je nagradu za najinovativniji pristup.

II. Ožujsko studentski natječaj 2017.

Molson Coors i Ožujsko pivo proveli su u suradnji s Ekonomskim fakultetom Sveučilišta u Mostaru šesti po redu projekt osmišljavanja promotivnih aktivnosti, u koji su bili uključeni svi studenti Sveučilišta u Mostaru.

Najbolji projekti nagrađeni su vrijednim novčanim nagradama.

III. Projekt E4U – projekt za studente BiH

U okviru projekta koji Europska unija provodi već drugu godinu, studenti preddiplomskih studija su, uz pomoć svojih akademskih mentora i eksperata na projektu, radili na izradbi kampanja javnoga informiranja preko kojih će predstaviti percepciju mladih u vezi sa socio-ekonomskim reformama, a posebno u području obrazovanja, zapošljavanja i poduzetništva.

U okviru projekta E4U u amfiteatru Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru, veleposlanik Europske unije u BiH Lars-Gunnar Wigemark razgovarao je sa studentima Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru.

Projekt E4U – projekt za studente BiH

IV. Case Study Competition

Case Study Competition je vodeće regionalno studentsko natjecanje u izradbi rješenja stvarnih poslovnih slučajeva u Republici Hrvatskoj.

Tim Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru osvojio je drugo mjesto za svoje rješenje poslovnog slučaja koji je postavila Zagrebačka banka (UniCredit Leasing Croatia d. o. o) u sklopu završnoga kruga Case Study Competition, organiziranog preko e-studenta u Zagrebu.

V. Projekt Poduzetništvo studenata – od ideje do realizacije poduzetničkih projekata

Projekt se izvodi uz potporu Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta te se nastoji staviti naglasak na poticanje inovativnosti i kreativnosti studenata s ciljem razvoja poduzetničkih ideja i projekata koji bi u narednome razdoblju postali samoodrživi.

U natjecanju je sudjelovalo više od 40 timova studenata Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru, a od šesnaest poslovnih planova koji su ušli u završni izbor, odabранo je pet za finalne prezentacije od kojih su odabrana prva tri tima.

VI. Skupina japanskih i korejskih studenata predvođenih prof. Tarom Tsukimurom (Doshisha University Kyoto, Japan) u sklopu studijskoga putovanja po Europi posjetila je Ekonomski fakultet Sveučilišta u Mostaru.

Prilikom posjete organizirana je zajednička radionica studenata s ciljem obostranoga upoznavanja običaja i praksi te definiranja područja zajedničke suradnje u budućnosti. U susretu su istaknute mogućnosti realizacije različitih znanstveno-istraživačkih, stručnih i obrazovnih projekata u vezi

s gospodarstvom, financijama, računovodstvom, poduzetništvom i turizmom, kao i razmjenom studenata i nastavnoga osoblja. Inicijativu za taj sastanak dao je Hideyuki Sakamoto, veleposlanik Japana u BiH koji je ranije posjetio Ekonomski fakultet Sveučilišta u Mostaru sa željom da se utvrde i prodube odnosi Japana i Bosne i Hercegovine na svim razinama.

VII. Ožujsko studentski natječaj 2018.

Molson Coors i Ožujsko pivo u suradnji s Ekonomskim fakultetom Sveučilišta proveli su u Mostaru šesti po redu projekt osmišljavanja promotivnih aktivnosti, u koji su bili uključeni svi studenti Sveučilišta u Mostaru. Najbolji projekti nagrađeni su vrijednim novčanim nagradama.

Najbolja su rješenja nagrađena novčanim nagradama:

1. mjesto – studentica Nikolina Krivić nagradom od 1000KM;
2. mjesto – studentica Andrea Drežnjak nagradom od 500KM;
3. mjesto – student Robert Tokić nagradom od 300KM.

Na finalnome natjecanju sudjelovali su studentski timovi iz čitave Bosne i Hercegovine koji su radeći u grupama ili samostalno predložili najkreativnija i najinovativnija rješenja na zadane teme i time se uspješno kvalificirali za finale.

Predstavnica Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru bila je studentica 4. godine preddiplomskog studija, Smjera menadžment, Nikolina Krivić. Ona je prethodno pobijedila u Mostaru u sklopu projekta Ožujski studenski natječaj 2018., koji se provodio uz suradnju Molson Coorsa, Ožujskog piva i Ekonomskog fakulteta, Sveučilišta u Mostaru, te se na taj način i plasirala za sudjelovanje u Sarajevu.

VIII. Projekt Poduzetništvo studenata – od ideje do realizacije poduzetničkih projekata

Završni dio natjecanja za najbolji studentski poslovni plan i ideju u sklopu kolegija Poduzetništvo u akademskoj 2018./2019. godini održan je 15. 5. 2019. godine u amfiteatru Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru.

Projekt se izvodi uz potporu Federalnoga zavoda za zapošljavanje te se ovim projektom nastoji staviti naglasak na poticanje inovativnosti i kreativnosti studenata s ciljem razvoja poduzetničkih ideja i projekata koji bi u narednome razdoblju postali samoodrživi. U natjecanju je sudjelovalo više od 40 timova studenata Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, a od šesnaest poslovnih planova koji su ušli u završni izbor, odabранo je pet za finalne prezentacije od kojih su odabrana prva tri tima. Povjerenstvo, sastavljeno od nastavnoga osoblja Ekonomskoga fakulteta i predstavnika poslovnoga sektora, prilikom izbora najboljih poslovnih planova, osim najbolje ideje, ocjenjivalo je i načine na koje studenti nastoje istražiti tržište i realizirati ideje, kao i načine kako osigurati sredstva za iste.

Tri najbolja poslovna plana nagrađena su novčanim nagradama, koje osigurava Federalni zavoda za zapošljavanje, te prigodnim certifikatima:

1. mjesto – studentice Paula Martinović i Ivona Kožul s poslovnom idejom Agencija za dadilje i nagradom od 1000KM
2. mjesto – studentice Marija Buljan i Martina Prlić s poslovnom idejom Turistička agencija i nagradom od 600KM

3. mjesto – studentice Sara Perić i Iva Trogrić s poslovnom idejom *Organiziranje vjenčanja* i nagradom od 400KM.

Ostale studentske i nenastavne aktivnosti

I. Nogometna momčad Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru sudjelovala je na međunarodnome studentskom natjecanju UNIADA od 22. do 25. 10. 2017. godine.

II. Predstavnici INTERA TP-a i američki učenici Dayton Regional STEM School posjetili su Ekonomski fakultet Sveučilišta u Mostaru u sklopu međunarodnoga programa razmjene studenata i učenika.

III. U sklopu kolegija Projektni menadžment, studenti 4. godine preddiplomskog studija i 3. godine stručnog studija radili su društveno odgovorne projekte u sklopu praktične nastave, pod mentorstvom i koordinacijom profesora.

IV. Održana promocija 23. broja studentskog časopisa SEF

7. lipnja 2018. godine na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru upriličena je promocija novoga broja studentskoga lista SEF.

V. Studenti Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru sudjelovali su na trećemu hackathonu, pod nazivom *Zajedno postižemo više*. Organizator hackathona je INTERA TP, uz podršku Veleposlanstva Sjedinjenih Američkih Država, početkom prosinca 2017. godine.

VI. Studenti i nastavnici Ekonomskoga fakulteta sudjelovali su u različitim humanitarnim i drugim projektima koje su organizirale različite institucije iz okruženja (humanitarne akcije, darivanja krvi, prikupljanje pomoći).

VII. Od 21. do 24. listopada 2018. godine malonogometna momčad Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru sudjeluje na regionalnome susretu studenata UNIADA u Beogradu – Republika Srbija.

VIII. 11. lipnja 2019. godine predstavljen je 24. broj lista SEF studenata Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru. Uredništvo 24. časopisa sastojalo se od 12 članova, od kojih je samo jedan član imao prethodnoga iskustva u uredništvu. Grupa mladih ljudi, studenata od 1. do 5. godine, krenula je u dosta nepoznat projekt, koji je u konačnici uspješno realizirala. Na prijedloga glavnoga urednika Roberta Tokića, časopis je koncipiran na pozitivnome duhu i uspješnim pričama. Pozitivne retke su, uz Roberta, ispisali: zamjenica glavnoga urednika Janja Konjevod, zatim Katarina Marić, Karlo Šego, Andrea Drežnjak, Marija Karlović, Antonia Dumančić, Jelena Pehar, Mario Zelić, Ilirjana Spaqi, Ljubica Kolobarić i Ivo Čarapina.

FPMOZ

SVEUČILIŠTE
U MOSTARU

Učilište
Filozofski
Fakultet
Sveučilište
u Mostaru

FAKULTET PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKIH I ODGOJNIH ZNANOSTI

FAKULTET PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKIH I ODGOJNIH ZNANOSTI

Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti aktivnostima koje je imao u posljednje dvije godine nastojao je poboljšati znanstveno-nastavni rad i potvrditi društvenu ulogu koju ima u društvenoj zajednici.

Nastava na svim studijima (kako ovdje u Mostaru, tako i dislociranim studijima u Orašju i Kreševu) odvijala se prema nastavnom planu i odgovarajućim programima. Rad na znanstveno-nastavnome polju temelj je na kojemu gradimo ugled Fakulteta, kao i na postignućima i društvenim uspjehima naših studenata nakon završenih studija.

U nastavku ćemo izdvojiti neke od aktivnosti koje su obilježile prethodne dvije godine rada i djelovanja Fakulteta.

Svjesni svoje društvene odgovornosti i zadaće akademske sredine, na Fakultetu se organiziraju razne manifestacije. Stoga, od 2014. godine Fakultet organizira Likovnu koloniju Krešimir Ledić koja je u našoj zajednici prepoznata kao društvena vrijednost koja se uspijeva samofinancirati iz priloga i donacija, tako da je na Fakultetu ostao tek organizacijski entuzijazam i podrška koja je itekako bila vidljiva u svim sudionicima organizacijskoga odbora. Na Likovnoj koloniji održanoj 2018. godine okupilo se oko 40 umjetnika koji su stvarali likovna djela o temi Hercegovina u očima umjetnika, a ista je uvrštena i u program kulturne manifestacije Mostarsko proljeće 2018. – XX. Dani Matice hrvatske.

U 2019. godini održana je 6. po redu Likovna kolonija Krešimir Ledić, a tema navedene bila je Međugorje očima

umjetnika. Otvaranje je upriličeno izložbom radova autora Trpimira Grgića i Marija Šunjića, u sklopu 21. izdanja Međunarodne kulturne manifestacije Mostarsko proljeće – Dani Matice hrvatske. Opći je utisak da je Likovna kolonija Krešimir Ledić iz godine u godinu sve bolja, te s pravom nosi naslov umjetničke bajke koju je FPMOZ poklonio Mostaru i Hercegovini.

Jesen na FPMOZ-u manifestacija je koja se već tradicionalna održava na našemu Fakultetu. Program navedene manifestacije sadrži promociju studenata Fakulteta prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti, izložbu radova renomiranih akademskih slikara, kao i koncert Studija glazbene umjetnosti.

Već niz godina Fakultet otvara svoja vrata brojnim budućim studentima kroz Dane otvorenih vrata na FPMOZ-u. Dani otvorenih vrata sastoje se od praktičnih demonstracija, predavanja gostujućih profesora i radionica, a sve s ciljem upoznavanja učenika osnovnih i srednjih škola, kao i drugih zainteresiranih s konkretnim studijem, njegovim nastavnicima i asistentima.

Tijekom prethodnih dviju godine Fakultet je ugostio mnoge renomirane znanstvenike i stručnjake, te organizirao brojna gostujuća predavanja od kojih bi posebno istaknuli predavanja prof. dr. sc. Davora Pavune o temi: Izazovi umjetne inteligencije: Tko će preživjeti?

Kada je riječ o redovnome poslovanju Fakulteta u protekle dvije godine, na Fakultetu je održano ukupno šesnaest redovitih sjednica Znanstveno-nastavnog vijeća na kojima su razmotrena brojna pitanja te donesene odgovarajuće odluke, zaključci, suglasnosti i prijedlozi. U navedenome razdoblju organizirane su i četiri Svečane promocije studenata na kojima je promovirano 1426 studenata, od kojih 893 prvostupnika i 533 magistara struke. U akademskoj 2017./2018. godini na prvu godinu studija upisano je 506 studenata na preddiplomski studij, a 357 studenata na diplomske studije, a u akademskoj 2018./2019. godini 469 studenata na preddiplomski studij, a 386 studenata na diplomske studije.

S ciljem okupljanja djelatnika, suradnika i prijatelja, Fakultet već tradicionalno svake godine organizira Božićni domjenak, što se nije promijenilo ni prethodne dvije godine. Na domjenku su dodijeljene povelje, plakete, zahvalnice za suradnju i podršku Fakultetu prirodoslovno-matematičkih i

odgojnih znanosti raznim ustanovama i osobama, kao i Dekanova nagrada i priznanja za znanstveni i stručni rad.

Ovo je tek kratki pregled naših aktivnosti, no, ono što je svakako prva zadaća jest znanstveno-nastavni rad i na tome Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti na čelu s dekanom prof. dr. sc. Marijem Vasiljem planira ustrajno raditi.

Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti Sveučilišta u Mostaru, interdisciplinarnoga karaktera, s profesorima i asistentima vrši visoko-obrazovnu zadaću tako da je nastavni kadar implementiran u sve aktivnosti znanstveno-nastavnoga te umjetničkoga rada, što potvrđuje velik broj projekata, studentskih i nastavničkih razmjena (Erasmus), izbora u zvanje, objavljenih znanstvenih i stručnih radova / knjiga/udžbenika, održanih znanstveno-stručnih konferencijskih (organizator/sudionik), održanih manifestacija, umjetničkih koncerata te dobivenih nagrada. U skladu s pobrojanim aktivnostima u akademskoj 2017./2018 i akademskoj 2018./2019. godini može se zaključiti da je Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti na čelu s Upravom svjestan svoje društvene i kulturne uloge, te iz godine u godinu djeluje na realizaciji što kvalitetnije nastave te proširivanju studijskih usmjerjenja.

USTROJ FAKULTETA

Poslovi na Fakultetu sistematizirani su u četiri kategorije: poslovi upravljanja Fakultetom, pomoćni poslovi pri upravljanju, znanstveno-nastavni poslovi i administrativno-tehnički poslovi.

Upravu Fakulteta čine dekan i prodekan.

Pomoćni poslovi pri upravljanju Fakultetom organizirani su preko funkcija pročelnika studija, pomoćnika dekana i pomoćnika prodekana.

Nastavnu, znanstvenu i stručnu djelatnost izvode nastavnici i suradnici.

U okviru znanstveno-nastavne i istraživačke infrastrukture Fakulteta djeluje knjižnica s čitaonicom kao komunikacijskim središtem preko kojeg se posreduju znanstvene i stručne publikacije i informacije.

Administrativno-tehnički poslovi organizirani su preko sljedećih službi: Služba za pravne, kadrovske i opće poslove, Služba za finansijsko-knjigovodstvene poslove, Ured dekana, Služba za nastavu i studentska pitanja, Služba za informatičku potporu, Ured za projekte, Tehnička služba i Arhiv Fakulteta.

Unutar Službe za nastavu i studentska pitanja djeluju Studentska služba za poslijediplomske studije, Studentska služba za odgojne znanosti, Studentska služba za prirodne znanosti, Studentska služba kampus Rodoč, Služba za matične knjige i dodatke diploma i Služba za organizaciju rasporeda učionica i nastave.

Ukupan broj uposlenih djelatnika (nastavno i nenastavno osoblje) na Fakultetu prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti Sveučilišta u Mostaru je 127, od toga 80 nastavnoga osoblja i 47 nenastavnoga administrativnog osoblja.

U nastavnome procesu na Fakultetu sudjeluje 80 stalno uposlenih djelatnika u znanstveno-nastavnim zvanjima prema sljedećoj strukturi:

- četiri redovita profesora
- 12 izvanrednih profesora
- 24 docenta
- 36 viših asistenata
- četiri asistenta.

U nastavnome procesu u svojstvu vanjskih suradnika sudjelovalo je preko 200 nastavnika.

Na svakome studiju formirano je Vijeće studija na čelu s pročelnikom studija, kao stručno i savjetodavno tijelo koje raspravlja o pitanjima važnim u vezi nastave, znanosti, rada i organizacije studija, te dostavlja prijedloge upravi Fakulteta i Znanstveno-nastavnom vijeću koje donosi odluke i zaključke iz svoje nadležnosti.

Znanstveno-nastavno vijeće kao akademsko tijelo Fakulteta, kojeg čine nastavnici koji su u radno-me odnosu na Fakultetu, predstavnici asistenata i viših asistenata, predstavnici vanjskih suradnika i predstavnici studenata nadležno je i odgovorno za pitanja koja se odnose na poslovanje i organizaciju Fakulteta u cijelini.

Studenti FPMOZ-a aktivno sudjeluju u kulturnome i sportskome životu Sveučilišta i šire. Pokrenuli su osnivanje studentskoga lista Eureka koji djeluje od 2009. godine do danas, a od travnja 2016. godine pokreću emisiju pod nazivom Eureka. Udruga Info Tech djeluje od siječnja 2016. godine i uključena je u aktivnosti poput dizajniranja studentskoga časopisa, snimanja emisija, live prijenosa fakultetskih događanja...

Udruga EGEA Mostar uključuje studente sa Studija geografije, turizma i zaštite okoliša. Udrugu čine isključivo studenti te je ona dio velike europske porodice EGEA, koja je jedna od najvećih studentskih

organizacija u Europi. Na Fakultetu djeluje i *Klub mladih pedagoga*, koji je jako aktivan kada je riječ o humanitarnim akcijama, volontiranju i sl. Studenti kineziologije članovi su Sveučilišne malonogometne ekipa koja osvaja medalje na svim dosadašnjim natjecanjima. Značajno je naglasiti raznolikosti na Fakultetu, pa tako na primjer u okviru svojih studija Fakultet ima i Studij glazbene umjetnosti koji je vrlo aktivan kada je riječ o umjetničkim nastupima njihovih studenata i nastavnika. Samo su neki od njihovih nastupa: Muzička akademija Sarajevo, Muzička akademija Zagreb, Međunarodni zborски festival *Cro Patria*, Matica hrvatska Zagreb, St. Paul's church in Cambridge, Galerija ULUS u Beogradu... Studij glazbene umjetnosti najmanje četiri puta godišnje organizira samostalne koncerne studenata i nastavnika koje izvodi u regiji i šire. Studenti Studija glazbene umjetnosti uspješno surađuju sa Simfonijskim orkestrom Mostar, Dubrovačkim simfonijskim orkestrom, Hrvatskom glazbom Mostar, Akademskim zborom *Pro musica* iz Mostara, Hrvatskim narodnim kazalištem u Mostaru, Maticom hrvatskom u Mostaru...

NASTAVNA DJELATNOST

Na Fakultetu prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti organizira se i izvodi nastava sljedećih studijskih programa:

Preddiplomski studiji

1. Studij matematike
2. Studij informatike
3. Studij fizike
4. Studij kemije
5. Studij biologije
6. Studij predškolskoga odgoja
7. Studij razredne nastave
8. Studij pedagogije
9. Studij edukacijske rehabilitacije
10. Studij geografije
11. Studij geografije; smjer Turizam i zaštita okoliša
12. Studij kineziologije
13. Stručni studij kineziologije
14. Studij glazbene umjetnosti
15. Studij glazbene umjetnosti – Kreševo
16. Studij predškolskoga odgoja – Orašje
17. Studij razredne nastave – Orašje
18. Studij informatike – Orašje
19. Sveučilišni odjel Promet i logistika, smjer Cestovni promet

Diplomski studiji

1. Studij matematike
2. Studij informatike
3. Studij fizike
4. Studij kemije
5. Studij biologije
6. Studij znanost o okolišu
7. Studij predškolskoga odgoja
8. Studij razredne nastave
9. Studij pedagogije
10. Studij edukacijske rehabilitacije
11. Studij geografije
12. Studij geografije; smjer Turizam i zaštita okoliša
13. Studij kineziologije
14. Studij glazbene umjetnosti
15. Studij predškolskoga odgoja – Orašje
16. Studij razredne nastave – Orašje

U svibnju 2019. godine upriličeno je svečano potpisivanje Konzorcijskoga ugovora za međunarodni zajednički diplomski studij Web znanosti s Alma Mater Europae – European Center Maribor (AMEU ECM). Predavanja toga studijskog programa održavat će se na našemu Fakultetu, a zamišljen je kao parcijalni program usporedno s profesionalnim zaposlenjem jer će koristiti suvremene pristupe e-učenja, kao što su internetska predavanja i seminari, te će se komunikacija i suradnja odvijati preko računala.

Osim što je Fakultet pružio mogućnost upisa na navedene studije, radili smo na nizu aktivnosti koje podižu razinu kvalitete obrazovanja naših studenta.

1. Studij informatike dao je inicijativu za pokretanje diplomskega Studija geoinformatike u suradnji sa Studijem geografije.
2. Studij informatike održao je tečaj programiranja za studente Sveučilišta u Mostaru suradnji s Microsoftom BIH.
3. Studij informatike započeo je suradnju sa Spark poslovnim centrom u razvoju aplikacija za mobilne uređaje.
4. Studij informatike sudjelovao je u prvoj sveučilišnoj klauzuri: *Digitalna transformacija obrazovanja*.
5. Sudjelovanje u raznim aktivnostima u vezi s radom Sveučilišnoga centra za informacijske tehnologije (SUMIT).
6. Studij pedagogije posjetio je zajednicu Cenacolo u Međugorju, Kazneno-popravni zavod poluotvorenoga tipa u Mostaru, Dom za stara i iznemogla lica u Mostaru, Studentski centru u Mostaru, Studentski dom i pučku kuhinju Dompes u Mostaru u okviru terenske nastave iz kolegija Domska pedagogija.

7. Studij pedagogije posjetio je umjetničke galerije i gledao predstave u kazalištima u okviru kolegija Pedagogija slobodnog vremena i Pedagogija umjetnosti.
8. U suradnji sa Studijem kemije i DV-em Sveti Josip održane su integrirane radionice za djecu predškolske dobi u realizaciji studentica Studija kemije i Studija predškolskoga odgoja.
9. Održana je i Likovna radionica za djecu u sklopu VI. Likovne kolonije Krešimir Ledić u suradnji sa Studijem razredne nastave.
10. U lipnju 2018. godine Studij biologije posjetila su djeca predškolskoga uzrasta iz vrtića Sportić s kojim Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti ima potpisano suradnju. U sklopu posjeta pripremljeno je kratko upoznavanje sa Studijem, te prigodne radionice u laboratoriju kojima su prikazani različite vrste organizama kao što su cijanobakterije, euglene, žabe, leptiri, paličnjaci, mesojedne biljke.

Poslijediplomski doktorski studiji

Na Fakultetu prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti Sveučilišta u Mostaru izvode se:

- ⇒ poslijediplomski sveučilišni doktorski Studij odgojnih znanosti – pedagogije
- ⇒ poslijediplomski sveučilišni doktorski Studij geografske osnove planiranja u okolišu
- ⇒ poslijediplomski sveučilišni doktorski Studij ekologija, zaštita prirode i okoliša

U akademskoj 2017./2018. i akademskoj 2018./2019. godini akademski stupanj doktora znanosti steklo je sedam kandidata.

Dislocirani odjeli

Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti Sveučilišta u Mostaru ima i svoje dislocirane odjele u Orašju i Kreševu. U Orašju se izvode Studij razredne nastave, Studij predškolskoga odgoja i Studij informatike, a u Kreševu Studij glazbene umjetnosti sa smjerovima Glazbene kulture i Klasične harmonike. Studenti koji pohađaju dislociranu nastavu imaju ista prava i obveze kao i studenti matičnih studija u Mostaru.

Revizija nastavnih planova i programa

Fakultet kontinuirano provodi reviziju nastavnih planova i programi s ciljem njihova unapređenja i osuvremenjavanja. U akademskoj 2018./2019. godini izvršena je revizija studijskoga programa Studija matematike i informatike. Prijedlog za organiziranje i izvođenje studija za navedenu studijsku grupu općega profila rezultat je objektivnih društvenih (kulturnih i gospodarskih) potreba, a utvrđen je na osnovi analize postojećega stanja u našemu društvenom sustavu. Studij je dvopredmetan i sastoji se od dva glavna modula: modula Informatike i modula Matematike s naglaskom na primijenjenu matematiku. Oba modula su međusobno kompatibilna, jer su područja od interesa isprepletena, što u konačnici znači da velik broj predmeta potrebnih za pojedinačno svladavanje nekoga od modula može biti zajednički.

Preddiplomski Studij matematike i informatike prvenstveno za cilj ima pripremu studenata za rad u

privredi te za diplomski Studij matematike i informatike. Osim toga, s obzirom na znanja koja stječu tijekom preddiplomskoga studija, studenti su u mogućnosti nastaviti studij na nekome od tehničkih fakulteta, a osposobljeni su i za rad na zahtjevnim poslovima u privatnim tvrtkama koje se bave informatikom te kao stručni suradnici u različitim laboratorijima.

Velika je potreba u privredi za informatičkim kadrovima u IT sektoru na poslovima: *software developer, data scientist, big data engineer, database developer* ili nekomu od drugih sličnih tehnoloških zanimanja. Kompetencije koje se traže u privredi u IT sektoru su: održavati računalne mreže i sigurnost računalnih sustava, raditi s bazama podataka (*SQL, noSQL, Big Data*), koristiti proceduralne, funkcione i objektno orientirane programske jezike, baviti se grafičkim programiranjem (*OpenGL*), algoritmima i strukturama podataka, izrađivati mobilne, mrežne i ugrađene aplikacije, upravljati projektima, kao i implementirati algoritme upravljanja i umjetne inteligencije na dinamičkim (robotskim) sustavima.

ZNANSTVENA, STRUČNA I UMJETNIČKA DJELATNOST

Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti obavlja djelatnost iz znanstvenoga područja prirodnih, društvenih i humanističkih znanosti, te interdisciplinarnoga i umjetničkoga područja. S obzirom na interdisciplinarni karakter Fakulteta, zastupljeni su znanstveni radovi iz područja prirodnih, humanističkih, društvenih i odgojnih područja, te se provode tri vrste znanstvenih istraživanja i to: teorijska, eksperimentalna i mješovita, dok se, s obzirom na razinu, provode kako fundamentalna, tako i primjenjena istraživanja. Kriteriji za izbor najznačajnijih znanstvenih članaka su radovi objavljeni u međunarodnim znanstvenim časopisima koji su indeksirani u svjetskim referentnim bazama, te da su citirani u svjetskim citatnim bazama podataka. Izdavačka djelatnost Fakulteta rezultat je znanstvenoga i stručnoga rada nastavnika te kao takva obogaćuje bibliotečni fond, ali i pridonosi afirmaciji i razvitu Fakulteta. Izdavačka djelatnost obuhvaća izdavanje udžbenika, knjiga, zbornika radova sa znanstvenih skupova, periodičnih i drugih službenih publikacija. Izdavačka djelatnost temelji se na prijedlozima autora dostavljenih dekanu Fakulteta, a vrednovanje se temelji na mišljenju recenzentata i sveučilišnoga povjerenstva za izdavačku djelatnost, jer je izdavanje udžbenika jedan od značajnih uvjeta pri izboru u zvanje izvanrednoga i redovitoga profesora. Svaki od navedenih udžbenika predstavlja osnovu nastavnoga plana i programa koji se provodi na modulima iz navedenoga područja. Znanstvena djelatnost Fakulteta ostvarivana je organiziranjem znanstvenih skupova i izdavačkom djelatnosti. Također, studijskim putovanjima na domaća i strana sveučilišta i institute, te objavljinjem znanstvenih radova njegovih nastavnika i suradnika u domaćim i međunarodnim znanstvenim časopisima i monografijama, ostvaruje se znanstveno-istraživačka djelatnost. Nastavnici Fakulteta, osobito u području prirodnih znanosti, bili su voditelji značajnoga broja projekata financiranih iz domaćih izvora, što je rezultat uglavnom individualnih npora. Znatan je broj radova na kojima su istraživači i autori znanstvenici iz drugih država, proizišli iz osobne suradnje nastavnika, a tek mali broj kao rezultat međunarodnih projekata.

Znanstvena istraživanja pridonose poboljšanju kompetencija nastavnika u specifičnim područjima interesa, a publikacije rezultata (znanstveni i stručni članci) proizle iz istraživanja temelj su za napredovanje u viša znanstveno-nastavna ili umjetničko-nastavna zvanja, a svakako mogu poslužiti i kao dopunska literatura za izvođenje nastave.

Konferencije i predavanja

Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti Sveučilišta u Mostaru je od 2017. do 2019. godine organizirao znanstveno-stručne konferencije, i to:

- ⇒ Međunarodni znanstveno-stručni simpozij Kineziterapija u sportu, edukaciji i rehabilitaciji koji je održan u Mostaru
- ⇒ Znanstveno popularnu manifestaciju V. dani prirodnih znanosti u FBiH, u organizaciji Studija kemije o temi: Otpadne vode, u okviru konferencije Voda i život (prof. dr. sc. Zora Pilić) u Čapljini – inače manifestaciju godišnje organiziraju FPMOZ, PMF Sarajevo i PMF Tuzla pod pokroviteljstvom Federalnog ministarstva obrazovanja i znanosti.

Također, nastavnici drže stručna predavanja u zemlji i inozemstvu:

- ⇒ U sklopu Seminara folklora Hrvata u organizaciji UHAKUD u BiH (2019.) doc. dr. sc. Lidija Vladić-Mandarić održala je predavanje o temi Uvod u etnomuzikologiju u obrazovnome centru Emaus u Mostaru.
- ⇒ U sklopu Prvog festivala klapskih majstora Trogira (2019.) u organizaciji udruge Trogirske glazbenici, Muzeja grada Trogira i Gradskoga vijeća Trogira doc. dr. sc. Lidija Vladić-Mandarić održala je predavanje o temi Život i djelo Nikole Bubble (1950. – 2015.) u Muzeju grada Trogira – u Galeriji Cate Dujšin Ribar.

Suizdavaštvo

Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti Sveučilišta u Mostaru suizdavač je časopisa za prosvjetu i kulturu *Suvremena pitanja*, zajedno s Maticom hrvatskom u Mostaru, u kojemu nastavnici ili nastavnici u suradnji sa studentima, te suradnici iz regije i šire iznose promišljanja i istraživanja aktualnoga trenutka cjeline odgoja i obrazovanja.

U časopisu se objavljaju radovi prvenstveno iz područja odgojnih i obrazovnih znanosti, te radovi interdisciplinarnoga karaktera, odnosno ostalih područja koja su u vezi s postojećim znanostima, potom prikazi knjiga, osvrti na znanstvene i stručne skupove, stručne i umjetničke radionice i slični skupovi od interesa za znanstveno-stručnu javnost.

Autorske knjige

U protekle dvije akademske godine nastavnici FPMOZ-a objavili su knjige (udžbenici; znanstvene-monografije), i to:

- ⇒ MARTINOVIĆ BEVANDA, Anita, (2017), *Zbirka zadataka iz analitičke kemije, I. dio*. Sveučilište u Mostaru
- ⇒ ODAK, Ilijana; ŠKORIĆ, Irena (2017) *Organska fotokemija, principi i primjena*, Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologija Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb

- ČULJAK, Zoran 2019. godine, Tehnika i metodika osnovnih elemenata sportske gimnastike – tlo, karike, ruče, Sveučilište u Mostaru
 - VOLARIĆ, Tomislav; IVOŠEVIĆ, Ivana; TOMIČIĆ, Igor (2019) Think IT1 – Udžbenik informatike za prvi razred gimnazije, Alfa.
 - VLADIĆ-MANDARIĆ, Lidija (2019) Nikola Buble (1950. – 2015.): biografski opus i njegov (etno) muzikološki univerzum, Sveučilište u Mostaru.
 - PAVLOVIĆ, Slavica (2019) Škola, quo vadis? / School, quo vadis?, Sveučilište u Mostaru.
- Također, nastavnici objavljuju pojedina poglavlja u znanstvenim monografijama, i to:
- LUKENDA, A.; PAVLOVIĆ, S. (2018) Interkulturni sadržaji u obrazovanju predškolskih odgajatelja, nastavnika razredne nastave i pedagoga u Bosni i Hercegovini. U: Hrvatić, N. (ur.). *Interkulturalno obrazovanje i europske vrijednosti*. Zagreb: Odsjek za pedagogiju Filozofskoga fakulteta u Zagrebu. 113. – 122.
 - LUKENDA, A.; PAVLOVIĆ, S.; ILIČIĆ, G. (2018). System of education divided societies: the case of Bosnia and Herzegovina. In: Duraj-Nowakowa, K.; Charchuła, J.; Sowa-Behtane, E. (Eds.). *Animacjasynergicznoscidziałańedukacyjno-prospołecznychwobecwyzwańwspółczesności*. Kraków: Jesuit University Ignatianum in Kraków. 223. – 230.

MEĐUNARODNA SURADNJA

Ured prodekana za međunarodnu suradnju Fakulteta prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti Sveučilišta u Mostaru formiran je, odnosno tehnički opremljen za rad sa studentima, nastavnikom i nenastavnim osobljem koje sudjeluje u programima međunarodne mobilnosti. Također je na raspolaganju gostujućim profesorima i studentima koji sudjeluju u programu mobilnosti, kao i za postupke prijave i odabira mobilnosti domaćih nastavnika i studenata. Nastavnici FPMOZ-a imaju mogućnost usavršavati se na inozemnim sveučilištima u okviru Erasmus mobilnosti.

Na Fakultetu su ostvarene tri odlazne mobilnosti nastavnoga osoblja i to: jedna u svibnju 2018. godine studijski boravak unutar Erasmus+ nastavne mobilnosti na Sveučilištu u Osijeku, Hrvatska (u trajanju od sedam dana); te dvije u lipnju 2019. godine, studijski boravak unutar Erasmus+ training mobilnosti na University Claude Bernard Lyon 1, Francuska (u trajanju od sedam dana).

Ostvarena je i studentska mobilnost i to: u trajanju od deset mjeseci (od 1. 9. 2017. do 1. 7. 2018.) Erasmus+ program studentske mobilnosti – Technology Campus Ghent; dvije mobilnosti (od 25. 9. 2017. do 23. 2. 2018.) Erasmus+ programa studentske mobilnosti – Učiteljski fakultet u Zagrebu.

Također, ostvareno je nekoliko dolaznih nastavnih mobilnosti unutar Erasmus+ programa i to: u studenome 2017. godine s Geodezije Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatska; u travnju 2018. godine sa Sveučilišta u Granadi; dvije u svibnju 2018. godini s Instituto Politécnico de Viana do Castelo, Escola Superior de Tecnologia e Gestão, Portugal; u ožujku 2018. godine s Učiteljskoga fakulteta u Zagrebu, Hrvatska.

Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti ima za cilj utvrđivanje prioriteta i aktivnosti koji osiguravaju uspešnije uključivanje Fakulteta u europske i međunarodne projekte. Nastav-

nici FPMOZ-a aktivno sudjeluju u brojnim znanstveno-istraživačkim projektima, i to: Studij informatike sudjelovao je na projektu izgradnje inteligentnoga tutorskoga sustava za potrebe američke mornarice; Studij kineziologije izradio je projekt pod nazivom Razvoj kondicijskih kapaciteta košarkaša BiH; efekti specifičnih trenažnih protokola; Studij pedagogije sudjelovao je na međunarodnome i međufakultetskome znanstvenome projektu University Education Through Photographic Perspective (A Visual Ethnographic Perspective), kojeg je koordiniralo Sveučilište Jan Dlugosz iz Częstochowe (Poljska); također je navedeni Studij sudjelovao na međunarodnome znanstvenome projektu Obrazovanje na manjinskim jezicima, interkulturnalne kompetencije i europske vrijednosti, pod vodstvom Odsjeka za pedagogiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (Republika Hrvatska), Filozofskog fakulteta u Novom Sadu (Srbija) i Filozofskog fakulteta u Nikšiću (Crna Gora); te i na znanstvenome projektu Znanstvenog zavoda Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu i Sveučilišta u Mostaru Studentske virtualne mreže.

Svakako, značajno je sudjelovanje nastavnika FPMOZ-a u projektu Teacher – Introducing Competence – Based Preschool Teacher Education Curriculain Bosnia and Hercegovina, Co-founded by the Erasmus+ Programme of the European Union, koje su, između ostalog, uključivale i studijske posjete Učiteljskom fakultetu u Zagrebu, Matej Bell u Slovačkoj – Banska Bistrica, radne pakete na FPMOZ-u i Pedagoškom fakultetu u Bihaću; nadalje, značajan je projekt Biološki monitoring površinskih voda slivova Neretve i Cetine na području FBiH u 2018. godini; potom projekt Analiza fitotoksina u školjkašima Srednjeg Jadranu (Neumski zaljev); također je značajno spomenuti i istraživanje prirodnih produkata kao bioinhibitora korozije / FMON 2018.

Među studentskim projektima u suradnji s nastavnicima FPMOZ-a značajni su projekti na Studiju kemije, i to: Istraživanje kvalitete vode rijeka Neretve i Radobolje; projekt Koncentracija antidepresivnih tvari u biljnim farmaceutskom pripravcima od gospine trave i valerijane; potom na Studiju fizike, i to: Projekt CONNECT 2, Connecting scientists in the Western Balkans Region Symposium Science and Society, Goethe Universitat, Frankfurt am Main, Germany DAAD Deutscher Akademischer Austauschdienst, Neum-Tuzla.

INFRASTRUKTURNI RAZVITAK

Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti Sveučilišta u Mostaru nastoji kontinuirano ulagati u postojeću infrastrukturu, a sve s ciljem podizanja kvalitete nastavnog procesa kao i rada Fakulteta u cijelini.

Redovno se vrši revizija postojeće nastavne opreme i pomagala, te nabavka nove da bi se nastavni proces kao i poslovanje Fakulteta u cijelini odvijalo prema najvišim standardima.

U sklopu projekta Enable B&H na Fakultetu prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti opremljena je učionica za primjenu u STEM područjima. Učionica je opremljena s modernim multimedijskim stolovima koji uključuju sve priključke (struju, mrežu i USB), 20 ergonomskih stolica te pet računala koji se pokreću preko virtualizacijske platforme koja je osposobljena u svrhu korištenja učionice 108. Također, ta je učionica opremljena pametnom pločom SmartBoard SB 40, magnetnom pločom, modernim LED projektorom i Ultimaker 3D printerom, laserskim printerom u boji, Smart TV FHD. Od svih stavki bitno je i spomenuti Google Meet Hardware Kit koji je nabavljen u ovome projektu te omogućava konferencijska predavanja koja se mogu održavati daljinski. Ova programska i fizička računalna podrška omogućava održavanje daljinske nastave te također omogućava gostujućim profesorima internetsko održavanje dijela nastave.

Također je opremljena još jedna informatička učionica s 21 računalom HP T 430 Thin-client. Ova su računala spojena na virtualizacijsku platformu te pokreću puno jače računalo koristeći manje resursa. U sklopu ove nabavke naručena je i 1Gbps mrežna oprema koja omogućava brže i bolje pokretanje računala u informatičkoj učionici te nabavljeni UniFi PRO bežični uređaji za osposobljavanje eduroam međunarodne mreža na FPMOZ-u.

U proteklome razdoblju izvodili su se radovi na sanaciji krova svlačionica i sportske dvorane te adaptacija i rekonstrukcija svlačionica, kao i vodovodnih i elektroinstalacijskih mreža u kampusu Rodoč.

Stručni i razvojni projekti u proteklome dvogodišnjem razdoblju prvenstveno su bili usmjereni na jačanje istraživačke i druge infrastrukture Fakulteta te podizanje kvalitete obrazovanja. Dio realiziranih projekata odnosio se na organiziranje znanstvenih i stručnih konferencija, odnosno tiskanje zbornika radova s istih, a dio je bio usmjeren široj javnosti, bilo da je riječ o ispitivanju radioaktivno-kontaminiranih područja ili jačanju svijesti i animiranju javnosti o potrebi zaštite i očuvanja okoliša, te kulturnome uzdizanju. Svi projekti u svojoj domeni polučili su očekivane rezultate.

FAKULTET I OKRUŽENJE

Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti želi preuzeti pokretačku ulogu društvenih promjena u okruženju i šire utemeljenih na znanju. Znanstvenim istraživanjem i stvaranjem novih znanja, te njegovim prenošenjem na nove naraštaje uz kulturno stvaranje koje su temeljne zaćaće, želi se preuzeti pokretačka uloga društvenih promjena općenito koje su temeljene na znanju i prihvaćanjem civilizacijskih vrijednosti, koje su jednako važne kao i stjecanje određenih kvalifikacija potrebnih društvu i gospodarstvu, temeljenom na znanju. U skladu s postavljenom misijom, Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti nastoji razvijati studije i ojačavati instituciju da bi pridonijeli gospodarskomu i društvenom razvoju regije i šire.

Također, u skladu s postavljenom misijom, Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti potpisao je niz ugovora o suradnji i održano niz aktivnosti te tako potvrdio društvenu ulogu koju Fakultet ima u našoj društvenoj zajednici.

Sporazumi i ugovori o suradnji

Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti u 2017./2018. godini potpisao je brojne sporazume i ugovore o suradnji s raznim institucijama s ciljem uključivanja Fakulteta u širu društvenu zajednicu i okruženje, te podizanja kvalitete rada Fakulteta na najvišu razinu i omogućavanja studentima stjecanje prakse. U skladu s navedenim potpisani su sljedeći sporazumi i ugovori:

1. Sporazum o suradnji s Daruvarskim toplicama, Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju iz Daruvara
2. Sporazum o suradnji s JU Edukacijsko rehabilitacijskim centrom za djecu, mlađe i odrasle osobe, Ljubuški
3. Sporazum o suradnji s poliklinikom Plavo svjetlo, Split
4. Ugovor o suradnji u predmetu izvođenja stručne prakse s DI&DŽ d. o. o. Arena Sport Centar Mostar
5. Sporazum o suradnji s Ekološko-ronilačkim klubom Leut, Mostar
6. Sporazum o suradnji s hrvatskim košarkaškim klubom Brotnjo iz Čitluka
7. Sporazum o suradnji s Nogometnom školom HŠK Zrinjski Mostar
8. Ugovor o obavljanju stručne prakse za studente s IN2 d. o. o. Zagreb
9. Sporazum o suradnji s Akademijom za umjetnost i kulturu, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera Osjeku
10. Sporazum o suradnji sa Zavodom za školstvo Mostar
11. Sporazum o suradnji s Fakultetom kemijskog inženjerstva i tehnologije, Sveučilište u Zagrebu

Održani koncerti

1. Koncert studenata i nastavnika u sklopu Jesen na FPMOZ 2017.
2. Komorni pjevački ansambl Pro arte pod umjetničkim vodstvom prof. mr. art. Katje Krolo-Šarac nastupio je na 5. Festivalu zborske duhovne glazbe Jubilate Deo u Drnišu i time dao međunarodni karakter tome Festivalu u Crkvi Gospe od Ružarija.

3. Dva interna koncerta Studija glazbene umjetnosti u kampusu Rodoč – umjetničko vodstvo mr. art. Katja Krolo-Šarac, izv.prof.
4. Koncert Studija glazbene umjetnosti na Festivalu klasične muzike Orfej u Sarajevu
5. Koncert Studija glazbene umjetnosti u Kapelici školskih sestara franjevki u Mostaru
6. Koncert Studija glazbene umjetnosti u Mužičkom centru Pavarotti u Mostaru
7. Koncert Studija glazbene umjetnosti na I. međunarodnom pjevačkom festivalu Sing(in) Split u Splitu
8. (11.1.2019.) Koncert vokalne glazbe Studija glazbene umjetnosti u Kapelici franjevačke crkve sv. Petra i Pavla u Mostaru s početkom u 19 sati. Glazbene točke priredila Katja Krolo-Šarac.
9. (21.5.2019. u 19 sati) Koncert vokalne glazbe Studija glazbene umjetnosti Fakulteta prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti Sveučilišta u Mostaru održao u Galeriji Aluminij u Mostaru. Nastupili su tenori Marijo Puljić i Pere Tokić, bariton Karlo Miličević, Mješoviti zbor Studija glazbene umjetnosti uz klavirsku pratnju doc. Marijane Pavlović, a pod umjetničkim vodstvom prof. mr. art. Katje Krolo-Šarac. Na programu su bila djela sljedećih skladatelja: Igrecica, Ruttera, Vivaldia, Tina, Verdija, Lhotke, Mozarta, Velasqueza i Gotovca.
10. (28.5.2019. u 20 sati) Koncert *In memoriam* – Milan Mijo Đerek održao se u HNK Mostar u organizaciji studenata Studija glazbene umjetnosti Fakulteta prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti Sveučilišta u Mostaru u spomen na pokojnoga studenta Milana Miju Đereka.

Održani koncerti u suradnji sa Simfonijskim orkestrom

1. Koncert studenata i profesora Studija glazbene umjetnosti i Simfonijskog orkestra Mostar. R. Giazotto/T. Albinoni: Adagio u g-molu za orgulje i gudače i Julije Bajamonti: Requiem za soliste, mješoviti zbor i orkestar. Kapelica Franjevačke crkve u Mostaru. Dirigent: Igor Tatarević
2. Koncert *Mladi talenti* Simfonijskog orkestra Mostar – nastupao student Smjera klavira Marko Palameta. Dirigent: Igor Tatarević
3. Koncert Mozart u vrtu Simfonijskog orkestra Mostar – nastupaju solo pjevači Studija: Nikolina Zovko i Marin Vitas. Inicijator projekta i dirigent: Igor Tatarević

Natjecanja (sudjelovanja i organizacija)

1. Održano je studentsko natjecanje u programiranju u kojemu su sudjelovali timovi i s drugih fakulteta Sveučilišta. Prvu nagradu osvojio je tim FPMOZ-a.
2. 6. Mostar Challenge koji se održao 5. svibnja 2018. godine na relaciji Mostar – Goranci
3. Povodom Međunarodnog dana tjelesne aktivnosti Studij kinezologije je 10. svibnja 2018. godine na platou ispred Mepas Malla organizirao grupne oblike vježbanja
4. Međunarodni festival zborske glazbe Cro Patria u Splitu – Ženski komorni pjevački ansambl Pro arte
5. 18. međunarodni festival horova/zborova Zlatna vila u Prijedoru
6. III. međunarodno natjecanje zborova u folklornoj glazbi u Hrvatskom narodnom kazalištu u Šibeniku
7. III. međunarodni zborski šampionat Lege artis u Tuzli.

Nagrade i priznanja

1. Student Hrvoje Ljubić dobitnik Rektorove nagrade za najbolji studentski znanstveni rad
2. Novčana nagrada Cvjetko Rihtman – Svjetski dan muzike, Ana Marija Miličević, studentica diplomskoga Studija glazbene umjetnosti, smjer Klavir u klasi mr. art. Jadranke Garin Borović, doc., 2017.
3. Nagradu za najbolju izvedbu nove skladbe. Međunarodni festival zborske glazbe Cro Patria u Splitu – Ženski komorni pjevački ansambl Pro arte – pod vodstvom prof. mr. art. Katje Krolo-Šarac
4. Novčana nagrada Cvjetko Rihtman – Svjetski dan muzike. Lucija hrstić, studentica diplomskoga Studija glazbene umjetnosti, smjer Glazbena kultura i glazbena teorija, 2018.
5. SPECIJALNA I DRUGA NAGRADA – 18. međunarodni festival horova/zborova Zlatna vila u Prijedoru – pod vodstvom prof. mr. art. Katje Krolo-Šarac
6. DRUGA NAGRADA – III. međunarodno natjecanje zborova u folklornoj glazbi u Hrvatskom narodnom kazalištu u Šibeniku – pod vodstvom prof. mr. art. Katje Krolo-Šarac
7. DRUGA NAGRADA – III. međunarodni zborski šampionat Lege artis u Tuzli u Tuzli – pod vodstvom prof. mr. art. Katje Krolo-Šarac
8. Zahvalnica Lidiji Vladić-Mandarić za doprinos realizaciji državne smotre folklora Hrvata u BiH – Mostar. Organizator UHAKUD u BiH

FAKULTET STROJARSTVA, RAČUNARSTVA I ELEKTROTEHNIKE

FAKULTET STROJARSTVA, RAČUNARSTVA I ELEKTROTEHNIKE

U protekle dvije akademske godine na Fakultetu strojarstva, računarstva i elektrotehnike postignuti su značajni etapni rezultati kada je riječ o izobrazbi, kao i o znanstveno-istraživačkoj i stručnoj radu te na polju međunarodne suradnje. Naši su studenti, također, bili aktivni u više različitih studentskih projekata i međunarodnih natjecanja među kojima posebno izdvajamo *Formula student*.

Na području izobrazbe u ovome razdoblju izrađen je elaborat diplomskoga Studija elektrotehnike i pokrenut diplomski Studij elektrotehnike. Pokrenut je također i diplomski Studiji medicinske informatike. Na kraju akademske 2018./2019. godine dobit ćemo prvu generaciju prvostupnika Studija elektrotehnike na Sveučilištu u Mostaru. U ovome razdoblju pokrenut je doktorski Studij računarstva i upisana je njegova prva generacija.

Na području znanstveno-istraživačke djelatnosti djelatnici Fakulteta objavili su preko 50 znanstvenih radova u okviru međunarodnih konferencija, kao i u znanstvenim časopisima. Objavljene su tri knjige iz različitih područja. U protekle su dvije godine djelatnici Fakulteta aktivno sudjelovali u tri međunarodna znanstveno-istraživačka projekta i realizirali šest znanstveno-istraživačkih projekata koje je financiralo Federalno ministarstava obrazovanja i znanosti. Preko tih projekata ostvarila se suradnja s drugim sveučilištima na znanstveno-istraživačkome području, ali i pružila mogućnost mladim kolegama za brže napredovanje.

Na polju stručne djelatnosti u protekle dvije godine realizirana su četiri projekta koja su financirali

EU i UNIDO u ukupnoj vrijednosti od preko 2 milijuna KM i tri projekta koja su financirala federalna ministarstava u vrijednosti od preko 30 tisuća KM. Realizacijom tih projekata stvorili su se i bolji uvjeti za naše studente i kvalitetnije obavljanje praktičnoga dijela rada. Fakultet je u proteklome razdoblju poboljšao suradnju s privredom formiranjem Klastera metala i plastike, čiji je aktivan član. Zahvaljujući tim projektima izgrađena je infrastruktura koja će omogućiti daljnji razvoj i nabavku potrebne opreme.

Naši nastavnici i suradnici u proteklome su periodu aktivno sudjelovali u međunarodnoj razmjeni preko CEEPUS i Erasmus programa, odnosno 19 nastavnika boravilo je u inozemstvu i imali smo šest gostujućih nastavnika.

Realizacijom znanstveno-istraživačkih i stručnih projekata ostvarena je značajna međunarodna suradnja koja će omogućiti širenje suradnje i na druga područja. U proteklome razdoblju ostvarena je suradnja s THM Friedberg, TU Darmstadt i TU Bochum. Fakultet je postao dio međunarodne mreže tvornica za učenje IALF-a koja nam omogućuje suradnju s renomiranim svjetskim sveučilištima i znanstveno-istraživačkim institucijama.

U proteklome razdoblju ostvaren je značajan rezultat u vezi izgradnje infrastrukture. Renoviran je prostor radionice i nabavljen dio opreme. Također je izvršena virtualizacija računalne infrastrukture i opremljen dio laboratorija za elektrotehniku.

Ljudski su resursi jako važan element funkciranja Fakulteta i treba naglasiti da smo u proteklome razdoblju dobili tri doktora znanosti iz područja strojarstva i zaposlili jednoga asistenta.

Ovom prigodom želio bih zahvaliti svim našim partnerima, ali i djelatnicima Fakulteta na njihovu angažmanu u proteklome razdoblju.

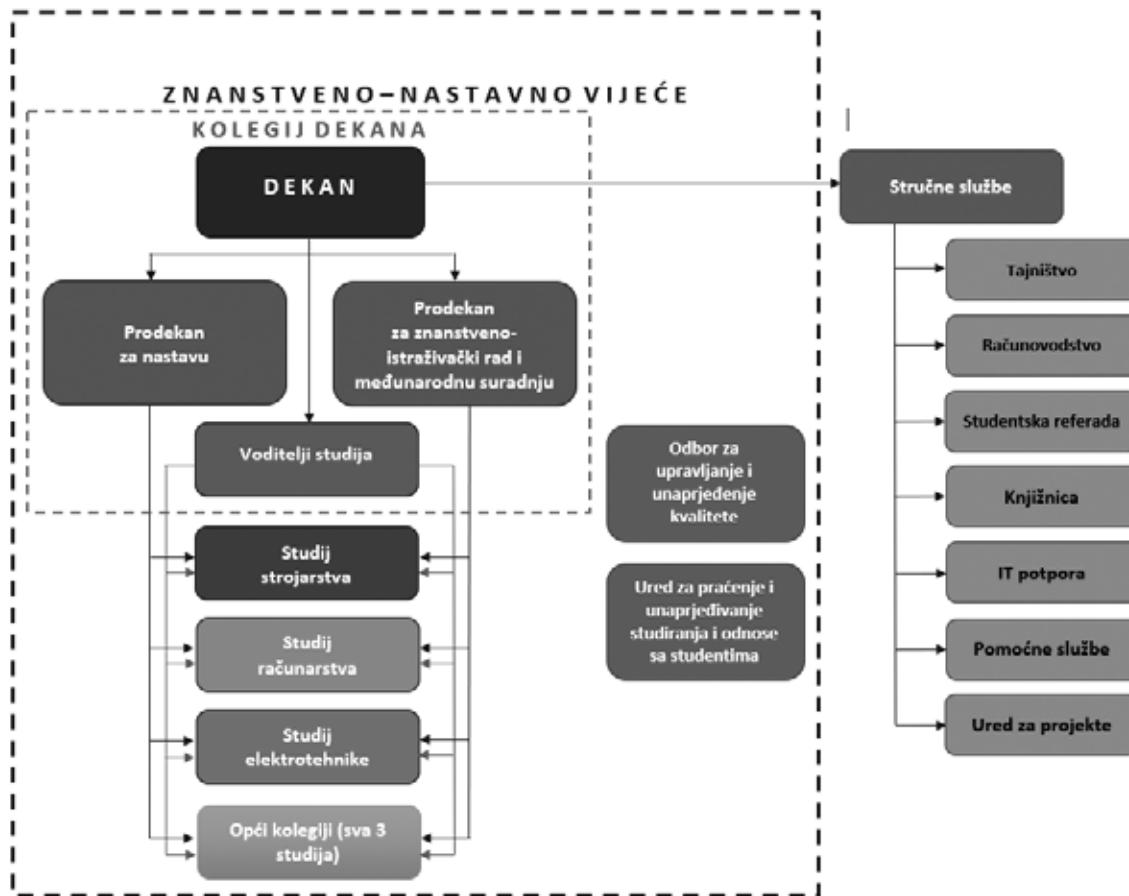
USTROJ

Fakultet strojarstva, računarstva i elektrotehnike organiziran je prema vrsti djelatnosti koju obavlja preko Znanstveno-nastavnoga vijeća, Kolegija dekana, Odbora za upravljanje i unaprjeđenje kvalitete, Ureda za praćenje i unapređivanje studiranja i odnose sa studentima te stručnih službi.

Znanstveno-nastavno vijeće akademsko je tijelo, nadležno i odgovorno za pitanja iz svoje ovlasti. Vijeće čine nastavnici koji su u radnome odnosu s punim radnim vremenom na Sveučilištu i ostali nastavnici koji sudjeluju u znanstveno-nastavnom procesu ustrojbene jedinice, kao i studenti koje je izabralo studentsko predstavničko tijelo. Vijeće može pravovaljano donositi odluke ako je na sjednici nazočna natpolovična većina članova Vijeća, a odluke se donose natpolovičnom većinom nazočnih članova. Sjednice Vijeća saziva i njegovim radom rukovodi dekan, a u njegovojoj odsutnosti mijenja ga jedan od prodekanoga kojeg on ovlasti.

Kolegij dekana tijelo je koje se sastoji od dekana, prodekanoga za nastavu i voditelja pojedinih studija i grupe općih kolegija.

Dekan je čelnik i voditelj Fakulteta strojarstva, računarstva i elektrotehnike. Dekan rukovodi radom te predstavlja i zastupa Fakultet.

Ustroj FSRE-a

NASTAVNA DJELATNOST

Studij strojarstva, Studij računarstva i Studij elektrotehnike na našemu Fakultetu koncepcijски су усклађени с одредбама Zakona о високом образovanju HNŽ-a, којим је одређено прilagođavanje студија Bolonjskome procesу и вредновање рада студената preko ECTS бодова.

На Факултету strojarstva, računarstva i elektrotehnike nastavni planovi i програми студија који се изводе иновирани су и усклађени с Bolonjskim procesom uz redovito praćenje svih promjena u tome području.

Studijski su programi organizirani u tri razine:

- ⇒ prediplomski studij
- ⇒ diplomski studij
- ⇒ poslijediplomski doktorski studij.

Na sveučilišnome Studiju strojarstva, Studiju računarstva i Studiju elektrotehnike studenti mogu studirati u statusu:

- ⇒ redovitih studenata koji studiraju uz potporu resornoga Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa
- ⇒ redovitih studenata koji sami plaćaju troškove svog studija
- ⇒ redovitih studenata – stranih državljana koji sami plaćaju troškove svoga studija.

Svi studenti koji steknu diplomu nekoga od obrazovnih ciklusa aktivno djeluju u najnaprednijim i najrasprostranjenijim granama današnjega tehnološki ovisnoga svijeta. Sve veće materijalne i druge potrebe čovječanstva sve se teže ispunjavaju, uz osobito naglašenu svijest o potrebi racionalnoga korištenja prirodnih zaliha i zaštiti okoliša. Zato se djelatnost inženjera usložnjava i zahtijeva sve kvalitetnije obrazovanje.

Studij strojarstva

Strojarstvo je orijentirano stvaranju novih vrijednosti i po tome je jedno od rijetkih područja koje omogućuje funkcioniranje i razvitak svake zajednice. Danas je napredak u tehnici isključivo rezultat znanstveno-istraživačkoga rada i razvoja, a ne vještoga domišljanja novih rješenja.

Iako nazivljem jednoznačno određeno, strojarstvo je izuzetno interdisciplinarno jer sadrži čitav niz disciplina koje pripadaju posve drugim područjima, kao npr. umjetna inteligencija, računalno vođenje procesa, ekonomika i organizacija proizvodnje, projektni menadžment, robotika, automatika, ekologija itd. Suvremenom se inženjeru pridružuje sve širi opseg zadataka slijedom društveno-ekonomskoga napretka društva.

Studij računarstva

Računarstvo i računarska znanost obuhvaćaju teoriju, metode analize i sinteze, projektiranje i konstrukciju, primjenu i djelovanje računalnih sustava. Objekt proučavanja u računarstvu jest cjelokupnost sklopovske i programske opreme, te postupaka i načina primjene računala.

Preddiplomskim i diplomskim programom Studija računarstva studenti se osposobljavaju za primjenu usvojenih znanja u rješavanju specifičnih problema projektiranjem sklopovskih i programskih proizvoda. To uključuje sposobnost jasnoga definiranja problema, određivanja izvedivosti njegova rješenja, te proučavanja, specificiranja, oblikovanja, ostvarivanja, ispitivanja, preoblikovanja i dokumentiranja rješenja. Studenti Studija računarstva dobivaju inženjersko obrazovanje, posebice oslonjeno na elektroniku kao osnovnu tehnologiju računarstva.

Studij elektrotehnike

Studijski program elektrotehnike koncipiran je s ciljem da studentima omogući stjecanje temeljnih teorijskih i praktičnih stručnih znanja te da ih sposobi za trajno usvajanje novih znanja i tehnologija. Osim toga, studiranjem se razvijaju sposobnosti kreativnoga razmišljanja, samostalnoga i timskoga rada te sposobnosti donošenja poslovnih odluka na svim razinama odlučivanja. U nastavnom procesu aktivno se prate svjetski tokovi u visokome obrazovanju, potrebe gospodarstva, te, u skladu s tim, kreiraju se i odgovarajući nastavni programi.

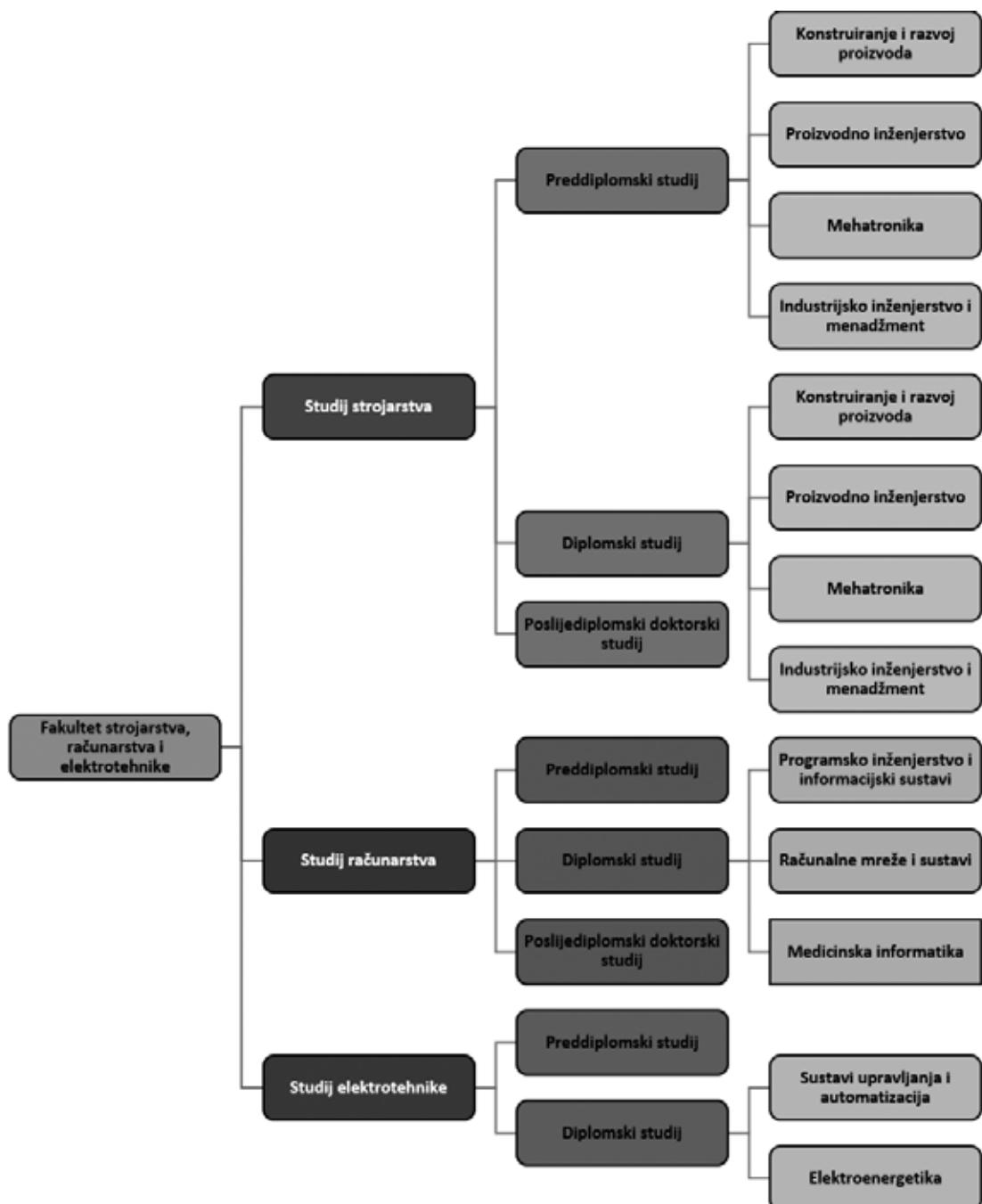
Studijski program elektrotehnike u uskoj je vezi sa suvremenim znanstvenim spoznajama u znanstvenome području tehničkih znanosti, polju elektrotehnike te prirodnih znanosti. Sva potrebna znanja i vještine utemeljena su na suvremenim znanstvenim spoznajama unutar toga područja.

Novi studiji

Od akademske 2019./2020. godine Fakultet strojarstva, računarstva i elektrotehnike pokrenuo je diplomski Studij medicinske informatike i diplomski Studij elektrotehnike.

Diplomski Studij medicinske informatike, u trajanju od četiri semestra tijekom kojih studenti mogu ostvariti 120 ECTS bodova, pripada interdisciplinarnome znanstvenome području jer uključuje tehničke i medicinske znanosti. Medicine i informatika danas se značajno prožimaju, pri čemu ih povezuje i koncept zajedničkoga intenzivnoga razvoja. Područje medicinske informatike trenutačno je veoma aktuelno, a karakterizira ga nestašica adekvatno obrazovanih stručnjaka. Kompleksnost problema zahtijeva angažman znanja temeljenih na osnovnim tehničkim i medicinskim znanostima koje se u svojoj tehničkoj primjeni razvijaju u niz užih područja, izučavanih na pojedinim fakultetima. Cilj diplomskoga Studija medicinske informatike je razvijanje sposobnosti primjene i korištenja računarskih znanosti i informacijskih tehnologija s posebnim naglaskom na primjenu u području medicine (obrada medicinske slike, obrada biosignalata, informacijski sustavi u zdravstvu, e-medicina...).

Diplomski Studij elektrotehnike traje četiri semestra, tijekom kojega studenti mogu ostvariti 120 ECTS bodova. Pri upisu Studija student se odlučuje za jedan od smjerova: Sustavi upravljanja i automatizacija ili Elektroenergetika. Automatika je grana znanosti koja podrazumijeva analizu, sintezu i izvedbu sustava upravljanja te obuhvaća zadaće modeliranja i upravljanja širokoga područja tehničkih i netehničkih sustava. Automatizacija predstavlja proces prijenosa rada čovjeka na strojeve preko tehničkoga napretka i novih tehnologija, smanjujući potrebu za ljudskim radom u obavljanju složenih, teških i ponavljajućih operacija. Energetika se općenito može definirati kao znanost koja se bavi izučavanjem energijskih transformacija, dok se elektroenergetika bavi mogućnostima i načinima proizvodnje, raspodjele i potrošnje električne energije. Elektroenergetika je usmjerena optimizaciji proizvodnje električne energije preko racionalizacije i optimiranja sveukupnoga elektroenergetskoga sustava od proizvođača, preko distribucije i transformacije, pa sve do konačnoga kupca i potrošača, implementirajući najmodernije pristupe i tehnologije koje omogućavaju visoku energetsku učinkovitost.

ZNANSTVENA DJELATNOST

Djelatnici Fakulteta u prethodnome razdoblju u polju znanstvene djelatnosti bili su aktivni u formi objavljivanja radova na međunarodnim konferencijama i časopisima; objavljinjem knjiga, zbirki i udžbenika te sudjelovanjem u različitim znanstveno-istraživačkim projektima. Kada je riječ o organiziranju znanstvenih skupova, Fakultet u ovome trenutku radi na pripremama za organiziranje međunarodne znanstvene konferencije UPS 2020. Fakultet također radi na izdavanju Zbornika radova u kojemu će biti predstavljeni radovi naših nastavnika i studenata.

Radovi i knjige u posljednje dvije godine

Djelatnici su Fakulteta u prethodnome razdoblju objavili 44 rada iz područja strojarstva, šest iz računarstva, dva iz elektrotehnike i četiri iz ostalih područja. Izdane knjige:

- ⇒ Bogdan, Š., Teorija Elastičnosti (2019), Sveučilište u Mostaru
- ⇒ Šaravanja, D.; Grbešić, M.: MEHANIKA I (2019), Sveučilište u Mostaru
- ⇒ Topić A., Primorac T., Knezović N., Materijali 1 (2019), Sveučilište u Mostaru

Znanstveni i znanstveno-istraživački projekti u posljednje dvije godine:

Naziv projekta	Izvor financiranja
Koncept metodologije definiranja parametarskoga opisa digitaliziranih površina prototipova“	Federalno ministarstvo obrazovanja i znanosti (FMON)
Razvoj natkoljenične proteze s odvojenim pogonom za zglobove koljena i gležnja	Federalno ministarstvo obrazovanja i znanosti (FMON)
3Smart-Smart Building, Smart Grid, Smart City	Danube Transnational Programme
Eksperimentalno istraživanje profilnog oblikovanja lima u cilju modeliranja i optimizacije tehnološkog procesa i modernizacije proizvodnog sustava	Federalno ministarstvo obrazovanja i znanosti (FMON)
Istraživanje natkoljenične proteze s aktivno pogonjenim zglobovima koljena i gležnja i protetskog stopala s pasivnim zglobnim savijanjem u prednjem dijelu	Federalno ministarstvo obrazovanja i znanosti (FMON)
Primjena teorije grafova	Federalno ministarstvo obrazovanja i znanosti (FMON)
Unaprjeđenje proizvodnje primjenom reinženjeringu u cilju jačanja konkurentske sposobnosti poduzeća	Bilateralna znanstveno-tehnološka suradnja Slovenija – BiH
Inovativno pametno poduzeće (INSENT)	Hrvatska zaklada za znanost - HRZZ
Eksperimentalno ispitivanje natkoljenične modificirane proteze	Federalno ministarstvo obrazovanja i znanosti (FMON)

U protekle dvije godine djelatnici Fakulteta aktivno su sudjelovali u tri međunarodna znanstveno-istraživačka projekta i realizirali šest znanstveno-istraživačkih projekata koje je finansiralo Federalno ministarstvo obrazovanja i znanosti. Preko tih projekata ostvarila se suradnja s drugim Sveučilištima na znanstveno-istraživačkom području, ali i pružila mogućnost nastavnome i drugome osoblju za napredovanje.

STRUČNA DJELATNOST

Fakultet je u prethodnom razdoblju poboljšao stručnu djelatnost i raznim projektima ostvario mogućnost za proširenje opsega iste. Nastavnici Fakulteta imali su različite oblike suradnje s poduzećima iz okoline. Najveća količina realiziranih poslova je bila u obliku pružanja usluga izobrazbe iz raznih područja (*lean menadžment, zavarivanje, vibracijska dijagnostika, zavarivanje, nove tehnologije u održavanju*), a ostatak je većinom bio u vezi s ispitivanjem zavarenih spojeva u konstrukcijama.

Edukacija u Tvornici za učenje

U suradnji s devet lokalnih poduzeća Fakultet je osnovao Klaster metala i plastike, koji povezuje tvrtke, istraživačke institucije i obrazovne institucije u području obrade metala, plastike i proizvodne tehnologije. Taj je korak preduvjet za nastavak dobre suradnje ostvarene preko prethodnih projekata.

Vibracijska dijagnostika i ispitivanje zavarenih spojeva ultrazvukom

Fakultet je tijekom prethodne dvije godine obavio desetine edukacija iz područja lean menadžmenta u lokalnim poduzećima (Feal d. o. o., Miviko d. o. o., TT Kabeli d. o. o., Weltplast d. o. o., TEM Mandeks d. o. o., Elektroprivreda HZHB d. d.). U sklopu Laboratorija za zavarivanje i NDT kontrolu obavljeno je

devet atestacija za zavarivače i šest poslova nerazornih ispitivanja zavarenih spojeva u lokalnim poduzećima (Aluminij d. d., Elektroprivreda HZHB d. d., Zec d. o. o., Emkon d. o. o., itd.). Također je obavljena izobrazba iz područja vibracijske dijagnostike, primjene dronova u održavanju u poduzeću Elektroprivreda HZHB. Realizirana je i izobrazba iz korištenja uredskih alata i administracije windows servera.

Na polju stručne djelatnosti u protekle dvije godine realizirana su četiri projekta koja su financirali EU i UNIDO u ukupnoj vrijednosti od preko 2 milijuna KM i tri projekta koja su financirala federalna ministarstava u vrijednosti od preko 30 tisuća KM. Realizacijom ovih projekata stvorili su se i bolji uvjeti za naše studente i kvalitetnije obavljanje praktičnoga dijela rada.

3D koordinatni mjerni stroj nabavljen u sklopu projekta UNIDO

MEĐUNARODNA SURADNJA

Kada je riječ o međunarodnoj suradnji, naši su nastavnici i suradnici u proteklome razdoblju aktivno sudjelovali u međunarodnoj razmjeni preko CEEPUSA, Erasmusa i drugih programa. Preko tih programa u proteklome je razdoblju u inozemstvu boravilo 19 nastavnika, dok je u isto vrijeme FSRE posjetilo šest gostujućih nastavnika.

Boravak akademskoga osoblja na Sveučilištu u Granadi

Realizacijom znanstveno-istraživačkih i stručnih projekata ostvarena je značajna međunarodna suradnja koja će omogućiti širenje suradnje i na druga područja. U proteklome periodu ostvarena je suradnja i potpisani su sporazumi o suradnji s THM Friedberg i TH OWL – Lemgo. Projektima bilateralne suradnje sa sveučilištima iz Italije i Slovenije realizirani su znanstveno-istraživački projekti i ostvarena razmjena nastavnika i asistenata.

Izravna suradnja preko projekata ostvarena je s TU Darmstadt, TU Bochum, ESB Business School Reutlingen i osigurani uvjeti za nastavak suradnje. Fakultetu je odobren Erasmus+ programa mobilnosti s THM Friedberg u Njemačkoj.

Fakultet je postao dio međunarodnoga udruženja tvornica za učenje IALF-a koja čini mrežu reno-miranih svjetskih sveučilišta i time nam omogućuje suradnju na području znanstveno-istraživačkih i stručnih projekata.

Posjet delegacije Sveučilišta i lokalnih tvrtki THM Friedberg

Međunarodno udruženje Tvornica za učenje (IALF)

INFRASTRUKTURNI RAZVITAK

U proteklome razdoblju ostvaren je značajan rezultat u vezi izgradnje infrastrukture. Renoviran je prostor *Tvornice za učenje* koji uključuje prostore za mjeriteljstvo, prostor laboratorija za automobil-ske mehatroničke sustave te prostor radionice za zavarivanje i ispitivanje materijala, prostor strojne obrade i montaže kao i prostore skladišta te parking prostor uz radionicu. Ukupna renovirana površina prostora je cca 850 m². Osim renoviranja prostora, u prostorima radionice preko različitih projekata nabavljena oprema u vrijednosti od oko milijun KM.

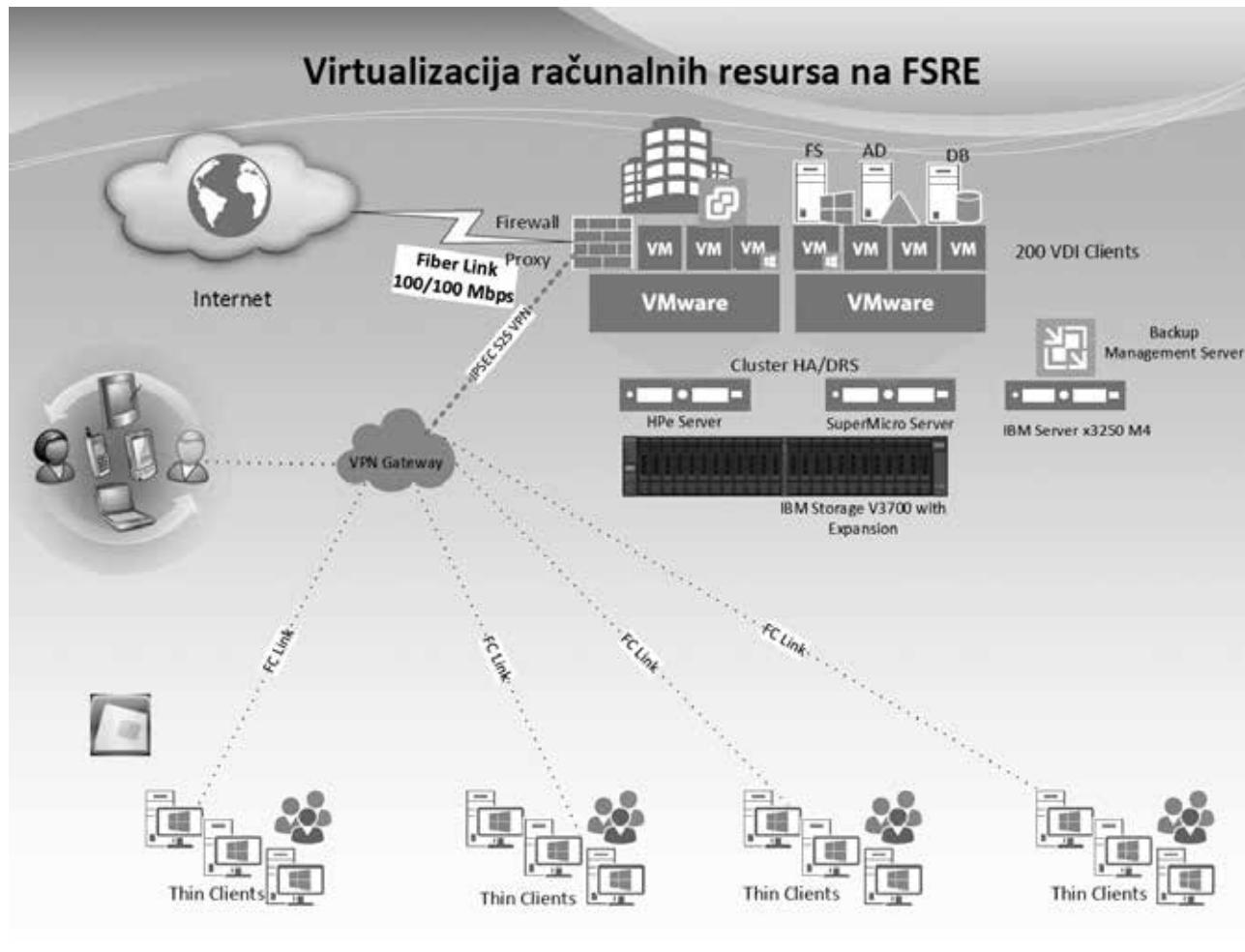

Obnovljeni dio Tvornice za učenje

Unutrašnjost Tvornice za učenje

Osim navedenoga, izvršena je virtualizacija računalne infrastrukture čime je u značajnoj mjeri podignuta razina kvalitete računalne infrastrukture na Fakultetu.

Cloud infrastruktura na FSRE-u

U protekle dvije godine nabavljena je oprema za potrebe laboratorija Studija elektrotehnike iz područja mjerjenja. Nabavljeni su PLC-ovi sa softverskom podrškom, pokretne trake i ostala potrebna oprema za laboratorij za automatiku. Također su nabavljeni softveri iz područja CAD-a (200 licenci Solidworks i 15 licenci CATIA). Nabavkom tih softvera i opremanjem laboratorija dodatno je podignuta kvaliteta i uvjeti za izvođenje nastave na studijima našega Fakulteta.

STUDENTSKE AKTIVNOSTI

Studenti FSRE-a u posljednje dvije godine bili su jako aktivni na području izvannastavnih aktivnosti. Najistaknutija aktivnost od svih bila je razvoj drugoga bolida formule u sklopu Formula student natjecanja. Pored formule, studenti su se isticali i u drugim aktivnostima poput sudjelovanja na međunarodnome natjecanju Mašinijada, gdje iz godine u godinu nižu značajne uspjehe, kako u znanju tako i u sportu. Studenti su, u suradnju s Fakultetom, organizirali prvi sajam poslova JobFair 2018 koji se pokazao jako uspješnim. Objavljen je i novi broj časopisa Robot. Studenti su sudjelovali na STEM games, natjecali se na FSRE Robocupu, razvijali pametnu klupu te organizirali ogrank organizacije IEEE. FSRacing Team je Formula student tim Fakulteta strojarstva, računarstva i elektrotehnike (FSRE) Sveučilišta u Mostaru. FSRacing Team je prvi i jedini Formula student tim u Bosni i Hercegovini, a osnovan je 2013. godine na inicijativu studenata.

Članovi FSRacing Team-a, bolid Ammodytes V2:

Ivan Kulić, Mario Kovač, Zdravko Skoko, Renata Jurić, Mario Dragičević, Vinko Smoljan, Josip Šimić, Lucija Siljeg, Mario Čorić, Anderj Lovrić, Filip Sabljić, Tomislav Gabrić, Ivan Lučić, Marcel Bandić

Voditelj tima: Filip Sabljić

Mentor: viši asistent Mario Dragičević, mag. ing. str.

Svojim aktivnostima FSRacing Team promovira Sveučilište u Mostaru te predstavlja cijelu Bosnu i Hercegovinu kao državu uspješnih studenata i budućih inženjera na svjetskim Formula student natjecanjima.

U šest godina aktivnoga rada FSRacing Team uspješno je izradio dva trkača formula bolida: Ammodytes i Ammodytes V2. FSRacing Team 2019. godine uspješno sudjeluje na međunarodnome natjecanju Formula student koje je održano u talijanskom gradu Varano de' Melegari na stazi Autodromo Riccardo Paletti i na regionalnome natjecanju Formula Student Alpe Adria koje je održano na stazi u Šmriki kod Rijeke u Republici Hrvatskoj.

FAKULTET ZDRAVSTVENI

FAKULTET ZDRAVSTVENIH STUDIJA

FAKULTET ZDRAVSTVENIH STUDIJA

Fakultet zdravstvenih studija Sveučilišta u Mostaru osnovan je 2000. godine pod nazivom Visoka zdravstvena škola. Zbog izražene potrebe za višom razinom obrazovanja, 6. 6. 2008. godine tadašnje Fakultetsko vijeće Visoke zdravstvene škole Sveučilišta u Mostaru usvaja novi Statut i uz suglasnost osnivača, Upravnoga vijeća Sveučilišta u Mostaru, postaje Fakultet zdravstvenih studija Sveučilišta u Mostaru. Iste, 2008. godine usvajaju se nastavni planovi i programi sveučilišnih diplomskih studija za Studije sestrinstva, Studij fizioterapije i Studij radiologije po Bolonjskome programu (3 godine, 6 semestara, 180 ECTS bodova za stjecanje naziva sveučilišnoga prvostupnika uz naznaku struke s obzirom na konkretan studij), kao i Pravilnik o preddiplomskom studiju.

Možemo reći da se Fakultet tijekom godina stalno razvijao i postao jedna od važnih sastavnica Sveučilišta zahvaljujući svome dobro osmišljenomu nastavnomu programu i strategiji razvoja koja je uključivala područja infrastrukture, izdavaštva i znanstveno-istraživačkoga rada.

Nastavni planovi i programi urađeni su na osnovi suvremenih saznanja o unapređenju obrazovanja zdravstvenih kadrova, a prema uputama Europske zajednice i Munchenske deklaracije Svjetske zdravstvene organizacije.

Fakultet zdravstvenih studija Sveučilišta u Mostaru danas je visokoobrazovna institucija i ustrojena jedinica u sastavu Sveučilišta u Mostaru, na kojoj se izvode sveučilišni preddiplomski Studij sestrinstva, Studij fizioterapije, Studij radiološke tehnologije, Studij sanitarnoga inženjerstva i primjeljstva, diplomski sveučilišni Studij kliničke zdravstvene njege, Studij kliničke fizioterapije, Studij radiološke tehnologije i sanitarnog inženjerstva i poslijediplomski doktorski Studij zdravstvene znanosti.

Fakultet zdravstvenih studija obrazuje kadrove koji svojom stručnošću pridonose napretku brige o zdravlju i bolesti te znanstvenoj misli u području zdravstva.

Posebnu pozornost posvećujemo nastavi, znanstvenoj izvrsnosti, međunarodnoj suradnji te stručnoj djelatnosti.

U skladu s tim, Fakultet zdravstvenih studija svake godine organizira znanstveno-stručne simpozije s međunarodnim sudjelovanjem iz područja zdravstva bilo samostalno ili u suradnji sa Sveučilišnom kliničkom bolnicom Mostar ili s drugim članicama Sveučilišta.

U cilju osuvremenjivanja nastavnih planova i programa, u protekloj godini izvršena je evaluacija nastavnih planova i programa. Kvaliteta akademskih programa mora se razvijati i poboljšavati u korist studenata i drugih korisnika visokoga obrazovanja na Europskome prostoru visokoga obrazovanja. Nastava s izmijenjenim programom započela je u akademskoj 2018./2019. godini. Također, u posljedne dvije godine napredovali smo i kada je riječ o potrebi Fakulteta za stalnom modernizacijom opreme, kako za kabinete, tako i za predavaonice.

U skladu s tim, prošle godine otvorena je i novoopremljena računalna učionica koja je nastala kao rezultat suradnje Sveučilišta u Mostaru i HT Eroneta.

Kabinet kliničkih vještina Fakulteta zdravstvenih studija opremljen je visokosofisticiranim modelima – simulatorima na kojim studenti uvežbavaju jednostavne i složene dijagnostičke i terapeutske procedure i sestrinske intervencije u stvarnome radnome okruženju. Na taj se način studenti pripremaju za kliničku praksu u zdravstvenim ustanovama i osposobljavaju da stručno i učinkovito pružaju kliničku njegu u budućemu radu s pacijentima.

Kabinet je i ove godine obnovljen novim simulatorima uz pomoć Rektorata Sveučilišta u Mostaru, Fakulteta zdravstvenih studija, te Projekta jačanja sestrinstva u Bosni i Hercegovini (ProSes – Fondacija Fami).

U okviru programa Erasmus Fakultet aktivno sudjeluje u mobilnosti kako nastavnoga osoblja, tako i studenata.

U sklopu daljnjega razvoja kvalitete našega znanstveno-istraživačkoga rada velike napore uložili smo u individualni pristup u radu sa studentima na poslijediplomskom doktorskom studiju.

Na kraju ističemo i napredak u razvoju našega časopisa *Zdravstveni glasnik* koji se kontinuirano razvija, posebno kada je riječ o indeksiranosti u znanstvenim bazama što nam garantira i sve veću zainteresiranost znanstvenika za naš časopis.

USTROJ

Prema Zakonu o visokom obrazovanju HNŽ, Statutu Sveučilišta u Mostaru i Statutu Fakulteta zdravstvenih studija tijela su odlučivanja na Fakultetu kao ustrojbenoj jedinici Sveučilišta:

- Znanstveno-nastavno vijeće
- Dekan.

Znanstveno-nastavno vijeće Fakulteta zdravstvenih studija Sveučilišta u Mostaru (u dalnjem tekstu: Vijeće) akademsko je tijelo nadležno i odgovorno za pitanja iz svoje ovlasti. U skladu s odredbama Sveučilišta u Mostaru, Statuta Fakulteta zdravstvenih studija i Odluci o sastavu Znanstveno-nastavnoga vijeća, Vijeće Fakulteta zdravstvenih studija čine:

1. dekan
2. prodekan
3. voditelj diplomskoga studija
4. pročelnici katedri
5. predstavnik asistenata
6. predstavnici studenata.

Ukupan broj članova Znanstveno-nastavnog vijeća Fakulteta zdravstvenih studija Sveučilišta u Mostaru je 21.

Vijeće razmatra pitanja iz svoje ovlasti na sjednicama, koje se održavaju po potrebi. Sjednice Vijeća saziva i njegovim radom rukovodi dekan, a u njegovojo odsutnosti mijenja ga jedan od prodekana kojeg ovlasti dekan. Dekan, odnosno prodekan dužni su sazvati sjednicu Vijeća kada to, u pismenoj formi, zahtijeva najmanje polovina članova Vijeća, Senat ili rektor.

Dekan je čelnik i voditelj ustrojbene jedinice. Dekan rukovodi radom te predstavlja i zastupa ustrojbenu jedinicu Sveučilišta u okviru upisane djelatnosti. Za svoj rad dekan je odgovoran Vijeću, rektoru, Senatu i Upravnemu vijeću Sveučilišta. Za dekana može biti izabran nastavnik u akademskome zvanju redovitoga ili izvanrednoga profesora, koji je u radnome odnosu s punim radnim vremenom na ustrojbenoj jedinici, ustanovi ili pridruženoj članici Sveučilišta i raspoređen na ustrojbenoj jedinici, ustanovi ili pridruženoj članici Sveučilišta na kojoj se bira za dekana. Dekana bira i imenuje Vijeće ustrojbene jedinice uz suglasnost Upravnoga vijeća i Senata. Dekan se bira na vrijeme od 4 (četiri) godine i može biti izabran najviše dva puta uzastopno. Mandat dekana počinje 1. listopada tekuće godine.

Dekanu u njegovu radu pomažu prodekan, i to prodekan za nastavu i prodekan za znanost i međunarodnu suradnju. Prodekan su za svoj rad odgovorni dekanu i Vijeću.

Dekanski kolegij je stručno tijelo koje čini dekan, prodekan, voditelj diplomskoga studija i tajnik Fakulteta. Dekanski kolegij predlaže dekanu planove Fakulteta, razvojnu politiku i ustrojstvo Fakulteta, predlaže dekanu opće akte, u vrijeme rata ili neposredne opasnosti izvršava obrambene pripreme, obavlja i druge poslove utvrđene Statutom i odlukom dekana.

Pročelnik katedre ravna nastavnim i stručnim radom katedre, a za svoj rad odgovoran je katedri, dekanu i Znanstveno-nastavnomu vijeću.

Mandat pročelnika katedre traje dvije godine, a bira se iz redova nastavnika u znanstveno-nastavnim zvanjima koji su s Fakultetom u ugovornoj odnosu. Ista osoba može biti ponovno izabrana na istu dužnost.

Pristupnik za pročelnika katedre dužan je izraditi program, te pribaviti mišljenje Povjerenstva za provođenje postupka izbora pročelnika katedre, a kojeg imenuje dekan.

Izbor pročelnika katedre obavlja Znanstveno-nastavno vijeće Fakulteta, na prijedlog povjerenstva i uz prethodnu suglasnost dekana.

Nastavne ustrojbene jedinice Fakulteta zdravstvenih studija su katedre, klinike i nastavne baze.

Katedre su temeljni ustrojbeni oblik nastavnoga rada Fakulteta koje pripremaju i izvode nastavu na obveznim i izbornim preddiplomskim, diplomskim, a u budućnosti i poslijediplomskim kolegijima.

Klinike su zdravstvene ustanove ili dijelovi zdravstvenih ustanova u kojima se izvodi klinička nastava. Nastavne baze objedinjuju organizacijske jedinice Fakulteta za potrebe izvođenja nastave i znanstveno-istraživačke djelatnosti.

Na Fakultetu zdravstvenih studija nastava je organizirana preko jedanaest katedri:

1. Katedra fizikalne terapije
2. Katedra radiološke tehnologije
3. Katedra zdravstvene njage
4. Katedra javnog zdravstva
5. Katedra temeljnih medicinskih znanosti I
6. Katedra temeljnih medicinskih znanosti II
7. Katedra kliničkih medicinskih znanosti I
8. Katedra kliničkih medicinskih znanosti II
9. Katedra kliničkih medicinskih znanosti III
10. Katedra za znanstveno-istraživački rad
11. Katedra društveno-humanističkih znanosti.

Klinička nastava na Fakultetu zdravstvenih studija Sveučilišta u Mostaru izvodi se u Sveučilišnoj kliničkoj bolnici Mostar, kao pridruženoj članici Sveučilišta u Mostaru, čijom se djelatnošću osigurava cjelovitost visokoškolske izobrazbe.

Nastavne baze Fakulteta zdravstvenih studija Sveučilišta u Mostaru su: Dom Zdravlja – Mostar, Zavod za javno zdravstvo FBiH i Zavod za javno zdravstvo ZHŽ.

Nastavna djelatnost

Razvoj nastavne djelatnosti na Fakultetu zdravstvenih studija u posljednjih je desetak godina doživio značajne promjene koje se ogledaju u uvođenju nastave na svim razinama studijskih programa u skladu s Bolonjskim procesom.

Nastavni, znanstveno-nastavni i znanstveno-istraživački rad organizira se kao:

- preddiplomski studij
- diplomski studij
- poslijediplomski studij.

Studiji na Fakultetu zdravstvenih studija organizirani su kao redoviti i izvanredni. Trajanje studija za sve preddiplomske smjerove je tri godine ili šest semestra, a nastavni programi su usmjereni stjecanju teoretskih znanja i praktičnih vještina, s naglaskom na ovladavanje praktičnim vještinama potrebnim za svakodnevni rad u zdravstvenoj praksi. Praktični dijelovi nastave odvijaju se u nastav-

nim radilištima zdravstvenih i drugih ustanova – u domovima zdravlja, općim i specijalnim bolnicama, kliničkim bolnicama, domovima umirovljenika i dr.

Preddiplomski studiji

Studij sestrinstva (redoviti i izvanredni studij)

Od akademske 2000./2001. godine počela se izvoditi nastava na Studiju sestrinstva u trajanju od tri godine ili šest semestara. Funkcija sestrinstva kao dijela sustava zdravstvene zaštite bitno se mijenja. Za nove funkcije i zadatke medicinske sestre potrebna je odgovarajuća naobrazba. Prema preporukama Međunarodnoga savjeta sestara (ICN) i Svjetske zdravstvene organizacije izrađen je ovaj nastavni plan i program čija su osnovna načela: pristup usmjeren čovjeku, zdravlje i unapređenje zdravlja, sestrinska praksa i sestrinsko obrazovanje.

Da bi školovali i osigurali budući kadar u struci, te u skladu s gore navedenim načelima, u akademskoj 2003./2004. godini organizirana je nastava u trajanju od četiri godine (osam semestara). S diplomom diplomirane medicinske sestre, diplomanti su se mogli upisati na poslijediplomski magistarски studij na Medicinskom fakultetu i tako osigurati nastavak znanstvenoga školovanja.

Studenti koji su diplomirali na Studiju sestrinstva stekli su stručni naziv diplomirana medicinska sestra/tehničar.

Studij fizioterapija (redoviti studij)

Od akademske 2001./2002. godine počela se izvoditi nastava na Studiju fizioterapije u trajanju od tri godine ili šest semestara. Razvoj fizioterapijske struke u Europi i svijetu obilježava povećan opseg znanja i vještina. Radi prilagodbe novim potrebama na Visokoj zdravstvenoj školi u Mostaru (danasa Fakultet zdravstvenih studija), osmišljen je sveučilišni trogodišnji Studij fizioterapije. Program Studija prilagođen je suvremenim potrebama struke, primjereno je sposobnostima studenta, te aktualnim potrebama suvremenog zdravstva.

Studenti koji su diplomirali na Studiju fizioterapije stekli su stručni naziv diplomirani fizioterapeut.

Studij medicinske radiologije (redoviti studij)

Od akademske 2002./2003. godine počela se izvoditi nastava na Studiju medicinske radiologije u trajanju od tri godine ili šest semestara. Program ovoga Studija koncipiran je s namjerom da ustroji i način izvedbe bude prilagođen suvremenim potrebama struke, primjereno mogućnostima i interesima upisanoga studenta, te aktualnim potrebama cjelokupne medicine.

Studenti koji su diplomirali na Studiju medicinske radiologije stekli su stručni naziv inženjer medicinske radiologije.

Bolonjski proces

Rezultat Bolonjskoga procesa je ujednačavanje visokoga obrazovanja u Europskoj uniji, što će omogućiti povećanu mobilnost i zapošljavanje zdravstvenih djelatnika. Prihvatanje Bolonske deklaracije za posljedicu imalo je osnivanje sveučilišnih zdravstvenih studija. Sveučilišni zdravstveni studiji omogućuju uspostavljanje sustava trajne izobrazbe, obnavljanje znanja i usvajanje najnovijih spoznaja, kao i stalno praćenje i prepoznavanje prioriteta zdravstvenih potreba u državi i europskom okruženju.

Novi Bolonjski model visokoga obrazovanja, osim preddiplomske razine, omogućio je svim studijima na Fakultetu zdravstvenih studija nastavak studija na diplomskoj i poslijediplomskoj razini.

Prvi preddiplomski studiji bili su: sestrinstvo, fizioterapija i radiološka tehnologija koji su započeli s nastavom u akademskoj 2005./2006. godini. Od akademske 2011./2012. godine počela se izvoditi nastava na preddiplomskom Studiju sanitarnog inženjerstva, a u akademskoj 2014./2015. godini počela se izvoditi nastava i na Studiju primaljstva.

Studenti koji su diplomirali na nekom od preddiplomskih studijima stekli su zvanje:

- ➲ prvostupnik/ka (*baccalaureus/a*) sestrinstva
- ➲ prvostupnik/ka (*baccalaureus/a*) fizioterapije
- ➲ prvostupnik/ka (*baccalaureus/a*) radiološke tehnologije
- ➲ prvostupnik/ka (*baccalaureus/a*) sanitarnog inženjerstva
- ➲ prvostupnik/ka (*baccalaureus/a*) primaljstva.

Izmjene i dopune u nastavnoj djelatnosti

U skladu s osuvremenjivanjem nastavnih planova i programa sveučilišnih preddiplomskih studija sestrinstva, fizioterapije i radiološke tehnologije, Povjerenstvo za evaluaciju predložilo je izmjene (20%), koje je Senat Sveučilišta u Mostaru usvojio. Izmjenjeni preddiplomski Studijski program sestrinstva počeo se izvoditi u akademskoj 2015./2016. godini, dok su se izmjenjeni preddiplomski studijski programi fizioterapije i radiološke tehnologije počeli izvoditi u akademskoj 2018./2019. godini.

Kvaliteta akademskih programa mora se razvijati i poboljšavati u korist studenata i drugih korisnika visokoga obrazovanja na Europskome prostoru visokoga obrazovanja. Kada je riječ o usporedivosti gore navedenih izmjenjenih i dopunjenih studijskih programa sa sličnim programima akreditiranih visokih učilišta u RH, predloženi su programi u skladu s programima studija koji se izvode na visokim učilištima u RH.

Nastavna djelatnost diplomskoga sveučilišnoga studija

Na Fakultetu zdravstvenih studija diplomski sveučilišni studij započeo je sa svojim radom akademске 2008./2009. godine.

Na diplomskome studiju nastava se izvodi na četiri smjera organizirana kao redovna, u trajanju od dvije godine ili četiri semestra.

Nakon završenoga diplomskoga sveučilišnoga studija studenti imaju mogućnost nastavka obrazovanja upisom na poslijediplomski doktorski studij.

Klinička zdravstvena njega (redovan studij)

U akademskoj 2008./2009. godine započelo je izvođenje nastave na diplomskome studiju u trajanju od dvije godine ili četiri semestra. Obrazovanje iz područja kliničke zdravstvene njegе omogućava razinu obrazovanja za profesionalne medicinske sestre koje se nalaze u ulozi koja zahtijeva napredne vještine da bi mogle pružati zdravstvenu skrb i biti organizator procesa pružanja zdravstvene skrbi. Medicinska sestra sa završenim diplomskim Studijem kliničke zdravstvene njegе stječe obrazovanje s kojim koji može biti u funkciji predavača unutar obrazovnoga programa iz područja sestrinstva. Studenti koji su diplomirali na diplomskome sveučilišnomet Studiju kliničke zdravstvene njegе stekli su 120 ECTS bodova i stručni naziv magistar sestrinstva.

Klinička fizioterapija (redovan studij)

U akademskoj 2008./2009. godini započelo je izvođenje nastave na diplomskome Studiju kliničke fizioterapije u trajanju od dvije godine ili četiri semestra.

Studijski program ima za cilj teoretsko i praktično obrazovanje studenata za samostalan stručni rad pri zdravstvenim ustanovama, bavljenje istraživačkim radom, sudjelovanje u nastavnom procesu na preddiplomskome studiju te sudjelovanje u menadžerskome timu.

Studenti koji su diplomirali na diplomskome sveučilišnomet Studiju kliničke fizioterapije stekli su 120 ECTS bodova i stručni naziv magistar fizioterapije.

Radiološka tehnologija (redovan studij)

U akademskoj 2008./2009. godini započelo je izvođenje nastave na diplomskome Studiju radiološke tehnologije u trajanju od dvije godine ili četiri semestra.

Obrazovni program Studija temelji se na sinergiji edukacijsko-upravljačkoga smjera obrazovanja s dodatnim znanjima iz pojedinih subspecijalističkih područja radiološke tehnologije kao što su CT, MR, UZ, IT, digitalni radiološki sustavi, intervencijska radiologija itd. Na taj način dobivamo profil stručnjaka koji može odgovorno sudjelovati u izobrazbi radioloških tehnologa.

Studenti koji su diplomirali na diplomskome sveučilišnomet Studiju radiološke tehnologije stekli su 120 ECTS bodova i stručni naziv magistra radiološke tehnologije.

Sanitarno inženjerstvo (redovan studij)

U akademskoj 2014./2015. godini započelo je izvođenje nastave na diplomskome Studiju sanitarnoga inženjerstva u trajanju od dvije godine ili četiri semestra. Studijski program ima za cilj teoretsko i praktično obrazovanje studenata za samostalan stručni rad pri zdravstvenim ustanovama, baviti se istraživačkim radom, sudjelovati u nastavnom procesu na preddiplomskome studiju i biti član menadžerskoga tima. S obzirom na osposobljenost magistara sanitarnoga inženjerstva, svoje

radno mjesto nalaze u državnoj upravi – inspekcijske službe, javnozdravstvenome sektoru – zavodi za javno zdravstvo, bolnice, turizam, privatni sektor – privatna DDD poduzeća. Studenti koji su diplomirali na diplomskome sveučilišnome Studiju sanitarnoga inženjerstva stekli su 120 ECTS boda-va i stručni naziv magistar sanitarnoga inženjerstva.

Poslijediplomski doktorski Studij zdravstvenih znanosti

Najvažniji cilj poslijediplomskoga doktorskoga Studijskoga programa zdravstvenih znanosti je priprema doktoranda za kliničko istraživanje, a znanstveno-istraživački rad usmjerava se na zdravstvenu znanost i mijenjanje zdravstvene prakse, sudjelovanje u nastavi fakulteta uz mogućnost oblikovanja suvremenih inovativnih koncepata i pristupa. Poslijediplomski doktorski studij organizira se prvenstveno s ciljem obogaćivanja vlastitih znanstvenih potencijala stvaranjem educiranoga nastavnog kadra na najvišoj akademskoj razini.

Organiziranjem poslijediplomskoga doktorskoga studija studenti će usvojiti dopunska znanja i vještine koje će im omogućiti uspješno obavljanje istraživačkih aktivnosti. Očekuju se rezultati koji će pridonijeti razvijanju sestrinske struke, čime će Fakultet zdravstvenih studija postati regionalni lider u oblasti sestrinstva. Da bi se ostvarili ovi ciljevi, već je izgrađen trening centar (koji uključuje laboratorij vještina i simulacijski laboratorij) za sve vrste razvijanja edukacijskih postupaka za medicinske sestre, i to ne samo za studente Fakulteta zdravstvenih studija, nego i za sve zdravstvene djelatnike šire regije. Otvorena je i Jedinica za doktorski studij sredstvima iz Tempus projekta s uređajima za e-učenje i podučavanje s najvišim europskim standardima. Također se planira poticanje znanstvenih aktivnosti, izradba istraživačkih projekata i razvijanje vještina pisanja istraživačkih projekata. Nastavni plan i program poslijediplomskoga studija koncipiran je multidisciplinarno, što omogućuje ovladavanje metodologijom znanstveno-istraživačkoga rada i pri tom kompetitivna znanja, umijeća i sposobnosti na području sestrinstva, fizioterapije i radiološke tehnologije.

Poslijediplomski doktorski Studij zdravstvenih znanosti (trećega stupnja) ustrojava se i izvodi prema nastavnom planu i programu, u trajanju od najmanje tri godine (šest semestara). Budući da je rad potreban za savladavanje jedne akademske godine bodovan sa 60 ECTS bodova, trogodišnji studij bodovan je sa 180 ECTS bodova, što uključuje:

- a) organiziranu nastavu (obveznu i izbornu)
- b) rad s mentorom i pisanje doktorskoga rada
- c) obvezne i neobvezne izvannastavne aktivnosti.

ZNANSTVENA DJELATNOST

Organizatori i suorganizatori smo više znanstvenih i stručnih skupova od kojih izdvajamo simpozije:

- ➔ Međunarodni javnozdravstveni simpozij u organizaciji Fakultet zdravstvenih studija, Sveučilište u Mostaru

- ⇒ Simpozije medicinskih sestara i tehničara s međunarodnim sudjelovanjem u suradnji s Sveučilišnom kliničkom bolnicom Mostar i Fakultetom zdravstvenih studija Sveučilišta u Mostaru
- ⇒ Simpozij primalja s međunarodnim sudjelovanjem u organizaciji Fakulteta zdravstvenih studija, Klinike za ginekologiju i porodništvo Sveučilišne kliničke bolnice Mostar u suradnji s Komorom primalja/babica HNŽ/K.
- ⇒ Tradicionalna Mostarska psihijatrijska subota u organizaciji Medicinskog fakulteta Mostar i Sveučilišnom kliničkom bolnicom Mostar u suradnji s Udrugom psihijatara Bosne i Hercegovine i Liječničkom komorom HNŽ-K i našim fakultetom.
- ⇒ Studentski simpozij sanitarnih inženjera u organizaciji Fakulteta zdravstvenih studija i studenata sanitarnih inženjera preddiplomskog i poslijediplomskog studija.

Projekti

- ⇒ Opremanje kabineta zdravstvene njage (projekt je prijavljen i odobren ranije, 2017. godine, za vrijeme prošloga saziva Senata, ali je realiziran 2018. godine iz sredstava za realizaciju razvojnih projekata po sporazumu s RH)
- ⇒ Projekt Jačanje sestrinstva u Bosni i Hercegovini (ProSes), u suradnji s Fondacijom Fami (Usklađivanje kurikuluma na studijama II ciklusa s EU standardima / master zdravstvene njage i nabavka dodatne opreme za kabinet).

Znanstveni projekti

- ⇒ Slobodni laki lanci imunoglobulina u likvoru i serumu bolesnika s klinički izoliranim sindromom, projekt realiziran u 2017. godini, financiran iz sredstava FMON-a, voditelj projekta: prof. dr. sc. Miro Klarić
- ⇒ Utjecaj smjenskog rada na metabolički i cirkadijani ritam medicinskih sestara/tehničara, projekt u tijeku, financiran iz sredstava FMON-a za 2018. godinu, voditelj projekta: prof. dr. sc. Ivan Vasilj.

Knjige/Udžbenici

U posljednje dvije akademske godine objavljene su i dvije publikacije u nakladi Fakulteta:

- ⇒ Psihijatrija – Odabrana poglavља, Dragan Babić i suradnici, Mostar, 2018., sveučilišni udžbenik,
- ⇒ Mamografija i magnetna rezonancija u dijagnostici bolesti dojke, prof. dr. sc. Josip Mašković, doc. dr. sc. Miro Miljko i Darko Marić (knjiga je u pripremi, nije još tiskana).

Časopis Zdravstveni glasnik

Časopis *Zdravstveni glasnik* nakladnika Fakulteta zdravstvenih studija nastao je kao potreba za publiciranjem što je od iznimne važnosti i značaja za jačanje zdravstvene struke i podizanje razine znanja i znanosti na Fakultetu zdravstvenih studija. Odlučili smo da časopis bude u elektroničkome obliku u skladu s nastojanjima za što širom dostupnosti znanstvenih informacija. Časopis je namijenjen članovima zdravstvene struke, ali i za ostale sroдne discipline s kojima se zdravstvena struka nadopunjuje i surađuje.

Godišnje se objavljaju dva broja. U časopisu se radovi mogu objavljivati na hrvatskome jeziku, uz dodatak sažetka na engleskome jeziku, ili na engleskome jeziku, uz dodatak sažetka na hrvatskome jeziku.

Objavljanje u časopisima

Naši su djelatnici u posljednje vrijeme objavili više znanstvenih i stručnih radova u časopisima koji su indeksirani u najvažnijim znanstvenim bazama.

Aktivnosti doktoranada

U sklopu dalnjega razvoja kvalitete našega znanstveno-istraživačkoga rada na poslijediplomske doktorskome studiju u posljednje dvije godine organiziran je *Dan doktorata*. Doktorandi su sa svojim mentorima prikazali rezultate svojih istraživanja koji su dio njihova znanstvenoga usavršavanja na doktorskome Studiju zdravstvenih znanosti. Ovo smatramo iznimno važnim da bismo podigli kvalitetu rada doktoranada, ali i podigli znanstvenu produktivnost na Fakultetu.

MEĐUNARODNA SURADNJA

Fakultet zdravstvenih studija Sveučilišta u Mostaru bilježi rast aktivnosti u okviru međunarodne suradnje u akademskoj 2017./2018. i akademskoj 2018./2019. godini. Jedan od strateških ciljeva Fakulteta u budućnosti je njegova internacionalizacija i međunarodna prepoznatljivost. U skladu s tim znatno je povećan obim, broj kontakata i suradnji s inozemnim znanstveno-nastavnim institucijama. Ciljevi ovih aktivnosti su podizanje kvalitete naših studija, te omogućavanje nastavnicima i studentima stručno i znanstveno usavršavanje na drugim institucijama.

Tradicionalno, Fakultet zdravstvenih studija ima dobru suradnju s Medicinskim fakultetom Sveučilišta u Splitu, Medicinskim fakultetom i Fakultetom zdravstvenih studija Sveučilišta u Rijeci i Visokom školom za zdravstvene vede Slovenj Gradec iz Slovenije. Suradnja se ogleda u nastavnim aktivnostima pri čemu je važno istaknuti da gostujući nastavnici predaju na velikome broju sveučilišta u regiji, na sva tri ciklusa sveučilišnoga studija. Fakultet zdravstvenih studija u Mostaru surađuje i s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo, Školom narodnog zdravlja Andrija Štampar, Zavodom za javno zdravstvo Andrija Štampar i Zdravstvenim veleučilištem Zagreb.

U sklopu programa Erasmus+ u protekle dvije godine sudjelovali smo u odlaznim i dolaznim mobilnostima nastavnoga i administrativnoga osoblja. U 2017./2018. akademskoj godini ugostili smo predavače iz Španjolske, Poljske i Estonije, kao i jednu studenticu preddiplomskoga Studija primaljstva iz Estonije u suradnji s Sveučilišnom Kliničkom Bolnicom Mostar u trajanju od tri mjeseca. U istoj akademskoj godini ostvarujemo i dvije odlazne mobilnosti, mobilnost nastavnoga i administrativnoga osoblja na Health Care College u Tallinnu, Estoniji u periodu od 2. do 6. listopada 2017. godine.

INFRASTRUKTURNI RAZVITAK

Zgrada Fakulteta zdravstvenih studija je novije godine izgradnje (2009.) s ukupno četiri velike predavaonice opremljene modernom tehnologijom, jednom računalnom predavaonicom s obnovljenim računalima, vijećnicom koja broji 30 mjesta, predavaonicom za doktorski studij koja broji 12 mjesta, kao i dvama kabinetima gdje je Kabinet kliničkih vještina opremljen s lutkama te ostalom opremom neophodnom za obavljanje jednoga dijela praktične nastave. Kada je riječ o Kineziološkome kabinetu, potrebno bi bilo nabaviti još odgovarajuće opreme.

Informatička učionica na Fakultetu zdravstvenih studija broji 25 računala i LCD projektor. Informatička se oprema redovito održava preko ovlaštenih servisa. Prosječna starost računala u predavaonicama je tri godine, te su stanje i funkcionalnost računalne opreme koja se koristi u nastavi zadovoljavajući.

Prvu računalnu opremu donirala je Vlada RH kao i izgradnju i opremanje cijelovite zgrade. Nakon toga, računalna se oprema obnavljala preko Tempus projekta 2014. godine, kada je obnovljena kompletna računalna predavaonica, kao i računala u pojedinim službama.

Fakultet zdravstvenih studija ima ukupno tri nastavnička kabineta opremljena računalom, telefonom i internetskim priključkom. Svi su kabineti povezani s glavnom centralom Fakulteta. U kabinetima se izvodi jedan dio ispita ili konzultacije.

Za znanstveno-istraživački rad trenutačno imamo samo dva laboratorija s oskudnom opremom, stoga je u planu njihovo preuređenje.

Fakultet zdravstvenih studija pokrenuo je postupak traženja dozvole za izgradnju trećega kata na postojećoj zgradi Fakulteta, čija bi površina iznosila cca 580 m^2 . U planu je izgradnja amfiteatra od 100 sjedećih mjesta, dva laboratorija od po cca 70 m^2 i uredske prostorije za nastavno osoblje.

FARMACEUTSKI FAKULTET

FARMACEUTSKI FAKULTET

Farmaceutski fakultet postoji tek nekoliko godina, ali se razvija u odličnu i funkcionalnu akademsku ustanovu. Cilj je ovoga Fakulteta osigurati kontinuirano obrazovanje i osposobljavanje studenata, budućih ljekarnika i time pridonijeti zdravstvenoj zaštiti pacijenata koristeći principe i metode farmaceutskih i srodnih prirodnih znanosti. Studenti farmacije stječu znanja i vještine za aktivno sudjelovanje u promociji zdravlja, prevenciji i liječenju bolesti.

Kao što je poznato, uloga suvremenoga farmaceuta u pružanju zdravstvene njegе značajno je drukčija od klasične slike ljekarnika koji priprema i izdaje lijekove na osnovi propisanih recepata. Magistri farmacije školovani su stručnjaci za lijekove, oni savjetuju liječnike i pacijente o prikladnosti medikamenata i terapije za tretiranje određenih zdravstvenih stanja. U kliničkim timovima imaju zadaću voditi brigu o primjeni lijekova, interakciji te nuspojavama. U proizvodnji i pripremi lijekova oni daju ekspertizu o sastavu lijeka – kemijskim, biološkim i fizičkim značajkama, te o načinu proizvodnje, čuvanja i upotrebe lijekova.

U lancu medicinske njegе oni su ključni stručnjaci koji ljudima pomažu postići najbolje rezultate s raspoloživim lijekovima. Između svih medicinskih profesionalaca, farmaceut je najbolji poznavalac lijekova i najlakše je dostupan pacijentima. Tijekom obrazovanja studenti će steći sposobnost i vještine u vezi s operativnim korištenjem analitičkih metoda i tehnika, rukovanjem aparatima i opremom, laboratorijskim radom, kvalitativnom i kvantitativnom analizom u farmaciji, izradbom magistralnih i galenskih pripravaka, praćenjem i unapređivanjem procesa, prepoznavanjem interakcija, usmenom i pismenom komunikacijom s pacijentima, izradbom i izdavanjem lijekova itd.

Zbog suvremenoga pristupa planu i programu, oblicima nastave i znanstveno-istraživačkoj orientaciji Farmaceutski fakultet osigurava kvalitetu studija i istovrsnost s Farmaceutsko-biokemijskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, te usporedivost sa sličnim programima u Europi.

Farmaceutski fakultet želi ponuditi program usmjeren prema studentu, koji integrira temeljne zna-

nosti, izvrsno obrazovanje, stručne standarde i etička načela te želi pripremiti studente za sve izazove koje im pruža moderna farmacija.

NASTAVNO OSOBLJE

Uz dekanicu prof. dr. sc. Moniku Tomić, vodstvo Fakulteta čine i prodekan za znanost prof. dr. sc. Ivica Brizić i prodekanica za nastavu prof. dr. sc. Dubravka Šimić. Većinu nastavnoga procesa Farmaceutski fakultet Sveučilišta u Mostaru provodi u suradnji s gostujućim znanstvenim i nastavnim osobljem s Farmaceutsko-biokemijskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, koji i dalje ostaje naš vodeći partner u provođenju najvažnije misije naše ustanove – obrazovanja. U 2017. godini došlo je do prijema u radni odnos prvih stalno zaposlenih nastavnika, dvoje zaposlenika u svojstvu asistenta, koji su upisani na poslijediplomski doktorski studij na modulu farmaceutske znanosti na Farmaceutsko-biokemijskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, te sudjeluju u izvođenju vježbi iz kolegija u području farmaceutske kemije i farmaceutske tehnologije.

U akademskoj 2017./2018. i akademskoj 2018./2019. godini Farmaceutski fakultet Sveučilišta u Mostaru usvojio je značajne izmjene nastavnoga plana i programa, čime su se uskladili naši obrazovni ishodi i ciljevi učenja s pozitivnom praksom srodnih fakulteta u okruženju, prije svega uzimajući u obzir tradiciju i iskustvo Farmaceutsko-biokemijskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te europske trendove u obrazovanju modernoga farmaceuta.

Farmaceutski fakultet proveo je dva izbora u znanstveno-nastavno zvanje asistent, te jedan izbor u znanstveno-nastavno zvanje docent.

Farmaceutski fakultet u akademskoj 2018./2019. godini imao je izbor prodekana za nastavu, te je za prodekanicu za nastavu izabrana prof. dr. sc. Dubravka Šimić. Prof. Šimić zamijenila je na tom mjestu umirovljenoga prof. dr. sc. Juraja Gebera.

ZNANSTVENO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Od 2017. do 2019. godine Farmaceutski fakultet Sveučilišta u Mostaru, koji radi u jako skromnim i neprikladnim uvjetima, ipak uspijeva napraviti određene stručne i znanstvene publikacije. U navedeno razdoblju s afilijacijom naše ustanove, odnosno Sveučilišta u Mostaru (sum.ba) objavljeno je 14 radova koji se mogu svrstati u:

- ⦿ članke u međunarodno recenziranim časopisima koje citira Current Contents (2)
- ⦿ članke u zbornicima radova domaćih i međunarodnih kongresa, simpozija i stručnih skupova (3)
- ⦿ stručne prikaze(2)
- ⦿ knjige (2)
- ⦿ ostalu znanstvenu i stručnu produktivnost (5).

Osim navedenih aktivnosti, naše nastavno osoblje, kao i studenti, sudjelovali su na mnogim domaćim i međunarodnim kongresima, simpozijima i skupovima, te natjecanjima iz područja biomedicine i zdravstva.

Sam Farmaceutski fakultet bio je organizator nekoliko domaćih kongresa.

Fitoterapija u ljekarničkoj praksi, 29. svibnja 2018.

Prof. dr. sc. Sanda Vladimir-Knežević, predstojnica Zavoda za farmakognoziju i redovita profesorica Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Farmaceutskog fakulteta u Mostaru, predvodila je usavršavanje održavanjem predavanja i praktičnih stručnih predavanja. Preko 60 magistara farmacije imalo je priliku iz prve ruke upoznati se s pravilnom uporabom biljnih preparata, oprezima, interakcijama i posebnim mjerama upozorenja. U vremenu kada se sve više ljudi okreće pripravcima na bazi ljekovitoga bilja i fitoterapiji, te takvu terapiju često kombinira s farmakološkim pripravcima, za ljekarnike je ova radionica bila od iznimnoga značaja.

Čitav skup podržali su Sveučilišna klinička bolnica Mostar, Komora magistara farmacije FBiH, te domaća farmaceutska tvrtka Farmavita d. o. o. Sarajevo, koja se pokazala kao izuzetan partner.

Stručni je skup, također, bila prilika da se ljekarnici u alergijskoj sezoni upoznaju s novim proizvodom BETIDEN – antihistaminski gel za sve uzraste, čije su djelovanje i primjenu stručno-komercijalnim predavanjem pojasnili djelatnici Farmavite.

Stručno usavršavanje zadovoljilo je kriterije bodovanja, tako da će magistrima farmacije koji su načili biti omogućeno profesionaliziranje te edukacije.

Skupovi poput ovoga velik su iskorak za mladu ustanovu Farmaceutskog fakulteta, a od izuzetnoga su značaja za sve ljekarnike koji se u svakodnevnome radu moraju kontinuirano educirati i usavršavati, te svaki novi radni dan započeti sa spremnošću za nova učenja.

Nadamo se da je ovo početak nove tradicije, te napominjemo da su vrata Farmaceutskoga fakulteta uvijek otvorena za sve oblike suradnje.

Razvoj zdravstva u Federaciji Bosne i Hercegovine

U organizaciji triju biomedicinskih fakulteta Sveučilišta u Mostaru (Farmaceutskoga, Medicinsko-ga i Fakulteta zdravstvenih studija), te Sveučilišne kliničke bolnice u Mostaru, održana je konferencija pod nazivom *Razvoj zdravstva u Federaciji Bosne i Hercegovine – perspektive*, pod visokim pokroviteljstvom hrvatskoga člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine prof. dr. sc. Dragana Čovića. Zalažući se za decentraliziran, sveobuhvatan, univerzalan, jednakopravan i solidaran zdravstveni sustav; regionalno i funkcionalno integrirane, kontinuirane i dostupne zdravstvene zaštite, utemeljene na načelima učinkovitosti i izvrsnosti u čijemu je središtu pozornosti pacijent, Konferencija je donijela sljedeće zaključke:

1. Provoditi potrebite reforme zdravstvenoga sustava koji će osigurati čvrste i kvalitetne temelje za svaku nadogradnju s posebnim usmjeranjem prema podizanju kompetencija ljudskih resursa i uvođenju najnovijih tehnologija u zdravstvu.

2. Podići na najvišu razinu obuhvat građana zdravstvenim osiguranjem i proširiti prava osiguranih osoba. Posebnu pozornost posvetiti kvaliteti upravljanja i kvaliteti usluge zdravstvene zaštite, te stvarati preduvjete i pozitivno ozračje za stalno unapređivanje iste.
3. Djelovati na stvaranju preduvjeta za unapređenje i razvoj modernoga zdravstva preko modernizacije i razvoj biomedicinskih fakulteta Sveučilišta u Mostaru s ciljem stvaranja centara izvrsnosti koji će svojim kompetencijama usmjeravati i unapređivati inovativni i translacijski pristup ranoj detekciji, liječenju i rehabilitaciji pacijenata.
4. Pokrenuti i razvijati sustav palijativne skrbi. Preventivno-promotivnim i edukacijskim aktivnostima očuvati zdravlje građana izradbom programa probira za najčešće i najteže bolesti. Nastaviti s jačanjem primarne zdravstvene zaštite preko razvoja obiteljske medicine i hitne medicinske pomoći u cilju rješavanja najvećega broja zdravstvenih potreba građana u okviru primarne zdravstvene zaštite.
5. Osigurati uvjete za nesmetan rad bolnica i unapređenje rada, te raditi na uvođenju najsloženijih oblika zdravstvene zaštite kao što je transplantacijska medicina. Optimizirati mrežu bolničkih zdravstvenih ustanova i uvesti sustav plaćanja po učinku.
6. Kontinuirao razvijati i unapređivati zdravstveni informacijski sustav u skladu s najvišim evropskim standardima i zahtjevima suvremenih informacijskih tehnologija.
7. Ojačati i učvrstiti sustav financiranja zdravstva iznalaženjem novih izvora financiranja, te osi-

gurati bolju kontrolu utroška sredstva, uvesti plaćanje usluga zdravstvene zaštite po ishodu liječenja, vrednovanje rada zdravstvenih ustanova temeljenoga na kvaliteti pruženih zdravstvenih usluga primjenom jedinstvenih kriterija i mjerila. Djelovati na poboljšanju statusa, materijalnoga položaja i uvjeta rada zdravstvenih djelatnika dosljednom primjenom potpisanih ugovora istodobno uvodeći nultu stopu tolerancije na korupciju.

Primjena kortikosteroidnih lijekova u svakodnevnoj praksi

Tečaj je kao glavni sponzor podržala domaća farmaceutska kuća Farmativa d. o. o., čiji su nam se predstavnici pridružili kao dragi gosti i jedni od predavača.

U edukativnome dijelu skupa posjetitelji su mogli čuti najnovija saznanja iz područja farmacije, visokoregulirane biomedicinske djelatnosti, a posebice iz područja kozmetologije i farmaceutske tehnologije, kao glavne teme ovoga tečaja. Takva vrsta trajne izobrazbe postaje već tradicionalno okupljanje stručnjaka iz područja biomedicine i zdravstva s domaćim i stranim adresama. Tako smo i ovaj put, osim eminentnih domaćih imena, imali priliku slušati i prof. dr. sc. Jelenu Filipović-Grčić, predstojnicu Zavoda za farmaceutsku tehnologiju Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Zainteresiranim magistrima farmacije obratila se i dekanica Farmaceutskoga fakulteta prof. dr. sc. Monika Tomić, koja je svojim predavanjem podržala ovaj tečaj i osvrnula se na važnost održavanja takvih i sličnih edukacija.

Održavanje tog tečaja podržala su, i kao vrijednim prepoznale, domaća strukovna udruženja magistarstva farmacije koja su bodovala prisustvo svojih članova.

Tečaju se odazvalo preko 80 pristupnika, te je nakon edukativnoga dijela održan i svečani domjek te međusobno druženje.

Stručni skupovi prikupili su velik broj zainteresiranih magistara farmacije koji su mogli prisustvovati kao pasivni i aktivni sudionici, te usvojiti nova znanja važna za svoju struku koja stalno napreduje.

Uspješno su provedeni i izvršeni projekti:

- ⇒ Razvoj inovativnog dermalnog oblika s nanokristalima azelatne kiseline s ciljem poboljšanja ishoda terapije akni
- ⇒ Uređenje prostora i znanstveno-istraživački rad kroz suradnju znanstvenika BiH i RH.

STUDENTSKI STANDARD

Studenti su tijekom akademske 2017./2018. i akademske 2018./2019. godine bili nositelji aktivnosti u vezi s javnozdravstvenom kampanjom, studentskim zastupanjima i reprezentacijom, te promocijom Fakulteta među sveučilišnim krugovima, ali i na državnoj i međunarodnim razinama.

Naši studenti su preko Studentskog zbora Farmaceutskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru (SAFPUM) stalni članovi krovnih studentskih organizacija iz područja farmacije, kao što su:

- ⦿ International Pharmaceutical Students' Federation (Međunarodna udruga studenata farmacije, IPSF)
 - ⦿ European Pharmaceutical Students' Association (Europska udruga studenata farmacije, EPSA) te kao takvi jedini punopravni predstavnici Bosne i Hercegovine u tim tijelima. Sudjelovali su na međunarodnim skupštinama, zasjedanjima i kongresima koji su se održavali u Nizozemskoj, Srbiji i Bugarskoj.
U organizaciji Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Splitu (Hrvatska) naši su studenti sudjelovali u međunarodnome natjecanju iz područja poznavanja kliničkih vještina.
Bili su organizatori javnozdravstvenih kampanja usmjerenih prema promociji farmacije i medicinske biokemije, kao struka važnih za sustav javnoga zdravstva te zdravlja građana.
- Neke su od tih javnozdravstvenih kampanja imale velik odjek u javnosti:

- ⦿ Svjetski dan bubrega
- ⦿ Svjetski dan mentalnog zdravlja
- ⦿ Svjetski dan hipertenzije
- ⦿ Svjetski dan zdravlja
- ⦿ Euromelanoma day
- ⦿ Teddy Bear Hospital
- ⦿ Svjetski dan farmaceuta
- ⦿ AIDS Days

U sklopu obilježavanja Svjetskoga dana hipertenzije i javnozdravstvene kampanje Euromelanoma day od 17. do 18. svibnja, studenti i djelatnici Farmaceutskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru su sudjelovali su u prostoru Mepas Mall-a u javnozdravstvenoj kampanji kojom su građane, studente i sve zainteresirane htjeli upoznati s problemima hipertenzije i opasnostima melanoma.

Hipertenzija (povišen krvni tlak) se obično smatra "tihim ubojicom", jer pacijenti žive bez značajnih simptoma, dok njihove krvne žile polagano propadaju. Građanima je omogućeno besplatno mjerenje krvnoga tlaka, educirani su o potrebi redovitih kontrola, tjelesnih aktivnosti te pravilne prehrane da bi regulirali svoj krvni tlak.

Svima zainteresiranim za savjet je na raspolaganju bila i dekanica Farmaceutskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru prof. dr. sc. Monika Tomić, spec. interne medicine, predstojnica Klinike za unutarnje bolesti s centrom za dijalizu SKB Mostar.

U prostorijama Mepas Mall-a u Mostaru organizirano je i besplatno pregledavanje madeža u sklopu javnozdravstvene kampanje Euromelanoma day.

Velik broj građana odazvao se toj zdravstvenu kampanju da bi provjerili stanje svojih madežova, eventualne promjene i čuli koji savjet više pred nadolazeću ljetnu sezonom.

Građane su o svim problemima i opasnostima melanoma informirali studenti i djelatnici Farmaceutskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru, a u ime Klinike za kožne i spolne bolesti SKB Mostar bila je subspecijalista dermatološke onkologije prof. dr. sc. Dubravka Šimić.

Euromelanoma day organizira se od 1999. godine u 33 zemlje Europe radi promicanja i razmjene infor-

macija o prevenciji, ranoj dijagnozi i liječenju raka kože. Vodi ga mreža europskih dermatologa koji besplatnim pregledima promiču svijest o važnosti pravovremenoga prepoznavanja i ranoga otkrivanja raka kože. Do danas je više od 450.000 ljudi dobilo besplatne preglede kože.

Velik interes građana za tu problematiku pokazuje potrebu za stalnim informiranjem i očuvanjem vlastitoga zdravlja, a Farmaceutski fakultet i budući magistri farmacije zasigurno će u budućnosti i dalje biti nositelji ovih aktivnosti.

Za dermatologe, ali i za širu zdravstvenu zajednicu, redoviti pregledi kože najbolja su praksa za brigu o takvim bolesnicima.

Javnost se o kampanji pobliže može informirati preko mrežne stranice *Euromelanoma* koju posjeti više od milijun ljudi godišnje.

U sklopu globalnoga obilježavanja Svjetskog dana bubrega, kojemu se ove godine pridružio i Farmaceutski fakultet Sveučilišta u Mostaru, u prostorijama tržnoga centra Mepas Mall u Mostaru održana su besplatna savjetovanja za građane i pacijente o zdravlju bubrega. Farmaceutski fakultet i Studentski zbor Farmaceutskog fakulteta imali su mnoštvo sugovornika o ovoj temi koji su htjeli znati nešto više o očuvanju zdravlja tih vitalnih organa. Svi zainteresirani mogli su o zdravlju svojih bubrega, prigodnoj terapiji i liječenju savjetovati se s dekanicom Farmaceutskoga fakulteta prof. dr. sc. Monikom Tomić.

Dr. Tomić, kao priznati stručnjak u području nefrologije s dugogodišnjim kliničkim iskustvom, uvijek ističe važnost ranoga prepoznavanja bolesti, racionalne farmakoterapije i uloge liječnika i ljekarnika u prepoznavanju i liječenju bubrežnih oboljenja i oboljenja povezanih s radom bubrega. U savjetovalištu su sudjelovali i studenti Fakulteta, budući magistri farmacije, koji će svojim budućim zanimanjem zauzeti ključno mjesto u zdravlju pacijenta i terapiji koja se koristi u njihovu liječenju.

Događanjima i edukacijama pridružio se i gospodin Ivo Zovko kojemu je prije sedam godina napravljena transplantacija bubrega i gušterače, sa šećernom bolešću kao osnovnom pozadinom. Prije toga je četiri godine proveo na programu hemodializе. Gospodin Zovko danas živi vrlo kvalitetan život, kao rezultat kvalitetne transplantacije i brige zdravstvenih djelatnika.

Velik odaziv koji su nam pokazali svi zainteresirani građani, kao i primjer gospodina Ive Zovke motivira nas kao organizaciju da i dalje nastavljamo s takvim i sličnim edukacijama da bismo zdravlje čovjeka stavili na prvo mjesto.

Kao jedan od najvećih projekata suradnje Uprave Farmaceutskog fakulteta i Studentskog zbora zasigurno je skup *Daruj organ, daruj nadu*.

Taj skup održan je na inicijativu Farmaceutskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru u suradnji sa sveučilišnim Studentskim zborom.

Skup je otvorio i nazočnima se obratio rektor Sveučilišta u Mostaru prof. dr. sc. Zoran Tomić, koji je istaknuo važnost toga cjelokupnog projekta i uključenost mladih generacija, a posebice studenata, u njegovu realizaciju.

Prigodnim predavanjem o transplantaciji obratila se i prof. dr. sc. Monika Tomić, koja je nazočnima pojasnila malo više o procesu transplantacije i izazovima s kojima se trenutačno suočavaju u BiH. Gospodin Tomislav Žuljević ispred Udruge dijaliziranih i transplantiranih bolesnika FBiH također se obratio studentima sa svojim životnim iskustvom, jer je jedan od ljudi koji se smatra začetnikom transplantacijske priče u BiH.

Posebice smo ponosni na činjenicu da je velik broj mladih ljudi prisustvovao ovome skupu, a raduje nas i ogromno srce koje su pokazali naši studenti. Naime, po završetku skupa upriličeno je potpisivanje donorskih kartica, pri čemu je 113 studenata postalo donorima organa.

MEĐUNARODNA SURADNJA

Nastavno i administrativno osoblje Farmaceutskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru sudjelovalo je tijekom akademske 2017./2018. i akademske 2018./2019. godine u nizu sastanaka, radionica, kongresa i stručnih skupova koji se mogu svrstati u područje međunarodne suradnje.

Naši predstavnici sudjelovali su na Erasmus+ info nacionalnome danu u Bosni i Hercegovini, koji se održavao u Sarajevu.

Naše nastavno osoblje aktivno je i pasivno sudjelovalo na stručnim simpozijima u organizaciji domaćih i stranih stručnih organizacija:

- 12. simpozij magistara farmacije FBiH
- 11. simpozij magistara farmacije FBiH
- Stručno predavanje *Cochrane Bosna i Hercegovina*
- 10. simpozij magistara farmacije FBiH
- 7. simpozij studenata farmacije i medicinske biokemije Hrvatske, FARMEBS
- 6. simpozij studenata farmacije i medicinske biokemije Hrvatske, FARMEBS.

INFRASTRUKTURA

Jedan od najvećih problema Farmaceutskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru je nepostojanje vlastitih prostornih kapaciteta, odnosno zgrade Fakulteta. Zato smo primorani zbog nastave i laboratorijskih vježbi koristiti predavaonice i laboratorije svih sastavnica Sveučilišta. Takva situacija nije dugoročno rješenje za znanstvenu i nastavnu produktivnost naše ustanove, stoga je izgradnja zgrade Fakulteta primarni cilj. Tijekom akademske 2017./2018. i akademske 2018./2019. godine poduzeti su krupni koraci u rješavanju tog problema. Napravljena je projektna dokumentacija, usvojena odluka o dodjeli zemljišta i postavljen kamen temeljac za izgradnju zgradu u krugu Sveučilišne kliničke bolnice Mostar.

Hrvatski član Predsjedništva BiH dr. sc. Dragan Čović, rektor Sveučilišta u Mostaru Zoran Tomić, dekanica Farmaceutskog fakulteta Monika Tomić i ravnatelj Sveučilišne kliničke bolnice (SKB) Mostar Ante Kvesić, zajedno su položili kamen temeljac za novu zgradu.

Obraćajući se nazočnima, hrvatski član Predsjedništva BiH dr. sc. Dragan Čović čestitao je svima koji su sudjelovali, projektirali i osmislili ovaj projekat na način da bude svima na ponos.

Predsjednik Čović uputio je zahvalu i prof. Moniki Tomić što je iznijela sve probleme koje je imala na ovome putu.

Dekanica Farmaceutskog fakulteta Monika Tomić bila je izuzetno ponosna, često naglašavajući kako se nuda i vjeruje uspješnomu završetku ovoga projekta:

„Današnja svečanost polaganja kamena temeljca jest velik i jedan od značajnijih događaja u kratkoj, ali izuzetno uspješnoj povijesti Farmaceutskoga fakulteta.

Ovaj kamen temeljac rezultat je svih naših napora i zalaganja, on je temelj za bolju budućnost novim generacijama, a na nama ostaje obveza da ovaj projekat uspješno završimo.

Zahvaljujemo svima koji su svojom pomoći omogućili da danas budemo tu i koji će nam i dalje pomagati da Farmaceutski fakultet Sveučilišta u Mostaru što prije dobije svoj dom.“

UNIVERZITET
UZBEKISTANO

Filozofs
SVEUČILIŠ

P Prodaja

FILOZOFSKI FAKULTET

ki fakultet
TE U MOSTARU

DEKAN

P Dekan

FILOZOFSKI FAKULTET

Bez obzira na vrlo složeno stanje u društvu, na neriješeno pitanje financiranja i negativne demografske trendove, Filozofski fakultet nastoji odgovorno i temeljito ispunjavati svoje poslanje. To se poslanje ponajprije odnosi na obrazovanje stručnoga i sposobnoga kadra koji može konkurirati na domaćemu i stranome tržištu rada. Stoga se posebna pozornost pridaje usklađivanju studijskih programa s referentnim fakultetima u Europi, dakako najviše s onima u Republici Hrvatskoj. Uz tu osnovnu zadaću Filozofski fakultet propituje društvenu zbilju te pokušava ponuditi kvalitetna rješenja za složene društvene probleme poštujući pritom tuđe stavove i temeljne demokratske zasade. Poradi toga često organizira znanstvene, znanstveno-stručne i stručne konferencije na kojima sudjeluju istaknuti znanstvenici iz Bosne i Hercegovine, Republike Hrvatske te iz drugih zemalja regije. Osobitost je Filozofskoga fakulteta zauzetost u vezi s očuvanjem hrvatske materijalne i nematerijalne baštine, odnosno povijesnoga, jezičnoga i svakoga drugog naslijeđa koje čini hrvatski identitet u BiH.

Filozofski fakultet Sveučilišta u Mostaru na sve je spomenute zahtjeve u proteklome razdoblju uspješno odgovorio. Dobru praksu namjerava nastaviti i u budućnosti.

USTROJ

S obzirom na brojnost studijskih programa, djelatnika i studenata Filozofski fakultet ima složenu organizacijsku strukturu. Vodstvo Fakulteta čini Uprava Fakulteta čiji su članovi dekan i prodekan. Organizacijska struktura sastoji se također i od studija kao organizacijskih jedinica koje izvode odgovarajuće studijske programe. Na čelu su svakoga studija pročelnik i tajnik koji s ostalim djelatnicima studija (izvođačima nastave) čine Vijeće studija (svakoga studija posebno). Pročelnici i tajnici svih studija zajedno s Upravom čine Vijeće pročelnika i tajnika. Pročelnici i tajnici, uz još neke

nastavnike imenovane prema Pravilniku, čine i Znanstveno-nastavno vijeće Fakulteta.

Na Fakultetu postoje i organizacijska struktura koja se odnosi na administraciju, odnosno različite stručne službe: Studentska služba, Pravna služba, Služba za nastavu i Služba za ekonomsko-organizacijske poslove. Osim stručnih služba na Fakultetu su kao organizacijske jedinice formirani i dodatni uredi/centri: Ured za međunarodnu suradnju i projekte, Ured za odnose s javnošću, Informatička služba, Alumni klub, Istraživački centar i Savjetovalište za studente. Ove se organizacijske jedinice razlikuju od stručnih služba po tome što ih vode imenovani predstavnici nastavnoga oseblja, pri čemu svaki svojim aktivnostima potpomaže i pridonosi kvalitetnijemu djelovanju Fakulteta u cjelini.

Usporedno s navedenom organizacijskom strukturu djeluje i sustav za osiguranje kvalitete koji čine Odbor za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete te Ured za osiguranje kvalitete. Odbor čine predsjednik Odbora, predstavnici svih studija te predstavnik studenata. Ured čine voditelj Ureda te predstavnici stručnih služba. Zaključci Odbora i Ureda redovita su točka dnevnoga reda sjednica Vijeća pročelnika i tajnika te se u krajnjemu slučaju usvajaju kao odluka Znanstveno-nastavnoga vijeća.

Na Filozofskome fakultetu postoji više od 45 kolegija koji podrazumijevaju druge oblike nastave, praktičnoga rada, terenske prakse i tome slično, nastave koja ne podrazumijeva predavanja i vježbe. S obzirom na važnost tih kolegija i složenost izvođenja, izrađen je prijedlog vrjednovanja drugih oblika nastave te je u akademskoj 2017./2018. godini imenovan koordinator za pedagoško-metodičku praksu (i druge oblike nastave) s definiranom zadaćom i ulogom da bi pridonio kvaliteti izvođenja ovih kolegija.

Studentski zbor najviše je predstavničko tijelo studenata Sveučilišta u Mostaru.

Zadaća je studentskih predstavnika u Znanstveno-nastavnom vijeću Filozofskoga fakulteta, u Odboru za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete Filozofskog fakulteta i drugim tijelima iznošenje prijedloga i mišljenja studenata, zastupanje njihovih interesa, unapređenje kvalitete studiranja i kontinuirani rad na poboljšanju studentskoga standarda i njihovih prava. Također, zastupaju interesu studenata i prema svim državnim tijelima i raznim domaćim i međunarodnim institucijama od važnosti za studente.

Predsjedništvo Studentskoga zbora Filozofskoga fakulteta čine predsjednik, zamjenik predsjednika, te predstavnici po godinama i njihovi zamjenici.

Na Filozofskome fakultetu djeluje i nekoliko studentskih udruga. Ciljevi su udruga skrb za studentska prava i slobode, poboljšanje položaja studenata, suradnja s drugim studentskim udrušnjima, asocijacijama, organizacijama i inicijativama, poticanje i unapređenje kulturnih, zabavnih i edukativno-istraživačkih djelatnosti studenata.

U cilju poticanja rada studentskih udruga, kao i drugih izvannastavnih aktivnosti u akademskoj 2017./2018. godini prvi su put studentima dodijeljene Dekanove nagrade za izvannastavne aktivnosti.

19
шілдес
бұл
жыныз
жүйе
Фонд

NASTAVNA DJELATNOST

Filozofski fakultet danas ima 2800 upisanih studenata, 112 stalno uposlenih djelatnika i više od 150 vanjskih suradnika. Na preddiplomskome i diplomskome nastavnome ciklusu 17 studija izvodi 47 studijskih programa. Tijekom jedne akademske godine izvede se više od 40 000 sati nastave.

Organizacija studija na Filozofskome fakultetu

Na preddiplomskome nastavnome ciklusu izvodi se jedanaest jednopredmetnih i dvanaest dvo-predmetnih studijskih programa. Svi dvopredmetni studijski programi mogu se međusobno kombinirati. Uzimajući u obzir sve dvopredmetne kombinacije i jednopredmetne studije, možemo reći da se na preddiplomskoj razini izvodi 77 različitih studijskih skupina. Svi preddiplomski studijski programi traju tri godine.

Na diplomskome nastavnome ciklusu izvodi se devet jednopredmetnih i dvanaest dvopredmetnih studijskih programa koji se također svi mogu međusobno kombinirati. Kada se zbroje sve kombinacije dvopredmetnih studijskih programa i jednopredmetni studijski programi na diplomskome ciklusu, postoje 83 studijske skupine. Diplomski studijski programi traju dvije godine.

Zajednički diplomske studije s inozemnim sveučilištima

Jedan od zaključaka sjednice Senata održane u ožujku 2018. godine bio je razvijati zajedničke diplomske studije s inozemnim sveučilištima. Tijekom akademske 2017./2018. i akademske 2018./2019. godine radilo se na izradbi diplomskoga (master) studija politologije zajedno s Fakultetom političkih znanosti i međunarodnih odnosa Sveučilišta Matej Bel u Banskoj Bistrici.

Diplomski je studij u akademskoj 2018./2019. godini prošao potrebne akreditacije te će u sljedećoj akademskoj godini biti upisana prva generacija. Diplomski Studij politologije izvodit će se na engleskome jeziku, a studij će finansirati Ministarstvo obrazovanja Republike Slovačke. Predviđen je upis do pet studenata na oba fakulteta, a svaki je student dužan provesti dva semestra na nematičnom fakultetu. Nakon završetka studenti će dobiti diplomu magistra politologije obaju fakulteta.

Poslijediplomski doktorski studij

Na poslijediplomskome ciklusu trenutačno se izvodi poslijediplomski doktorski Studij Jezici i kultura u kontaktu koji pokriva područje humanističkih i dijela društvenih znanosti. Studij se izvodi kroz dva modula: modul Jezik i modul Kultura. Svaki se modul dijeli na smjerove. Modul Jezik obuhvaća sljedeće smjerove: anglistiku, germanistiku, kroatistiku i latinski jezik. Modul Kultura obuhvaća sljedeće smjerove: filozofiju, povijest, informacijske i komunikacijske znanosti te smjer interdisciplinarne društvene znanosti.

Revizijom doktorskoga studija u akademskoj 2018./2019. godini izmijenjen je naziv doktorskoga studija u Interdisciplinarni doktorski studij koji svojom interdisciplinarnošću teži stvaranju takva profila znanstvenika koji mogu odgovoriti izazovima suvremenih kretanja u društvu. Cilj je Studija pružiti

doktorandima što širi humanističko i društveno utemeljen pristup jezičnim, povjesnim i kulturološkim posebnostima Europe s osobitim osvrtom na Bosnu i Hercegovinu.

U jedinstvenome studijskome programu povezuje se više grana čime se omogućuje interdisciplinarnost, a ponuda istraživačkih tema s različitim smjerova nudi široku primjenu stečenih spoznaja na srodnim područjima. Doktorandskom obvezom koja se odnosi na izvannastavne aktivnosti program slijedi slične/istovjetne concepcije studija u svijetu i olakšava pokretljivost doktoranda te nastavak studija na drugome fakultetu/sveučilištu. Studijski program ima odlike koje su specifične za bosanskohercegovački društveni kontekst, a riječ je o interdisciplinarnome i komparativnome istraživanju bosanskohercegovačke povjesne, jezične, književne, filozofske baštine, bosanskohercegovačkoga, hrvatskoga i europskoga latiniteta i sl.

Sadržaji se pojedinih područja zasnivaju na domaćim i međunarodnim znanstveno-istraživačkim projektima. U programu sudjeluju predavači s različitih fakulteta Sveučilišta u Mostaru kao i inozemnih sveučilišta.

Programi cjeloživotnoga obrazovanja

Ciljevi Bolonjske deklaracije jasno ističu cjeloživotno obrazovanje kao sastavni dio visokoobrazovnih aktivnosti. Zbog toga su u akademskoj 2018./2019. godini izrađena dva programa: *Stručno usavršavanje u području arhiva, knjižnica i muzeja i Upravljanje i vođenje odgojno-obrazovne ustanove*. Također je u tijeku i izradba programa za inkluzivno obrazovanje. Upis prvih kandidata i nastava planirana je početkom akademske 2019./2020 godine.

Uz navedene programe na Filozofskome fakultetu izvodi se *Program za stjecanje nastavničkih kompetencija*. Potreba za takvim programom prepoznata je zbog složene strukture osnovnoga i srednjoškolskoga obrazovanja, izvannastavnih aktivnosti, raznovrsnih mentorstava, što za sobom povlači stalnu potrebu za kompetentnim djelatnicima u nastavi obrazovanima na suvremenim programima te utemeljenima na ishodima učenja i kompetencijama.

Dislocirani odjeli

Filozofski fakultet ima i svoje dislocirane odjele u Orašju i Brčkome. U Orašju se izvodi Studij socijalnoga rada, a u Brčkome Studij odnosa s javnošću. Studenti koji pohađaju dislociranu nastavu imaju ista prava i obveze kao i studenti matičnih studija u Mostaru.

Revizija nastavnih planova i programa

Na Filozofskome fakultetu kontinuirano se djeluje na osvremenjivanju nastavnih planova i programa. Zbog toga je u akademskoj 2017./2018. godini dovršena revizija nastavnih planova i programa koja je bila usklađena s Pravilnikom o postupku donošenja i evaluacije studijskih programa, pri čemu je posebna pozornost bila na tome da studij bude suvremen i primjeren mogućnostima i interesima studenata, potrebama poslodavaca, a i usporediv sa srodnim programima na referentnim visokoškolskim ustanovama.

Iz navedenoga je vidljivo da je nastavni proces na Filozofskome fakultetu, i tematski i organizacijski, iznimno kompleksan. Dodatnu vrijednost nastavnemu procesu daju profesori s drugih visokih učilišta iz Bosne i Hercegovine i Hrvatske. Upravo se u sinergiji domaćega i gostujućega kadra ostvaruje optimalan učinak i najbolji ishodi učenja. Domaći su kadrovi neizostavni zbog kulturne i identitet-ske posebnosti Fakulteta te njegove uloge u društvu, a gostujući kadrovi pružaju potrebnu širinu perspektiva koje će studentima dobro doći u obrazovanju i budućemu stručnom usavršavanju.

ZNANSTVENA DJELATNOST

Znanstvena djelatnost Fakulteta bit će opisana u sljedećim cjelinama: Konferencije, Nakladništvo, Sunakladište, Knjižnica.

Konferencije

U protekle dvije akademske godine održano je 14 konferencija čiji je organizator, suorganizator ili pak domaćin bio Filozofski fakultet Sveučilišta u Mostaru.

U povodu obilježavanja 100. obljetnice od zbrinjavanja gladne djece u Hercegovini (1917. – 2017.) održan je 6. listopada 2017. godine znanstveni skup o fra Didaku Buntiću. Organizatori skupa bili su Filozofski fakultet Sveučilišta u Mostaru, HKUD Didak i Hrvatski institut za povijest iz Zagreba.

U povodu obilježavanja 10. obljetnice djelovanja Studija socijalnog rada Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru održana je 14. prosinca 2017. godine stručna konferencija *Prava djece – između teorije i prakse*. Konferencija je organizirana u suradnji s Vladom Hercegovačko-neretvanske županije, Vladom Hercegbosanske županije, Savezom socijalnih radnika Federacije BiH i misije OEES-a u Bosni i Hercegovini. Studij engleskoga jezika i književnosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru u suradnji s Društvom anglista u Bosni i Hercegovini (DAuBiH) održao je 6. i 7. travnja 2018. godine prvi simpozij Društva anglista u BiH; naziv je simpozija *English – views, voices, people and places*.

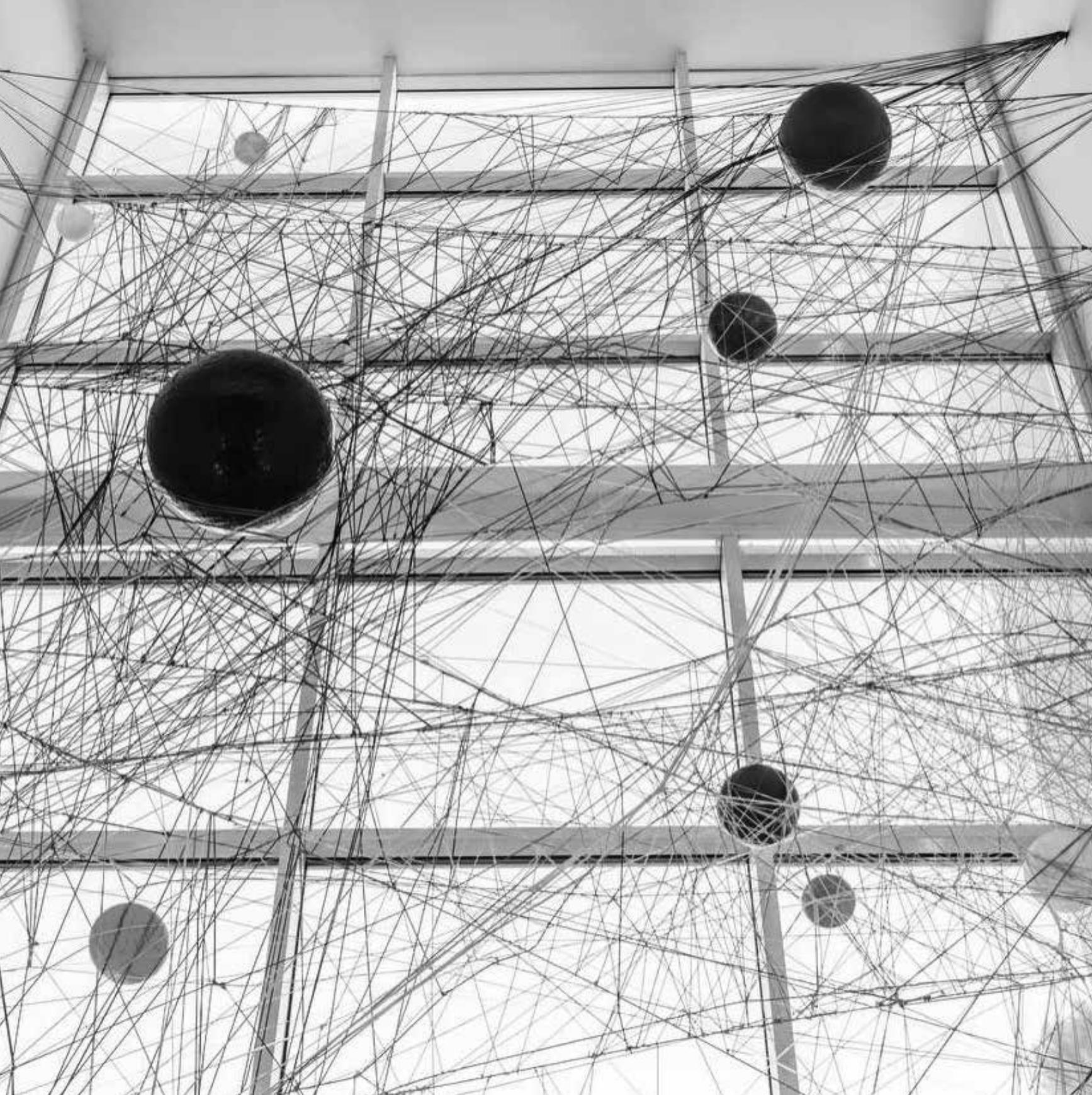
Klub studenata Studija informacijskih znanosti Filozofskoga fakulteta bio je domaćin 11. studentske konferencije InfoDASKA koja je održana 10. i 11. svibnja 2018. godine.

U organizaciji Sveučilišta u Mostaru, Hrvatske akademije za znanost i umjetnost u Bosni i Hercegovini (HAZU BiH) – Odjel za znanost i obrazovanje Hrvatskog narodnog sabora (HNS BiH), održana je 11. lipnja 2018. godine znanstvena konferencija *Hrvati BiH – demografska stvarnost*.

U organizaciji Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru, Zaklade Konrad Adenauer i Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar (Područni centar Osijek) 8. lipnja 2018. godine održana je 5. međunarodna znanstvena konferencija *Identiteti – kulture – jezici*. Tema Konferencije bila je *Quo vadis homo – multidisciplinarni pristupi suvremenom čovjeku*.

U organizaciji studenata latinskoga jezika i rimske književnosti održana je 19. godine listopada 2018. konferencija *Publike Ovidije Nazon: O 2000. obljetnici smrti*.

Treća međunarodna znanstveno-stručna konferencija s područja odnosa s javnošću PR Days Mostariensis održana je 22. i 23. studenoga 2018. godine.

Četvrti interdisciplinarni znanstveno-stručni skup *Grad Osijek u obrani hrvatskoga Istoka* održan je 30. siječnja 2018. godine u Osijeku. Suorganizatori skupa bili su Institut društvenih znanosti Ivo Pilar – Područni centar Osijek, Filozofski fakultet Sveučilišta u Mostaru, Odjel za kulturologiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te Ogranak Matice hrvatske u Osijeku.

Filozofski fakultet Sveučilišta u Mostaru bio je suorganizator Petoga međunarodnog interdisciplinarnog znanstveno-stručnoga skupa *Slavonija i Baranja u Domovinskom ratu* koji je održan 3. – 4. prosinca 2018. godine u Osijeku. Uz Filozofski fakultet organizatori su bili Ogranak Matice hrvatske u Osijeku, Filozofski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te Koordinacije udruga branitelja i stradalnika Domovinskog rata Osječko-baranjske županije.

Znanstveno-stručna konferencija s međunarodnim sudjelovanjem *Sport i komunikacija* održana je 17. travnja 2019. godine.

U organizaciji Studija njemačkoga jezika i književnosti 16. i 17. svibnja 2019. godine organizirana je međunarodna znanstvena konferencija *Deutsch in Südosteuropa: Rück- und Ausblicke*.

Središnji odbor Međunarodne federacije filozofskih asocijacija (*Fédération Internationale des Sociétés de Philosophie – FISP*) održao je u Mostaru od 21. do 24. svibnja 2019. godine svoju godišnju konferenciju. Otvaranje konferencije bilo je 21. svibnja na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru. U organizaciji Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru, Fakulteta filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, Fakulteta političkih znanosti i međunarodnih odnosa Sveučilišta u Banskoj Biستрици te Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar – Područni centar Osijek održana je 31. svibnja 2019. godine šesta međunarodna znanstvena konferencija *Identiteti – kulture – jezici*. Tema Konferencije bila je *Novi obzori društvenih i humanističkih znanosti*.

NAKLADNIŠTVO

Časopisi i godišnjaci

U proteklome razdoblju Filozofski fakultet objavio je:

- ➔ tri broja časopisa *Hum*
- ➔ dva broja časopisa *Hercegovina*
- ➔ dva broja godišnjaka *Identiteti – kulture – jezici*
- ➔ jedan broj godišnjaka *Kultura komuniciranja*.

Autorske knjige

- ➔ BOBAN, Luciana, *Latinske gramatike i bosanskohercegovački franjevci*, Mostar, Filozofski fakultet Sveučilišta, Institut za latinitet, 2017.
- ➔ BUNTIĆ, Mate, *Određuje li narav bića narav spoznaje: problem jednoga i mnoštva, znanja i mišljenja u Platona, Aristotela i Plotina*, Mostar, Filozofski fakultet Sveučilišta, 2017.
- ➔ ČORIĆ, Nino, *Korporativna komunikacija*, Zagreb, Synopsis, Sarajevo, Synopsis, Mostar, Filozofski fakultet Sveučilišta u Mostaru, 2019.

- ⇒ GRBAVAC, Ivana, *Uvod u istraživanja jezičnoga krajobraza*, Mostar, Filozofski fakultet Sveučilišta, 2018.
- ⇒ KLJAO-RADIĆ, Marina, *Pjesništvo Lucijana Kordića*, Mostar, Filozofski fakultet Sveučilišta u Mostaru, 2017.
- ⇒ MARINČIĆ, Senka, *Übungsbuch zur Einführung in die Syntax der deutschen Gegenwartssprache*, Mostar, Filozofski fakultet Sveučilišta u Mostaru, 2017.
- ⇒ PUTICA, Marija, *Informatika*, Filozofski fakultet Sveučilišta u Mostaru, 2017.
- ⇒ SABLJIĆ-VUJICA, Jela, *Teorija i geneza eseja*, Mostar, Filozofski fakultet Sveučilišta u Mostaru, 2018.
- ⇒ ZELJKO-ZUBAC, Ružica, *Deutsche Wortbildung für Germanistikstudenten*, Sveučilište u Mostaru, Mostar, 2019.

Sunakladništvo

Filozofski fakultet Sveučilišta u Mostaru bio je sunakladnik sljedećih zbornika radova:

- ⇒ *Opera Dei revelare honorificum est: zbornik radova u čast Baziliju Pandžiću*, (ur.) Ivica Musić, Mostar, Hercegovačka franjevačka provincija Uznesenja BDM, Filozofski fakultet Sveučilišta, 2017.
- ⇒ *Domovinski rat, njegove gospodarske, demografske i socijalne posljedice i perspektive na području hrvatskog istoka*, Zbornik radova, (ur) Miljenko Brekalo, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb, 2017.
- ⇒ *Grad Osijek u obrani hrvatskog istoka*, Zbornik radova, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb, 2019. (ur) Miljenko Brekalo, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb, 2019.

Knjižnica

Osim gore navedenih aktivnosti, Filozofski fakultet osobitu je brigu posvetio knjižnici, bilo da je riječ o digitalizaciji kataloga ili pak o nabavci novih naslova. U proteklome razdoblju u sustavu COBISS obrađeno je 1800 bibliografskih jedinica, a broj novih naslova koji su prispjeli u knjižnicu iznosi 5456.

MEĐUNARODNA SURADNJA

Ured za međunarodnu suradnju i projekte Filozofskoga fakulteta osnovan je potkraj studenoga 2013. godine. Njegova je prvotna djelatnost koordinacija svih aktivnosti u vezi s međunarodnom suradnjom s fakultetima u svijetu i regiji, međunarodna akademska i studentska razmjena, pružanje informacija o različitim programima EU-a, davanje potpore djelatnicima i studentima pri prijavi za sudjelovanje u određenim projektima te organizacija predstavljanja različitih programa stipendiranja kao što su DAAD (Njemačka služba za akademsku razmjenu studenata), KAAD (Katolička akademska služba za razmjenu stranaca), OeAD (Austrijska akademska služba za razmjenu).

Posebnu suradnju Filozofski fakultet ostvaruje s Goethe institutom iz Sarajeva, Francuskim institutom u Sarajevu te različitim veleposlanstvima u BiH.

U posljednje dvije godine Filozofski fakultet posjetili su brojni uglednici koji su održali predavanja za studente i nastavnike Sveučilišta u Mostaru. Između ostalih posjetili su nas francuski veleposlanik nj. e. Guillaume Rousson, veleposlanica švicarske konfederacije nj. e. Andrea Rauber Sixer koja je održala predavanje Politički sustav Švicarske. Veleposlanik Ruske Federacije nj. e. Petar Ivancov održao je predavanje Rusija u sustavu suvremenih međunarodnih odnosa i otvorio izložbu Narođi Rusije. Pri svome drugome posjetu otvorio je Ruski kutak na Filozofskome fakultetu. Jedno od zapaženijih predavanja bilo je i predavanje dr. sc. Herberta Gassnera, osnivača i ravnatelja hrvatske knjižnice i čitaonice Filip Kaušić, Zillingtal; tema je bila *Gradišćanski Hrvati kroz 500 godina te sveučilišta danas i jučer u Europskoj uniji*.

Od ljetnoga semestra 2017./2018. godine na Filozofskome fakultetu izvodi se i nastava na kineskom jeziku za sve zainteresirane studente. Profesorica Meng Xiukun osim rada sa studentima poučava osnovama kineskoga jezika sve zainteresirane djelatnike, a svakoga mjeseca održava predavanja o kineskoj kulturi koja su vrlo dobro posjećena.

U protekle dvije godine snažno je poraslo zanimanje za studijske boravke na stranim sveučilištima preko Erasmus+ KA107 programa. Filozofski fakultet redovito nominira najveći broj zainteresiranih na Sveučilištu u Mostaru za ponuđene studijske boravke u Španjolskoj, Francuskoj, Slovačkoj, Češkoj, Mađarskoj, Austriji, Belgiji i drugim zemljama, što ukazuje na veliko zanimanje naših studenata i nastavnika, ali i administrativnoga osoblja za mobilnost. Posebno nas veseli pojačano zanimanje za dolaznu mobilnost, tj. boravci inozemnih studenata i nastavnika na Filozofskome fakultetu.

Uloga Ureda za međunarodnu suradnju i projekte i nadalje će biti promidžba i koordiniranje odlazne mobilnosti studenata i nastavnika s Filozofskoga fakulteta preko nekoga od navedenih programa stipendiranja, ali i prihvatanje stranih studenata i nastavnika na nekome od naših studija.

INFRASTRUKTURNI RAZVITAK

Uz napore za očuvanje kulturnoga i povijesnoga identiteta preko znanstvenih i stručnih projekata Filozofski fakultet svoju osobitu zadaću nastoji ostvariti i preko vizualnih infrastrukturnih projekata. Osim postavljene umjetničke instalacije u predvorju Fakulteta u posljednje dvije godine uređeno je nekoliko učionica s vizualno-grafičkim prikazima kulturnih i inih znamenitosti nekih država s čijim smo institucijama uspostavili konkretnu suradnju. Tako je, uz prethodno uređeni Engleski kutak, Fakultet u posljednje dvije godine dobio i Ruski, Francuski te Njemački kutak, koji odražavaju volju djelatnika Filozofskoga fakulteta za njegovanje različitosti i što široj suradnji s različitim svjetskim akademskim institucijama.

GRAĐEVINSKI FAKULTET

GRAĐEVINSKI FAKULTET

U 2018. godini navršilo se četrdeset godina od osnutka Građevinskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru. Menadžment i svi djelatnici nastojali su našu obljetnicu učiniti što sadržajnjom u znanstvenome, stručnome i nastavnom pogledu.

Kao i na cijelome Sveučilištu, od akademске 2004./2005. godine nastava je i na Građevinskom fakultetu započela po novome sustavu usklađenom s načelima Bolonjske deklaracije. Od tada je nastava najvećim dijelom usklađena s referentnim FGAG iz Splita. Godine 2008. formirana je Udruga hrvatskih građevinskih fakulteta koju čine građevinski fakulteti iz Osijeka, Rijeke, Splita, Zagreba i Mostara. Budući da smo bili predsjedavajući u mandatnome razdoblju od veljače 2017. godine do veljače 2019. godine u ovoj Udruzi, 24. rujna obilježili smo 10. obljetnicu postojanja Udruge na našemu Fakultetu.

Još od 2000. godine na Fakultetu se redovito održavaju znanstvena i stručna predavanja pod nazivom *Znanstveni sati*. Također su održani brojni znanstveni skupovi, okrugli stolovi, konferencije od kojih vrijedi izdvojiti Međunarodni znanstveni simpozij *Modeliranje konstrukcija* kao i značajna tri simpozija u nizu *Hercegovina – zemlja kamena* 2013., 2015. i 2018. godine. Od 2011. godine u kontinuitetu objavljujemo e-Zbornik, elektronički časopis Građevinskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru. Radove koji objavljujemo rezultat su, između ostalog, i prezentacija znanstvenih sati održanih tijekom akademске godine, studentskih sudjelovanja na domaćim i međunarodnim konferencijama, kao i manji broj diplomskih radova prezentiranih preko zajedničke suradnje nastavnika i naših studenata. U njima smo objavljivali znanstvene i stručne članke naših djelatnika i kolega koji djeluju u praksi u područjima betonskih konstrukcija, hidrotehnike, geotehnike, zaštite okoliša, cestogradnje, mostogradnje, kao i iz područja arhitekture, geodezije, zaštite okoliša te s njima povezanih područja. Časopis se nalazi na mrežnoj stranici <http://gf.sum.ba/ezbornik>. Od 2013. godine uspješno smo prošli postupak licenciranja i našli se na listi EBSCO Academic Search, u bazi EngineeringSource na mrežnoj

adresi: <https://www.ebscohost.com/academic/engineering-source>, a od 2017. godine nalazimo se i na centralnom mrežnom portalu koji okuplja hrvatske znanstvene i stručne časopise (Hrčak).

Trinaesti broj e-Zbornika posvećen je novom sveučilišnom Studijskom programu arhitekture i urbanizma koji je počeo akademске 2017./2018. godine. Objavom četrnaestoga i petnaestoga broja, kao i izvanrednoga jubilarnoga broja povodom 40. obljetnice obilježili smo održavanje 3. simpozija o kamenu 2018. godine.

Od akademске 2017./2018. godine članica smo Udruge studija arhitekture i urbanizma Hrvatske što će našim studentima omogućiti lakše priznavanje diploma i mogući nastavak studiranja u Hrvatskoj i inozemstvu.

U akademskoj 2018./2019. godini pokrenuli smo novi smjer na sveučilišnom diplomskome Studiju građevinarstva pod nazivom Hidrotehnika i okolišno inženjerstvo. Uz postojeće smjerove Opći i Konstrukcije, naši magistri građevinarstva bit će konkurentniji na tržištu rada. Dugo, predano i studiozno radili smo na otvaranju doktorskoga studija građevinarstva koji će biti i na hrvatskome i engleskome jeziku te koji starta u ovoj akademskoj godini. Od nove akademске godine 2019./2020. pokrenuli smo i preddiplomski sveučilišni Studij geodezije i geoinformatike, jer postoje zahtjevi i potražnja na tržištu za ovom strukom.

Od akademске 2017./2018. godine objavljujemo i Godišnjak u kojem je dan prikaz nastavnoga, znanstvenoga i stručnoga djelovanja naših nastavnika, asistenata i studenata.

Jedna od važnih zadaća nastavnika je izradba udžbenika i priručnika za potrebe znanstveno-nastavnoga procesa, znanstvenih i stručnih knjiga, a izdavačka djelatnost je jedna od primarnih djelatnosti koje Građevinski fakultet obavlja. Dokaz za to su promocije knjiga i udžbenika koje se svake godine održavaju na našemu Fakultetu. Imali smo iznimno bogatu promociju na kojoj je predstavljeno devet knjiga, od toga sedam knjiga čiji su autori nastavnici i asistenti te dvije knjige u nakladništvu Građevinskog fakulteta. Promocija je održana u prosincu 2017. godine, u sklopu obilježavanja obljetnice osnivanja Građevinskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru.

Građevinski fakultet svoju stručnu djelatnost obavlja preko Građevinskoga istraživačkoga centra. Centar se u svojoj djelatnosti izradbe projekata, odnosno pružanja usluga drži intelektualnoga/duhovnoga habitusa građevinske struke. Dakle, na prvo mjesto stavlja kognitivne sposobnosti kao što su: znanje, osjećaji, doživljeno, zapravo sve ono što našu struku čini onakvom kakva jest. Zbog svih ovih razloga pokrenuli smo aktivnosti za ostvarivanje kontakata s inozemnim partnerima kako bi izišli i na međunarodno tržište u području stručnih projekata. Osnovni cilj nam je doći do kvalitetnih sporazuma o partnerstvu s respektabilnim projektnim kućama iz Europe. To nam je vrlo važno zbog niza razloga: znanstvenih, stručnih, konkurenčnih te promidžbenih.

Studenti su preko većine kolegija uključeni u razne oblike praktične nastave: u projektiranje u sklopu stručnih projekata koje rade nastavnici, numeričko modeliranje u računalnim učionicama Fakulteta, ispitivanje konstrukcija, gradiva i tla na terenu i u laboratorijima Fakulteta i nastavne baze, izradbu maketa objekata u arhitektonskome studiju Fakulteta, posjete gradilištima (posebice većih građevinskih objekata kao što je izgradnja autoceste u BiH i Hrvatskoj). U tom smislu intenzivna je suradnja s nastavnom bazom.

Održane su i radionice za studente u sklopu internacionalnoga projekta Obzor 2020, BAMB-Buildings As Material Banks koje se održavaju i u Nizozemskoj.

U organizaciju dvotjedne praktične nastave u građevinskim tvrtkama za zainteresirane studente uključen je i Studentski zbor Građevinskog fakulteta i Udruga studenata građevinarstva – IACES. Studenti građevine također su vrlo aktivni i uključeni u sva zbivanja na Fakultetu i Sveučilištu: organiziraju radionice poput takmičenja u modeliranju mostova, pišu i objavljaju u studentskome časopisu *Nestabilnost*, putovanje u Bugarsku u sklopu Građevinijade, putovanje studentskih predstavnika u Tursku i razmjenjuju iskustva sa studentima drugih zemalja i sveučilišta. Trudimo se u svakome pogledu pomoći im i ukazati na velik značaj međunarodne razmjene iskustava. Oni to danas čine kao studenti da bi sutra kao mladi perspektivni stručnjaci lakše surađivali i komunicirali s kolegama diljem svijeta.

Tijekom akademske 2017./2018. godine intenzivirane su aktivnosti na povećanju vidljivosti Fakulteta. Internetska stranica Fakulteta dobila je novi vizualni identitet. Uz svakodnevno ažuriranje s najnovijim informacijama, sadržajno je obogaćena i informacijama o novim studijskim programima. Snimljen je i promotivni video o Fakultetu. Održavana je i Facebook stranica, a 2019. godine pokrenut je i Instagram profil s dostizanim brojem oko 3000 pregleda po objavljenoj slici. Pored zajedničkih sveučilišnih promidžbenih aktivnosti, Građevinski je fakultet organizirao i niz samostalnih javnih nastupa.

Čitav niz aktivnosti, nastavnih, znanstvenih i stručnih, sa zapaženom promocijom u javnosti, rezultirao je povećanim zanimanjem, kako za Studij građevinarstva tako i za nove studijske programe arhitekturu i urbanizam i geodeziju i geoinformatiku, tako da u novoj akademskoj 2019./2020. godini, u odnosu na prošlu, bilježimo porast broja upisanih bručoša za 30 %.

USTROJ

Građevinski fakultet javna je ustanova, znanstveno-nastavna sastavnica Sveučilišta u Mostaru koja ustrojava i izvodi sveučilišne studije, znanstveni i stručni rad u znanstvenome području tehničkih znanosti.

Uprava Fakulteta

Dekanica: izv. prof. dr. sc. Maja Prskalo

Prodekan za nastavu: doc. dr. sc. Dragan Ćubela

Prodekanica za znanost: izv. prof. dr. sc. Amira Galić

Tajnica Fakulteta: Branka Šunjić, dipl. iur.

Znanstveno-nastavno vijeće

Znanstveno-nastavno vijeće čine:

- stalno uposleni nastavnici
- stalno uposleni asistenti
- predstavnici studenata.

Vijeće doktorskoga studija

Vijeće doktorskoga studija čine profesori s istraživačkih grana doktorskoga studija.

Voditelj doktorskoga studija: prof. dr. sc. Ivo Čolak

Tajnik doktorskoga studija: izv. prof. dr. sc. Amira Galić.

Odbori i povjerenstva

- Odbor za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete
- Povjerenstvo za praćenje i unaprjeđenje studiranja
- Povjerenstvo za odnose sa studentima
- Povjerenstvo za upis na preddiplomske i diplomske sveučilišne studije Građevinskog fakulteta
- Povjerenstvo za završne i diplomske ispite Studija građevinarstva
- Etičko povjerenstvo
- Povjerenstvo za nostrifikaciju i ekvivalenciju inozemnih obrazovnih isprava
- Fakultet je imenovao svoje predstavnike u centrima, uredima i povjerenstvima Sveučilišta u Mostaru.

Katedre

- Katedra za mehaniku, materijale i konstrukcije, voditelj: izv. prof. dr. sc. Mladen Glibić
- Katedra za hidrotehniku i geotehniku, voditelj: prof. dr. sc. Zoran Milašinović
- Katedra za prometnice i organizaciju i tehnologiju građenja, voditelj: izv. prof. dr. sc. Ivan Lovrić
- Katedra za arhitekturu i urbanizam, voditeljica: doc. dr. sc. Valerija Kopilaš.

Ostalo

Studentska referada

Računovodstvo

Ured za informatičku podršku

Ured za projekte

Knjižnica

Laboratoriji.

NASTAVNA DJELATNOST

Uvod

Građevinski fakultet Sveučilišta u Mostaru od svoga utemeljenja nastoji biti dio jedinstvenoga europskoga visokoobrazovnoga sustava. Izvođenje nastave po nastavnom planu i programu usklađenom s načelima Bolonjskoga procesa počelo je akademske 2005./2006. godine. Nastavni planovi i programi usklađeni su s nastavnim planovima i programima srodnih fakulteta iz regije koji nastavu izvode po načelima Bolonjskoga procesa.

Redovito osuvremenjivanje nastavnih planova omogućuje studentima kvalitetno i up to date obrazovanje, te im jamči da će njihova znanja i kompetencije nakon završenoga studija biti priznati i cijenjeni u široj zajednici.

Studenti svih studijskih programa terenskom nastavom obilaze veća i važnija gradilišta i institucije u Bosni i Hercegovini i Republici Hrvatskoj.

Posebna pozornost dana je osiguranju kvalitete izvođenja nastave, mobilnosti studenata i nastavnoga osoblja u stjecanju novih znanja, kao i postupku priznavanja diploma.

Postojeći studijski programi

Sveučilišni preddiplomski Studij građevinarstva

Sveučilišni preddiplomski Studij građevinarstva traje tri godine (šest semestara), odnosno 180 ECTS bodova.

Pravo upisa na Studij imaju osobe koje su završile srednjoškolske programe u trajanju od četiri godine. Završetkom sveučilišnoga preddiplomskoga studija studentice i studenti stječu akademski naziv prvostupnica/prvostupnik (*baccalaurea/baccalaureus*) građevinarstva.

Nastavni planovi na sveučilišnome preddiplomskome i diplomskome Studiju građevinarstva usklađeni su sa studijima na građevinskim fakultetima na Delft University of Technology (Nizozemska) i ETH Zürich (Švicarska), odnosno sa studijima na našemu referentnome Fakultetu građevinarstva, arhitekture i geodezije Sveučilišta u Splitu.

Preddiplomski Studij građevinarstva sastavljen je od temeljnoga (prirodoslovno-matematički i temeljni tehnički predmeti) i glavnoga dijela (stručni usmjereni predmeti te nekoliko predmeta izvan područja građevinarstva, ali s primjenama u građevinarstvu), te uz terensku i praktičnu nastavu i završni ispit pruža studentima stručne i znanstvene temelje za nastavak obrazovanja na diplomskome studiju.

Prvostupnicima koji se odluče za zaposlenje nakon prvoga stupnja obrazovanja daju se stručna znanja za dimenzioniranje, planiranje i vođenje manjih građevinskih zahvata i konstrukcija.

U akademskoj 2017./2018. godini broj upisanih studenata na tri godine Studija bio je 322, a broj studenata koji su iste godine završili preddiplomski Studij građevinarstva 62.

U akademskoj 2018./2019. godini ukupno je na Studij upisan 281 student.

Sveučilišni diplomska Studij građevinarstva

Sveučilišni diplomski Studij građevinarstva traje dvije godine (četiri semestra), odnosno 120 ECTS bodova.

Pravo upisa na studij imaju osobe koje su završile sveučilišni preddiplomski Studij građevinarstva, te preddiplomske studije srodnih tehničkih znanosti ili stručne studije uz polaganje razlike predmeta. Završetkom sveučilišnoga diplomskoga Studija studentice i studenti stječu akademski naziv magistra/magistar građevinarstva.

Diplomski Studij građevinarstva podijeljen je u tri smjera:

- Opći
- Konstrukcije
- Hidrotehnika i okolišno inženjerstvo.

Smjerovi Opći i Konstrukcije datiraju od uvođenja Bolonjskoga procesa u nastavu od akademske 2008./2009. godine.

Smjer Hidrotehnika i okolišno inženjerstvo uveden je akademske 2017./2018., kao odgovor na potrebe tržišta za novim i stručnim kadrovima iz područja hidrotehnike, hidrotehničkih sustava i zaštite okoliša.

Od akademske 2014./2015. do akademske 2017./2018. godine bio je ustrojen na diplomskome Studiju građevinarstva smjer Arhitektonsko i urbano inženjerstvo kao odgovor na nedostatak inženjerskoga profila koji se bavi urbanim područjem prvenstveno u infrastrukturnome smislu i širim prostornim planiranjem. Uvođenjem novoga studijskoga programa – preddiplomskog Studija arhitekture i urbanizma akademske 2017./2018. godine prestaje upis na ovaj smjer.

Ospozobljavanje za stručne poslove ili za razvojna ili znanstvena istraživanja u izabranoj grani građevinarstva osnovni je cilj studija.

Osim zajedničkih matematičkih i društveno-humanističkih predmeta studenti tijekom diplomskoga Studija građevinarstva slušaju temeljne stručne predmete i stručne predmete kojima se ostvaruju specijalizacije.

Pored prethodno navedenih predmeta, studenti upisuju i izborne predmete kojima proširuju svoja stručna, ali i opća znanja.

Završetkom studija studenti se zapošljavaju u tvrtkama koje se bave projektiranjem, nadzorom i izvođenjem hidrotehničkih, prometnih, geotehničkih i objekata visokogradnje. Također, mogu se zapošljavati u državnoj i lokalnoj upravi, te bilo kojim drugim tvrtkama vezanim za područje građevinarstva ili slična tehnička područja.

U akademskoj 2017./2018. godini broj upisanih studenata na dvije godine studija bio je 91, a broj studenata koji su završili diplomski Studij građevinarstva akademske 2017./2018. bio je 36.

U akademskoj 2018./2019. godini ukupan broj upisanih studenata na studij je 111.

Novi studijski programi

Sveučilišni preddiplomski Studij arhitekture i urbanizma

Odlukom Senata Sveučilišta u Mostaru od 24. svibnja 2017. godine (ur. br. 01-898/17) uvodi se od akademske 2017./2018. godine sveučilišni preddiplomski Studij arhitekture i urbanizma u trajanju od tri godine ili šest semestara (180 ECTS bodova).

Potreba za uvođenjem ovoga studijskog programa proistekla je iz činjenice osjetnoga nedostatka stručnoga kadra iz oblasti arhitekture i urbanizma u užemu i širemu okruženju. Državne, županijske i općinske institucije traže spomenute kadrove i zbog toga često dolazi do kompromisnih rješenja, odnosno zapošljavanja kadrova koji sa svojim znanjem i naobrazbom nisu sposobni rješavati probleme arhitektonskoga i/ili urbanoga inženjerstva.

Sveučilišni preddiplomski Studij arhitekture i urbanizma upisuju osobe sa završenom srednjom školom u trajanju od četiri godine uz zadovoljenje kriterija razredbenoga postupka te rezultata prijamnoga ispita.

Završetkom sveučilišnoga preddiplomskoga Studija studentice i studenti stječu akademski naziv prvostupnica/prvostupnik (*baccalaurea/baccalaureus*) arhitekture i urbanizma.

Nastavni plan na sveučilišnome preddiplomskome Studiju arhitekture i urbanizma usklađen je s nastavnim planovima Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Fakulteta građevinarstva, arhitekture i geodezije Sveučilišta u Splitu i Građevinskog fakulteta Sveučilišta Josipa Juraja Strossmayera u Osijeku.

Završetkom studija studenti su sposobni demonstrirati znanje iz područja arhitekture i urbanizma, primijeniti znanje i razumijevanje na način karakterističan za arhitekturu i urbanizam, rješavati probleme iz arhitektonske i urbanističke prakse, prikupljati, analizirati i interpretirati relevantne podatke iz oblasti arhitekture i urbanizma.

Studenti razvijaju vještine učenja potrebne za cijeloživotno obrazovanje, ali i nastavak studiranja na 2. ciklusu Studijskoga programa arhitekture i urbanizma.

Broj upisanih studenata na 1. godinu preddiplomskoga Studija arhitekture i urbanizma bio je u akademskoj 2017./2018. godini 33.

U akademskoj 2018./2019. godini na 1. godinu studija upisano je 25 studenata, a na 2. godinu 28 studenata, odnosno ukupno na studij 63 studenta.

Sveučilišni preddiplomski Studij geodezije i geoinformatike

U akademskoj 2018./2019. godini sprovedene su sve potrebne aktivnosti za uvođenje novoga studijskoga programa – sveučilišnoga preddiplomskoga Studija geodezije i geoinformatike u trajanju od tri godine (šest semestara), odnosno 180 ECTS bodova.

Odlukom Senata Sveučilišta u Mostaru od 18. lipnja 2019. godine (ur. br. 01-4949/19) Studij kreće od akademske 2019./2020. godine. Izvođenje nastave na ovome studijskome programu bit će usklađeno s nastavnim planovima i programima srodnih fakulteta u Republici Hrvatskoj.

Upisna kvota za akademsku 2019./2020. godinu je 30 studenata. Pravo upisa na Studij imaju osobe koje su završile srednjoškolske programe u trajanju od četiri godine. Završetkom sveučilišnoga preddiplomskoga Studija studentice i studenti stječu akademski naziv prvostupnica (*baccalaurea*) i prvostupnik (*baccalaureus*) geodezije i geoinformatike.

Nastavne baze

S ciljem povezivanja visokoga obrazovanja, znanosti, istraživačkoga rada i prakse uspostavlja se suradnja s institucijama i tvrtkama iz okruženja radi dodatnoga osposobljavanja i pripreme studenata za buduće znanstvene i stručne poslove.

U 2019. godini Fakultet je potpisao Sporazum o suradnji s dvije nastavne baze: Gradom Mostarom i tvrtkom Hering d. d. iz Širokoga Brijega.

Promocija Fakulteta i studijskih programa

Posebna pozornost posvećuje se promociji Fakulteta i studijskih programa koji se organiziraju na Fakultetu. Nastavnici, asistenti i studenti obilaze srednjoškolske centre da bi učenike završnih razreda upoznali s djelovanjem Fakulteta, studijima koje mogu upisati na Fakultetu, svim nastavnim i nenastavnim aktivnostima. Također, organiziraju se posjeti učenika srednjih škola Fakultetu i druženje s našim studentima da bi se učenici izravno mogli uvjeriti što im se sve nudi na Fakultetu.

U akademskoj 2017./2018. godini organizirano je predstavljanje Fakulteta u 13 srednjih škola i posjeta dviju škola našemu Fakultetu.

U 2018./2019. godini naši nastavnici i studenti obišli su 15 škola, a upriličeno je gostovanje učenika iz triju škola.

Građevinski fakultet je svake godine prisutan i na Smotri Sveučilišta u Mostaru koja se organizira u Hercegbosanskoj, Zapadnohercegovačkoj, Srednjobosanskoj, Posavskoj i Hercegovačko-neretvanskoj županiji.

Jedan vid promocije Fakulteta je i natjecanje u modeliranju mostova učenika 4. razreda srednjih škola koje se svake godine organizira na našemu Fakultetu. Broj sudionika iz godine u godinu raste. Ove godine sudjelovalo je 15 ekipa s tri člana (učenika) i nastavnikom voditeljem, dok je prošle godine sudjelovalo 11 ekipa. Cilj natjecanja je, prije svega, druženje učenika, ali i promocija Građevinskoga fakulteta i Sveučilišta u Mostaru.

Od početka preddiplomskoga Studija arhitekture i urbanizma organizira se Izložba studentskih radova koja je javna i otvorena prije svega za učenike srednjih škola da bi se upoznali s našim Fakultetom i Studijem arhitekture i urbanizma, ali i ostalim studijskim programima.

ZNANSTVENA DJELATNOST

Uvod

Građevinski fakultet je promotor znanstvene djelatnosti u području tehničke znanosti u disciplinama koje su u najširemu smislu u vezi s građevinarstvom, arhitekturom, geodezijom i geoinformatikom, s težnjom da se njegova prepoznatljivost, koja je već priznata u široj regiji, još više proširi. U tom smislu potiču se sve aktivnosti koje vode uključivanju naših znanstvenika u europski i svjetski istraživački prostor. Jedan je od temeljnih ciljeva znanstvene zajednice Građevinskog fakulteta potpuno ostvarenje međunarodne prepoznatljivosti, uključujući međunarodnu mobilnost i suradnju, te doktorski studij koji će omogućiti veću internacionalizaciju studija i istraživanja.

Radovi i knjige

Znanstvena aktivnost djelatnika Građevinskog fakulteta redovito se prati i analizira, što je puno učinkovitije i vidljivije otkada su svi naši djelatnici registrirani na mrežama ResearchGate i Google znanstvenik. Nastavnici i asistenti tijekom prethodne dvije akademske godine objavili su pedeset i tri znanstvena i stručna rada u stranim i domaćim publikacijama i časopisima, na međunarodnim i domaćim konferencijama i skupovima. Uprava fakulteta nastojala je donesenim odlukama tijekom ovih dviju godina poticati i nagradjavati znanstvenu djelatnost svih djelatnika, a posebno onih mlađih, da bi se aktivno uključili u rad domaće i međunarodne znanstvene zajednice. Pisanje i objavljivanje knjiga i sveučilišnih udžbenika jedna je od važnih zadaća naših djelatnika kojoj se posvećuje značajna pozornost. Tijekom prošle dvije godine Sveučilište je odobrilo objavljivanje pet sveučilišna udžbenika i knjiga, čiji su autori naši djelatnici.

e-Zbornik, elektronički časopis Građevinskoga fakulteta

Elektronički časopis Građevinskog fakulteta zaživio je, sada već davne, 2011. godine i od tada izlazi jednakim intenzitetom dva puta godišnje, u lipnju i prosincu s po 10 radova u svakome broju. Jednako je bilo u prethodne dvije godine tijekom kojih su izašli brojevi 15, 16 i 17, a u pripremi je i 18. broj koji izlazi u prosincu 2019. godine. Da bi se povećala vidljivost i časopis učinio atraktivnijim, te kako bi se stvarali uvjeti za dalje indeksiranje časopisa, od petnaestoga broja kompletan sadržaj prevodi se i na engleski jezik. On je od ranije vidljiv u bazi EBSCO, u bazi EngineeringSource, a od 17. 4. 2018. godine časopis je uključen u bazu Hrčak. U rujnu 2018. godine objavljeno je posebno izdanje e-Zbornika o temi Hercegovina – zemlja kamenja vezano za održavanje 3. Simpozija o kamenu u organizaciji Građevinskog fakulteta.

Projekti

Znanstveno-istraživački projekt pod naslovom *Modeliranje i kalibracija kružnih raskrižja u BiH u svrhu optimizacije projektiranja i sigurnosti* trajao je do 31. 12. 2018. godine, a cilj mu je bila optimizacija kružnih raskrižja u BiH, a u svrhu smanjenja čekanja, odnosno potrošnje goriva pa time i smanjenja

emisije plinova, dakle optimalnoga projektiranja i sigurnosti u kružnim raskrižjima. Započete su aktivnosti na projektu *Izrada metodologije i prikupljanje podataka u svrhu analize troškova uporabe i održavanja građevina u ovisnosti od toplinske zaštite, financiranomu vlastitim sredstvima u svrhu izrade doktorskoga rada našega djelatnika*.

Izvršena je prijava na drugi poziv INTERREG IPA CBC, prijedlog triju projekata pri Sveučilištu, a rezultati prijave očekuju se do kraja 2019. godine.

Doktorski studij

Nakon ozbiljnoga promišljanja o potrebama i detaljnoga analiziranja mogućnosti izrađen je Elabarat za doktorski studij, koji je Senat usvojio 22. siječnja 2019. godine. Na sjednici Senata, 20. veljače 2019. godine, provedena je procedura usvajanja Odluke o davanju prijedloga za raspisivanje natječaja za upis na doktorski studij. Temeljem te odluke raspisan je natječaj za upis i objavljen na mrežnoj stranici 1. 3. 2019. godine. Natječaj je zatvoren 31. 3. 2019. godine, prijemom devet prijava. Povjerenstvo za evaluaciju prijava pristiglih na natječaj za upis na doktorski studij održalo je sastanak 6. 5., a 1. sjednica Vijeća doktorskog studija održana je 8. 5. Razgovor s prijavljenim kandidatima obavljen je 15. 5. u 9 sati u Vijećnici Fakulteta. Druga sjednica Vijeća doktorskoga studija održana je 5. 7. 2019. godine i na njoj su imenovani studijski savjetnici za upisane kandidate.

Važni skupovi

Građevinski fakultetu protekle dvije godine organizirao je i suorganizirao četiri vrlo značajna skupa:

- ⇒ 3. Simpozij o kamenu naziva Hercegovina zemlja kamenja (29. – 30. 6. 2018. godine, Mostar)
- ⇒ 10. obljetnica osnivanja Udruge hrvatskih građevinskih fakulteta (24. 9. 2018. godine, Mostar)
- ⇒ Osmi znanstveno-stručni skup GEO-EXPO 2018 (18. – 19. 10. 2018. godine, Neum)
- ⇒ Znanstveno-stručni skup 40 za budućnost (15. – 16. 11. 2018. godine, Mostar), kojim smo na dostojan način obilježili četrdeset godina postojanja.

U tijeku su pripreme za studentsku konferenciju *Valja nama preko 2019*, koja je planirana za listopad 2019. godine u organizaciji Građevinskog fakultet, IACES-a i Studentskoga zbora Građevinskog fakulteta.

Plakat znanstveno-stručnog skupa 40 za budućnost

Ostale znanstvene aktivnosti

Održavanje Znanstvenih sati također je jedan oblik znanstvene djelatnosti u vidu predavanja koja održavaju kolege s drugih sveučilišta, fakulteta, ali i naši djelatnici i članovi našega alumni kluba. Teme su raznovrsne, zanimljive i suvremene. Tijekom prošle dvije akademske godine održano je trinaest ovakvih predavanja. U istome razdoblju pet naših djelatnika uspješno je obranilo doktorski rad i izabранo u zvanje docenta, jedan je nastavnik izabran u zvanje redovitoga profesora i dva u zvanje izvanrednoga profesora. Prije nego što je osnovan Centar nakladničke djelatnosti PRESSUM, Građevinski fakultet je u svojoj nakladi tiskao dva zbornika radova, dvije knjige i Godišnjak 2017. Nakon osnivanja PRESSUM-a, tiskan je Godišnjak 2018. i Monografija XL. povodom 40 godina Građevinskog fakulteta. Naša knjižnica obogaćena je s četrdeset i četiri naslova knjiga i nekoliko časopisa i postala je sastavnim dijelom naše redizajnirane internetske stranice, čiji se sadržaj redovito ažurira i na engleskome jeziku.

STRUČNA DJELATNOST

Uvod

Građevinski fakultet i Građevinski istraživački centar d. o. o. Mostar pozicionirani su na respektabilnoj razini u graditeljskoj struci naše zemlje.

Misija uključivanja naših studenata u stručnu djelatnost daje neprocjenjive povratne učinke na njihovu edukaciju i obrazovanje, kao i kvalitetu nastave. Pri tome se držimo intelektualnoga/duhovnoga habitusa građevinske struke, na prvo mjesto stavljajući kognitivne sposobnosti kao što su: znanje, osjećaji, doživljeno, zapravo sve ono što našu struku čini onakvom kakva jest. Naša stručna djelatnost počiva na poučavanju studenata da je svaki projekt ili usluga u vezi s graditeljstvom zapravo na svoj način značajan bez obzira na njegovu veličinu, složenost ili pak cijenu koštanja.

Djelatnost

U zadnje dvije godine obavljali smo stručne djelatnosti: projektiranja, revizije-kontrole projekata, stručne nadzore, energetsko certificiranje, izradbu stručnih mišljenja i elaborata, ispitivanja konstrukcija i sl.

Ugovorili smo ukupno osamdeset i pet stručnih projekata/usluga s ukupno četrdeset i pet naručitelja/investitora (udio prikazan u Tablici 1).

Tablica 1.: Udio naručitelja/investitora u zadnje dvije godine

Naručitelji/Investitori	Broj	U d i o
1. Gospodarstvo PRIVATNI SEKTOR	16	36 %
2. LOKALNE JEDINICE	10	21 %
3. Gospodarstvo JAVNA PODUZEĆA	7	16 %
4. ŽUPANIJE/KANTONI	5	11 %
5. Ostali	7	16 %
UKUPNO:	45	

Za istaknuti

Pri obavljanju naše stručne djelatnosti u zadnje dvije godine posebno vrijedi istaknuti:

- ⇒ visoku stručnu i profesionalnu razinu izrade/pružanja stručnih projekata/usluga
- ⇒ otvaranje perspektive i stvaranje preduvjeta suradnje s inozemnim partnerima
- ⇒ izobrazbu petnaest studenata i mladih magistara građevinarstva za izradbu stručnih projekata
- ⇒ provedbu Simulacije izrade Glavnog projekta konstrukcije dogradnje 4. kata na postojećoj zgradi Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru na kojoj je radilo devet studenata.
- ⇒ organizaciju tečaja iz BIM tehnologija (Building Information Modeling) za studente i djelatnike Fakulteta.

Premda je za nas svaki projekt/usluga značajan i ima svoju ulogu u mozaiku naše stručne djelatnosti, ipak ističemo Glavni projekt zgrade Medijskog i istraživačkog centra Sveučilišta u Mostaru (Slika 2.), ugovoren u lipnju 2018. godine, s voditeljima projekta: prof. dr. sc. Ivom Čolakom i prof. dr. sc. Majom Prskalo.

Medijski i istraživački centar Sveučilišta u Mostaru (sjeverozapadni pogled na zgradu - vizualizacija)

Naručitelj ovoga projekta je Sveučilište u Mostaru, koji je završen pod kraj ovoga ljeta, dok se na jesen planira njegova javna prezentacija.

Planovi za budućnost

Stručna djelatnost, uz naš stručni kadar kojeg čini dostatan broj iskusnih inženjera, ima svjetlu budućnost. Imajući u vidu i potencijal naših studenata u osnovne planove za budućnost ubrajamo:

- ➔ nastavak edukacije u BIM tehnologijama kako nastavnog kadra tako i studenata
- ➔ obuku studenata koji će sudjelovati na projektima, kako u stručnome tako i u softverskome smislu
- ➔ pokretanje stručnih projekata s inozemnim partnerima
- ➔ aktivnosti na stvaranju pretpostavki da stručne projekte u dogовору с naručiteljima pretvaramo u znanstvene ili znanstveno-istraživačke kako bi na taj način pridonijeli podizanju razine znanstvenoga rada na Fakultetu.

MEĐUNARODNA SURADNJA

Građevinski fakultet Sveučilišta u Mostaru bio je u rujnu 2018. godine domaćin svečanosti proslave 10. obljetnice osnivanja Udruge hrvatskih građevinskih fakulteta (UHGF). Udruga hrvatskih građevinskih fakulteta udruženje je svih građevinskih fakulteta koji u obrazovnome ciklusu koriste hrvatski jezik kao službeni jezik i registrirani su u Republici Hrvatskoj ili inozemstvu. Tijekom akademske 2017./2018. godine Udrugom predsjedava dekanica Građevinskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru izv. profesorica Maja Prskalo. Udrugu čine sljedeće članice:

- ⇒ Građevinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
- ⇒ Građevinski fakultet Sveučilišta u Rijeci
- ⇒ Građevinski i arhitektonski fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku
- ⇒ Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije Sveučilišta u Splitu
- ⇒ Građevinski fakultet Sveučilišta u Mostaru.

Misija UHGF-a je promicanje i unapređivanje građevinske struke i njoj srodnih struka, zajedničkim djelovanjem hrvatskih građevinskih fakulteta s ciljem osiguravanja visoke kvalitete znanstvene, obrazovne i stručne aktivnosti prepoznatljive i uvažene na međunarodnome tržištu rada i usluga. UHGF okupljanjem vodećih znanstvenika, nastavnika i stručnjaka s područja građevinarstva i njemu srodnim znanstvenim i stručnim područjima aktivno sudjeluje u razvoju struke zajedničkim promišljanjem o svim važnim pitanjima, razmjenom znanja i iskustava te suradnjom sa sličnim međunarodnim udruženjima. Na taj način Udruga postaje neizostavan subjekt i mjesto stjecanja relevantnih profesionalnih informacija za sve svoje članice, ali i druge zainteresirane organizacije i pojedince. Posebnim se uspjehom Udruge smatra poticanje mladoga znanstveno-istraživačkoga kadra na razmjenu ideja na susretima pod nazivom *Zajednički temelji*. Susreti mladih istraživača održavaju se svake godine na jednome od građevinskih fakulteta Udruge. Šesti skup mladih istraživača održan je u Splitu 25. i 26. rujna 2018. godine na Fakultetu građevinarstva, arhitekture i geodezije Sveučilišta u Splitu gdje je sudjelovalo troje naših mlađih kolega i predstavilo svoja istraživanja. Sedmo izdanje *Zajedničkih temelja* održano je u Rijeci 26. i 27. rujna 2019. godine na Građevinskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci, a sudjelovalo je petero djelatnika našega Fakulteta.

Građevinski fakultet Sveučilišta u Mostaru član je i Udruge hrvatskih studija arhitekture od 2017. godine, kada je ova udruga i osnovana, a čine je:

- ⇒ Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
- ⇒ Građevinski i arhitektonski fakultet Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku
- ⇒ Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije Sveučilišta u Splitu
- ⇒ Građevinski fakultet Sveučilišta u Mostaru.

Vrijedi istaknuti organizaciju dviju ljetnih škola u Motovonu u kolovozu 2018. i 2019. godine, odnosno međufakultetskoga (Zagreb, Split, Osijek i Mostar) okupljanja nastavnika i studenata kroz učenje i druženje.

U periodu od 1. listopada 2017. do 30. rujna 2019. godine na Građevinskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru ostvarene su četiri dolazne mobilnosti gostujućih nastavnika, petnaest dolaznih mobilnosti gostujućega administrativnoga osoblja, te šest odlaznih mobilnosti za nastavno osoblje Fakulteta u okviru Erasmus+ programa, kao i dvije odlazne mobilnosti za naše studente, također unutar Erasmus+ programa. Tijekom istoga razdoblja Fakultet je potpisao nekoliko sporazuma o znanstvenoj, znanstveno-istraživačkoj i poslovno-tehničkoj suradnji s građevinskim i arhitektonskim fakultetima u Republici Hrvatskoj i sjevernoj Makedoniji, kao i jedan sporazum o partnerstvu s građevinskom tvrtkom iz Švicarske.

U razdoblju od tjedan dana profesori s Fakulteta građevinarstva, arhitekture i geodezije Sveučilišta u Splitu (Republika Hrvatska), Odjela za primijenjenu matematiku Sveučilišta u Granadi (Kraljevina Španjolska), te Odjela za građevinarstvo Šleskog politehničkog sveučilišta u Gliwicama (Republika Poljska) poučavali su naše studente, te su održali Znanstvene sate za širu akademsku zajednicu.

Tijekom petodnevнога programa 1. međunarodnoga tjedna mobilnosti našega Sveučilišta, odnosno od 27. svibnja do 31. svibnja 2019. godine, nastavno i administrativno osoblje s nekoliko ostalih javnih sveučilišta u BiH, Sveučilišta u Zagrebu i Splitu (Republika Hrvatska), Tallin Health Care kolledža (Republika Estonija), Sveučilišta Claude Bernard u Lyonu (Francuska Republika), Sveučilišta Alma Mater Europea u Mariboru (Republika Slovenija), te Sveučilišta Matej Bel u Banskoj Bistrici (Slovačka Republika) zajedno s osobljem pri Uredu za međunarodnu suradnju našega Sveučilišta, te s osobljem pri uredima za međunarodnu suradnju ustrojbenih jedinica, aktivno je i profesionalno sudjelovalo u prezentacijama i raspravama o temi mobilnosti i internacionalizacije visokoobrazovnih ustanova. U središtu aktivnosti bili su prepoznavanje nastavne i nenastavne mobilnosti i selektivski proces odabira kandidata, te teme o unapređenju međusveučilišne i međunarodne suradnje, razmjeni odnosno usvajanju uspješnih iskustava i dobre prakse s našim partnerskim institucijama. Nastavno osoblje našega Fakulteta boravilo je, također, u razdoblju od tjedan dana na Radboud Sveučilištu u Nijmegenu (Kraljevina Nizozemska), Sveučilištu u Vigu (Kraljevina Španjolska), Katoličkom Sveučilištu u Leuvenu (Kraljevina Belgija), te Sveučilištu Claude Bernard u Lyonu (Francuska Republika). Studentske mobilnosti (II. ciklus) u trajanju od šest mjeseci ostvarene su na Fakultetu građevinarstva, arhitekture i geodezije Sveučilišta u Splitu (Republika Hrvatska) tijekom ljetnoga semestra akademske 2017./2018. godine, odnosno zimskoga semestra akademske 2018./2019. godine.

INFRASTRUKTURNI RAZVITAK

Uvod

Na Građevinskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru akademske 2017./2018. godine otvoren je sveučilišni preddiplomski Studij arhitekture i urbanizma, a ove godine otvoren je i sveučilišni preddiplomski Studij geodezije i geoinformatike. Iako je zgrada Građevinskoga fakulteta jedno od novijih zdanja u kampusu Sveučilišta, otvaranje novih studija zahtijevalo je određene prilagodbe postojećih prostornih jedinica načinu izvođenja nastave i specifičnostima novih kolegija i dogradnju novih.

Infrastrukturne prilagodbe

Nastavni plan i program novoga sveučilišnoga preddiplomskog Studija arhitekture i urbanizma odvija se u prostorima zgrade Fakulteta koje je bilo potrebno posebno prilagoditi potrebama novoga Studija. Višenamjenski prostor formiran je na etaži prvoga kata u sjevernome bloku zgrade gdje su spojene dvije postojeće učionice i dio zajedničkoga hodnika u prostrani studio za arhitekturu i urbanizam (Studio A+U). Studio se koristi za različite nastavne aktivnosti kao što su crtaonica, vježbaonica, predavaonica i za slobodno vrijeme studenata. Nakon nastave studenti imaju mogućnost korištenja studija za učenje, izradbu radnih zadataka, čitanje stručne literature ili jednostavno druženje na sjedalicama uz zastakljenu stjenku s pogledom na grad.

Zahtjevima novoga Studija prilagođen je interijer Studija A+U, koji karakterizira fleksibilan namještaj i tehnološki uređaji koji pomažu studentima u usvajanju nastavnoga materijala. Fleksibilan namještaj odgovara na različite potrebe i jednostavnim pomicanjima formira se prostor za izložbe, druženja ili navedene nastavne aktivnosti. Prostor Studija A+U u površini od 150 m² osigurava 36 radnih stolova za crtaonice i izložbe, stolce za sjedenje, prostor radionice i priručnu biblioteku.

Biblioteku čine police i ormarići na kojima je smještena radna literatura što potiče studente da koriste i upoznaju se sa stručnom literaturom u vrijeme nastave. Građevinski fakultet pretplaćen je na stručne arhitektonske časopise El Crouquis i Oris, dvomjesečni časopisi, koji provode niz aktivnosti s ciljem promocije arhitekture i kulture življena.

Tehnološki uređaji poput prijenosnih računala, interaktivnih ploča i interneta pristupa samo su dio svakodnevne brige o osiguranju modernoga procesa školovanja. Tome pridonose i najnoviji softveri instalirani u multimedijalnim učionicama gdje studenti digitalno savladavaju programe iz crtanja i oblikovanja (AutoCad, ArchiCad i dr.)

Radionica studenata o temi Stambeni niz u Studiju A+U.

Budući razvitak

U susret suvremenim potrebama studijskih programa, Građevinski fakultet planira proširenje kapaciteta zgrade dogradnjom treće etaže u površini od 1.100 m². U sjevernome i južnome bloku zgrade formira se po pet učionica u kojima nastavu može pohađati 270 studenata. Centralni komunikacijski prostori prožimaju se sa zelenim krovnim terasama s višenamjenskim prostorima za individualni, grupni i timski rad. Otvoreni i poloutvoreni prostori zamjenjuju zatvorene učionice u nastavnom procesu.

Novi sadržaj je i višenamjenska dvorana sa 137 mjesta za sjedenje koja se dograđuje na postojeći amfiteatar smješten u razini prizemne etaže. Adaptacijom dijela interijera omogućava se izravan pristup u novu dvoranu površine 150 m².

Budući prostori bit će prepoznati po konceptu inteligentnih učionica opremljenih suvremenom obrazovnom tehnologijom koja nastavni proces čini učinkovitijim i cjelovitijim.

MEDICINSKI FAKULTET

MEDICINSKI FAKULTET

Medicinski fakultet Sveučilišta u Mostaru nedvojbeno ima vodeću ulogu u postizanju izvršnosti u obrazovnim, znanstvenim i stručnim potrebama te zahtjevima u području biomedicine i zdravstva na regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini. Medicinski fakultet svoj rad i daljnji razvoj temelji na kvaliteti u postizanju visokih standarda u područjima svoje djelatnosti. U skladu s misijom i vizijom Medicinskoga fakulteta u akademskoj 2017./2018. godini pristupili smo evaluaciji nastavnih planova i programa. Studijski su programi uglavnom usklađeni s Hrvatskim kvalifikacijskim okvirom po pitanju definiranja ishoda učenja i raspodjele ECTS bodova. Međutim, da bi poboljšali usklađivanje s Europskom unijom, provedene su aktivnosti prilagodbe kurikuluma Zakonu o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija da bi se olakšalo priznavanje stručnih kvalifikacija Fakulteta u Republici Hrvatskoj i drugdje.

Da bismo bili što bolje usklađeni s potrebama društva i suvremenim tržištem rada, te dostignućima u biomedicinskoj teoriji i praksi, izradili smo elaborat o opravdanosti Studija medicine na engleskoj jeziku. Javna rasprava o prijedlogu novoga studijskoga programa održana je 19. 3. 2018. godine. Nakon provedenih pravno-administrativnih postupaka Medicinski fakultet Sveučilišta u Mostaru u akademskoj 2018./2019. godini upisuje prvu generaciju studenata na Studij medicine na engleskoj jeziku.

Fakultet je u suradnji sa Sveučilišnom kliničkom bolnicom u Mostaru osnovao Kliniku za dentalnu medicinu.

Studenti dentalne medicine u Klinici za dentalnu medicinu

Klinika za dentalnu medicinu nastavna je baza za studente Studija dentalne medicine i učenike Srednje medicinske škole u Mostaru. Nadalje, planirano je da preko razmjene studenata na izobrazbu dolaze strani studenti i specijalizanti. Klinika za dentalnu medicinu provodit će integralne programe svih specijalizacija u stomatologiji. Od posebnoga je značaja činjenica da će se u ovoj poliklinici moći liječiti i osobe s poteškoćama u razvoju.

Stomatološki zahvat u općoj anesteziji pacijenta s Down sindromom

Osnovan je hrvatski ogrank Cochranne Bosne i Hercegovine kojim će se nastojati napraviti platforma za izradbu kvalitetnih znanstvenih radova preko izradbe sustavnih preglednih meta-analiza. U rujnu 2018. godine održan je i prvi tečaj Medicina utemeljena na dokazima.

Osim znanstveno-nastavne djelatnosti, Medicinski fakultet u posljednje dvije godine ostvaruje i značajan doprinos u stručnoj djelatnosti, te se u Citogenetičkome laboratoriju i Laboratoriju za molekularnu dijagnostiku vrše specijalističke analize koje su se ranije morale obavljati u drugim centrima Republike Hrvatske. Stoga je Fakultet potpisao sporazume sa zavodima zdravstvenoga osiguranja za one županije čiji pacijenti gravitiraju prema Mostaru.

USTROJ

Prema Zakonu o visokom obrazovanju HNŽ, Statutu Sveučilišta u Mostaru i Statutu Medicinskoga fakulteta tijela su uprave: Dekan, Dekanski kolegij i Fakultetsko vijeće

Dekan se bira iz reda nastavnika u zvanju redovnoga ili izvanrednoga profesora. Dekan upravlja Fakultetom, predstavlja Fakultet, njegov je čelnik i voditelj te obavlja poslove utvrđene Zakonom, Statutom Sveučilišta u Mostaru i Statutom Medicinskoga fakulteta. Zastupa i predstavlja Fakultet, donosi opće akte koji nisu u nadležnosti Fakultetskoga vijeća, organizira i usklađuje proces rada, donosi poslovne odluke u skladu s propisima, predlaže Fakultetskomu vijeću mјere za unapređenje rada Fakulteta, provodi odluke Fakultetskoga vijeća i Senata Sveučilišta te obavlja druge poslove koji su definirani Statutom Fakulteta.

Prodekan izravno u radu pomažu dekanu te obavljaju poslove iz nadležnosti za koju su izabrani. Prodekane imenuje dekan, a njihova zadaća je obavljanje poslova iz područja za koje su imenovani.

Dekanski kolegij je stručno tijelo Fakulteta koje čine dekan, prodekan i tajnik Fakulteta. Trenutačno funkciju dekana Medicinskoga fakulteta obnaša prof. dr. sc. Milenko Bevanda, a prodekan su prof. dr. sc. Danijel Pravdić, prof. dr. sc. Katarina Vukojević i prof. dr. sc. Ivan Čavar.

Fakultetsko vijeće je stručno vijeće koje čine izabrani predstavnici zaposlenika u znanstveno-nastavnim, znanstvenim, nastavnim i suradničkim zvanjima te predstavnici studenata. Članovi Fakultetskoga vijeća su, po dužnosti, dekan, prodekan, pročelnici katedri, pročelnici vijeća predmeta, predstavnik doktorskoga studija, predstavnici iz reda suradnika u nastavi (klinika, predklinika i javno zdravstvo), voditelj Instituta za trajnu medicinsku izobrazbu, te šest predstavnika studenata. Ukupno je 49 članova Fakultetskoga vijeća. Izbor i način rada Fakultetskog vijeća reguliran je Statutom Medicinskoga fakulteta i Pravilnikom o radu Fakultetskoga vijeća.

Predstavnici studenata (izabrani na studentskim izborima) organizirani su u Zbor studenata Medicinskoga fakulteta, koji su podružnica Zbora studenata Sveučilišta u Mostaru. Na sjednicama Fakultetskoga vijeća studenti se ohrabruju da iznose svoje primjedbe na način izvođenja nastave, udžbenike, ispite i drugo, a mogu iznijeti i svoje primjedbe na predložene nastavne programe i planove. Fakultet, u okviru svojih prostornih i finansijskih mogućnosti, nastoji potaknuti rad Zbora. Prodekan za nastavu održava konzultacije s predstvincima pojedinih studijskih godina, a dekan Fakulteta je

također otvoren za susrete i suradnju sa studentima, koji tom prilikom mogu zatražiti odgovore i eventualnu pomoć za rješavanje bitnih studentskih pitanja.

Uprava i djelatnici Fakulteta. Uprava s predsjednicom Republike Hrvatske Kolindom Grabar-Kitarović.

Pročelnici katedri imaju važnu ulogu u procesu organizacije i upravljanja Fakultetom. Njihova glavna zadaća je organizacija i rukovođenje radom katedre, što uključuje izvještavanje dekana o obavljenoj nastavi, suradnju s drugim katedramama Fakulteta i srodnim katedramama drugih fakulteta, te predlaganje plana i programa rada katedre. Mandat pročelnika traje dvije godine, a ista osoba može ponovo biti izabrana. Izbor pročelnika katedre potvrđuje Fakultetsko vijeće, a za svoj rad odgovorni su katedri, Fakultetsko vijeće i dekanu.

Ustrojbenе jedinice Fakulteta su:

- Nastavne ustrojbenе jedinice (katedre, klinike i nastavne baze)
- Znanstvene i stručne ustrojbenе jedinice (laboratoriјi)
- Stručno-administrativno ustrojbenа jedinica Tajništvo
- Knjižnica.

Nastavne ustrojbenе jedinice Medicinskog fakulteta

Nastavne ustrojbenе jedinice na Fakultetu su katedre, klinike i nastavne baze. **Katedre** su temeljni ustrojbeni oblik nastavnoga rada Fakulteta koje pripremaju i izvode nastavu u diplomskim, izbornim i poslijediplomskim kolegijima. **Klinike** su zdravstvene ustanove ili dijelovi zdravstvenih

ustanova u kojima se izvodi klinička nastava. **Nastavne baze** su bolnice, domovi zdravlja, poliklinike i zavodi s kojima su potpisani Ugovori o suradnji.

Znanstvene i stručne ustrojbene jedinice Medicinskog Fakulteta su:

1. Citogenetički laboratorij
2. Laboratorij za molekularnu dijagnostiku
3. Laboratorij za morfološke znanosti
4. Odjel za medicinsku biologiju
5. Laboratorij za primjenjenu fiziologiju i farmakologiju.

Stručno ustrojbene jedinice Fakulteta

Tajništvo obavlja stručno-administrativne poslove u vezi s znanstveno-istraživačkim radom, evidencijom, pripremom i koordinacijom izvođenja svih oblika nastave, pravne, kadrovske i opće poslove, finansijsko-knjigovodstvene poslove i materijalno poslovanje, poslove izgradnje i održavanja, poslove informatičkoga sustava te ostale poslove kako je opisano Statutom Fakulteta.

Povjerenstva i odbori Fakulteta

Povjerenstva i odbori Fakulteta imaju važnu ulogu u sustavu osiguravanja kvalitete nastavnoga, znanstvenoga i stručnoga rada Fakulteta na razini savjetovanja i izvedbe.

Shema upravljačkih i ustrojbenih jedinica Medicinskog fakulteta

NASTAVNA DJELATNOST

Fakultet izvodi sljedeće studijske programe:

1. Sveučilišni integrirani (prediplomski i diplomski) Studij medicine
2. Sveučilišni integrirani (prediplomski i diplomski) Studij dentalne medicine
3. Sveučilišni integrirani (prediplomski i diplomski) Studij medicine na engleskome jeziku
4. Doktorski Studij biomedicine i zdravstva.

Studijski programi uglavnom su usklađeni s najboljim europskim praksama, te s Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH, 59/07), koji uključuje glavne odrednice Direktive 2005/36/EC Europskoga parlamenta i Vijeća Europske unije. Studijski su programi uglavnom usklađeni s Hrvatskim kvalifikacijskim okvirom po pitanju definiranja ishoda učenja i raspodjele ECTS bodova.

Primjeri dobre prakse nastavne djelatnosti su dobro organiziran predmet Komunikacijske vještine, koji uključuje metode kao što su igranje uloga i studija slučaja, Medicinska etika – longitudinalni kolegij tijekom cijelog studija od prve do šeste godine, te vrlo dobri opisi ishoda učenja. Postoji dobra suradnja s medicinskim fakultetima iz Hrvatske u praćenju kvalitete studijskih programa. Nedavni sastanak s predstvincima Hrvatske liječničke komore bio je jedan od koraka u definiranju svih aktivnosti potrebnih za prilagodbu kurikuluma Zakonu o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija Republike Hrvatske.

Uz klasične metode poučavanja u obliku predavanja, seminara i vježbi, kliničke prakse, konzultacija i drugi oblici nastave, također, pridonose stjecanju propisanoga znanja, vještina i stavova. Primjeri dobre prakse su ljetna internistička (120 sati) i kirurška praksa (120 sati); primjena objektivnih strukturiranih kliničkih ispita (OSKI) pri provjeri ishoda učenja. Reorganizacija prve tri godine studija; uvođenje izbornih kolegija tijekom svih godine studija; elementi e-učenja koji se primjenjuju na nekim kolegijima; Osnovno održavanje života (Basic Life Support – BLS) koje se poučava u skladu sa smjernicama Europskoga vijeća za reanimatologiju (European Resuscitation Council – ERC).

Osnivanjem novoga studijskoga programa – Studij medicine na engleskome jeziku, menadžment Fakulteta ulaže napore za bolju „vidljivost“, prepoznatljivost i međunarodnu promociju ovoga studijskoga programa kako bi privukao strane studente. U tom kontekstu, vrlo dobra suradnja postignuta je s medicinskim fakultetima u Splitu i Zagrebu.

Prva generacija studenata na Studiju medicine na engleskome jeziku

Fakultet ima kvalitetne mrežne stranice koje se redovito ažuriraju i preko kojih se studenti i šira javnost informiraju o svim događajima u vezi s radom Fakulteta. Razvijena je i engleska inačica mrežnih stranica.

Zahvaljujući povećanju broja nastavnoga osoblja, Fakultet se sve više oslanja na vlastiti kadar, a to je strateški najvažniji trend. Stoga je i trenutačni omjer upisanih studenata i stalno zaposlenih nastavnika usporediv s onim renomiranih europskih visokih učilišta.

ZNANSTVENA DJELATNOST

Rezultati znanstveno-istraživačkoga rada preduvjet su nacionalne i međunarodne prepoznatljivosti Fakulteta u akademskoj zajednici. Znanstveno-istraživački rad važan je sastavni dio redovitih obveza nastavnika i studenata kao doprinos povećanju ukupnoga znanja, proširenju kompetencija, individualnom profesionalnom razvoju osoblja i transferu znanja u praksi. Na Fakultetu se provode temeljna, primijenjena i/ili razvojna istraživanja, koja rezultiraju izvornim znanstvenim radovima i pridonose razvoju znanju, društva i gospodarstva. Fakultet ima zadovoljavajući broj vrlo kvalitetnih radova kojima postiže značajan doprinos u svome znanstvenome području. Opseg i kvaliteta znanstvenoga rada vrednuje se za svakoga pojedinoga nastavnika u tijeku postupka reizbora ili napredovanja u znanstveno-nastavna zvanja.

Temeljem pravilnika o dopunskim uvjetima i postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru iz 2014. (dostupan na mrežnoj stranici Fakulteta <http://mef.sve-mo.ba/>) znatno smo podigli minimalne kriterije za izbore u zvanja u odnosu na sve članice Sveučilišta, ali i u odnosu na ostale medicinske fakultete u Bosni i Hercegovini. Značajan broj znanstvenih radova koji su objavljeni u uglednim časopisima rezultat su međunarodne suradnje nastavnika i vanjskih suradnika.

Tijekom dvogodišnjega razdoblja nastavnici Medicinskoga fakulteta objavili su osam udžbenika, jednu monografiju i priručnik za polaganje razredbenoga ispita. Nastavnici Fakulteta su u petogodišnjemu razdoblju objavili 256 znanstvenih radova, indeksiranih u wos bazi. Fakultet je trenutačno nositelj šest istraživačkih projekata, koje financira Federalno ministarstvo obrazovanja i znanosti, te je Medicinski fakultet osnivač Centra za stalno medicinsko usavršavanje kao znanstveno-istraživačku organizacijsku jedinicu. Djelatnost Centra ostvaruje se u okviru matične djelatnosti Fakulteta. U sklopu Centra organiziraju se tradicionalni simpoziji s međunarodnim sudjelovanjem: *Mostarska psihijatrijska subota, Simpozij dječje kirurgije i urologije, Kongres gastroenterologa i hepatologa, Tečaj edukacija edukatora.*

Centar za stalno medicinsko usavršavanje provodi tečajeve iz područja endokrinologije, elektroencefalografije i ultrazvučne dijagnostike abdomena.

U okviru aktivnosti Centra provodi se i izobrazba iz zdravstvenoga menadžmenta u suradnji s Federalnim ministarstvom zdravstva te ekonomskim fakultetima u Mostaru i Sarajevu.

Važno je istaknuti da su Medicinski fakultet i Sveučilišna klinička bolnica Mostar u suradnji s Medicinskim fakultetom u Splitu i Medicinskim fakultetom u Zadru i Sveučilištem u Baru aplicirali i dobili tri EU projekta u sklopu Interreg IPA programa prekogranične suradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014-2020. To su:

- I. Projekt *Sleep medicine – Suradnja u pružanju dijagnostičkih i terapijskih usluga medicine spavanja u prekograničnom području južne Hrvatske i jugozapadne Bosne i Hercegovine*
- II. Projekt *MELAdetect – Rano otkrivanje melanoma kože, sluznice i oka u području južne Hrvatske, jugozapadne Bosne i Hercegovine i Crne Gore*
- III. Projekt *MADE – Mobile Access Dental Clinic za uspostavljanje zajedničkoga pružanja preventivne stomatološke zdravstvene zaštite u južnoj Hrvatskoj, zapadnoj Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori.*

Poptisivanje Interreg IPA projekta MELAdetect

STRUČNA DJELATNOST

Osim nastavne i znanstvene djelatnosti, Fakultet je uključen u stručnu djelatnost preko obavljanja specijalističkih pretraga.

Citogenetički laboratorij na Medicinskom fakultetu kao stručna djelatnost ustrojen je primarno radi potrebe za dijagnostičkim pretragama iz oblasti citogenetike koje su do sada pacijenti Sveučilišne kliničke bolnice Mostar imali priliku napraviti jedino u drugim bolničkim centrima u BiH i Republici Hrvatskoj. Citogenetički laboratorij započeo je s radom uz odobrenje Federalnoga ministarstva zdravstva za obavljanje citogenetičke dijagnostike kao zdravstvene djelatnosti. Važno je napomenuti da je Fakultet sklopio ugovore sa Zavodima za zdravstveno osiguranje Hercegovačko-neretvanske i Hercegbosanske županije, te pacijenti iz navedenih županija nalaz kariograma mogu učiniti besplatno.

Trenutačno se u laboratoriju mogu napraviti sljedeće dijagnostičke pretrage iz oblasti citogenetike:

- ⇒ nalaz kariograma iz stanica periferne krvi
- ⇒ nalaz kariograma iz stanica koštane srži.

U posljedne dvije godine u Citogenetičkome laboratoriju napravljeno je ukupno 363 nalaza kariograma iz stanica periferne krvi i 53 nalaza kariograma iz stanica koštane srži.

Citogenetički laboratorij

Medicinski fakultet u 2107. godini pokreće i otvaranje **Laboratorija za molekularnu dijagnostiku**, za koji je 2019. godine od Federalnog ministarstva zdravstva dobio odobrenje za rad. Laboratorij za molekularnu dijagnostiku otvoren je kao izraz potrebe za usvajanjem i primjenom novih tehnologija, i njihovu primjenu u dijagnostici i forenzičkoj medicini. Dakle, svrha ovoga laboratorija je bolja dijagnostika genskih bolesti kao i uvođenje novih testova u dijagnostici genskih mutacija, koje će pomoći u smanjenju rizika od bolesti i poboljšanju kvalitete života. U dijagnostičke svrhe do sada je urađeno 96 analiza JAK 2 i BCR-ABL.

Centar za medicinu spavanja utemeljen je kao zajednički projekt našega Fakulteta i Sveučilišne kliničke bolnice Mostar, a u skladu s najnovijim europskim i svjetskim smjernicama. Treba naglasiti kako je ovo prvi Centar za medicinu spavanja u BiH. Centar pored stručne ima i edukacijsku i nastavnu ulogu. Naime, tijekom vježbi koje se obavljaju u Centru studenti se upoznaju s dijagnostikom i terapijom poremećaja spavanja .

INFRASTRUKTURNI RAZVITAK

Prostor Medicinskoga fakulteta uključuje:

- ➔ prostor za nastavu (amfiteatar, predavaonice, informatički prostor, laboratorijski prostor za nastavu bazičnih znanosti)
- ➔ prostor za nastavnike
- ➔ prostor za upravu i administrativno osoblje
- ➔ knjižnicu
- ➔ prostor za rad Studentskoga zbora i studentskih udruga.

Prema standardima (*Metric Handbook Planning and Design Dana*) za područje biomedicinskih znanosti, ukupna korisna površina m²/studentu iznosi 16,5 – 24,0 m². Prema Čankoviću i Jurasu (Podobno programiranje i prostorna kvantifikacija ustrojbenih jedinica Sveučilišta u Zagrebu, Sveučilišni Vjesnik, 1998; 6 (1-2): 79-94), optimalni prostor po studentu medicine (preračunato za šestogodišnji studij) iznosio bi 22,66 m². Zgrada Medicinskoga fakulteta predviđena je za izvođenje pretkliničke nastave, stoga projekat prostora iznosi 23,83 m²/studentu.

Najveći dio kliničkih nastavnih sadržaja realizira se u Sveučilišnoj kliničkoj bolnici Mostar, te Zavodu za javno zdravstvo i Domu zdravlja Mostar. Po standardima seminarske dvorane trebale bi imati površinu od 1,9 do 3,0 m²/studentu, a za praktikume se zahtijeva oko 5 m²/studentu, na Fakultetu je prosječna površina laboratorijskoga prostora 5,38 m²/studentu.

Ovakvi normativi zadovoljavili su dok je na Fakultetu bio organiziran Studij medicine i prve dvije godine Studija dentalne medicine. Međutim, Fakultet je za novi studijski program i više godine Studija dentalne medicine uložio znatna sredstva u rekonstrukciju i izgradnju novih nastavnih prostora.

Tako je u protekle dvije godine iz sredstava Vlade Republike Hrvatske, IPA projekata, pomoći grada Mostara i vlastitih sredstava prostor knjižnice rekonstruiran u Kliniku za dentalnu medicinu koja sadrži:

- ⇒ Ambulantu za osobe sa poteškoćama
- ⇒ Ambulanta za stomatološku protetiku
- ⇒ Ambulanta za endodonciju i restaurativnu dentalnu medicinu
- ⇒ Ambulanta za dječju i preventivnu stomatologiju
- ⇒ Ambulanta za oralnu medicinu i paradontologiju
- ⇒ Ambulanta za ortodonciju.

Klinika je opremljena suvremenom stomatološkom opremom.

U skorijoj budućnosti plan je oformiti zubotehnički laboratorij s podjedinicama:

- ⇒ Protetski laboratorij
- ⇒ Ortodontski laboratorij
- ⇒ Laboratorijski rendgen.

Nove prostorije na Medicinskom fakultetu izgrađene u posljednje dvije godine (Praktikum za vježbe za studente stomatologije, Dentalna klinika i dvije nove predavaonice na Studiju medicine na engleskome jeziku)

Postojeći prostor Fakulteta je također rekonstriran, te su za potrebe Studija dentalne medicine (III. i IV. godina) napravljeni i opremljeni kabineti:

- Kabinet za pretkliničku protetiku
- Kabinet za pretkliničku dentalnu medicinu.

Kabineti su opremljeni najsuvremenijom opremom.

SVEUČILIŠTE U
PRAVNI FAKULTET

PRAVNI FAKULTET

PRAVNI FAKULTET

Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru kao Odjeljenje Pravnoga fakulteta u Sarajevu počeo je s radom 1971. godine. Kao samostalna visokoškolska institucija Fakultet djeluje od 15. studenoga 1976. godine. Pravni fakultet kao članica Sveučilišta u Mostaru ustrojava i izvodi sveučilišne studije, znanstveni i visokostručni rad u području pravnih znanosti.

Sjedište Fakulteta je u Mostaru, Ulica Matice hrvatske b. b.

U uvodnome dijelu usredotočiti ću se na rad Fakulteta u protekle dvije akademske godine, 2017./2018. i 2018./2019.

Funkciju dekanice preuzeila sam 2. listopada 2017. godine.

Znala sam da se preda mnom nalazi velik izazov, odnosno realizirati ono što sam predložila u izbornome programu. To se moglo postići samo uz velike napore i zajednički rad s najbližim suradnicima, ali i svim zaposlenicima našega Fakulteta. Na prvoj sjednici Znanstveno-nastavnog vijeća predložila sam i jednoglasno su prihvaćena tri prodekana i to: prof. dr. sc. Alena Jurić za prodekanicu za nastavu, prof. dr. sc. Snježana Pehar za prodekanicu za znanost i razvitak i prof. dr. sc. Zvonko Miljko za prodekanu za financije. Također sam imenovala doc. dr. sc. Ivanu Stipanović za voditeljicu Studija kriminalistike i sigurnosnog menadžmenta i prof. dr. sc. Ivu Rozića za voditelja doktorskoga studija. S njima dobro surađujem i zajedno prolazimo složene zadatke integracije našega Sveučilišta, ali i sve druge svakodnevne aktivnosti na dobrobit Fakulteta.

U akademskoj 2017./2018. godini ukupno je upisano 1.272 studenta (Mostar i odjeljenja u Orašju i Vitezu), a u 2018./2019. godini ukupno je upisano 1338 studenata (Mostar i odjeljenja u Orašju i Vitezu).

U akademskoj 2017./2018. godini izvršili smo opsežne izmjene i dopune Nastavnoga plana i programa za Studij prava, uvodeći niz novih predmeta, što obveznih što izbornih, da bi se postigla snažnija orientacija na ishode učenja i kompetencijski pristup obrazovanju, ali i kako bi stečene

kvalifikacije bolje odgovarale zahtjevima tržišta rada. Orientiranost prema komparativnome, međunarodnome, a posebice zakonodavstvu Europske unije, koje se izučava unutar niza kolegija, stvara dobre pretpostavke za daljnji postupak internacionalizacije studijskoga programa. Fakultet slijedi misiju Sveučilišta o obrazovanju zasnovanome na izvrsnosti nastavnoga i istraživačkoga procesa koja u središte svoga djelovanja stavlja studenta kao njegova najvažnijega aktera.

U akademskoj 2018./2019. godini učinili smo sve potrebno da se na Senatu Sveučilišta usvoji Naставni plan i program sveučilišnoga diplomskoga Studija kriminalistike i sigurnosnoga menadžmenta. To je bila naša velika obveza još od trenutka kada smo pokrenuli preddiplomski sveučilišni Studij u trajanju od tri godine i stjecanju zvanja prvostupnika kriminalistike i sigurnosnog menadžmenta. Na diplomskome Studiju u trajanju od dvije godine na drugoj godini ponudili smo dva modula od kojih jedan ima više forenzički sadržaj, što je bila sugestija prakse, osobito javnoga tužiteljstva. Završetkom toga Studija stječe se zvanje magistra kriminalistike i sigurnosnoga menadžmenta.

U protekloj akademskoj godini potpisali smo sporazume o suradnji s Pravnim fakultetom Sveučilišta u Splitu i Sveučilišnim odjelom za forenzične znanosti Sveučilišta u Splitu. U cilju što uspješnije ga izvođenja praktičnoga dijela nastave i vježbi također smo potpisali čitav niz sporazuma s novim nastavnim bazama: općinskim i županijskim sudovima, javnim tužiteljstvima, MUP-ovima, zatvorom, Centrom za socijalni rad, SIPA-om. Planiramo obnoviti sporazum o suradnji s Pravnim fakultetom u Mariboru.

Vrlo aktivno radimo na sljedećim jednogodišnjim specijalističkim studijima i to: Računovodstvena forenzika, Radno-upravni studij i Pravo osiguranja i odštetno pravo. Ovi studiji zamišljeni su s više praktičnoga znanja, a manje teorijskoga. Završetkom studija stjecalo bi se zvanje specijaliste određenoga područja.

Za potrebe Studija kriminalistike i sigurnosnog menadžmenta, kao i specijalističkoga studija, svečanu salu preuredili smo u kriminalistički laboratorij, a također smo sudnicu, za potrebe kolegija Pravna klinika i Sudske prakse, opremili računalima.

Radi kadrovskoga jačanja raspisali smo natječaj za prijem u radni odnos tri asistenta, ali smo angažirali i tri naslovna docenta. I nadalje ćemo angažirati demonstratore, izabrane među najboljim studentima. Veći broj naših asistenata i viših asistenata izabrani su u zvanje docenta, a jedan kolega u zvanje redovitoga profesora.

Nastavili smo tradiciju održavanja našeg Međunarodnog savjetovanja: *Aktualnosti građanskog i trgovackog zakonodavstva i pravne prakse*. Sadaje već održano XVII. Savjetovanje, koje je okupilo eminentne stručnjake iz toga područja, ali su održani i okrugli stolovi s aktualnom problematikom.

Pratili smo sve studentske aktivnosti, a osobito *Dane prava i kriminalistike*.

Planiramo u dogовору с најboljim studentima завршних година Studija prava pokušati organizirati instituciju besplatne pravne pomoći iz pozitivnopravnih predmeta.

U izdavačkoj djelatnosti nastavili smo izdavati naš *Zbornik radova Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru*, kao i *Zbornik radova s Međunarodnoga savjetovanja*.

Naš doktorski studij u 2018./2019. godini upisao je šestu generaciju polaznika, a u narednoj akademskoj godini planiramo raspisati novi natječaj.

Uspostavili smo suradnju s Akademijom pravnih znanosti Hrvatske, koja će zajedno s našim Fakultetom održati zajedničku konferenciju u Mostaru.

Kao dekanica mislim da trebamo raditi na još boljemu timskomu radu i povezanosti, te će u tom smislu predložiti jačanje *team buildinga* za naše zaposlenike. Radimo puno i izvan radnoga vremena, tu su studenti, predavanja, vježbe, konzultacije, kolokviji, ispit, seminarski i diplomski radovi, mentorstvo doktorskih disertacija, znanstveno-istraživački rad, ispunjavanje uvjeta za napredovanje. Upravo zbog toga mislim da je potrebno ponekad organizirati neobvezno druženje zaposlenika.

USTROJ

Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru ustrojava i izvodi Studij prava i Studij kriminalistike i sigurnosnoga menadžmenta.

Studij prava izvodi se kao :

- a) sveučilišni preddiplomski studij (prvostupnik prava)
- b) sveučilišni diplomski studij (magistar prava)
- c) poslijediplomski doktorski studij (doktor pravnih znanosti).

Studij kriminalistika i sigurnosni menadžment izvodi se kao:

- a) sveučilišni preddiplomski studij (prvostupnik kriminalistike i sigurnosnoga menadžmenta)
- b) sveučilišni diplomski studij (magistar kriminalistike i sigurnosnoga menadžmenta).

Sveučilišni preddiplomski Studij za stjecanje akademskoga zvanja prvostupnik (*bachelor*) prava traje četiri godine (osam semestara), a sveučilišni preddiplomski Studij kriminalistike i sigurnosnoga menadžmenta za stjecanje akademskoga zvanja prvostupnik (*bachelor*) kriminalistike i sigurnosnog menadžmenta traje tri godine (6 semestara).

Sveučilišni diplomski Studij prava za stjecanje akademskoga zvanja magistar prava traje jednu godinu (dva semestra). Sveučilišni diplomski Studij kriminalistike i sigurnosnoga menadžmenta za stjecanje akademskoga zvanja magistar kriminalistike i sigurnosnoga menadžmenta traje dvije godinu (četiri semestra).

Sveučilišni poslijediplomski doktorski Studij za stjecanje akademskoga zvanja doktor pravnih znanosti traje tri godine (šest semestara).

Sveučilišni preddiplomski i diplomski studij ustrojavaju se i izvode kao redoviti i kao izvanredni studiji. Akademska godina počinje 1. listopada tekuće, a završava 30. rujna iduće godine.

NASTAVNA DJELATNOST

Izmjene i dopune nastavnoga plana i programa preddiplomskoga i diplomskoga sveučilišnoga Studija prava

Naš veliki zadatak, za koji smatram da smo uspješno dovršili, bio je donošenje novoga Nastavnog plana i programa za preddiplomski i diplomski Studij prava. To je bila i naša zakonska obveza, cjelovito preispitivanje i unapređenje (revizija) navedenoga na temelju analize informacija i podataka pribavljenih tijekom postupka institucionalne akreditacije Sveučilišta u Mostaru (2015.g.), a zatim i postupka reakreditacije Sveučilišta u Mostaru i njegovih ustrojenih jedinica od Agencije za znanost i visoko obrazovanje RH (AZVO) 2017., te petogodišnjega razdoblja izvedbe programa. Navedenim je naš Fakultet stekao dovoljno podataka za jasno iscrtavanje smjera i cilja revizije studijskoga programa. Obveza navedene revizije jasno i nedvojbeno predviđena je postupkom interne i eksterne revizije sustava osiguranja kvalitete na Sveučilištu u Mostaru odnosno sljedećim dokumentima:

- Pravilnikom o osiguranju i unapređenju kvalitete na Sveučilištu u Mostaru
- Priručnikom o osiguranju kvalitete na Sveučilištu u Mostaru
- popratnim Vodičem za osiguranje kvalitete na Sveučilištu u Mostaru s težnjom prema ostvarenju kvalitetnijega i učinkovitijega obrazovanja utemeljenoga na ishodima učenja.

Pravni fakultet identificirao je tri temeljna razloga poduzimanja izmjena i dopuna studijskoga programa sveučilišnoga preddiplomskoga Studija prava:

- bolja usklađenost opterećenja studenata i dodijeljenih ECTS bodova
- snažnija orijentacija na ishode učenja i kompetencijski pristup obrazovanju
- strukturiranje studijskih programa da bi stečene kvalifikacije bolje odgovarale zahtjevima tržišta rada.

Prvostupnici pravne struke osposobljeni su za obnašanje poslova u pravosuđu, u sudovima u svim stupnjevima i specijalizaciji, tužiteljstvu, pravobraniteljstvu, odvjetničkom ili notarskom uredu, u instituciji Ombudsmena, u tijelima uprave, vladinim agencijama i poduzećima, mirovinjskim fondovima, itd., gospodarskim društvima ili drugim pravnim osobama, poslove u diplomatiskim, konzularnim službama, samostalno vođenje upravnoga postupka i obradbu svih pravnih akata, te obavljanje drugih pravnih poslova u tijelima državne uprave, lokalne uprave i samouprave, pravne pomoći strankama, pomoći sudskim i drugim tijelima, itd.

Na prvoj godini preddiplomskoga Studija prava uvedena je Sociologija prava i Informatika s osnovama statistike. Na drugoj godini u drugome semestru uveden je za praksu važan predmet Nomotehnika. Na trećoj godini ponuđen je veći broj izbornih predmeta: Kolektivno radno pravo, Parlamentarno pravo, Pravo posvojenja i Međunarodni odnosi. Osobito važan predmet u šestome semestru je Pravna klinika (iz Kaznenog procesnog prava, Obveznog prava ili Radnog i socijalnog prava). Tu su i izborni predmeti: Upravno prekršajno pravo, Športsko pravo i Međunarodnopravna zaštita ljudskih prava. U sedmome semestru Pravo osiguranja postao je obvezni predmet, a ponu-

đen je ponovno veći broj izbornih predmeta: Pravo industrijskog vlasništva, Javna uprava, Povijest europskih integracija i Diplomatsko pravo. U osmome semestru Praksa u sudu je obvezni predmet, a izborni su predmeti: Medicinsko pravo, Sindikalno pravo, Pravo međunarodne trgovine i Uporednopravna tradicija država precedentnog prava. Senat Sveučilišta u Mostaru je na sjednici održanoj 17. travnja 2018. godine donio Odluku o izmjenama i dopunama studijskoga programa sveučilišnoga preddiplomskoga Studija prava.

Naš Fakultet stalno čini napore modernizirati, aktualizirati svoje studijske programe uvođenjem novih kolegija koji mogu pružiti znanja pravniku 21. stoljeća. Uvođenjem novih kolegija, obveznoga, a posebice izbornoga karaktera, na diplomskome Studiju prava, gdje se studentima ostavlja izbor dodatne specijalizacije u pojedinim poljima, trebalo bi korespondirati s novim zahtjevima tržišta rada. Orientiranost prema komparativnome, međunarodnome, a posebice zakonodavstvu Europske unije, koje se izučava unutar niza kolegija, stvara dobre pretpostavke za daljnji postupak internacionalizacije studijskoga programa.

Međutim, uza sve navedeno, naš Fakultet i ovom izmjenom studijskoga programa slijedi misiju Sveučilišta o obrazovanju zasnovanome na izvrsnosti nastavnoga i istraživačkoga procesa koja u središte svoga djelovanja stavlja studenta kao njegova najvažnijega aktera.

Na diplomskome sveučilišnom Studiju prava – modul 1. uvedeni su kao izborni kolegiji: Pravna medicina, Službeničko pravo, Međunarodno pravo mora i Povijest pravnih sustava i kodifikacija novog vijeka, a u sljedećemu semestru: Organizirani kriminalitet, Lokalna samouprava, Međunarodne organizacije i Izborno pravo.

U modulu 2. u prvoj semestru uvedeni su izborni kolegiji: Europsko međunarodno privatno pravo, Europsko građansko postupovno pravo, Međunarodno porezno pravo i Pravo konkurenčije. U drugome semestru uvedeni su izborni kolegiji: Porezno pravo Europske unije, Europsko obiteljsko pravo, Alternativni načini rješavanja sporova, Europsko pravo gospodarskih društava.

Senat Sveučilišta u Mostaru na sjednici održanoj 17. travnja 2018. godine donio je Odluku o izmjenama i dopunama studijskoga programa sveučilišnoga diplomskoga Studija prava.

Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru sudjelovao je u projektu pod nazivom *Inicijativa za pravnu sigurnost i efikasno pravosuđe u Bosni i Hercegovini*. Unutar toga projekta, tijekom nastave u ljetnome semestru akademske 2018./2019. godine, održavala se Klinika o ljudskim pravima na kojoj su sudjelovali nastavnici i studenti s Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru, Pravnoga fakulteta Univerziteta Džemal Bijedić u Mostaru te predstavnici Vijeća Europe. Klinika je završena simulacijom suđenja pred Europskim sudom za ljudska prava, u kojoj su sudjelovali studenti i nastavnici, predstavnici navedenih fakulteta, te predstavnici Vijeća Europe. Unutar istoga projekta provedena je edukacija o ljudskim pravima uz primjenu novih nastavnih metoda za nastavno osoblje svih javnih pravnih fakulteta u Bosni i Hercegovini. Između ostalog, nastavnici koji su sudjelovali u tome projektu imali su zaduču održati predavanje na zadatu temu predstavnika Vijeća Europe primjenom novih nastavnih metoda. Nakon održanih predavanja njihov rad su ocjenjivali predstavnici Vijeća Europe te ostalih nastavnika javnih fakulteta u Bosni i Hercegovini koji su sudjelovali u tom projektu. Zadane teme

odnosele su se na primjenu Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda. Sesija I. održana je u periodu od 21. 5. 2019. do 23. 5. 2019. u Neumu, a sesija II. u Trebinju od 2. do 4. 7. 2019. Projekt su, u ime Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, uspješno provele prof. dr. sc. Alena Jurić, doc. dr. sc. Cvija Jurković i doc. dr. sc. Jelena Zovko.

Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Centar za medijsko pravo i Konrad Adenauer Stiftung organizirali su na Pravnome fakultetu Sveučilišta u Mostaru dva predavanja-radionice u okviru teme *Vladavina prava i Europska konvencija o ljudskim pravima i osnovnim slobodama*. Predavanja-radionice održale su se 9. lipnja 2018. godine s početkom u 10 sati i 5. lipnja 2019. godine, s početkom u 11 sati u dvorani II. godine Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru. Predavanja-radionice sastojale su se iz dva dijela: prvi dio obuhvaćao je osnovne pojmove i pravne mehanizme koje je uspostavila Europska konvencija, preko slučajeva iz sudske prakse. Drugi dio sadržavao je *moot court* – simulaciju suđenja, gdje su studenti imali mogućnost svoje shvaćanje analiziranih tema primijeniti na konkretni zadani slučaj iz prakse. Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru je u suradnji s Agencijom za zaštitu osobnih podataka Bosne i Hercegovine organizirao prvo predavanje, u seriji predviđenih, o temi *Aktualna problematika zaštite osobnih podataka* 29. svibnja 2019. godine, s početkom u 12 sati, u dvorani "sudnica" Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru.

Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru je u suradnji s *Paragraf Lexom d. o. o.* Sarajevo, u okviru potpisnoga Protokola o suradnji, organizirao obuku nastavnoga osoblja za uporabu elektroničke pravne baze *Paragraf Lex BA* koja se održala 13. ožujka 2019. godine, s početkom u 11.30 sati u dvorani "sudnica". Spomenuta baza sadrži zbirku zakona i drugih propisa, sudske praksu, službena mišljenja, modele ugovora i ostale dokumente od značaja za suvremeno poslovanje. U periodu od 10. 6. 2019. do 14. 6. 2019. obavljena je obuka jednoga nastavnika koji će obavljati kontinuiranu obuku studenata za uporabu ove baze podataka. Primarni cilj obuke jest studentima Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru omogućiti stjecanje praktičnih znanja i vještina u korištenju suvremenih informacijskih tehnologija i pravnih baza koje predstavljaju neophodno sredstvo za suvremeno i stručno poslovanje pravnika u gospodarstvu, pravosuđu i državnim tijelima.

Prediplomski sveučilišni Studij kriminalistike i sigurnosnoga menadžmenta

U okviru našega Fakulteta djeluje poseban sveučilišni preddiplomski Studij kriminalistike i sigurnosnoga menadžmenta koji je pokrenut akademske 2016./2017. godine. Preddiplomski sveučilišni Studij kriminalistike i sigurnosnoga menadžmenta traje tri godine (VI semestara). Svaki semestar nosi 30 ECTS bodova, a završetkom trogodišnjega studija, šest semestara, stječe se 180 ECTS bodova. Jezik na kojemu se izvodi studijski program je hrvatski. Način izvođenja nastave je predavanjima, vježbama, seminarima i pozivnim predavanjima. Po završetku I. ciklusa studijskoga programa (trogodišnjega) stječe se zvanje prvostupnik kriminalistike i sigurnosnog menadžmenta. U akademskoj 2018./2019. godini prvi polaznici upisali su treću godinu Studija, a Fakultet je upisao treću generaciju polaznika ovoga Studija. Postupak i uvjeti upisa na studijski program su istovjetni kao i za upis na Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, što pretpostavlja završenu četverogodišnju srednju školu, odnosno

ostvaren određeni broj bodova na prijemnome ispitu, koji se organizira u slučaju prijave na Natječaj za upis većega broja zainteresiranih, od broja studenata koliko je dopušteno upisati.

Nakon završetka Studija stječu se znanja iz kriminaliste i menadžera sigurnosti, prvenstveno operativna znanja o kaznenome djelu, počinitelju, žrtvi, okolnostima i pojavnim oblicima kaznenih djela i sigurnosnih problema u doticaju s izvanpravnim područjima koja su neophodna u suvremenoj kriminalistici i sigurnosnom menadžmentu. Završetkom trogodišnjega Studija student je osposobljen za nastavak daljnog dvogodišnjeg Studija, za dopunsko specijalističko obrazovanje koje bi ga osposobilo za istraživanje u užim područjima, ali i za komuniciranje na razini europske i međunarodne kaznenopravne i policijske suradnje.

Diplomski sveučilišni Studij kriminalistike i sigurnosnoga menadžmenta

Program sveučilišnoga diplomskog Studija kriminalistike i sigurnosnoga menadžmenta osmišljen je tako da se studentima omogući stjecanje uže specijaliziranih teorijskih i praktičnih znanja i vještina kojima se osposobljavaju za samostalno obavljanje specijalističkih poslova u ustanovama i institucijama koje se bave poslovima kriminalističke, forenzične i sigurnosne prirode. Program Studija u manjoj mjeri proširuje i dopunjuje relevantne kolegije s preddiplomskoga sveučilišnoga Studija, a u većoj mjeri uvodi nove kolegije koji su usklađeni sa suvremenim trendovima u području kriminalističkih, forenzičnih i sigurnosnih pitanja.

Razlog nadogradnje studijskoga programa s preddiplomskog na diplomske studije je obrazovanje budućih studenata za stjecanje specijaliziranih znanja i stručno osposobljavanje za obavljanje onih poslova koji ulaze u okvir kriminalističke profesije, sigurnosnoga menadžmenta, osobito znanja i sposobnosti metodike, tehnike i taktike otkrivanja pojedinih kaznenih djela.

Da bi se postigao krajnji spomenuti cilj, studenti moraju biti znanstveno i stručno vrhunski obrazovani, dobro pripremljeni i osposobljeni. U svjetlu toga, Pravni fakultet potpisao je već ili će uskoro potpisati sporazume/ugovore o suradnji upravo s onim nastavnim bazama, institucijama i ustanovama čiji resursi i znanja, zajedno s fakultetskim, pomažu izgradnji i osposobljavanju kvalitetnih i kompetentnih magistara kriminalistike i sigurnosnoga menadžmenta. Takve su nastavne baze:

- ⇒ Ministarstvo unutarnjih poslova (HNŽ, ŽZH, HBŽ, deset županija)
- ⇒ Županijsko/Kantonalno tužiteljstvo (HNŽ, ŽZH, HBŽ, deset županija)
- ⇒ Općinski sud (Mostar, Čitluk, Čapljina, Široki Brijeg, Ljubuški, Livno)
- ⇒ Državna agencija za istrage i zaštitu (SIPA)
- ⇒ Obavještajno-sigurnosna agencija BiH (OSA).
- ⇒ Kaznenopopravni zavod poluotvorenoga tipa u Mostaru

Nastava se sastoji od predavanja, vježbi i prakse koja uključuje aktivnije sudjelovanje studenata i iznošenje vlastitih mišljenja kada je riječ o rješavanju problema diskutabilne naravi u teorijskome i praktičnom smislu.

Završetkom sveučilišnoga diplomskoga Studija kriminalistike i sigurnosnoga menadžmenta stječe se akademski naziv magistar kriminalistike i sigurnosnoga menadžmenta.

Trajanje je Studija dvije godine, IV semestra u dva modula.

Prilikom strukturiranja studijskoga programa neophodno je opterećenje studenata po kolegiju uskladiti s dodijeljenim ECTS bodovima, točnije ostvarivanju 30 ECTS po semestru (čl. 5. Zakona o visokom obrazovanju BiH).

Većini obveznih kolegija dodijeljeno je od 6 do 8 ECTS bodova, dok izborni kolegiji na svim godinama imaju ujednačenu satnicu predavanja i vježbi, te nose 4 ECTS boda. U skladu s ujednačenim bodovima i nastavno opterećenje studenata slijedi predviđeni obrazac. Poštujući odredbu po minimalno 20 sati, odnosno maksimalno 30 sati tjedno nastave, većina kolegija koncipirana je na sustavu dva do tri sata predavanja i jedan do dva sata auditornih i praktičnih vježbi. Ispiti se polažu u redovitim i izvanrednim ispitnim rokovima.

Po okončanju studijskoga programa studenti stječu znanja i vještine potrebne za obavljanje poslova i rješavanje problema u različitim područjima kriminalističke i sigurnosne struke. Magistri kriminalistike i sigurnosnoga menadžmenta kvalificirani su za obnašanje sljedećih tipičnih poslova: isplanirati provođenje nužnih mjera i radnji u cilju otkrivanja i procesuiranja počinitelja; provesti planirane mjere i radnje u cilju otkrivanja i procesuiranja počinitelja; primijeniti odredbe materijalnoga i procesnoga kaznenoga prava; kreirati i koristiti kriminalističke evidencije u cilju suzbijanja kriminaliteta; provoditi teorije i sustave sigurnosti, obavještajne sustave; poznavati sustave nacionalne, međunarodne, regionalne sigurnosti; moći primijeniti metode daktiloskopske identifikacije i identifikacije metodama analize DNA; razvijati modele privatne sigurnosti; rješavati krizne situacije; prikupljati, obrađivati, sortirati, analizirati podatke u informatičkim sustavima; upravljati ljudskim resursima unutar relevantne institucije ili ustanove; predlagati i donositi strateške odluke; preuzeti etičku i društvenu odgovornost za izvršavanje povjerenih zadataka te kritički prosuđivati i samoevaluirati izvršavanje istih.

Na području FBiH djeluje „državni“ Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije u sastavu Univerziteta u Sarajevu, na području naše Županije, HNŽ, djeluje Visoka škola Logos Mostar s kriminalističkim smjerom. U susjednoj Republici Hrvatskoj postoji u sastavu Ministarstva unutarnjih poslova Visoka policijska škola, a u Splitu djeluje u sastavu Sveučilišta Sveučilišni Odjel za forenzične znanosti.

Orijentiranost prema komparativnome, međunarodnome, a posebice zakonodavstvu Europske unije, koje se izučava unutar niza kolegija, stvara valjane prepostavke za daljnji postupak internacionalizacije studijskoga programa, te omogućava nastavak školovanja ili priznavanje kvalifikacije u inozemstvu, što je cilj, misija i vizija Sveučilišta u Mostaru.

Kadrovi koje obrazujemo mogu raditi u brojnim državnim institucijama, primjerice, MUP-ovi na različitim razinama vlasti, Agenciji za istrage i zaštitu – SIPA, Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH – OSA BiH, Graničnoj policiji BiH, itd., kao i u privatnome sektoru, primjerice, zaštitarske tvrtke, i t sl. Diplomski studij studentima dodaje veći stupanj samostalnosti u odnosu na preddiplomski studij, proširujući njihovo znanje, iskustvo te ih angažirajući u izradbi diplomskoga rada temom od posebnoga zanimanja za svakoga studenta.

Poslijediplomski doktorski Studij iz pravnih znanosti

Poslijediplomski doktorski Studij iz pravnih znanosti na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Mostaru pokrenut je akademske 2012./2013. godine. Studenti se mogu upisati na jedan od sljedećih smjerova: Smjer građanskopravnih znanosti, Smjer kaznenopravnih znanosti, Smjer međunarodnopravnih znanosti, Smjer povijesnopravnih znanosti, Smjer radno-upravnih znanosti i Smjer ustavnopravnih znanosti. Do sada je upisano šest generacija polaznika, odnosno 230 doktoranada.

U akademskoj 2017./2018. godini upisana je V. generacija poslijediplomskoga doktorskog Studija s ukupno 24 polaznika. Od toga je njih dvanaest upisano na Smjer građanskopravnih znanosti, šest na Smjer radno-upravnih znanosti, pet na Smjer međunarodnopravnih znanosti te jedno na Smjer ustavnopravnih znanosti. 23 polaznika upisano je u I. semestar Studija, a jedan u V. semestar Studija. Deset pristupnika obranilo je temu doktorskoga rada, dok je šest pristupnika prijavilo temu doktorskoga rada. Promovirano je devet doktora znanosti, a jedna je doktorandica obranila doktorski rad nakon promocije. Predano je pet doktorskih radova na ocjenu.

U akademskoj 2018./2019. godini upisana je VI. generacija poslijediplomskoga doktorskog Studija s ukupno trinaest polaznika. Od toga je šest upisano na Smjer građanskopravnih znanosti, pet na Smjer radno-upravnih znanosti, jedan na Smjer povijesnopravnih znanosti te jedan na Smjer kazne-no-pravnih znanosti. Deset polaznika upisano je u I. semestar Studija, a troje u V. semestar Studija. Sedam pristupnika obranilo je temu doktorskoga rada, dok je četvero pristupnika prijavilo temu doktorskoga rada. Promovirano je pet doktora znanosti, a pet doktoranada obranilo je doktorski rad nakon promocije. Jedan doktorski rad je u postupku ocjenjivanja, a dva doktorska rada predana su na ocjenu.

ZNANSTVENA DJELATNOST

Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru izdavač je dvaju zbornika radova i to: Zbornik radova Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru i Zbornik radova s Međunarodnog savjetovanja Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse.

Zbornik radova Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru objavljuje radove prvenstveno iz područja pravnih znanosti, te radove iz interdisciplinarnoga, odnosno ostalih područja koja su povezana s pravnim znanostima. Unutar Zbornika objavljaju se i prikazi knjiga, osvrti na znanstvene i stručne skupove, radionice i slične skupove od interesa za stručnu pravničku javnost. Odlukom Znanstveno-nastavnoga vijeća početkom 2018. godine imenovano je novo Uredništvo Zbornika radova Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, koje čine nastavnici Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru i nastavnici pravnih fakulteta iz inozemstva (međunarodno Uredništvo). Uredništvo nastoji ostvariti zastupljenost časopisa u citiranim bazama podataka u cilju prepoznatljivosti Zbornika radova te dostupnost široj znanstvenoj i stručnoj zajednici. Od novoga broja Zbornik radova imat će otvoren pristup svojim radovima na službenoj mrežnoj stranici Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru. U novome broju Zbornika radova bit će objavljivani isključivo originalni, neobjavljeni

dvostruko anonimno recenzirani radovi visoke znanstvene i stručne razine. Nadalje, Zbornik će donositi prikaze knjiga, te osvrte na znanstvene i stručne skupove, radionice i slične događaje od interesa za stručnu pravničku javnost. Zbornik radova nastoji primjenjivati načela transparentnosti i najbolje prakse u znanstvenome izdavaštvu.

Znanstvena djelatnost Pravnog fakulteta u Mostaru u 2018. i 2019. godini ostvarivana je preko organiziranja znanstvenih skupova i izdavačke djelatnosti. Također, studijskim putovanjima na domaća i strana sveučilišta i institute, te objavljivanjem znanstvenih radova njegovih nastavnika i suradnika u domaćim i međunarodnim znanstvenim časopisima i monografijama ostvarivana je znanstveno-istraživačka djelatnost.

Pravni fakultet ima dugogodišnju izdavačku djelatnost koja se ogleda u izdavanju časopisa, zbornika radova s međunarodne znanstvene konferencije i knjiga (udžbenika, monografija itd.). U protekle dvije akademske godine nastavnici fakulteta su objavili knjige sljedećih naslova (udžbenici i znanstvena monografija): *Pravo osiguranja*, *Osnove trgovackog prava*, *Pravni učinci srodstva u obiteljskim odnosima*, *Socijalno pravo*, *Sindikalno pravo* i *Medicinsko pravo*.

Zbornik radova Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru je znanstveni časopis u otvorenome pristupu koji ima dugu tradiciju. Prvi broj je objavljen 1979. godine. Časopis objavljuje radove prvenstveno iz područja pravnih znanosti, te radove iz interdisciplinarnoga odnosno ostalih područja koja su povezana s pravnim znanostima. U Zborniku radova Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru objavljaju se isključivo originalni, neobjavljeni radovi. Časopis izlazi najmanje jedanput godišnje. Uredništvo prima rukopise na hrvatskome jeziku, a odlukom Uredništva prihvata se za objavljivanje rukopis i na nekom drugome jeziku. Časopis je uključen u međuredakcijsku razmjenu.

U Zborniku radova Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru br. XXVI (2018.) i br. XXVII. (2019.) objavljeni su dvostruko anonimno recenzirani radovi visoke znanstvene i stručne razine. Sadržaj Zbornika u cijelosti je besplatno dostupan u elektroničkome obliku na službenoj mrežnoj stranici Zbornika.

Zbornik radova *Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse* publikacija je koja izlazi povodom održavanja tradicionalnoga Međunarodnog savjetovanja *Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse*. U ovoj publikaciji objavljaju se znanstveni i stručni radovi uvaženih pravnih znanstvenika i praktičara. U 2018. i 2019. godini objavljena su dva broja Zbornika radova. Pravni fakultet u Mostaru u akademskoj 2017./2018. i akademskoj 2018./2019. godini organizirao je tradicionalno Međunarodno savjetovanje *Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse* koje je održano u Mostaru lipnja 2018. i 2019. godine. Sudionici ova dva velika skupa bili su ugledni pravni znanstvenici i praktičari prava iz Bosne i Hercegovine i regije. U okviru XVI. Međunarodnoga savjetovanja održanoga 2018. godine organizirani su okrugli stolovi: *Zaštita osobnih podataka u suorganizaciji s Agencijom za zaštitu osobnih podataka u Bosni i Hercegovini i Fondacijom Konrad Adenauer – Predstavništvo u Bosni i Hercegovini; Zaštita intelektualnog vlasništva u suorganizaciji s Institutom za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine; Perspektive notarijata u Bosni i Hercegovini u suorganizaciji s Notarskom komorom Bosne i Hercegovine*. Održano je i predstavljanje knjige *Stjecanje priraštaja u Federaciji Bosne i Hercegovine*. Također je predstavljena *Paragraf Lex elektronička pravna baza*. Na XVII. Međunarodnom savjetovanju održanom 2019. održana su tri okrugla stola: *Suci, odujetnici i notari u suvremenom europskom kontekstu*, koji je organiziran u suradnji s Visokim sudbenim i tužiteljskim vijećem Bosne i Hercegovine, *Odvjetničkom/Advokatskom komorom Federacije BiH i Notarskom komorom Federacije BiH; Arbitražno rješavanje trgovackih sporova* koji je organiziran u suradnji s Stalnim arbitražnim sudištem pri Hrvatskoj gospodarskoj komori i Privrednom/Gospodarskom komorom Federacije BiH; te *Fakultetske knjižnice u nastavi i njihov položaj na fakultetu, okvir za promjene, Društvo bibliotekara pravnih i srodnih biblioteka Jugoistočne Europe*. Nastavnici našega Fakulteta aktivno su sudjelovali i u interdisciplinarnome znanstveno-stručnome skupu s međunarodnim sudjelovanjem, koji se pod nazivom *Europski ustav za Bosnu i Hercegovinu* održao 14. i 15. ožujka 2019. godine u Neumu i čiji su radovi objavljeni u zborniku. Zajedno s Pravnim fakultetom Sveučilišta u Splitu Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru bio je suorganizator 31. *International Conference on Economic and Social Development Legal Challenges of Modern World* održanoj na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Splitu, 7. – 8. lipnja 2018. Šest nastavnika Pravnog fakulteta u Mostaru s znanstvenim radovima aktivno je sudjelovalo na navedenoj Konferenciji.

MEĐUNARODNA SURADNJA

U akademskoj 2017./2018. godini ostvarene su tri mobilnosti nastavnoga osoblja i to: u prosincu 2017. godine, studijski boravak unutar Erasmus+ nastavne mobilnosti na Sveučilištu u Mariboru, Pravni fakultet, Maribor, Republika Slovenija (u trajanju od sedam dana); u ožujku 2018. godine, studijski boravak unutar Erasmus+ nastavne mobilnosti na Sveučilištu Masaryk, Brno, Češka (u trajanju od sedam dana) i u srpnju 2018. godine, studijski boravak unutar Erasmus+ training mobilnost na Sveučilištu u Granadi, Španjolska (u trajanju od četiri dana). Ostvarena je i jedna dolazna studentska mobilnost u ljetnome semestru, unutar Erasmus+ programa studentske razmjene s Pravnog

fakulteta Osijek, Sveučilišta J. J. Strossmayer, Osijek, Republika Hrvatska. U istoj godini Ured za međunarodnu suradnju Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru je formiran, odnosno tehnički opremljen za rad sa studentima, nastavnim i nenastavnim osobljem koje sudjeluje u programima međunarodne mobilnosti. Ured je na raspolaganju gostujućim profesorima i studentima koji sudjeluju u programu mobilnosti, kao i za postupke prijave i odabira mobilnosti domaćih nastavnika i studenata.

U akademskoj 2018./2019. ostvarene su dvije dolazne nastavne mobilnosti unutar Erasmus+ nastavne mobilnosti i to: u prosincu 2018. s Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te u veljači 2019. godine sa Sveučilišta u Grazu. U zimskome semestru akademske 2018./2019. godine realizirane su i tri studentske mobilnosti unutar Erasmus+ programa studentske razmjene na Pravnom fakultetu Sveučilišta Masaryk, u Brnu, u Češkoj.

U ljetnome semestru akademske 2018./2019. godine ostvarene su i tri odlazne studentske mobilnosti studenata na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Valenciji, u Španjolskoj, Pravnom fakultetu Sveučilišta u Poitiers-u, u Francuskoj te Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, u Hrvatskoj. U istoj godini su ostvarene i dvije mobilnosti nenastavnoga osoblja na Sveučilištu u Granadi, u Španjolskoj, tijekom kojih su djelatnice Studentske referade Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru sudjelovale na 15. međunarodnom Staff Week trainingu. Studentica Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru natjecala se i osvojila stipendiju koju je Ministarstvo vanjskih poslova Republike Hrvatske u suradnji s College of Europe (u okviru Programa stipendiranja jednogodišnjih poslijediplomskih studija iz područja europskih integracija na sveučilištima u inozemstvu) predvidjelo za studente Sveučilišta u Mostaru u akademskoj 2019./2020. godini.

26. travnja 2019. godine na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Mostaru veleposlanik Narodne Republike Kine nj. e. gospodin Ji Ping održao je predavanje o temi Razvoj Kine i Inicijativa Pojas i pu. Na 1. međunarodnome tjednu mobilnosti Sveučilišta u Mostaru, održanom od 27. 5. do 31. 5. 2019. godine, u organizaciji Ureda za međunarodnu suradnju Sveučilišta u Mostaru, Pravni fakultet su predstavljali: prodekanica za nastavu, koordinatorica za međunarodnu suradnju i ECTS kordinatorica Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru.

INFRASTRUKTURNI RAZVITAK

U akademskoj 2017./2018. godini sredstvima Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Vlade Republike Hrvatske za provedbu razvojnih projekata iz sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske preuredili smo dvoranu I. godine Fakulteta. To je ujedno najveća dvorana i neophodno je potrebna za održavanje nastave studentima I. godine Studija prava i osobito Studija kriminalistike i sigurnosnog menadžmenta. Dvorana je opremljena i prilagođena održavanju nastave na suvremenim način.

Također smo iz vlastitih sredstava preuredili prostor Dekanata, i opremili ga tako da omogućuje održavanje sastanaka Uprave Fakulteta, drugih radnih sastanaka i ostavljajući mogućnost za daljnje osuvremenjivanje rada.

U akademskoj 2018./2019. godini opremili smo informatičku učionicu za potrebe održavanja nastave iz kolegija Informatika s osnovama statistike. Postavljena je tenda (nadstrešnica) na ulazu u zgradu Pravnog fakulteta. Trenutačno smo u posljednjoj fazi opremanja forenzičkoga laboratorija za održavanje prezentacija i praktičnih vježbi iz područja forenzike na Studiju kriminalistike i sigurnosnog menadžmenta, čime će se omogućiti jačanje kompetencija naših studenata i njihova veća konkurentnost na tržištu.

AKTIVNOSTI STUDENATA PRAVNOGA FAKULTETA SVEUČILIŠTA U MOSTARU U AKADEMSKOJ 2017./2018. I AKADEMSKOJ 2018./2019.

Studenti Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru sa Studija prava i Studija kriminalistike i sigurnosnoga menadžmenta u akademskoj 2017./2018. i akademskoj 2018./2019. godini sudjelovali su na natjecanjima u simuliranom suđenju iz područja kaznenoga prava (regionalno i državno natjecanje), također su sudjelovali na međunarodnome natjecanju iz područja trgovackoga i arbitražnoga prava. Našim studentima omogućena je bila i posjeta Kazneno-popravnom domu Mostar, Centru za socijalnu skrb, MUP-u Mostar, Zavodu za zdravstveno osiguranje. Uz potporu Pravnoga fakulteta Studentski zbor Pravnoga fakulteta organizirao je *Dane prava i kriminalistike* 2018. i 2019. te *Pravni-jadu* 2018. i 2019.

U akademskoj 2017./2018. i akademskoj 2018./2019. izdani su 10. i 11. brojevi časopisa studenata Pravnoga fakulteta *Meritum*. Debatni klub svojim je radom tijekom obiju akademskih godina i odlascima na brojna natjecanja i seminare uvelike pridonio kontinuiranome radu i zalaganju studenata Sveučilišta u Mostaru. Uz potporu Pravnoga fakulteta Studentski zbor je organizirao i tradicionalni malonogometni turnir *De iure*, a studenti Studija prava i Studija kriminalistike i sigurnosnoga menadžmenta sudjelovali su na najprestižnijemu sveučilišnom natjecanju, Sveučilišnoj malonogometnoj ligi gdje su ostvarili zapažen rezultat, visoko treće mjesto i brončano odličje.

Ivo ČARAPINA

V. D. PREDSJEDNIKA STUDENTSKOGA ZBORA

STUDENTSKI ZBOR

Studentski zbor Sveučilišta u Mostaru najviše je nepolitičko predstavničko tijelo studenata Sveučilišta u Mostaru. Zbor se konstituira na način da studenti biraju predstavnike i zamjenike predstavnika svojih godina te fakulteta. Predstavnici svake od jedanaest ustrojbenih jedinica, predsjednici i zamjenici čine predsjedništvo Studentskoga zbora Sveučilišta u Mostaru, te oni biraju predsjednika i zamjenika Studentskoga zbora na razini Sveučilišta.

AKADEMSKA 2017./2018. GODINA

Na izborima 2017. godine u predsjedništvo 18. saziva izabrani su: Marko Džoić – predsjednik Studentskoga zbora, Vladimir Vegar – zamjenik predsjednika Studentskoga zbora, te članovi predsjedništva: APTF – Ana Sičaja i Mario Kovač, ALU – Josip Ivezić i Iva Kutle, EF – Katarina Kolobarić i Ivo Čarapina, FF – Mirna Ševo, FPMOZ – Grgur Čorić, FSRE – Zdravko Grubešić i Nikola Kosić, GF – Katarina Čivčija i Anamaria Golemac, MF – David Kordić i Mateo Bevanda, PF – Ilijana Martinac i Ivan Tomić, FZS – Ana Mišković i Mario Šutalo, Farmacija – Petra Galić i Ivana Kordić-Bakula.

Najvažnije aktivnosti učinjene u akademskoj 2017./2018. godini su:

- ⇒ ukidanje plaćanja potvrda o redovitome studiranju na razini cijelog Sveučilišta
- ⇒ obnova igrališta u kampusu Sveučilišta
- ⇒ inicijativa s Vijećem mladih Grada Mostara i Unijom studenata Univerziteta Džemal Bijedić da novoizgrađeni most u Mostaru dobije ime Studentski most
- ⇒ na tematskoj sjednici Senata posvećenoj nastavi i nastavnim procesima izneseno je oko 40 prijedloga, od kojih je većina usvojena ili će se usvojiti, a u vezi su smanjenja studentskih troškova i poboljšanje standarda
- ⇒ uveden treći studentski član u Senatu Sveučilišta u Mostaru
- ⇒ organizirana prva Sveučilišna utrka – Wings for Life World Run
- ⇒ dogovoreno je desetak novih suradnji na području sporta, kulture i izobrazbe

- ➔ kreiran Pravilnik o financiranju studentskih projekata
- ➔ rekordna raspodjela sredstava na studentske projekte (oko 65 tisuća KM)
- ➔ usvojen je Pravilnik za financiranje studenata slabijega finansijskog stanja te pokrenut fond za podršku takvoj skupini studenata
- ➔ u suradnji sa studentima sportašima usvojen je Pravilnik o studiranju vrhunskih sportaša
- ➔ uvedena funkcija koordinatora za studente strane državljanе te donesen priručnik i održana tribinu na kojoj su se studenti mogli dodatno informirati
- ➔ poslan dopis Vladi Republike Hrvatske i Ministarstvu obrazovanja RH s ciljem uključivanja svih studenata Sveučilišta u Mostaru u novi Zakon o obavljanju studentskih poslova
- ➔ poslan dopis Ministarstvu zdravstva RH kao i Zavodu za javno zdravstvo RH s ciljem rješavanja besplatnoga liječenja studenata iz RH u Mostaru
- ➔ na prijedlog Studentskoga zbora napravljena je aplikacija *Sveučilište u Mostaru*
- ➔ organizirani prvi besplatni tečajevi u dislociranome studiju u Orašju
- ➔ organizirani sportski, edukacijski i kulturni događaji tijekom cijele godine.

Kultura

- ➔ projekt HNK za studente, studenti za HNK uspješno proveden već drugu godinu za redom
- ➔ uz pomoć Studentskoga zbora nastao je i Sveučilišni teatar, koji je osim uspješne realizacije predstave BoRba u Mostaru održao turneju Zagreb – Split
- ➔ predstava Jednu turu za kulturu održana je kao promocija literarnih radova i poezije studenata
- ➔ Škola folklora održavala se svakoga ponedjeljka i utorka, gdje su polaznici naučili splet hercegovačkih i bosanskih kola
- ➔ predstavljena izložba studentskih fotografija o temi: *Moj omiljeni interijer*.

Sport

- ➔ UNIADA
- ➔ jednodnevni skijaški izlet
- ➔ Mostarski polumaraton
- ➔ Sveučilišna malonogometna liga 2018.
- ➔ turnir u tenisu, košarcij, rukometu, kuglanju, tavli i šahu, stolnome tenisu, basketu 3 na 3 i natjecanju u tricama
- ➔ Neymar's Five Mostar
- ➔ Wings for Life World Run Mostar 2018.
- ➔ ukupno je 312 besplatnih ulaznica podijeljeno studentima Sveučilišta u Mostaru kroz 30 nagradnih igara u vrijednosti od 1096 KM za sve utakmice HKK-a, HŠK-a, HMRK-a i HFC-a Zrinjski Mostar
- ➔ turnir u malome nogometu za studentice Sveučilišta u Mostaru.

Izobrazba

- ➔ jedanaest besplatnih tečajeva, koji su ove godine bili dostupni za sve zainteresirane građane

- ↪ kvizovi znanja
- ↪ radionice o prvoj pomoći, photoshopu i vještinama traženja posla.

AKADEMSKA 2018./2019. GODINA

Na izborima 2018. godine u predsjedništvo 19. saziva izabrani su: Marijan Tustonja – predsjednik Studentskoga zbora, Ana Sičaja – zamjenica predsjednika, te članovi predsjedništva: APTF – Helena Glamuzina, ALU – Iva Kutle i Helena Stanić, EF – Ivo Čarapina i Antonia Dumančić, FF – Vladimir Veger, FPMOZ – Nina Lončar i Anita Kurilj, FSRE – Zdravko Grubešić i Laura Bogdan, GF – Kristijan Živkušić i Stipe Mandić, MF – Mateo Bevanda i Daria Ostojić, PF – Antonija Boras i Julio Zelenika, FZS – Mario Šutalo i Marija Barun, te Farmacija – Petra Galić i Anđela Nosić.

U rujnu 2019. godine, nakon ostavke vodstva zbog završetka studiranja, za v. d. predsjednika Studentskoga zbora izabran je Ivo Čarapina, a v. d. zamjenicu Petra Galić.

Najvažnije aktivnosti učinjene u akademskoj 2018./2019. godini su:

- ↪ organizirana Humanitarna akcija za Milu Rončević
- ↪ organizirana druga sveučilišna utrka – Wings for Life World Run 2019.
- ↪ dopunjeno je Pravilnik za financiranje studenata slabijega finansijskog stanja te pokrenut fond za podršku takvoj skupini studenata
- ↪ organizirani sportski, edukacijski i kulturni događaji tijekom cijele godine:

Kultura

- ↪ projekt HNK za studente, studenti za HNK uspješno proveden treću godinu za redom
- ↪ Sveučilišni teatar u partnerstvu sa SZ-om premijerno izveo predstavu *Ime mu je R* u Hrvatskom domu herceg Stjepana Kosače
- ↪ organiziran književni natječaj za najbolji esejski rad
- ↪ organizirana predstava *Što te nema*.

Sport

- ↪ UNIADA
- ↪ Mostarski polumaraton
- ↪ Sveučilišna malonogometna liga 2019.
- ↪ organizirani turniri u tavli i šahu, stolnome tenisu, basketu 3 na 3 i natjecanju u tricama
- ↪ Wings for Life World Run Mostar 2019.

Izobrazba

- ↪ osam besplatnih tečajeva
- ↪ kvizovi znanja
- ↪ radionice o prvoj pomoći, photoshopu i vještinama traženja posla.

IT CENTAR (SUMIT)

IT centar Sveučilišta u Mostaru (SUMIT) osnovan je 13. prosinca 2017. godine odlukom Upravnoga vijeća Sveučilišta u Mostaru u cilju pružanja podrške obrazovnoj i akademskoj zajednici u upotrebi informacijsko-komunikacijskih tehnologija i osiguranja pristupa novim tehnologijama i informacijskim uslugama.

Primarne zadaće SUMIT-a mogu se podijeliti na sljedeće kategorije:

- održavanje i razvoj Informacijskoga sustava Sveučilišta u Mostaru
- autorizacijsko autentikacijska infrastruktura Sveučilišta u Mostaru (eidentitet - AAI@SUM)
- obrazovanje (radionice i e-učenje)
- podrška za mrežnu infrastrukturu Sveučilišta
- izradba mrežnih programskih rješenja za Sveučilište u Mostaru
- ostale aktivnosti.

Održavanje i razvoj Informacijskoga sustava Sveučilišta u Mostaru

Razvoj ISS-a Sveučilišta u Mostaru započeo je 2011. godine. Razvijene su osnovne funkcionalnosti u vezi s administracijom sustava, referadom, profesorima i studentima. U 2012. godini pokrenut je softver, te formirana jedinstvena baza sa svim članicama Sveučilišta i osiguran pristup i centralno administriranje sustava. Ostale komponente softvera razvijale su se u narednim godinama.

1. veljače 2019. godine Sveučilište preuzima izvorni kod sustava čime SUMIT preuzima rad na razvoju. Do početka sljedeće akademske godine SUMIT je napravio brojne preinake na sustavu od kojih je najzamjetnija ubrzanje rada sustava do osam puta.

U istome razdoblju SUMIT je napravio brojne vizualne preinake na korisničkoj strani sustava.

Digitalni identitet - Autorizacijsko autentikacijska infrastruktura Sveučilišta u Mostaru (AAI@SUM)

U akademskoj 2019./2020. godini SUMIT je uveo autentikacijsku i autorizacijsku infrastrukturu kao infrastrukturni, posrednički sustav čija je temeljna zadaća omogućiti sigurno, pouzdano i učinkovito upravljanje elektroničkim identitetima te njihovu uporabu za pristup mrežnim i mrežom dostupnim resursima.

Danas je sve većemu broju različitih elektroničkih, te stvarnih, fizičkih resursa i prava moguće, ali i potrebno pristupiti, odnosno odobriti pristup elektroničkim putem, najčešće preko interneta. Pri tome je potrebno osigurati da pristup i/ili realizaciju prava ostvare samo ovlaštene osobe. Pristup mnogim vitalnim resursima uskoro neće biti moguć bez odgovarajuće infrastrukture, međusloja (engl. middleware) između resursa i korisnika, koji će korisniku osigurati jednostavan i unificiran pristup različitim resursima s transparentnim mehanizmom autentikacije i autorizacije. Ta infrastruktura naziva se autentikacijska i autorizacijska infrastruktura (AAI).

Autentikacijska i autorizacijska infrastruktura u sustavu znanosti i visokoga obrazovanja na Sveučilištu u Mostaru svoje polazište koncepcjski ima u distribuiranome sustavu imenika utemeljenih na

LDAP standardu. Nadležnost nad imeničkim podatcima o fizičkim i pravnim osobama, te informacijskim i drugim resursima imaju njihove matične ustanove iz sustava znanosti i visokoga obrazovanja. Postojanje imenika na matičnim ustanovama osigurava jedinstveno mjesto za unos i održavanje podataka o osobama. Konkretna prava pristupa i/ili uporabe pojedinih resursa određuju vlasnici tih resursa preko pristupnih mehanizama, kompatibilne s uspostavljenom infrastrukturom.

Uvođenjem elektroničkoga identiteta na Sveučilište u Mostaru objedinjavaju se sve informacijske usluge koje su postojale ranije, primjerice ISS, Studomat, sustav za e-učenje, register radova, register projekata, eduroam i sl., te će njihovo korištenje svim korisnicima biti jednostavnije. Uz navedeno, integracija budućih aplikacija i usluga korisnicima će donijeti još više mogućnosti za pristup brojnim sadržajima koji će im pomoći u njihovu akademskome i istraživačkome radu.

Kreirana je aplikacija za pregled korisnika i ispis korisničkih podataka koja se redovno (jednosmerno) sinkronizira sa ISS sustavom.

The screenshot shows a user interface for managing personal data. At the top, it says "Moji podaci iz LDAP imenika matične ustanove". Below that, there's a sidebar with "Administracija / Korisnik /". The main area contains several input fields:

- Personal details:
 - Vlasnička oznaka: [input field]
 - Osobna oznaka: [input field]
 - Deklaracija: [input field]
 - Zanimačka oznaka: [input field]
 - Mjesta rođenja:
 - Mjesto rođenja: [input field]
 - Država rođenja: [input field]
 - Telefonski broj: [input field]
 - Datum rođenja: [input field]

Below these fields, there's a section for "Mobilna i e-mail adresa":
 - Mobilna i e-mail adresa: [input field]
 - Šifra: [input field]

AAI@SUM se koristi i za uslužu eduroam koja je također implementirana na Sveučilištu. Eduroam koristi autorizacijsku i autentikacijsku infrastrukturu da bi korisnicima omogućio korištenje mrežnih resursa različitih institucija. Elektronički identiteti Sveučilišta prihvaćeni su na bilo kojemu sveučilištu u svijetu koje koristi uslužu eduroam.

EDUROAM

Mogućnost spajanja na internet različitim tehnologijama ugrađena je danas u većinu novih osobnih računala, tableta, PDA uređaja i mobitela. Također je uobičajeno nuditi roaming uslugu što podrazumijeva mogućnost pristupa mreži s različitih uređaja i lokacija uz uporabu jedinstvenoga elektroničkoga identiteta. Eduroam™ (education roaming) je roaming-usluga zamišljena pod okriljem europske

udruge akademskih i istraživačkih mreža (TERENA) i ostvarena preko međunarodnoga projekta GÉANT.

Usluga eduroam usmjerena je na omogućavanje bežičnoga, ali i tzv. wired (žicom, kroz LAN) pristupa. Sveučilište u Mostaru zahvaljujući SUMIT-u i sustavu AAI@SUM aktivno je u izgradnji i pružanju usluge eduroam.

Autentikacija u sustavu eduroam temelji se na standardima 802.1 x i zasniva na međunarodnoj hijerarhiji RADIUS poslužitelja u koju su uključeni i središnji poslužitelji sustava AAI@SUM.

Usluga eduroam je sigurna, jednostavna i za krajnjega korisnika potpuno besplatna usluga pristupa internetu. Namijenjena je korisnicima iz sustava znanosti i obrazovanja. Trenutačno je dostupna na brojnim lokacijama na Sveučilištu u Mostaru te na više od 24000 lokacija diljem svijeta.

E-učenje Sveučilišta u Mostaru

SUMIT je pokrenuo projekt e-učenja da bi se omogućilo besplatno korištenje svim sastavnicama. Cilj je da sve sastavnice budu na jednome zajedničkome sustavu za e-učenje. U ostvarivanju toga cilja, SUMIT je pokrenuo SUMOODLE, sustav za e-učenje na razini Sveučilišta gdje je otvoreno preko 100 e-kolegija, mrežni portal sa svim informacijama o e-učenju na Sveučilištu u Mostaru (<https://www.eucenje.sum.ba>).

20. veljače 2019. godine na Građevinskom fakultetu održano je predavanje o e-učenju. U okviru predavanja nastavnomu osoblju Građevinskog fakulteta prezentirani su primjeri dobre prakse, priprema i organizacija e-kolegija te uloga SUMIT-a u implementaciji sustava za e-učenje na razini SUM-a, o čemu su govorili doc. dr. sc. Marko Odak i Tomislav Papac.

25. travnja 2019. godine na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru održano je predavanje pod nazivom E-učenje sinonim za novo, moderno i kvalitetno obrazovanje, a zatim ABC radionica dizajna nastave. Predavačica i voditeljica radionice bila je Sandra Kučina Softić, dipl. ing., pomoćnica ravnatelja za obrazovanje i podršku korisnicima Sveučilišnoga računskog centra Sveučilišta u Zagrebu. ABC radionica dizajna nastave namijenjena je nastavnicima u sustavu visokoga obrazovanja na kojoj mogu pomoći ABC metode izraditi novi ili unaprijediti postojeći kolegiji ili obrazovni program. Nastavnici na radionici rade

u grupama na obrazovnome programu ili kolegiju te, na zabavan i jednostavan način, definiraju pojedine aktivnosti i način provedbe (u učionici ili internetski) koji su potrebni za postizanje ishoda učenja. Na Sveučilištu u Mostaru Centar za informacijske tehnologije (SUMIT) organizirao je jedvodnevni tečaj *Osnove rada u sustavu za e-učenje* za nastavno osoblje. Polaznici su se u osam cjelina upoznali s postavljanjem nastavnih materijala, radom s blokovima, resursima i kalendarom (kalendari, vijesti, administracija, poruke), s umetanjem resursa kao što su poveznice na mrežnu stranicu ili dokumenti, mape, stranice, knjige i slično te s aktivnostima foruma, rječnika, zadaća, anketa kao i izradama sigurnosne kopije kolegija.

Voditelj tečaja bio je doc. dr. sc. Marko Odak, koji ističe da je tečaj organiziran prema dosadašnjim iskustvima Sveučilišnoga računskog centra Sveučilišta u Zagrebu (Srce) koji je partnerska institucija SUM-a. Polaznici tečaja istaknuli su da sustav za e-učenje nudi mnogo prednosti za kolegije kao što su postavljanje nastavnih materijala, načini postavljanja i rješavanja zadaća za studente te su zainteresirani za pokretanje kolegija u tome sustavu.

Podrška za mrežnu i računalnu infrastrukturu Sveučilišta

Kvalitetna mrežna infrastruktura temelj je svih daljnih aplikacijskih i ostalih korisničkih nadogradnji i zato predstavlja jedan od ključnih prioriteta i preduvjeta kvalitetne izgradnje cijelog informacijskoga sustava. Zbog toga se SUMIT brine o održavanju svih poslužitelja na kojima su smješteni DNS, mrežni i e-pošta sustavi Sveučilišta.

SUMIT također stoji na usluzi sastavnicama pri izradbi i održavanju njihovih sustava.

Službena e-adresa Sveučilišta u Mostaru

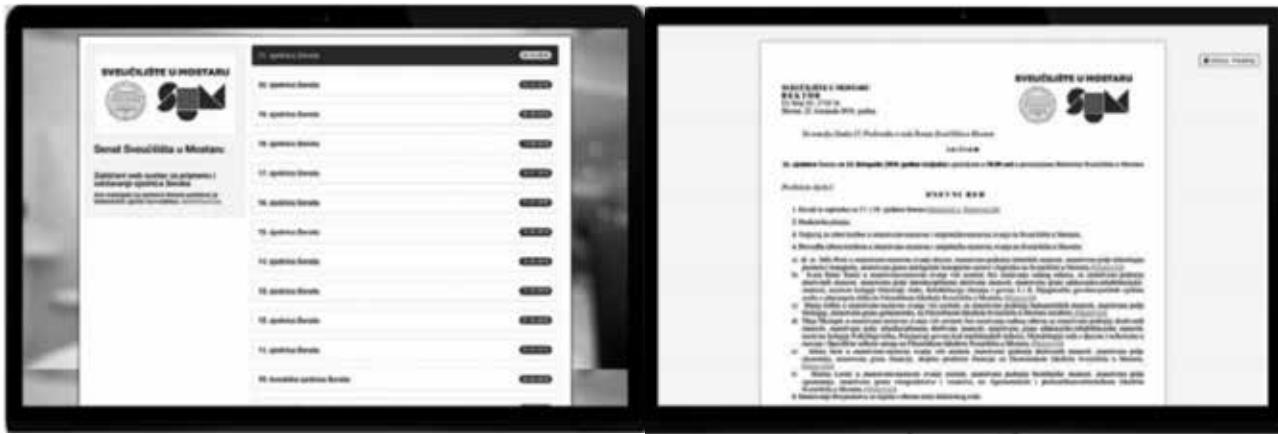
GSuite je proizvod tvrtke Google koji objedinjuje skup alata za besplatnu produktivnost koji pomaže studentima i nastavnicima da neprekidno i sigurno suraduju na različitim uređajima.

Nakon implementacije Gsuite rješenja (prosinac 2017. godine), na SUM-u je održana prezentacija IT koordinatorima na sastavnicama. Trenutačno je aktivno 732 korisnika koji su poslali preko 500.000 e-poruka u zadnjih 12 mjeseci. Daljnji je plan obučiti nastavno i nenastavno osoblje da Gsuite platforma nije samo podrška za el. poštu nego i platforma koja će pomoći u digitalnoj transformaciji Sveučilišta. Napravljena je nova mrežna stranica za Gsuite (<http://gsuite.sum.ba>) gdje svi zaposlenici Sveučilišta mogu pronaći korisne upute.

E-senat Sveučilišta u Mostaru

Uspješno je implementirano 30 sjednica e-senata. U listopadu 2017. godine ažuriran je sustav za e-senat Sveučilišta u Mostaru i promijenjen naziv domene (senat.sum.ba)

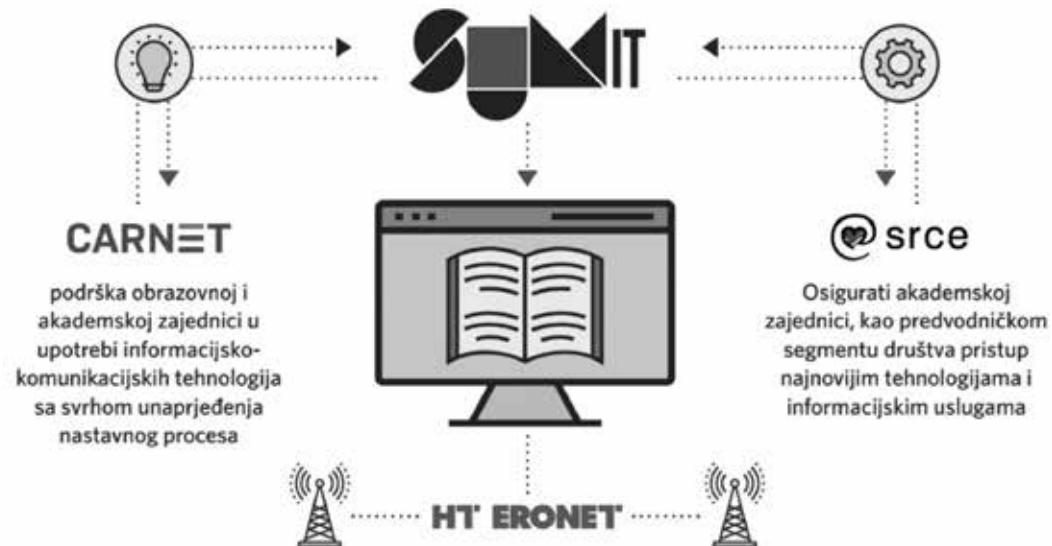

Suradnja sa Sveučilišnim računskim centrom Sveučilišta u Zagrebu

U realizaciji projekata potrebno je surađivati s mnogim partnerima. SUMIT-u je prije svega važna suradnja s HT-om Mostar, Hrvatskom akademskom i istraživačkom mrežom CARNet, Sveučilišnim računskim centrom (Srce) i fakultetima koji se bave problematikom razvojem informacijskih sustava. Suradnja s CARNetom i Sveučilišnim računskim centrom Sveučilišta u Zagrebu traje dugi niz godina i sadašnjom, novom inicijativom CARNeta i Srca Sveučilištu u Mostaru ponuđen je cijeli paket različitih informacijskih sustava i servisa, kao i usluge u pogledu nabavke i implementacije sustava na Sveučilištu u Mostaru.

U Zagrebu (10. 1. 2018. godine), u sjedištu CARNeta i Srca održan je radni sastanak o temi *Izgradnja i razvoj e-infrastrukture na Sveučilištu Mostaru*.

Na sastanku su sudjelovali Goran Kezunović, ravnatelj CARNeta, Andrijana Prskalo Maček, zamjenica ravnatelja, dr. sc. Zoran Bekić, ravnatelj Srca, Ivan Marić, zamjenik ravnatelja te predstavnici Sveučilišta u Mostaru, izv. prof. Željko Stojkić, dekan fakulteta Strojarstva, računarstva i elektrotehnike, doc. dr. sc. Tomislav Volarić, voditelj IT ureda na Sveučilištu u Mostaru i doc. dr. sc. Marko Odak, član IT ureda. Razgovaralo se o području izgradnje, održavanja i podrške uporabi moderne računalne, komunikacijske, posredničke, podatkovne i informacijske infrastrukture (e-infrastrukture) koju CARNet i Srce nude obrazovnim ustanovama u Republici Hrvatskoj, te o mogućnostima implementacije tih usluga na Sveučilištu u Mostaru.

Djelatnici Srca (Sveučilišnog računskog centra Sveučilišta) u Zagrebu 27. i 28. studenoga održali su radionicu o AA tehnologijama za predstavnike Sveučilišta u Mostaru. Radionica se doticala tema kao što su: problematika organiziranja i implementacija AA infrastruktura, sustavi elektroničkih identiteta te globalnim uslugama eduroam i eduGAIN. U dvodnevnoj radionici djelatnici Srca uspjeli su predstaviti sve praktične probleme s kojima su se susreli pri izgradnji sustava te time uvelike olakšali posao kolegama iz Mostara koji će nastojati iste usluge pružiti Sveučilištu u Mostaru.

Djelatnici SUMIT-a (Hrvoje Ljubić, Marin Bošnjak i Tomislav Papac) su također posjetili računalni klaster Isabella koji se sastoji od 104 računalna čvora koji sadržavaju 2496 procesorskih jezgri i sudjeluju u obradbi zahtjevnog količini podataka u sklopu znanstveno-istraživačkih projekata. Dr. sc. Tomislav Volarić i dr. sc. Marko Odak održali su sastanak s upravom Srca (ravnatelj dr. sc. Zoran Bekić, zamjenik ravnatelja Ivan Marić, mr. sc. Miroslav Milinović, pomoćnik ravnatelja za informacijsku i posredničku infrastrukturu i Sandra Kučina Softić, pomoćnica ravnatelja za obrazovanje i podršku korisnicima) gdje su dogovorili sljedeće korake suradnje. Jedna od tema bilo je otvaranje centara za e-učenje na Sveučilištu u Mostaru pod vodstvom SUMIT-a.

Radionica AA tehnologija predstavlja samo korak u planiranoj suradnji između Sveučilišta u Mostaru i Sveučilišnog računskog centra u Zagrebu.

Programska rješenja

Izrađena mrežna komponenta za internetski prikaz nastavnoga plana

Mrežna stranica SUMIT-a

Napravljen internetski sustav za izgradnju strategije Sveučilišta u Mostaru

Mrežna platforma za registar svih projekata na SUM-u

Mrežna stranica Skills centra SUM

Mrežna stranica jednoJeSveučilište

Mrežna platforma za potrebe
međunarodne suradnje SUM

Mrežna platforma za prijave na
CodeChallenge

Mobilna aplikacija SUM-a

Mrežna stranica svih registara Sveučilišta u
Mostaru

Registar radova Sveučilišta u Mostaru

Mrežna stranica za PR Days (u izradbi)

Registar projekata

- ⇒ rad na vidljivosti svih stranica Sveučilišta
- ⇒ rad na poretku Sveučilišta (Webometrics, QS, THE)
- ⇒ organizacija rješenja za praćenje provedbe strategije za razvoj Sveučilišta
- ⇒ kreiranje dodatnih domena i e-adresa za doktorande
- ⇒ stručna praksa za student u SUMIT-u
- ⇒ Office 365, besplatan internetski Microsoft Office paket za djelatnike Sveučilišta
- ⇒ besplatni internet na području kampusa
- ⇒ kreiran kalendar događanja Sveučilišta u Mostaru s mogućnošću izvoza događaja u kalendar korisnika
- ⇒ tehnička podrška za djelatnike Sveučilišta
- ⇒ besplatni tečajevi za studente (u okviru Microsoft Skills Centra):
 - ⇒ HTML5
 - ⇒ Installation, Storage and Compute with Windows Server 2016
 - ⇒ Virtualizacija

Budući projekti i plan rada

IT Centar Sveučilišta u Mostaru ima potencijal postati lider u digitalizaciji cijele vertikale obrazovanja. U budućnosti naglasak IT Centra bit će na obrazovanju programera i razvoju kvalitetnih modula za ISS sustav. Također, nastavit će se djelovati na projektu e-učenja gdje ćemo svim sastavnicama omogućiti besplatno korištenje sustava za e-učenje Planiramo standardizirati mrežne stranice sastavnica i nastaviti s održavanjem besplatnih radionica za nastavno i nenastavno osoblje. Uključiti ćemo studente IT smjerova u praktičan rad na način da će praksu moći napraviti u SUMIT-u.

Planiramo osnovati udrugu studenata koji će držati besplatne radionice za sve studente Sveučilišta i organizirati razne IT događaje. Pomagat ćemo školama besplatnim radionicama za učenike i nastavnike. Planiramo pokrenuti aktivnosti za projekt e-škole. SUMIT će nastaviti razvijati aplikacije za potrebe Sveučilišta u Mostaru i pružati informatičku podršku radu Rektorata. Važne su i aktivnosti u vezi s održavanjem internet infrastrukture Sveučilišnoga kampusa u Mostaru.

OSIGURANJE KVALITETE

Temeljni element reforme visokoga obrazovanja u stvaranju europskoga prostora visokoga obrazovanja jest osiguranje kvalitete. Bolonjska deklaracija i dokumenti koji je slijede proglašavaju osiguranje kvalitete na visokoškolskim ustanovama ključnim preduvjetom za usporedivost diploma i kvalifikacija na europskome visokoškolskome prostoru. Razvoju sustava za osiguranje kvalitete na Sveučilištu u Mostaru značajno su pridonijeli i međunarodni projekti u kojima su sudjelovali predstavnici Sveučilišta. Posebno treba istaknuti Tempus projekte kojima je koordinirao WUS Austria, a odnosili su se na uspostavljanje i jačanje osiguranja kvalitete na BiH sveučilištima i realizirali su se od 2004. godine: *Strukturalni razvoj osiguranja kvalitete na BH sveučilištima* i *Strateški razvoj osiguranja kvalitete u BH*, kojima su opremljeni Uredi za osiguranje kvalitete na svim javnim visokoškolskim institucijama u BiH, ali i obučen velik broj akademskoga i administrativnoga osoblja te menadžmenta institucija o bitnim elementima osiguranja kvalitete u visokome obrazovanja. Osim toga, ovi projekti omogućili su predstavnicima iz BiH da zahvaljujući studijskim posjetima EU sveučilištima upoznaju njihove sustave za osiguranje kvalitete.

POVIJEST RAZVOJA SUSTAVA ZA OSIGURANJE KVALITETE NA SVEUČILIŠTU U MOSTARU

Polazna osnova razvoja sustava za osiguranje kvalitete na Sveučilištu u Mostaru su Statut Sveučilišta u Mostaru, odluke Senata o uspostavljanju sustava osiguranja kvalitete na razini Sveučilišta i osnivanju sveučilišnoga Ureda za osiguranje kvalitete te Izjava o politici osiguranja kvalitete na Sveučilištu u Mostaru. 2008. godine uspostavljen je cjelokupni sustav internoga osiguranja kvalitete na razini Sveučilišta i ustrojbenih jedinica, usvajanjem dokumenata koji definiraju njegov ustroj, djelovanje i područja vrednovanja: Pravilnik o ustroju i djelovanju sustava za osiguranje kvalitete na

Sveučilištu u Mostaru, Vodič kroz osiguranje kvalitete Sveučilišta u Mostaru, Priručnik o osiguranju kvalitete Sveučilišta u Mostaru, Upute za samoanalizu studija i Upute za izradu samoevaluacije Sveučilišta. U kasnijemu razdoblju infrastruktura sustava za osiguranje kvalitete potvrđena je Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Sveučilišta u Mostaru, a strateška važnost sustava uspostavljenjem proektora za poslovanje, ljudske potencijale i osiguranje kvalitete te novom Strategijom razvoja Sveučilištu u Mostaru 2018-2023.

Ključno tijelo sustava za osiguranje kvalitete na Sveučilištu je Ured za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete, koji je osnovan 2006. godine, i to tada pri Uredu za međunarodnu suradnju, kao rezultat Tempus projekta. Pravilnikom o ustroju i djelovanju sustava za osiguranje kvalitete na Sveučilištu u Mostaru jasno je definirana hijerarhijska struktura sustava, koja je previđala sveučilišni Ured i Odbor, te urede i odbore po ustrojbenim jedinicama, sa svim njihovim nadležnostima, zadaćama i procedurama. Od tada sustav za osiguranje kvalitete predvođen sveučilišnim Uredom kontinuirano razvija postupke i metode vanjskoga i unutarnjega vrednovanja, prati pokazatelje kvalitete, analiza trendove, pokreće inicijative, potiče rasprave i interne prosudbe, osigurava povratne informacije i potiče stručno usavršavanje, odnosno – pridonosi promicanju kulture kvalitete. Iako je on sustav sam za sebe, s jasno definiranom politikom, misijom i vizijom, ipak je prožet kroz sve segmente Sveučilišta, pri čemu upravo interakcija sustava i segmenta stvara dodatnu vrijednost, i samoga tog segmenta, ali i Sveučilišta u cjelini.

Kao takav, sveučilišni Ured koordinirao je trima bitnim procesima u bližoj povijesti sveučilišta, a to su: 1. institucionalna akreditacija od Agencije za visoko obrazovanje i osiguranje kvalitete BiH, čiji je rezultat upis Sveučilišta u Državni registar akreditiranih visokoškolskih ustanova 2015. godine, 2. vanjskoj evaluaciji Sveučilišta i njegovih sastavnica od Agencije za visoko obrazovanje RH 2017. godine te 3. obnovi institucionalne akreditacije od Agencije za visoko obrazovanje i osiguranje kvalitete BiH 2019. godine. Navedeni procesi nisu Sveučilištu donijeli samo formalno-pravna rješenja i pozitivna izvješća, nego su sve sudionike obogatili novim iskustvom, novom svješću i novim nastojanjem da preko kvalitete težimo boljemu.

Strateška uloga sustava za osiguranje kvalitete na Sveučilištu u Mostaru

U Strategiji sustava osiguranja kvalitete Sveučilišta u Mostaru iz 2008. godine definirana je njegova misija, ciljevi, organizacijska struktura, korisnici sustava i područje vrednovanja.

Kao misija institucijskoga osiguranja kvalitete navodi se:

- ⇒ pružanje aktivne podrške svim članovima akademiske zajednice od studenata, nastavnika, suradnika i administrativnoga osoblja u njihovu nastojanju u unapređivanju vlastite kvalitete kroz razvoj unutarnjih mehanizama za promicanje visokih standarda rada
- ⇒ isticanje važnosti unapređivanja kvalitete obrazovanja, građenje kulture kvalitete na Sveučilištu i definiranje mjerljivih indikatora i kriterija kvalitete obrazovanja
- ⇒ uvođenje sustava za procjenjivanje, praćenje i unaprjeđivanje vlastitoga rada
- ⇒ unapređivanje kvalitete uključivanjem svih sudionika, internih i eksternih.

Kao dugoročni ciljevi Sveučilišta u kontekstu osiguranja kvalitete navode se:

- ⇒ neprekidno i sustavno unapređenje kvalitete visokoga obrazovanja na Sveučilištu u Mostaru
- ⇒ poboljšanje kvalitete studijskih programa
- ⇒ poboljšanje kvalitete nastave
- ⇒ poboljšanje procesa studentskoga vrednovanja rada nastavnika
- ⇒ poboljšanje kvaliteta vrednovanja studentskoga rada
- ⇒ poboljšanje kvaliteta i intenziviranje znanstveno-istraživačkoga rada nastavnoga osoblja
- ⇒ poboljšanje kvalitete nenastavne podrške osnovnoj djelatnosti Sveučilišta
- ⇒ poboljšanje kvalitete procesa upravljanja
- ⇒ poboljšanje materijalnih uvjeta rada
- ⇒ povećanje doprinosa razvoju društva u kojemu Sveučilište djeluje.

Međutim, izradom nove Strategije razvoja Sveučilišta u Mostaru 2018.-2023. ciljevi iz područja osiguranja kvalitete revidirani su i aktualizirani te je unutar strateškoga područja Organizacija i resursi definiran strateški cilj 7: *Unaprijediti sustav za osiguranje kvalitete u skladu s međunarodnom praksom.*

Također, definirani su planirani zadatci za ispunjavanje navedenoga cilja:

- ⇒ definirati javno dostupnu politiku unutrašnjega osiguranja kvalitete kao dio strateškoga upravljanja Sveučilišta
- ⇒ unaprijediti organizaciju sustava za osiguranje kvalitete u skladu s promjenom organizacijske strukture prema funkcionalno-integriranome Sveučilištu
- ⇒ osuvremeniti sveučilišne pravne akte iz područja osiguranja kvalitete, prateći razvoj sustava za osiguranje kvalitete u visokome obrazovanju, a u skladu s međunarodnom praksom i važećom legislativom
- ⇒ sustavima za osiguranje kvalitete podržavati razvoj kulture kvalitete u kojoj svi unutrašnji sudionici pridonose kvaliteti svih procesa na Sveučilištu, a koja definira način uključivanja vanjskih sudionika
- ⇒ institucionalna reakreditacija i akreditacija studijskih programa.

Uloga sustava za osiguranje kvalitete očituje se u aktivnostima i nadležnostima njegovih tijela, područjima vrednovanja sustava te procedurama u kojima sudjeluju tijela sustava, odnosno njegovi predstavnici.

Od brojnih aktivnosti tijela za osiguranje kvalitete mogu se izdvojiti sljedeća:

- ⇒ praćenje i nadziranje sustava za osiguranje kvalitete na Sveučilištu
- ⇒ strateško planiranje i donošenje odluka o smjernicama i postupcima osiguranja i unaprjeđenja kvalitete
- ⇒ predlaganje upravi Sveučilišta i Senatu konkretnih projekata i aktivnosti te poticanje inovacije i razvoja u svrhu osiguranja, unapređenja i promicanja kvalitete
- ⇒ osiguravanje djelotvornosti postupaka unapređenja kvalitete te nadziranje učinkovitosti provedbe propisanih mehanizama za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete na svim razinama

- ⦿ stvaranje mreže za osiguranje i unapređenje kvalitete na Sveučilištu i integriranja Sveučilišta u državnu mrežu za unapređenje kvalitete
- ⦿ pokretanje i koordinacija inicijativa i provedbe razvojnih programa u svrhu kontinuiranoga osiguranja i unapređenja kvalitete
- ⦿ utvrđivanje karakterističnih indikatora kvalitete i organiziranje njihova sustavnoga praćenja
- ⦿ poticanje i organiziranje stalnih rasprava o kvaliteti, širenju kulture kvalitete u akademskoj i neakademskoj javnosti
- ⦿ definiranje standarda i kriterija kvalitetnoga funkciranja ustrojbenih jedinica Sveučilišta
- ⦿ razvijanje postupaka vanjskoga i unutarnjega vrednovanja, metoda za istraživanje različitih aspekata kvalitete obrazovanja, kao i različitih ciljnih populacija (studenata, akademskoga i administrativnoga osoblja, rukovoditelja, poslodavaca, javnoga mišljenja)
- ⦿ provođenje analize i prikupljanje informacija o kvaliteti od svih korisnika sustava
- ⦿ uspostavljanje sustava interne prosudbe kao temeljne pretpostavke upravljanja kvalitetom
- ⦿ osiguravanje povratne informacije od studenata i usmjeravanje njihovih sugestija, prijedloga i kritika
- ⦿ poticanje i organiziranje stručnoga usavršavanja nastavnika, suradnika, rukovoditelja i administrativnoga osoblja.

Polazeći od toga da je visoko obrazovanje osnova razvoja društva temeljenoga na znanju, aktivnosti tijela sustava za osiguranje kvalitete usmjereni su na promicanje visokih standarda u izobrazbi budućih vrsnih stručnjaka koji pridonose dobrobiti zajednice u različitim područjima djelovanja, a primarno preko širenja kvalitetnoga odgojno-obrazovnoga rada.

Područja vrednovanja sustava za osiguranje kvalitete (uz detaljno razrađene procedure) definirana su u Priručniku za osiguranje kvalitete, a čine ih:

- ⦿ evaluacija nastave od studenata
- ⦿ ispitivanje nastavnih metoda i metoda ispitivanja
- ⦿ ispitivanje rada stručnih službi
- ⦿ ispitivanje poslodavaca
- ⦿ ispitivanje završenih studenata
- ⦿ ispitivanje uspješnosti studiranja
- ⦿ socio-ekonomska obilježja studenata
- ⦿ analiza podataka o kandidatima za upis na studij i upisanih u I. godinu studija
- ⦿ analiza uzroka neuspješnoga studiranja.

Nakon definirane organizacije i strukture sustava unapređenje i osiguranja kvalitete na razini Sveučilišta, odgovornost za implementaciju i provedbu sustava snose ustrojbine jedinice na kojima se odvija obrazovni proces. Ustrojbine jedinice obvezne su kontinuirano pratiti, osiguravati i unapređivati kvalitetu studentskih iskustava tijekom studiranja. Ovaj se proces temelji na dinamičkom ciklusu kvalitete, a koji se sastoji od četiri temeljna koraka: planiranje, primjena, evaluacija i refleksija koji čine neprekinuti proces.

Osiguranje kvalitete i akreditacija

Sveučilište u Mostaru bilo je prvo sveučilište iz BiH koje se 2003. godine obratilo Europskoj asocijaciji sveučilišta (European University Association) – EUA s ciljem sudjelovanja u Programu institucionalne procjene. Postupak eksterne institucionalne evaluacije Sveučilišta u Mostaru proveo je 2004. godine poseban EUA procjeniteljski tim, i to kao dio širega zajedničkoga projekta Europske komisije i Vijeća Europe pod nazivom *Modernizacija rukovodnih i upravljačkih sposobnosti sveučilišta u Bosni i Hercegovini* (*Modernising the Management and Governance Capacities of Universities in Bosnia-Herzegovina*). Od tada se na Sveučilištu promijenilo mnogo toga, posebice u vezi sa sustavom osiguranja kvalitete. Iako je kvaliteta oduvijek bila temelj rada i razvoja Sveučilišta, institucionalno i sustavno praćenje kvalitete utemeljeno je upravo na preporukama institucionalne procjene EUA tima. Napredak u uspostavljanju sustava za osiguranje kvalitete, ali i u drugim segmentima djelovanja Sveučilišta, vidljiv je iz sljedeće eksterne evaluacije EUA tima koja je provedena tijekom 2008. godine.

Zahtjev za institucionalnu akreditaciju Sveučilište u Mostaru podnijelo je nadležnom ministarstvu 20. 10. 2014. godine. Sveučilište je 15. 6. 2015. godine dobilo Rješenje o institucionalnoj akreditaciji od nadležnoga Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa HNŽ-a prema preporuci koju je izdala Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete BiH, a na temelju mišljenja i Izvješća Povjerenstva stručnjaka. Na temelju navedenoga Izvješća, Sveučilište je upisano u Državni registar akreditiranih visokoškolskih ustanova u BiH 1. 7. 2015. godine. U Izvješću Povjerenstva stručnjaka pet od devet postavljenih kriterija ocijenjeni su kao potpuno ispunjeni, dok su četiri kriterija ocijenjena kao znatno ispunjena.

Pored zakonom obveznoga akreditacijskoga procesa, a u svrhu kontinuiranoga unapređenje kvalitete, kao i širenja svijesti o istoj, Sveučilište u Mostaru podnijelo je zahtjev za vanjsku evaluaciju Agenciji za visoko obrazovanje (AZVO) Republike Hrvatske (RH). Iako navedena agencija nema pravnu nadležnost nad Sveučilištem, niti Ministarstvo znanosti i obrazovanja RH ima ovlast za izdavanjem rješenja o akreditaciji Sveučilišta u Mostaru, proces vanjske evaluacije od AZVO-a RH izraz je bliske suradnje Sveučilišta u Mostaru i AZVO-a RH, ali i Rektorskoga zbora RH, u kojemu je rektor Sveučilišta u Mostaru pridruženi član. Stručno povjerenstvo od 18 članova iz više europskih zemalja posjetilo je Sveučilište u svibnju 2017. godine, a završna izvješća dostavljena su u kolovozu 2017. godine. Navedenim procesom Sveučilišta u Mostaru steklo je iskustvo procesa vanjskoga vrednovanja još jedne agencije, a AZVO RH je stekao uvid u rad Sveučilišta na kojemu gotovo četvrtinu studenata čine studenti iz Republike Hrvatske.

Zahtjev za obnovu institucionalne akreditacije, odnosno institucionalne reakreditacije, Sveučilište je nadležnom ministarstvu podnijelo 10. 1. 2019. godine. Napokon, u listopadu 2019. god. Sveučilište je posjetilo Povjerenstvo stručnjaka, rezultat čega je Izvješće Povjerenstva, u kojemu su sedam od deset postavljenih kriterija ocijenjeni kao potpuno ispunjeni, dok su tri kriterija ocijenjena kao znatno ispunjena. U Izvješću Povjerenstvo preporučuje Agenciji za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete Bosne i Hercegovine izdavanje Preporuke za akreditaciju Sveučilišta u Mostaru

na razdoblje od pet godina te Ministarstvu obrazovanja, znanosti, kulture i športa HNŽ-a izdavanje Rješenja o akreditaciji u skladu s tom preporukom.

Iako se procesi (re)akreditacije temelje na osnovi samoevaluacijskih izvješća, ona nisu pisana isključivo za potrebe akreditacije Sveučilišta, nego su rezultat redovitih aktivnosti koje koordinira Ured za osiguranje i unaprjeđenje kvaliteta, što pokazuje da je Sveučilište u Mostaru svjesno kako samo ispravno urađena i kritički postavljena samoevaluacija može ukazati na to što čini snagu ovoga Sveučilišta, koje su mu slabosti, ograničavajući čimbenici, ali i prilike koje nam pruža postojeće okruženje. Zbog toga se danas samoevaluacijska izvješća na Sveučilištu koriste kao sredstvo za samospoznaju o razini kvalitete obrazovanja na Sveučilištu, za provođenje reforme visokoga obrazovanja, ali i za upoznavanje s težinom pitanja koja se moraju razmatrati i opsegom posla koji se mora učiniti u razmjerno kratkome vremenskome razdoblju.

Sveučilište u Mostaru uspješno je prošlo sve dosadašnje procese institucionalne akreditacije i reakreditacije te ispunilo propisane kriterije, prvenstveno iz sljedećih razloga:

- ⇒ Sveučilište ima utvrđenu Strategiju razvoja.
- ⇒ Sveučilište ima uspostavljen sustav za osiguranje kvalitete, koji osigurava kontinuirano praćenje kvalitete na Sveučilištu.
- ⇒ Studenti su aktivno uključeni u procese odlučivanja na razini Sveučilišta, kao i u tijela za osiguranje kvalitete.
- ⇒ Nastavni planovi i programi svih studijskih programa koji se izvode na Sveučilištu sadrže sve elemente propisane normativnim i zakonskim aktima.
- ⇒ Kvaliteta ljudskih i fizičkih resursa zadovoljava standarde propisane normativnim i zakonskim aktima.
- ⇒ Sveučilište ulaže dodatne napore da bi se kvaliteta znanstveno-istraživačkoga rada poboljšala, prvenstveno preko apliciranja na međunarodne projekte i suradnje s gospodarstvom.
- ⇒ Sveučilište kontinuirano poduzima sve potrebne aktivnosti da bi ispunilo preporuke iz izvješća stručnih povjerenstava pri institucionalnim (re)akreditacijama.

Što je osiguranje kvalitete donijelo Sveučilištu?

Promicanje kvalitete na Sveučilištu jedinstveni je zadatak svih sudionika, a ne samo onih koji imaju formalno zaduženje preko članstva u nekome od tijela sustava za osiguranje kvalitete. Uspjeh u realizaciji zadataka provođenja osiguranja kvalitete ovisi o tome koliko su uprave Sveučilišta i ustrojbenih jedinica spremne upućivati na važnost promicanja kvalitetnoga rada. Rukovodeće strukture na Sveučilištu u Mostaru jasno ističu važnost ideje sustavnoga osiguranja kvalitete, same se zauzimaju za nju, na isto potiču svoje djelatnike te unapređenje kvalitete stavljuju kao prioritetan zadatak u razvoju institucije. Predanost ovoj ideji od neosporne je važnosti, jer bez aktivnoga uključivanja uprave nije moguće provoditi konkretne mjere za poboljšanje koje iziskuju i stalna financijska ulaganja.

Za unapređenje sustava za osiguranje kvalitete ključnu prekretnicu čini integracija Sveučilišta i promjena organizacijske strukture, koja bitno mijenja odnose i procedure u aktivnostima iz osiguranja kvalitete. Nova organizacijska struktura integriranoga Sveučilišta, a posebno formiranje IT centra Sveučilišta, zahtijeva reviziju postojećega sustava, procesa, procedura i evaluacijskih metodologija te se u narednome razdoblju planira izradba novih sveučilišnih akata iz područja kvalitete da bi se lakše i spremnije odgovorilo na nove izazove, ne samo na području osiguranja kvalitete, nego na svim procesima na Sveučilištu.

Obrazovanje, znanstveni i visokostručni rad te razvoj umjetničkoga i tehnoškoga stvaralaštva osnovne su zadaće Sveučilišta u Mostaru i nezaobilazno polazište u procesu promišljanja o strategiji njegova dalnjega razvijanja. Bolonjski proces propagira daleko veću autonomiju sveučilišta od postojeće, ali istovremeno i model u kojemu se s državnoga upravljanja prelazi na državni nadzor. Povećanje autonomije za sveučilišta znači povećanje odgovornosti, kako prema osnivačima, tako i prema studentima, njihovim roditeljima i društvu u cjelini. Tu je odgovornost Sveučilište u Mostaru pokazalo integracijom Sveučilišta, reorganiziranjem sustava upravljanja i rukovođenja, uvođenjem u svakodnevnu praksu osnovnih načela strateškoga menadžmenta te, napokon, uspostavljanjem sustava za osiguranje kvalitete.

Reorganizacija i sustava upravljanja i sustava osiguranja kvalitete u kontekstu integriranoga Sveučilišta znači nalaženje odgovarajućega modela organiziranja i upravljanja, koji će poticati kritičko i akademsko promišljanje, inicijativu i inovativnost, ne samo akademskoga osoblja nego i studenata, te odgovarajućom funkcionalnom integracijom uvećati sinergijske učinke svoga djelovanja. Već pokrenuti razvoj većega broja integrirajućih funkcija na razini Sveučilišta sigurno će značajno poboljšati korištenje postojećih ljudskih i fizičkih resursa na Sveučilištu, ali i osigurati podizanje kvalitete obrazovnoga procesa, znanstveno-istraživačkoga rada, međunarodne suradnje te suradnje s gospodarstvom i okruženjem. Na taj način Sveučilište postaje prilagodljivo raspoloživim resursima i zacrtanim prioritetima, postaje temeljeno na interesnome povezivanju pojedinaca, djelatnika Sveučilišta, što donosi značajnu dozu entuzijazma te demokratizira procese odlučivanja i u njih uključuje mlade ljude.

Spona svih tih djelatnosti i segmenata Sveučilišta, uključujući studente, upravo je sustav za osiguranje kvalitete, pri čemu se ne smije zanemariti činjenica da sustav nosi i epitet „interni“, što znači da uz suradnju podrazumijeva i određenu razinu povjerenja. Sustav za osiguranje kvalitete kontinuirano, ali što je najvažnije – i praktično, radi na sinkronizaciji aktivnosti različitih resora na Sveučilištu, pokušavajući periodično uskladiti povezane aktivnosti radi što uspješnijih rezultata i učinaka.

PR DAYS I UNIVERSITAS MOSTARIENSIS

PR Days Mostariensis je međunarodna znanstveno-stručna konferencija iz područja odnosa s javnošću, integrirane komunikacije i medija u organizaciji Studija odnosa s javnošću Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru koja se održava treći tjedan u mjesecu studenome svake godine. Ciljevi konferencije PR Days Mostariensis su prezentirati, promovirati te analizirati i istražiti suvremene trendove odnosa s javnošću, podijeliti stečene spoznaje i iskustva znanstvenika i praktičara s područja odnosa s javnošću, integrirane komunikacije i medija, otvoriti dijalog i raspravu s naglaskom na istraživanja i buduće trendove u profesiji i srodnim disciplinama, pratiti rad mladih znanstvenika i praktičara i poticati ih na stvaranje i prihvatanja profesionalnih standarda i etičkih načela te nagrađivati izvrsnost na navedenome komunikacijskom području. Važnost ove Konferencije naglašena je u znanstvenome pristupu jer se oslanja na jednu akademsku instituciju. Takvim pristupom žele se istraživati trendovi u odnosima s javnošću, dati im dubinu i znanstveni pristup. Konferencija je do sada obradila teme stanja struke odnosa s javnošću u Bosni i Hercegovini, odnose s javnošću, medije i integriranu komunikaciju u kontekstu novih medija (PR 3.0), društveno odgovorno poslovanje/ponašanje te krizu i krizno komuniciranje. Od 2018. godine uvedena je i studentska sekcija na kojoj sudjeluju predstavnici fakulteta iz regije, a najbolje se izlaganje nagrađuje. **Prva konferencija** održana je 28. i 29. studenoga 2016. godine kada su predstavljeni rezultati istraživanja stanja struke odnosa s javnošću u BiH, koje su proveli nastavnici, suradnici i studenti Studija odnosa s javnošću Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru. Na Konferenciji su sudjelovali predavači, renomirani stručnjaci iz oblasti odnosa s javnošću i komunikologije iz BiH i Hrvatske. **Druga konferencija**, održana 23. i 24. studenoga 2017. godine, okupila je više od 40 izlagača s više od 30 tema iz četiriju država: Slovenije, Hrvatske, Srbije i BiH, a govorili su o PR 3.0. Na marginama

Konferencije održane su sjednice Vijeća regulatorne agencije za komunikacije, Upravnoga odbora BHRT-a i Upravnoga odbora Fene. Dodijeljena su priznanja za istaknute stručnjake za koje je organizacijski i znanstveni odbor smatrao da su zaslužni te da su pridonijeli razvoju same profesije u regiji.

Treća konferencija, o temi Društveno odgovorno poslovanje, održana 22. i 23. studenoga 2018. godine, okupila je 86 predavača iz šest zemalja koji su izložili 53 teme. Tema je obrađena preko četiriju programske cjeline (sekcija): Političko-institucionalni DOP, DOP u medijima, Korporativni DOP i DOP u Praksi. Novitet je bilo uvođenje i pete cjeline – Studentska sekcija, gdje su studenti s pet fakulteta iz triju država prezentirali svoje projekte u vezi s društveno odgovornim poslovanjem.

Četvrta konferencija o temi krize i kriznoga komuniciranja održana je od 20. do 22. studenoga 2019. godine. Kroz 66 tema na Konferenciji je sudjelovalo više od sto predavača. Novost ovogodišnje Konferencije bilo je predstavljanje pet sveučilišnih udžbenika, mini-sajam stručne literature četiriju nakladničkih kuća koje dominantno obrađuju tematiku kojom se, među ostalim, bavi Konferencija. Predstavljen je znanstveni časopis *South Eastern European Journal of Communication*, a na marginama Konferencije potpisani su i sporazumi o suradnji za obavljanje studentske prakse.

UNIVERSITAS MOSTARIENSIS

Odluku o pokretanju sveučilišnih novina *Universitas Mostariensis* donio je Senat Sveučilišta s ciljem informiranja unutarnje i vanjske javnosti o onome što Sveučilište čini, koje odluke donosi te kako se integrira u društvo. Večernji list, bh izdanje, u suradnji s Medijskim centrom SUM-a izdaje prvi broj sveučilišnih novina u prosincu 2017. godine u povodu četrdesete obljetnice djelovanja Sveučilišta. U prvome broju uvodnike su imali tadašnji predsjedatelj Predsjedništva BiH dr. sc. Dragan Čović, predsjednik Vlade Republike Hrvatske mr. sc. Andrej Plenković te dobitnik počasnoga doktorata, tadašnji predsjednik Opće skupštine UN-a dr. sc. Miroslav Lajčak.

U razdoblju od dvije godine objavljeno je deset brojeva, od kojih su tri bila tematska, jedan posvećen prvomu Sveučilišnomu gospodarskomu forumu, potom 40 godina Građevinskog fakulteta te znanstveno-stručnomu skupu *Europski ustav za Bosnu i Hercegovinu*. Jedan je broj bio posvećen i Rektorskому forumu Jugoistočne Europe i Zapadnoga Balkana, a održan je na Sveučilištu u Mostaru te su tom prilikom predstavljena sveučilišta i univerziteti koji u sudjelovali, kao i njihova suradnja sa SUM-om. Kroz deset brojeva pratile su se najnovije vijesti iz međunarodne suradnje, znanstveno-istraživačkoga rada, studentskih inovacija, novih studija, infrastrukturnih projekata te iskoraka

Sveučilišta. U određenim brojevima u pripremi su sudjelovali i studenti Studija novinarstva Filozofskoga fakulteta kojima je to bila obvezna praksa u okviru kolegija.

Sveučilišne novine važan su dio informiranja javnosti o aktivnostima Sveučilišta u Mostaru i njegovih sastavnica, fakulteta te, osim toga, ostavljaju trag određenoga razdoblja u razvoju i napretku Sveučilišta.

universitas MOSTARIENSIS

Reforme
A EUROPSKO,
MODERNO
I ISTI

Razvoj
STR. 12
Dislocirana nastava u središnjoj Bosni i Posavini su dodatna vrijednost

Milenko Bevanda
STR. 14
Prvi studij na engleskom, na Medicinu u Mostar dolaze i iz SAD-a

VAŽNI PROCESI INTEGRACIJE I INTERNACIONALIZACIJE

Rektor Sveučilišta u Mostaru prof. dr. sc. Zoran Tomic

Mijenja se, stvara se, raste ali i

Sveučilište i obrazovni sustav jače uključiti u razvitak gospodarstva
STR. 27

Naši fakulteti su rasadište znanja. Postaju i generator razvoja županija osnivača

Poseban prilog Večernjeg lista i Sveučilišta u Mostaru

SVEUČILIŠTE U MOSTARU

Zoran Tomic, rektor Sveučilišta u Mostaru

Otvaramo suradnju s

Kako bi donositelji ključnih odluka siveučilišna klauzura. Sljedeći stranici

Nevenko Herceg

Marijan Klaic

universitas MOSTARIENSIS

SVEUČILIŠNE NOVINE Br.2
SVEUČILIŠTA U MOSTARU

Strateški dijalog i gospodarstvom

STR. 28

luka razumjeli novi smjer, održana je i Prva
ateški izazov je povezivanje s gospodarstvom

universitas MOSTARIENSIS

SVEUČILIŠNE NOVINE Br.2
SVEUČILIŠTA U MOSTARU

Dragana Vučić Dekić
Posvetila knjigu
smijehu. To je
lijek kojim se
ne možemo
predozirati

Viktoria Nykorak
Volim Mostar jer
me podsjeća na
Ukrajinu. Ovdje
se osjećam kao
kod kuće

taru uvodi nove mogućnosti za odabir studiranja

sluđe godine studij medicine na engleskom

le se zootehnika, vinogradarstvo
inarstvo, hidrotehnika i okolišno
njenjerstvo, računarstvo i porezi,
javna uprava...

Od jedanaest ustrojbenih jedini
njih sedam svoje će studijske
programe obogatiti s više od de
novih studija i smjerova

Obrazo
i pripr
za ne
izaz

Stude
pr
po
da
pr
trži
na

Nek

PRILOG

SVEUČILIŠTE U MOSTARU

S E N A T

Ur. broj: 01-1550-1/18

Mostar, 18. svibnja 2018.

Na temelju članka 55. Statuta Sveučilišta u Mostaru, Senat Sveučilišta u Mostaru na 14. sjednici, održanoj 18. svibnja 2018. godine, donio je sljedeću

O D L U K U
o usvajanju Plana pravne integracije Sveučilišta u Mostaru

I.

Usvaja se Plan pravne integracije Sveučilišta u Mostaru.

II.

Sastavni dio ove Odluke čini Plan Pravne integracije Sveučilišta u Mostaru.

III.

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Dostaviti:

- Upravnom vijeću,
- Ustrojbenim jedinicama,
- pismohrani.

Na temelju članka 128. Zakona o visokom obrazovanju u Hercegovačko-neretvanskoj županiji (Narodne novine Hercegovačko-neretvanske županije, br. 4/12) i članka 55., a u vezi s člankom 36. i 266. Statuta Sveučilišta u Mostaru, Senat Sveučilišta u Mostaru, na 17. sjednici, održanoj dana 19. srpnja 2018. godine, donio je **Prijedlog**

O D L U K E
o integraciji Sveučilišta u Mostaru

Članak 1.

Sveučilište u Mostaru, sa sjedištem na adresi: Trg hrvatskih velikana br. 1, Mostar, Bosna i Hercegovina (u nastavku: Sveučilište) upisano u sudskom registru Općinskog suda u Mostaru, JIB: 4227088130005, izvršiti će integraciju/preustroj Sveučilišta u Mostaru radi usklađivanja sa Zakonom o visokom obrazovanju u Hercegovačko-neretvanskoj županiji na način da se:

1. Agronomski i prehrambeno-tehnološki fakultet;
2. Ekonomski fakultet;
3. Farmaceutski fakultet;
4. Filozofski fakultet;
5. Građevinski fakultet;
6. Medicinski fakultet;
7. Pravni fakultet;
8. Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti;
9. Fakultet strojarstva, računarstva i elektrotehnike;
10. Fakultet zdravstvenih studija;
11. Akademija likovnih umjetnosti

integriraju u pravnu osobu Sveučilište u Mostaru, pod nazivom „Sveučilište u Mostaru”, a koja statusna promjena će se upisati u sudski registar pravnih osoba Općinskog suda u Mostaru.

Članak 2.

Upisom promjene iz čl. 1 ove Odluke u sudski registar Općinskog suda u Mostaru, Fakulteti i Akademija pobjojani u čl. 1 ove Odluke postati će ustrojbine jedinice Sveučilišta u Mostaru sa pravima i obvezama utvrđenim Zakonom o visokom obrazovanju u HNŽ-a, Statutom Sveučilišta i drugim važećim propisima.

Radom ustrojbenih jedinica Sveučilišta u Mostaru rukovode dekani koji predstavljaju i zastupaju Fakultete i Akademiju kao ustrojbine jedinice visokoškolske ustanove i imaju prava i obveze utvrđene zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

Članak 3.

Sveučilište u Mostaru se obavezuje provesti sve zakonom propisane aktivnosti, kako bi se statusne promjene izvršile u skladu sa važećim propisima.

Članak 4.

Odluka stupa na snagu danom donošenja, a ista će se objaviti u najmanje jednom od sredstava javnog informiranja.

Članak 5.

Ovlašćuje se Rektor Sveučilišta u Mostaru prof. dr. sc. Zoran Tomić da potpiše odgovarajuće dokumente za provedbu integracije kod Općinskog судa u Mostaru.

Ur.broj. 01-2394/18
Mostar, 19. srpnja 2018.

Dostaviti:

- Upravnom vijeću,
- Pismohrani.

SVEUČILIŠTE U MOSTARU
UPRAVNO VIJEĆE

Ur. broj: 01-37-70/18
Mostar, 19. srpnja 2018.

Na temelju odredbe čl. 128 Zakona o visokom obrazovanju u Hercegovačko-neretvanskoj županiji (Narodne novine Hercegovačko-neretvanske županije, br. 4/12) i odredbi čl. 36 i 266. Statuta Sveučilišta u Mostaru, uz prethodno dobivenu suglasnost osnivača Sveučilišta u Mostaru i na prijedlog Senata Sveučilišta u Mostaru, Upravno Vijeće Sveučilišta u Mostaru, dana 19. srpnja 2018. godine je donijelo sljedeću

O D L U K U
o integraciji Sveučilišta u Mostaru

Članak 1.

Sveučilište u Mostaru, sa sjedištem na adresi: Trg hrvatskih velikana br. 1, Mostar, Bosna i Hercegovina (u nastavku: Sveučilište) upisano u sudskom registru Općinskog suda u Mostaru, JIB: 4227088130005, izvršiti će integraciju/preustroj Sveučilišta u Mostaru radi usklađivanja sa Zakonom o visokom obrazovanju u Hercegovačko-neretvanskoj županiji na način da se:

1. Agronomski i prehrambeno-tehnološki fakultet;
2. Ekonomski fakultet;
3. Farmaceutski fakultet;
4. Filozofski fakultet;
5. Građevinski fakultet;
6. Medicinski fakultet;
7. Pravni fakultet;
8. Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti;
9. Fakultet strojarstva, računarstva i elektrotehnike;
10. Fakultet zdravstvenih studija;
11. Akademija likovnih umjetnosti

integriraju u pravnu osobu Sveučilište u Mostaru, pod nazivom „Sveučilište u Mostaru”, a koja statusna promjena će se upisati u sudski registar pravnih osoba Općinskog suda u Mostaru.

Članak 2.

Upisom promjene iz čl. 1 ove Odluke u sudski registar Općinskog suda u Mostaru, Fakulteti i Akademija pobrojani u čl. 1 ove Odluke postati će ustrojene jedinice Sveučilišta u Mostaru sa pravima i obvezama utvrđenim Zakonom o visokom obrazovanju u HNŽ-a, Statutom Sveučilišta i drugim važećim propisima.

Radom ustrojnih jedinica Sveučilišta u Mostaru rukovode dekani koji predstavljaju i zastupaju Fakultete i Akademiju kao ustrojenu jedinicu visokoškolske ustanove i imaju prava i obveze utvrđene zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

Članak 3.

Sveučilište u Mostaru se obvezuje provesti sve zakonom propisane aktivnosti, kako bi se statusne promjene izvršile u skladu sa važećim propisima.

Članak 5.

Odluka stupa na snagu danom donošenja, a ista će se objaviti u najmanje jednom od sredstava javnog informiranja.

Članak 6.

Ovlašćuje se Rektor Sveučilišta u Mostaru prof. dr. sc. Zoran Tomić da potpiše odgovarajuće dokumente za provedbu integracije kod Općinskog suda u Mostaru.

Dostaviti:

- Ustrojbenim jedinicama,
- Rektorat,
- Pismohrana.

FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
BOSNA I HERCEGOVINA
Kanton: HERCEGOVAČKO-NERETVANSKI
Općinski sud u Mostaru

Broj: Tt-O-598/18
Datum: 3.9.2018. godine

Općinski sud u Mostaru, po sucu Majni Lovrić, a rješavajući po prijavi: Sveučilište u Mostaru, koje zastupa rektor Zoran Tomić, u predmetu upisa uskladivanja statusa Sveučilišta u Mostaru sa Zakonom o visokom obrazovanju u HNŽ/K, pripajanjem-integracijom deset fakulteta i jedne akademije kao pravnih osoba
Sveučilištu u Mostaru i promjena statusa fakulteta i akademije u ustrojene jedinice i uskladivanje djelatnosti Sveučilišta sa KD u BiH, a na temelju odredbe članka 58 Zakona o registraciji poslovnih subjekata u F BiH,
(Službene novine F BiH br.27/05), dana 03. 09. 2018 godine, donio je:

RJEŠENJE O IZMJENAMA PODATAKA

U sudske registar ovog suda, kod subjekta upisa: Sveučilište u Mostaru, izvršen je upis uskladivanja statusa Sveučilišta u Mostaru sa Zakonom o visokom obrazovanju u HNŽ/K, pripajanjem-integracijom deset fakulteta i jedne akademije kao pravnih osoba Sveučilištu u Mostaru i promjena statusa fakulteta i akademije u ustrojene jedinice i uskladivanje djelatnosti Sveučilišta sa KD u BiH,

Firma: SVEUČILIŠTE U MOSTARU

Skracena oznaka firme:
Sjedište: Trg Hrvatskih velikana 1, Mostar, Mostar
MBS: 2-21
JIB: 4227088130005
Carinski broj:

Pravni osnov upisa:

Odluka o integraciji Sveučilišta u Mostaru br. 01-37-70/18

OSNIVAČI / ČLANOVI SUBJEKTA UPISA

Firma	Sjedište	Reg. br./MBS
Skupština Hercegbosanska županija	Bosna i Hercegovina,	
Općinsko vijeće Općina Kreševo Srednjobosanska županija	Bosna i Hercegovina,	
Općinsko vijeće Općina Čapljina Županija HNZ	Bosna i Hercegovina,	
Općinsko vijeće Općina Čitluk Županija HNZ	Bosna i Hercegovina,	
Općinsko vijeće Općina Prozor-Rama Županija HNZ	Bosna i Hercegovina	
Općinsko vijeće Općina Rama Županija HNZ	Bosna i Hercegovina,	
Općinsko vijeće Općina Stolac Županija HNZ	Bosna i Hercegovina,	
Skupština Županije Posavske	Bosna i Hercegovina,	
Skupština Županija Zapadnohercegovačka	Bosna i Hercegovina,	

OSNOVNI KAPITAL SUBJEKTA UPISA

Ugovoren (upisani) kapital:	0,00
Uplaćeni kapital:	0,00

UČEŠĆE U KAPITALU

Osnivač	Ugovoren kapital	Procenat
Skupština Hercegposavska Županija	0,00	0 %
Općinsko vijeće Općina Kreševlo Srednjobosanska županija	0,00	0 %
Općinsko vijeće Općina Čapljina Županija HNZ	0,00	0 %
Općinsko vijeće Općina Čitluk Županija HNZ	0,00	0 %
Općinsko vijeće Općina Prozor-Rama Županija HNZ	0,00	0 %
Općinsko vijeće Općina Ravno Županija HNZ	0,00	0 %
Općinsko vijeće Općina Stolac Županija HNZ	0,00	0 %
Skupština Županija Posavka	0,00	0 %
Skupština Županija Zapadnohercegovačka	0,00	0 %

LICA OVLAŠTENA ZA ZASTUPANJE SUBJEKTA UPISA

U unutrašnjem prometu
Tomić Zoran, rektor bez ograničenja.

DJELATNOST SUBJEKTA UPISA - u unutrašnjem prometu

Šifra Naziv

- 56.29 Ostale djelatnosti pripreme i usluživanja hrane
- 58.11 Izдавanje knjiga
- 58.13 Izдавanje novina
- 58.14 Izдавanje časopisa i periodičnih publikacija
- 58.19 Ostala izdavačka djelatnost
- 58.29 Izдавanje ostalog softvera
- 59.20 Djelatnosti snimanja zvučnih zapisa i izдавanja muzičkih zapisa
- 62.01 Računarsko programiranje
- 62.02 Savjetovanje u vezi s računarima
- 62.03 Upravljanje računarskom opremom i sistemom
- 63.11 Obnova podataka, usluge hostinga i djelatnosti u vezi s njima
- 63.12 Internetski portali
- 68.10 Kupovina i prodaja vlastitih nekretnina
- 68.20 Iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup (leasing)
- 69.20 Računovodstvene, knjigovodstvene i revizijske djelatnosti; porezno savjetovanje
- 70.10 Upravljačke djelatnosti
- 70.22 Savjetovanje u vezi s poslovanjem i ostalim upravljanjem
- 71.11 Arhitektonске djelatnosti
- 71.12 Inžinjerske djelatnosti i s njima povezano tehničko savjetovanje
- 71.20 Tehničko ispitivanje i analiza
- 72.19 Ostalo istraživanje i eksperimentalni razvoj u prirodnim, tehničkim i tehnološkim naukama
- 72.20 Istraživanje i eksperimentalni razvoj u društvenim i humanističkim naukama
- 73.20 Istraživanje tržišta i ispitivanje javnog međenja
- 74.90 Ostale stručne, naučne i tehničke djelatnosti, d. n.
- 77.33 Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) kancelarijskih matica i opreme (uključujući računare)
- 77.40 Davanje u zakup (leasing) prava na upotrebu intelektualnog vlasništva i sličnih proizvoda, osim radova koji su zaštićeni autorskim pravim
- 82.30 Organizacija sastanaka i poslovnih sajmova

Broj: Ti-O-598/18, datum: 3.9.2018.godine

Strana 2

85.41	Obrazovanje nakon srednjeg koje nije visoko
85.42	Visoko obrazovanje
85.60	Pomoćne uslužne djelatnosti u obrazovanju
91.01	Djelatnosti biblioteka i arhiva
91.04	Djelatnosti botaničkih i zooloških vrtova i prirodnih rezervata
93.11	Rad sportskih objekata
94.12	Djelatnosti strukovnih članskih organizacija

NAPOMENA

Sveučilištu u Mostaru su se pripojili slijedeći fakulteti: Sveučilište u Mostaru-Fakultet zdravstvenih studija, Fakultet strojaraštva, računarstva i elektrotehnike Sveučilišta u Mostaru, Sveučilište u Mostaru Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Medicinski fakultet Sveučilišta u Mostaru, Građevinski fakultet Sveučilišta u Mostaru, Filozofski fakultet Sveučilišta u Mostaru, Sveučilište u Mostaru Farmaceutski fakultet, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Mostaru, Agronomski i prehrambeno-tehnološki fakultet Sveučilišta u Mostaru i Akademija likovnih umjetnosti.

Zbog statutne promjene pripajanja-integracije gore navedenih pravnih osoba, Sveučilište u Mostaru postaje pravni slijednik i preuzima sva prava i obvezu gore navedenih pripojenih pravnih osoba. Pripojene pravne osobe će se brisati iz sudskeg registra o čemu će sud donijeti posebna rješenja za svaku pravnu osobu.

Obrazloženje

Postupajući po prijavi predlagatelja, te nakon što je sud ocijenio da je dostavljena potrebna dokumentacija i da su ispunjeni zakonski uvjeti propisani člankom 128. stavak 4. Zakona o visokom obrazovanju u HNK/K (Službene novine HNK br. 4/2012), te člankom 40. i člankom 57. Zakona o registraciji poslovnih subjekata u F BiH (Službene novine F BiH br.27/05), sud je odlučio kao u izrečenoj rješenja.

Pravni lijek:

Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba u roku od osam (8) dana od dana prijema rješenja. Žalba se izjavljuje Kantonalnom-Županijskom sudu u Mostaru, a podnosi se putem ovog suda.

**SVEUČILIŠTE U MOSTARU
UPRAVNO VIJEĆE**

Ur. broj: 01-40-17/19
Mostar, 25. veljače 2019.

Na temelju odredbi čl. 22. i 46. Zakona o visokom obrazovanju u Hercegovačko-neretvanskoj županiji (SN HNZ, br. 4/2012, u daljem tekstu: Zakon o visokom obrazovanju) i odredbi čl. 19. i 20. Statuta Sveučilišta u Mostaru, a uz suglasnost Senata Sveučilišta u Mostaru, Upravno vijeće Sveučilišta u Mostaru, dana 25. veljače 2019. godine donijelo je sljedeću

O D L U K U
o upisu skraćenih naziva tvrtki Ustrojbenih jedinica Sveučilišta u Mostaru

Članak 1.

Sveučilište u Mostaru sa sjedištem na adresi: Trg hrvatskih velikana br. 1, Mostar, upisano u sudskom registru Općinskog suda u Mostaru, JIB: 4227088130005 (u nastavku: Sveučilište) izvršilo je osnivanje Fakulteta i Akademije kod istog suda, kao svojih Ustrojbenih jedinica i to: Agronomskog i prehrambeno-tehnološkog fakulteta, Ekonomskog fakulteta, Farmaceutskog fakulteta, Filozofskog fakulteta, Građevinskog fakulteta, Medicinskog fakulteta, Pravnog fakulteta, Fakulteta prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti, Fakulteta strojarstva, računarstva i elektrotehnike, Fakulteta zdravstvenih studija i Akademije likovnih umjetnosti.

Članak 2.

Ovom Odlukom vrši se upis skraćenih naziva tvrtki Ustrojbenih jedinica Sveučilišta odnosno svih Fakulteta i Akademije navedenih u čl. 1. ove Odluke i to na način kako slijedi:

1. TVRTKA: Sveučilište u Mostaru, Ustrojbena jedinica Agronomski i prehrambeno-tehnološki fakultet;
SKRAĆENA OZNAKA TVRTKE: Sveučilište u Mostaru, Agronomski i prehrambeno-tehnološki fakultet;
2. TVRTKA: Sveučilište u Mostaru, Ustrojbena jedinica Ekonomski fakultet;
SKRAĆENA OZNAKA TVRTKE: Sveučilište u Mostaru, Ekonomski fakultet;
3. TVRTKA: Sveučilište u Mostaru, Ustrojbena jedinica Farmaceutski fakultet;
SKRAĆENA OZNAKA TVRTKE: Sveučilište u Mostaru, Farmaceutski fakultet;
4. TVRTKA: Sveučilište u Mostaru, Ustrojbena jedinica Filozofski fakultet;
SKRAĆENA OZNAKA TVRTKE: Sveučilište u Mostaru, Filozofski fakultet;
5. TVRTKA: Sveučilište u Mostaru, Ustrojbena jedinica Građevinski fakultet;
SKRAĆENA OZNAKA TVRTKE: Sveučilište u Mostaru, Građevinski fakultet
6. TVRTKA: Sveučilište u Mostaru, Ustrojbena jedinica Medicinski fakultet;

- SKRAĆENA OZNAKA TVRTKE:** Sveučilište u Mostaru, Medicinski fakultet;
7. TVRTKA: Sveučilište u Mostaru, Ustrojбena jedinica Pravni fakultet;
SKRAĆENA OZNAKA TVRTKE: Sveučilište u Mostaru, Pravni fakultet;
8. TVRTKA: Sveučilište u Mostaru, Ustrojбena jedinica Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti;
SKRAĆENA OZNAKA TVRTKE: Sveučilište u Mostaru, Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti;
9. TVRTKA: Sveučilište u Mostaru, Ustrojбena jedinica Fakultet strojarstva, računarstva i elektrotehnike;
SKRAĆENA OZNAKA TVRTKE: Sveučilište u Mostaru, Fakultet strojarstva, računarstva i elektrotehnike;
10. TVRTKA: Sveučilište u Mostaru, Ustrojбena jedinica Fakultet zdravstvenih studija;
SKRAĆENA OZNAKA TVRTKE: Sveučilište u Mostaru, Fakultet zdravstvenih studija;
11. TVRTKA: Sveučilište u Mostaru, Ustrojбena jedinica Akademija likovnih umjetnosti;
SKRAĆENA OZNAKA TVRTKE: Sveučilište u Mostaru, Akademija likovnih umjetnosti;

Članak 3.

Upravno vijeće Sveučilišta u Mostaru ovlašćuje prof. dr. sc. Zorana Tomića da on ili osoba koju on ovlasti može podnijeti zahtjeve i poduzeti sve potrebne radnje u cilju upisa promjena utvrđenih ovom Odlukom u evidencijama registra pravnih osoba Općinskog suda u Mostaru.

Članak 4.

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Predsjednik Upravnog vijeća

doc. dr. sc. Branko Krišto

**SVEUČILIŠTE U MOSTARU
SENAT**

Ur. broj:01-3642/19
Mostar, 29. travnja 2019.

Na temelju članka 55. Statuta Sveučilišta u Mostaru, Senat Sveučilišta u Mostaru na 28. sjednici održanoj dana 29. travnja 2019. donio je

**ODLUKU
o osnivanju Karijernog savjetovališta Sveučilišta u Mostaru**

I.

Osniva se Karijerno savjetovalište Sveučilišta u Mostaru.

Cilj formiranja Karijernog savjetovališta je podrška trenutnim, budućim i bivšim studentima Sveučilišta u Mostaru u planiranju i usmjeravanju karijere davanjem informacija i smjernica.

II.

Zadaci Karijernog savjetovališta su sljedeći:

- organiziranje i održavanje tematskih radionica za studente;
- istraživačka pomoć u praćenju zapošljivosti i karijere studenata svakog studijskog programa na Sveučilištu;
- istraživačka pomoć u praćenju potreba za programima cijeloživotnog učenja;
- suradnja s poslodavcima kroz istraživanja o potrebama i zahtjevima poslodavaca;
- podrška u realizaciji programa studentskog mentorstva;
- podrška pri koordinaciji Alumni aktivnosti;
- podrška pri redovitom procesu revizije studijskih programa;
- suradnja sa službama i tijelima na Sveučilištu u Mostaru;
- prezentacije rezultata istraživanja i informiranje javnosti o istima.

III.

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Dostaviti:

- pravnoj službi,
- pismohrani,

SVEUČILIŠTE U MOSTARU

SENAT

Ur. broj: 01-5542/19

Mostar, 9. srpnja 2019.

Na temelju članka 54. i 122. Zakona o visokom obrazovanju u Hercegovačko-neretvanskoj županiji (Narodne novine HNŽ, br. 4/12) i članka 55. Statuta Sveučilišta u Mostaru, Senat Sveučilišta u Mostaru na 31. sjednici održanoj dana 9. srpnja 2019. godine donio je prijedlog

Odluke o modelu finansijske integracije Sveučilišta u Mostaru

I.

Prihodi od osnivača predstavljaju prihode Sveučilišta u Mostaru i zadržavaju se na razini Sveučilišta u Mostaru i koriste za isplatu plaća i drugih primanja koja nemaju karakter plaće djelatnika Sveučilišta u Mostaru i financiranje zajedničkih troškova Sveučilišta u Mostaru.

II.

Prihodi ustrojenih jedinica od studentskih uplata (školarine i druge uplate) dijele se u omjeru po 50% na ustrojbenu jedinicu i Sveučilište u Mostaru koji se koriste za isplatu plaća i drugih primanja koja nemaju karakter plaće djelatnika Sveučilišta u Mostaru i financiranje zajedničkih troškova Sveučilišta u Mostaru.

III.

Prihodi iz Proračuna Republike Hrvatske koji se dobivaju putem sporazuma od Ministarstva znanosti i obrazovanja Vlade Republike Hrvatske i Ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske te drugih sličnih institucija Republike Hrvatske zadržavaju se na razini Sveučilišta u Mostaru i koriste za isplatu plaća i drugih primanja koja nemaju karakter plaće djelatnika Sveučilišta u Mostaru i financiranje zajedničkih troškova Sveučilišta u Mostaru, te namjenski sukladno potpisanim sporazumima.

IV.

Prihodi iz proračuna svih razina vlasti iz Bosne i Hercegovine zadržavaju se na razini Sveučilišta u Mostaru i koriste za isplatu plaća i drugih primanja koja nemaju karakter plaće djelatnika Sveučilišta u Mostaru i financiranje zajedničkih troškova Sveučilišta u Mostaru, te namjenski sukladno potpisanim sporazumima.

V.

Prihodi ustrojenih jedinica od projekata i cijeloživotnog obrazovanja u cijelosti predstavljaju njihove vlastite prihode.

VI.

Prihodi od doktorskih studija koji se organiziraju i izvode na ustrojbenim jedinicama predstavljaju prihode ustrojenih jedinica iz čega se financiraju troškovi doktorskih studija (naknade nastavnika, troškovi održavanja nastave, dolaska nastavnika, itd.).

VII.

Prihodi od studija na engleskom jeziku koji se organiziraju i izvode na Medicinskom fakultetu predstavljaju prihode ustrojene jedinice iz čega se financiraju troškovi studija na engleskom jeziku (naknade nastavnika, troškovi održavanja nastave, dolaska nastavnika, itd.).

XVII.

Sveučilište u Mostaru i ustrojbine jedinice moraju raditi na povećanju prihoda po osnovu projekata, usluga na tržištu kao i druge prihode, te raditi na racionalizaciji materijalnih i drugih troškova. Broj zaposlenih na ustrojenim jedinicama postupno prilagoditi kriterijima, standardima i normativima u visokom obrazovanju.

XVIII.

Plan implementacije kao i vrijeme početka funkcioniranja po ovom modelu utvrdit će Upravno vijeće Sveučilišta u Mostaru naknadno.

XIX.

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Dostaviti:

- Upravnom vijeću
- ustrojenim jedinicama,
- pravnoj službi,
- finansijsko-računovodstvenoj službi,
- pismohrani.

**SVEUČILIŠTE U MOSTARU
SENAT**

Ur. broj: 01-7584/19
Mostar, 13. studenoga 2019.

Na temelju članka 55. Statuta Sveučilišta u Mostaru, Senat Sveučilišta u Mostaru na 34. sjednici, održanoj 13. studenoga 2019. godine, donio je

O D L U K U

I.

Usvaja se prijedlog Statuta Sveučilišta u Mostaru.

II.

Prijedlog Statuta iz točke I. čini sastavni dio ove Odluke.

III.

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Dostaviti:

- Upravnom vijeću,
- Pravnoj službi,
- pismohrani.

PRES

